

Kreupel Albanië werkt
moeizaam aan herstel
PAGINA 5

Van Breukelen neemt
het op voor Menzo
PAGINA 21

Vervuilde bestanden
hinderen gemeentes
PAGINA 25

Liever Jan Soldaat dan
helpen bij bejaarden
PAGINA 31

Huis en Sfeer '92
nieuwe beurs Mecc
PAGINA 37

Verleden Clinton lijkt
nu eindelijk begraven
PAGINA 9

Ronde van Lombardije
laatste klassieker
PAGINA 23

Vebego: Limburgse
multinational
PAGINA 27

Van Amerongen op
de boekenpagina
PAGINA 35

Limburgers fervente
videohuurders
PAGINA 41

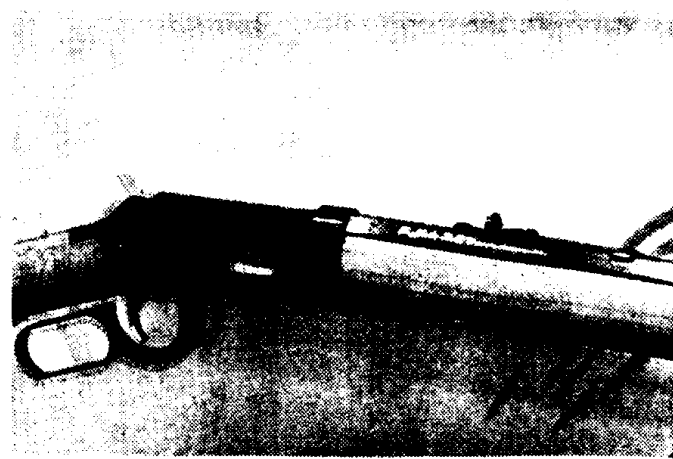
Staten geschokt door
weigeren Vlaanderen
PAGINA 15

Het geluk van
Guus Hiddink
PAGINA 24

De vergeten stam
van Chief Big Eagle
PAGINA 29

Winchester, mythe
van een moordwapen
PAGINA 36

Programma's voor
het weekeinde
PAGINA 43 en 45

• De Winchester

Regeringsleiders komen niet verder dan sussende verklaringen EG pakt problemen niet aan

Van onze redactie buitenland

BIRMINGHAM - De Europese regeringsleiders zijn gisteren nauwelijks dichter bij oplossingen gekomen van de grote politieke en economische problemen van de Europese Gemeenschap. De spanningen op de valutamarkten, de oplopende werkloosheid in de EG, de stagnerende wereldhandel en de malaise rond het Verdrag van Maastricht, bleven onopgelost of werden bezworen met sussende verklaringen. Premier Lubbers putte echter moed uit het feit dat op de top 'de rijen zijn gesloten' en er geen zichtbare verdeeldheid was.

Lubbers en de Britse premier Major meenden dat de top nog eens duidelijk heeft gemaakt dat de 12 EG-lidstaten gezamenlijk verder willen werken aan politieke en economische eenwording, en dat het niet de bedoeling is dat de EG breekt in twee rijke kopgroep en een peleton achterblijvers.

De onrust op de valutamarkten en de impasse rond het Verdrag van Maastricht, de twee directe aanleidingen voor de crisistop, hadden geleid tot speculaties dat de EG de komende maanden niet de baas zou kunnen worden.

Maar volgens minister Van den

Broek (Buitenlandse Zaken) heerste op de top zelfs een „ondertoon van optimisme dat de ergste crisistachtige periode over is”. Premier Lubbers liet in Birmingham een nadrukkelijke waarschuwing horen aan het adres van Denemarken om snel een oplossing te vinden voor hun afwijzing van 'Maastricht'. Veel ruimte om te manoeuvreren is er niet, omdat anders ook andere landen aan het verdrag gaan tornen. Lubbers was één van de weinige regeringsleiders die aandacht besteedde aan het opvangen van het Deense 'nej' tegen Maastricht.

Het enige concrete besluit dat op de EG-top viel, behelst het zenden van medicijnen, tenten, 40 trucks en 120.000 ton voedsel naar het voormalige Joegoslavië. Daar wordt meteen 480 miljoen gulden voor uitgetrokken, ongeveer de helft van wat nodig is.

Zie verder pagina 7
• **Frankrijk ligt niet dwars bij handelsoverleg**

(ADVERTENTIE)

only by fashion centre
CARITA
St. Amoreplein 16-17 Maastricht-City
Kleine Staat 6, Maastricht-City
Sarolestraat 3, Heerlen-City

Licht-Studio 2000
Heerlen, Spooringsel 1A
tel. 045-729735

(ADVERTENTIE)

**ZONDAG 18 OKTOBER
OPEN HUIS**
van 10.00-17.00 uur
**'t liefst een
SieMatic**
**KEUKEN
EN BAD
STUDIO**
CARMEN
Hoofdstraat 115
Schimmert. Tel. 04404-1731

• Een felle, uitslaande brand heeft gistermiddag in een varkensstal in Nederweert ongeveer tweehonderdvijftig biggen het leven gekost. De varkentjes waren pas aangekomen. De politie sluit niet uit dat een storing in de verwarmingsinstallatie tot de dood van de biggen in de vlammenzee heeft geleid. De brandweer had het vuur na ruim een half uur onder controle, maar voor de jonge beestjes was het te laat. Op de foto: Gruwelijke beelden in de stal waar een brandweerman nog bezig is met nablussen.

Foto: JEROEN KUIT

'Bij ministerie heerst dictatuur van boekhouders'

HEERLEN - „Bij het ministerie van Sociale Zaken heerst momenteel de dictatuur van de boekhouders. Minister De Vries heeft al twee jaar geen goedgekeurde accountantsverklaring gekregen, hij wil die voor 1992 per se krijgen.” Dit is de reactie van directeur Mathieu van Helden van de Heerlense

sociale dienst op een dreigende strafkorting van zeven ton. Die boete krijgt de gemeente Heerlen als ze zich niet onmiddellijk richt naar de eisen van het ministerie. Van Helden is het er best mee eens dat streng gecontroleerd wordt op fraude. Maar hij vindt dat Sociale Zaken te ver doorschiet bij de fraudecontrole.

Zie verder pagina 15
• **'Het ministerie kijkt alleen naar dossiers'**

(ADVERTENTIE)

**JEANSCOLLECTIE VAN
GAPSTAR®**
FIVE POCKET
SAROLESTRAAT 43 - HEERLEN
MARKT 1 - MAASTRICHT

ROGGEBROOD
OVIS
**ZONDER
KONSERVEER-
MIDDEL**

Metaalmoetheid wellicht oorzaak van vliegcrash

HOOFDDORP - Metaalmoetheid in de ophanging van de rechter binnenmotor van het EL AL-vrachtvliegtuig kan de oorzaak van de vliegcrash in de Bijlmermeer zijn. Het ongeluk met de Boeing 747 vertoont 'schokkende overeenkomsten' met het neerstorten van een identiek vliegtuig van China Airlines in Taiwan eind vorig jaar. De Rijksluchtafdienst (RLD) heeft zijn Amerikaanse collega's van dit vermoeden op de hoogte gesteld. Gevraagd is om een onderzoek naar de motorophanging en om onmiddellijke actie. Indien dit niet gebeurt wordt het Nederlandse luchtruim gesloten voor dit type vliegtuig, zo is gewaarschuwd. RLD-directeur Wolleswinkel, belast met het onderzoek naar de oorzaak en toedracht van de ramp, heeft dit gistermiddag op een persconferentie in Hoofddorp bekend gemaakt.

Zie verder pagina 3
• **Verongelukken twee vliegtuigen geen toeval**

limburgs agblad

**U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?**

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.

Ja, ik kies voor een abonnement op **DE KRANT VAN LIMBURG**.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): ..... (VEX)

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 27,45 per maand ☐ f 28,45 per maand ☐ f 82,35 per kwartaal ☐ f 83,35 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

..... (Plaats hier uw handtekening.)

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren ☐ memokubus ☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad

Antwoordnr. 46

6400 VB Heerlen

8 710404 400017

17-10

GRATIS 06-622 99 11

MECC Maastricht

Ockels maakt
kans op nieuwe
ruimtevlucht

„We oefenen even!”

SLECHTS 3 DAGEN
zaterdag, maandag en dinsdag
HERENPARKA'S

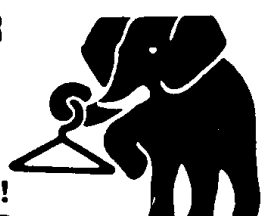
maten S t/m XL
Normaal 139,50
Dit komt nooit meer
slechts 3 dagen

69,50

NERGENS BETER. NERGENS GOEDKOPER
**HENDRIKS
TEXTIEL**

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Bruggstraat 1, tel. 046-515656

mecc

MECC Job - Startschot voor je 'verdere' carrière

Alleen nog vandaag en morgen van 10.00 - 18.00 uur! Bezoek deze 2e Euregio Banen- en Beroepenmanifestatie in het MECC te Maastricht. Met alles over werken en leren en tal van vacatures!

MECC Job - de beurs die nieuwe perspectieven biedt!

MECC Maastricht

Sculpturen en werken op papier in galerie Zabawa

Twan Lendfers in meer gedaanten

DOOR PIETER DEFESCHE

SITTARD – Twan Lendfers is na de oorlog geboren. Hij is oud genoeg om met zijn in twintig jaar ontstane oeuvre een glanzend slakkenspoor na te laten. Hij is ook jong genoeg om een bezoeker van zijn tentoonstelling bij Zabawa in Sittard te doen speuren naar verbanden, enerzijds met het werk van zijn generatiegenoten, anderzijds met de kunstbewegingen die furor maakten in de gevoelige jaren waarin zijn kunstenaarschap gestalte kreeg.

Twan Lendfers lijkt noch in zijn verschijning noch in zijn levenshouding het type dat zich zou kunnen aansluiten bij een jeyeuze en zwierige zuidelijke traditie. De in zijn academietijd optredende ontwikkelingen, die de beeldhouwkunst 'buiten de perken' zette en de kunst 'op losse schroeven', zullen hem meer hebben aangesproken. Bij een van zijn eerste optredens – samen met dertien medestanders op een tentoonstelling in Heerlen – was de storm der jaren zestig geluid en kon van zijn generatie gezegd worden dat zij optrad in een 'rustperiode'. Datzelfde werd toen van alle Nederlandse beeldhouwers gezegd bij een tentoonstelling 'Hedendaagse Sculptuur' in Amsterdam.

De tentoonstelling in Heerlen leverde het eerste herinneringsbeeld op aan de man en zijn werk. Dat met name aan Lendfers de gebeurtenissen van de jaren zestig niet waren voorbijgegaan zonder een spoor na te laten, kan men aan de catalogus nog aflezen. Hij wordt daarin geacht zich ver van de opvattingen van een aantal collega-bronsgieters te hebben verwijderd: Lendfers uit Bingelrade staat innerlijk dicht bij Giacometti; ook is hij nog meer een man die zich op de gebruikte materialen bezint. Hem zou je wel een expressionist kunnen noemen en – in zijn vlijmende vorm-beëindigingen, scherp als zeilen vaak en snavelig – een zeer venijnige expressionist.

Hij zou niet zozeer zijn persoonlijke aandringen uitdrukken dan wel 'een grondgevoel ten overstaan van de

wereld'. Tegelijk bespeurt de inleider – Ko Sarneel – in de Giacometti-achtige ineenschrompeling van Lendfers' gestalten tot op het bot, de uitdrukking van een gevoelsleven dat 'niet op exhibitie, maar integendeel op uiterste bescherming is gericht'.

Zulke vormen van expressie blijken in het oeuvre van Lendfers een constante. 'Ik houd niet van compacte vormen. Ik wil het doorzichtig houden. Het interesseert me hevig hoe een mens in elkaar zit. Als kind heb ik al eens een pop uitelkaar gehaald uit nieuwsgierig naar het binnenste.'

Raadselachtig

De Lendfers uit Bingelrade bestaat niet meer; het is de Lendfers uit Schimmert die zojuist aan een tweede expositie is begonnen bij Zabawa. Een begrijpelijke optie. Het kunsthuis toonde zijn werk al vier jaar eerder; het ligt tegenover een park; in dat park staan hoge al door de herfst gekleurde bomen en tussen die bomen staat een van Lendfers' grootste en merkwaardigste sculpturen in brons. Sarneel lijkt met zijn karakteristiek een verklaring aan te dragen voor de indruk van terughoudendheid die elke ontmoeting met Lendfers achterlaat. Hij mag dan een venijnig expressionist heten, men twijfelt of zijn zwarte manier van kijken agressie uitdrukt. Hij lijkt eerder introvert, zoals zijn oeuvre, en raadselachtig. Naast de 'exhibitie' die hij aan de dag legde door zijn bijdrage aan de activiteiten van 'Het Bassin'

staat de stilzwijgendheid van zijn medewerking aan tentoonstellingen in het vijverpark van Brunssum. Hij is misschien gewoon een altijd bezige man. Een enkele keer lijkt hij uit zijn terughoudendheid te treden, ook in de beeldende expressie, met uitingen die provocatief lijken, veelal door het bizarre van hun verschijning, zoals het beeld in het park. Het toont achter een uit stengels opgebouwde mensfiguur, een club-fauteuil van bijna burgerlijk realisme.

Hij treedt dan plotseling uit zijn 'constante'. Zo ook bij een latere ontmoeting in het Bassin, waar hij na al zijn ijle en recht opgaande beelden een liggende sculptuur toonde van hout en lood; maar een voet hoog, wat raadselachtig en sinister; Lendfers keek er naar met zijn zwarte blik maar had geen woord ter verheldering.

Balzaal

In zijn nieuwe huis in Schimmert praat hij alsof hij daar niet meer 'op uiterste bescherming gericht' is. Men treedt daar een atelier binnen waarin een Venus staat als uit de oertijd. Primitief, zwaar een zwart-geblakerd; er is niet ijs of doorzichtig aan. Het atelier is immers als een balzaal. 'Hier danste vroeger het dorp,' verklaart hij. Het liggende beeld van het Bassin heeft geen plaats op de wereld gevonden; het ligt achteloos tussen andere artefacten.

De niet-zo-ijle Venus is een thema waarmee hij andermaal afwijkt van zijn constante. 'Zijn bij Zabawa als uit een traditie zo oud als het mensdom verschenen in werken op papier van grote finesse, in pastel of gemengde technieken. Soms gevoelig van kleur als een impressionistisch schilderij van een eeuw terug. Soms ook, evenals in een reeks 'torso's', in sobere tinten grijs en oker, met de grote vormen – die de beeldhouwer doen herkennen – in zwart.

De naar de gewoonte van Zabawa

● Torso, 1992, olieverf op papier van Twan Lendfers.

zorgvuldige presentatie beweegt zich rond drie grotere sculpturen, waaronder die van een huisjesslak, verbeeld in een schitterend blok marmer, helder als albast. Bladgoud verwijst naar het slakkenspoor – en de sculptuur mogelijk naar tijd en eeuwigheid. De beweeglijke hond uit het huis in Schimmert figureert, voor altijd stilgezet, in een hoge sculptuur van perenhout; die 'Arm' is genoemd. Wij weten nu ook wie model stond voor een serie etsen, en daarmee voor de dichtbundel van Frans Bude: 'Renende hond'.

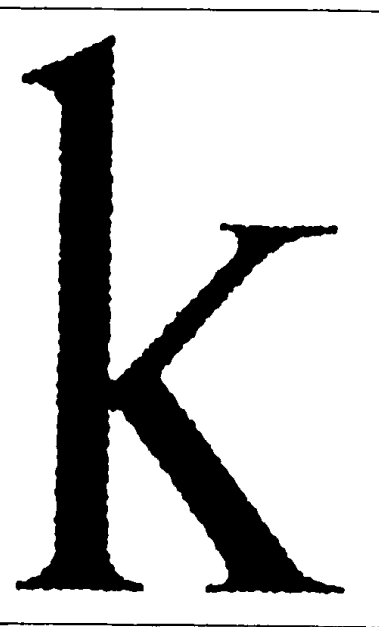
Het derde grote object is een neerhangende fuik, verduurzaamd met was, die een wonderlijk spel speelt met het avondlicht. Kleine bronzen missen al het venijnige dat in andere bestanddelen van zijn oeuvre is gesignaleerd; ze zijn als uit een minzaam dagelijks leven gegrepen en leveren een memorabele bijdrage aan de attractie van Lendfers' nieuwe tentoonstelling in de binnenwereld van Zabawa: tot 2 november.

● Symbool van de Kempen van Jakob Smits.

overlijden van zijn gemalin op zoek naar haar evenbeeld ging. Hij vond het in zijn dochter, die het huwelijksaanzoek af sloeg en zich in de Kempen terugtrok. De vader vond en onthoofde haar in een vlag van woede. St.-Dimpna wordt daarom aangeroepen tegen bezetenheid en geestesziekten. De verering van de patrones van zwakzinnigen concentreert zich in Geel, waar nog altijd

geesteszieken in gezinnen worden opgevangen en verpleegd. Ruime aandacht krijgen ook de eucharistiewonderen die in de Kempen zouden hebben plaatsgevonden. De tentoonstelling, een kleinood van religieuze kunst, loopt tot en met 22 november en is dagelijks van tien tot vijf uur toegankelijk; op zondag van één tot vijf.

Architectuur van Onschuld en Verleiding

HEERLEN – In de hal van het Stadhuis in Heerlen loopt tot en met 27 november de tentoonstelling Architectuur van Onschuld en Verleiding. Ze is samengesteld door deelnemers aan de post-doctorale architectuuropleiding van het Berlage Instituut. Afgelopen voorjaar is een ontwerp-project van start gegaan naar aanleiding van de behoefte aan grotere huisvesting van de Heerlense Stadsgalerij. Opdracht was een vernieuwende manier van exposeren te onderzoeken en uit te werken in een ontwerp voor een nieuw museum voor Moderne Kunst op de locatie van de oude Kamer van Koophandel. De expositie omvat ontwerpen van Kaoro Suehiro, Jiri Ogawa, Chien Ta-Li, Alexios Dallas, Kelly Shannon, Inge Bobbink en Nynke Jouvstra.

verder...

... is er in L'Espace rencontre Rue Bonne Fortune 13 in Luik een expositie te zien met werken van Belgische, Duitse en Nederlandse kunstenaars. Het kunstenaarscollectief Perroen Aktuel Kunst ((PAK)) zorgt voor het Nederlandse aandeel. Tot en met 11 november, open tijdens kantooruren.

... tonen Carla Meertens uit Breda en Peter Verheijden uit Venlo morgenmiddag tussen 14 en 17 uur sculpturen in het hooi-gebouw van het ABP, Oude Lindendestraat 70 in Heerlen.

... wordt er in de hal van het CBS-gebouw, Kloosterweg 1 in Heerlen, tot en met 6 november een expositie gehouden met Raku-keramiek van Christa Bommers, Elly Cordewener, Elly Meijer, Elly Ubags. Open maandag tot en met vrijdag 9 tot 16.00 uur.

... loopt er in kunstgalerie De Perroun, Boomgaardstraat 2 in Maaseik, tot en met 29 november een tentoonstelling met werken van Frans Lagro en Lou Thissen. Tot en met 29 november, open vrijdag tot en met zondag 14.00 tot 18.00 uur.

... exposeren Hetty Kluijtmans (olieverfschilderijen) en Joke Karel (aquarellen) tot en met 11 november in galerie Artus, Grote Gracht 43 in Maastricht. Open dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

aanwezig is maar opgaat in de te om hem heen. Zijn laatste 'Theater' gaf hem alle mogelijkheden om deze ontwikkeling verder uit te diepen.

Zor van den Eynde (Uden) heeft zich als kunstenaar steeds vernieuwen. Vroeger maakte hij figuratieve paardentorso's en mensfiguren; thans exposeert hij beelden van brons en keramiek met een sterke archaïsche tendens met als thema 'Krijgers' Krijgers in geabstraheerde vorm, te paard, staand, in groepen of alleen. Door het wegvallen van essentiële delen benadrukt kunstenaar het vergankelijkheid van zijn thema.

Groepsexpositie bij Simeria Signe

MAASTRICHT – 'Five fingers the dike' is de titel van de groepsexpositie, die vanmiddag in de Maastrichtse vestiging van Simeria Signe Galleries, Bogaardenstraat 40B, is geopend wordt.

De tentoonstelling loopt tot en met 21 november en is te bezichtigen van woensdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

De groepsexpositie is gebaseerd op een intuïtieve selectie van vijf Amerikaanse kunstenaars, die zich op hun inhoudelijk aan elkaar verwant voelen: Richard Brewer, Roy Dahl, Philip Docken, Ramon Minter en Jeff Petrich. Als kunstenaars hebben ze in de Verenigde Staten een ruime museale staat van dienst.

Oplossing van gisteren

a b e e l . l e e r . b e
a . d . a . t . i . r . i . s
a l t e n a . e e n . e . t . r
l . l . e r e n . s a r . a
l a p . e d e . a . a . a .
e d a m . w . a d a . p r a
e e n . l i k . a b e . e .
r . a a n w e n s e l .
d a r . a d a . a t m . a
a r e n . e a u . i . a n
m e s . l . a n e . k
n . t o p . s p e l t .
p a a r . o n e . n i e t .
a . r a a r . m . t . e .
s t e p . t r i p . k n o .

Expositie in Sjaklaatfabrik

GULPEN – Galerie De aw Sjaklaatfabrik, Ringweg 31 in Gulpen, opent morgenmiddag om 15.00 uur poorten voor de expositie met schilderijen van Henk van der Heijden en keramiek en brons van Cor van den Eynde. De tentoonstelling loopt tot en met 15 november en is geopend van donderdag tot en met zondag van 14.00 tot 17.30 uur.

Het werk van Henk van der Heijden (Stiphout) heeft de laatste jaren een verandering ondergaan: van een introverte beschouwing van de mensen in zijn omgeving naar een meer kleurrijk expressionisme waarin de mens niet meer zo nadrukkelijk

Keramiek en collages in galerie Gaudi

LANDGRAAF – Niek Geelen (keramiek) en Saskia van Dijk (etscollages) exposeren vanaf morgen in galerie Gaudi, Hereweg 83 in Landgraaf. De tentoonstelling loopt tot en met 22 november en is te bezichtigen op vrijdag van 16.00 tot 20.00 uur, zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur.

De natuur speelt een belangrijke rol in het werk van de Grevenbichtse kunstenaar Niek Geelen: de natuur met haar harmonie van vormen en kleuren. Zijn objecten zitten vol contrasten: zowel in kleur (overwegend aardtinten met hier en daar een fel accent) als in de bewerking van de verschillende oppervlakken. Zijn keramische vormen zijn uit onderdelen opgebouwd: stukken zijn gegoten in gipsmallen, andere elementen komen voort uit uitgerolde kleiplaten.

recept

Hamlappen met kerrie-ananassaus

Snel te bereiden is deze vleeschotel met ananas. Geef er rijst bij, of nog lekkerder rijst met ge-roosterde kokos!

Ingrediënten: - 2 uien - 1 blikje ananassukjes - 1 doosje champignons - 500 gram hamlappen - boter - 2 eetlepels kerrie - 1/2 bouillonblokje.

Bereiding: Beide uien pellen en klein snijden. Ananas uit laten lekken, sap opvangen. Champignons schoonmaken en in plakjes snijden. Vlees in blokjes verdelen. Boter in grote pan laten smelten. Uien fruiten. Plakjes champignon en kerrie-poeder toevoegen en ongeveer 5 minuten zachtjes mee laten bakken. In tweede pan ondertussen vlees aanbraden. Kruiden met peper en zout. Zachtjes enkele minuten laten bakken en vervolgens het opgevangen ananassap toevoegen. Uien-champignonmengsel toevoegen. Bouillonblokje hierboven verkruiden. Controleren of vlees al gaar is. Saus proeven. Eventueel wat extra vocht of kruiden toevoegen. Stoofvocht binden met allebsinder of aangemaakt aardappelmeel.

het kristallen kasteel

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

UITGEVERSMATSCAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

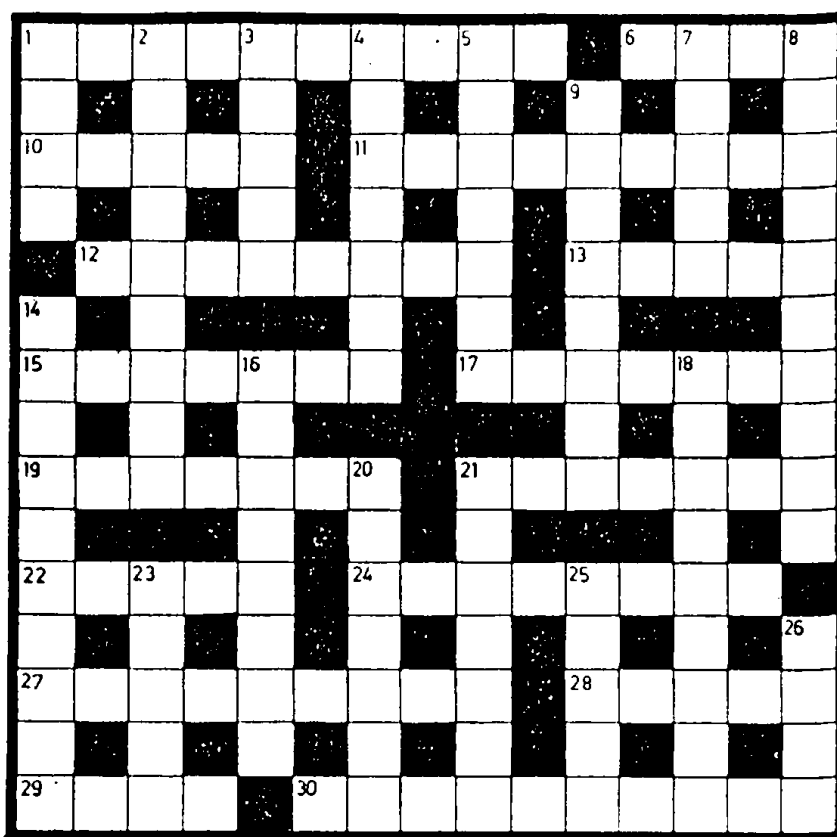
Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/45506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 27,45
per kwartaal f 82,35
Per acceptgiro:
per maand f 28,45
per kwartaal f 83,35
losse nummers f 1,60
Bfr. 30

Alle orders worden afgeleverd en uitgewerkt overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

cryptogram

Horizontaal: 1. Gewas langs de lijn moet u beschermen; 6. Flink sterk; 10. Een van deze puzzelstukjes; 11. Prima metaal kost minder; 12. Een schrede in deze ruimte en je weet hoe 't zit; 13. Loten moet langzaam geschieden; 15. Een zware vracht is niet gemakkelijk; 17. Flink prikkelbaar; 19. Het beestje van de eilanden? 21. Hoeven rechts na en zonder thee; 22. Ai, bij de vloerbedekking ligt een viool; 24. Ruw en nog nooit gezoend? 27. Bijdehante geest om een vleugel; 28. Bij de kroeg in Engeland is er iets onvolwassens; 29. Wat blijft er tenslotte van over? 30. Als je 't aanhoort een juichende stemming voor iedereen, in werkelijkheid een beestenboek.

Vertikaal: 1. Een pen uit de dieren is nadeel; 2. Weggaan op strepen; 3. Krijger; 4. Een dier dat niet kan zwemmen; 5. Voedsel geeft soepelheid in de keukens; 6. In de winter is het en volwassen wordt; 8. Zin in iets zoets? Dan stelen we het; 9. Hier staat E tussen de bediening met de bloemen; 14. De politie die tegenhoudt valt wel op; 16. Toen ik terugkijk zat rook ik de vruchten; 18. De avond van de slagers? 20. Wie denkt hierbij nu aan een ander? 21. Dingen naast elkaar hangen zijn er bij Gijs of boom; 23. Het toetje na het eten; 25. Parel der ziektes? 26. Hier ziet u de der tijden.

Van onze correspondent

Jezuiten vinden 'dag des oordeels' te negatief

'Michelangelo wist niets van de bijbel'

juist een dag van de waarheid zijn en vreugde brengen aan hen die de regels van God niet hebben geschonden. Michelangelo, zo meent de schrijver, heeft niet hoop en trouw uitgebeeld, maar angst en vrees.

Het artikel heeft in kunstkringen de nodige stof doen opwaaien.

De kunsthistoricus Giulio Carlo Argan spreekt van onzinnige kritiek. Hij verwijt de Jezuiten zich de rol van openbare aanklager te hebben aangemeten, terwijl een dergelijk meesterwerk onmogelijk met de criteria van vandaag beoordeeld kan worden. Argan betoogt dat Michelangelo het Laatste Oordeel schilderde in de periode van de contrareformatie, toen de rooms-katholieke Kerk de goddelijke justitie plaatste tegenover de gratiegedachte die bij de protestanten overheerst.

Volgens Argan heeft de restauratie van de fresco's, die bijna is voltooid, tot nu toe juist aspecten van het werk van Michelangelo blootgelegd die men tot nu toe niet kende. Het gebruik van felle, sprekende kleuren is er een van. In plaats van kritiek uit te oefenen op de theologische interpretatie, zo meent de kunsthistoricus, is het beter energie te steken in de analyse van de ter beschikking gekomen nieuwe kennis.

CDA wil drastische sanering van onderwijswetten:

Onderwijs bedreigd door te veel regels

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het CDA wil een drastische sanering van de onderwijswetgeving en een cultuuromslag in het onderwijs. „De veelheid aan regelgeving bedreigt zowel de kwaliteit als de vrijheid van onderwijs”, aldus partijvoorzitter Van Velzen gistermorgen tijdens de presentatie van het rapport 'De school aan de ouders'.

Het CDA bepleit een 'cultuuromslag' in het onderwijs. Er is de laatste jaren te veel gepraat over de fusies en geld en te weinig over de inhoud van het onderwijs, aldus de opstellers van het rapport. Schoolbesturen moeten (weer) de vrijheid krijgen een herkenbaar schoolbeleid te voeren.

Het CDA vindt dat de PvdA-bewindslieden op onderwijs zich via allerlei regeltjes en circulaire te veel met de inhoud van het onderwijs bemoeien. Veel onderwijswetten kunnen de helft dunner, meent

Van Velzen.

Om de ouders meer bij het onderwijs te betrekken moeten schoolbesturen voor de helft uit ouders bestaan. Verder moeten scholen een 'profiel' van zichzelf maken op basis waarvan ouders en leerlingen voor of tegen een bepaalde school kunnen kiezen.

Het rapport pleit voor een aanpassing van de overschrijdingsregeling. Volgens die regel mogen gemeenten openbare scholen alleen extra geld geven als ze dezelfde bedragen ook uitkeren aan alle bijzondere (lees: christelijke) scholen in de buurt. Soms leidt die regel tot onbillijkheid, vindt het CDA nu.

Dat is volgens de christen-democraten het geval wanneer een gemeente wat extra's wil doen voor een openbare school omdat daar bijvoorbeeld veel kinderen met achterstanden op zitten. Van Velzen vindt dat in die gevallen de gemeente die kosten niet hoeft door te berekenen aan het bijzonder onderwijs.

punt

uit

• Gorbatsjov

Het conflict tussen Boris Jeltsin en Michael Gorbatsjov is gisteren verder aangescherpt. Gorbatsjovs wetenschappelijke instituut werd door het ministerie van financiën van belastingsontduiking beschuldigd. En Jeltsins staf kwam met een nieuwe verklaring, dat Gorbatsjov zeker vanaf februari 1990 op de hoogte was van Stalins massamoord in Katyn.

• Pistool

Leerlingen van de vierde groep van een basisschool in Angerlo beleefden gisteren de schrik van hun leven. Een politieman die in de klas een demonstratie gaf van zijn werk, liet per ongeluk zijn dienstpistool afgaan. Niemand raakte gewond.

• Greenpeace

De Russische autoriteiten hebben gisteren hun bewering ingetrokken dat het Greenpeace-schip Solo zich in Russische territoriale wateren heeft bevonden. De commandant van de kustwacht in Moermansk zei gisteren niet te verwachten dat de Solo voor morgen in de Russische havenstad arriveert.

• Schietpartij

Een studente is gisteravond omgekomen toen een gewapende man begon te schieten in een bar van een hotel in de Noord-Ierse hoofdstad Belfast. Twee mensen raakten gewond.

Vier gevangenen ontsnapt uit tbs-kliniek

UTRECHT – Vier mannen zijn gisteravond ontsnapt uit een gesloten afdeling van de tbs-richting Dr. Henri van de Hoevenkliniek in Utrecht. De mannen zijn afkomstig uit Rotterdam en de Achterhoek. Een woordvoerder van de kliniek wilde gisterochtend uit privacy-overwegingen niet zeggen welke misdrijven de vier op hun geweten hebben.

De vier konden ontsnappen door een brandblusser door een ruit te gooien. Twaalf agenten van de Utrechtse politie hebben vervolgens de omgeving uitgekamd. Zij slaagden er echter niet in de vier mannen te vinden. Gisteravond waren ze nog steeds spoorloos.

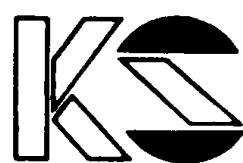
Reiger dood: wethouder afgetreden

AALSMEER – De Aalsmeerse wethouder voor milieuzaken Boom heeft donderdagavond ontslag genomen. Aanleiding daarvoor is het doodschieten van een reiger. Het incident, dat zich in de tuin van de wethouder afspeelde, riep bij alle fracties in de gemeenteraad van Aalsmeer vragen op. De omslachtige reactie van de wethouder deed hem uiteindelijk de das om.

In een brief aan de raad vertelt Boom onder meer uitgebreid hoe de reiger al een week lang op zijn dure karpers in z'n tuin aan het jagen was. De wethouder zag de reiger regelmatig met een van zijn karpers het luchtruim kiezen. „Ik werd dat tenslotte zo zat, dat ik aan het eind van de middag de overtreding pleegde,” aldus Boom.

Het antwoord van de milieuwethouder schoot een meerderheid van de raad in het verkeerde keelgat. Een motie van wantrouwen zou het gevolg geweest zijn, ware het niet dat de wethouder eieren voor z'n geld koos en zelf ontslag nam. Zijn stoel bleef dus leeg tijdens de raadsbijeenkomst.

(ADVERTENTIE)

KONTAKTLENZEN STUDIO

Promenade 27A, Heerlen, 045-742295; Wilhelmijnstr. 33, Bocholtz, 045-444342

Voor de vakantie! Actie 17-19-20 oktober

Bij aankoop van lenzen (harde of zachte)

Gratis een paar vakantielenzen

Gratis heuptasje (zolang de voorraad strekt)

Genoeg geploeterd: gebruik nu Multi-purpose (2 in 1) vloeistof.

Beter zien met **BAUSCH & LOMB**

Gratis Starterset (Multi-purpose)

30% studentenkorting t/m 19 jaar

Ca. 5000 lenzen in voorraad om direct mee te nemen

Service, aanpassing, schoonmaken altijd gratis. Aanpassing door gediplomeerd contactlensspecialist opticien.

Vervolg van pagina 1

AMSTERDAM – Hoewel er geen bewijzen zijn voor de veronderstelling dat metaalmoeheid de oorzaak is van de ramp, blijken de ongelukken in de Bijlmer en in Taiwan als twee druppels water op elkaar. Beide vliegtuigen hadden er ongeveer evenveel vlieguren opzitten (ruim 45.000), waren ongeveer even oud en waren zij beide uitgerust met Pratt&Whitney motoren. Het EL AL toestel had 10.107 vluchten gemaakt, het Taiwanese toestel 9.094.

Hoewel de oorzaak van de ramp in Taiwan evenmin vaststaat, is gebleken dat ook in dit geval de rechter binnenmotor van het vliegtuig los raakte. Brokstukken van deze motor raakten de rechter buitenmotor, waardoor deze een fractie van een seconde later van het toestel viel. Hetzelfde gebeurde met het EL AL-vliegtuig. Volgens Wolleswinkel kan dit geen toeval zijn.

Nederlandse luchtvaartmaatschappijen vliegen overigens niet met dit type Boeing 747. Hoeveel buitenlandse maatschappijen wel met dergelijke vliegtuigen naar Schiphol of boven Nederland vliegen, is niet bekend. Dat wordt momenteel onderzocht.

Wolleswinkel benadrukte dat de waarschuwing alleen vrachtvliegtuigen aangaat. Deze toestellen worden in de regel zwaarder beladen dan passagierstoestellen waardoor metaalmoeheid in de motorophanging eerder kan optreden.

Uit het onderzoek van de gevonden binnenmotor is verder gebleken dat de bij het ongeluk. De gezagvoerder meldde dat hij brand in de rechter binnenmotor had. Even later meldde hij de uitval van de rechter buitenmotor. Beide motoren waren reeds van het vliegtuig gevallen. De gezagvoerder wist dat kennelijk niet. Verder is gebleken dat

de motor niet is ontploft en goed functioneerde. Een curieuze vondst noemde Wolleswinkel die van een twee meter lange trekstang, die de stuwkracht van de motor overbrengt op het vliegtuig. De stang is op anderhalve kilometer afstand van beide motoren gevonden. Wolleswinkel vermoedt dat de stang steiler naar beneden viel, maar sluit niet uit dat de stang eerder van het vliegtuig is gevallen.

Van de band van de vluchtrecorder (flight-data-recorder) zijn de laatste vier minuten zwaar beschadigd. Vanaf het moment van vertrek van Schiphol tot vier minuten voor de crash is de band wel goed leesbaar. Het moment dat beide motoren van het vliegtuig vielen, is goed te analyseren. Het onderzoek richt zich nu op de minuut vóór en de minuut ná de separatie van de motoren. Pas later zal worden bekeken waarom het vliegtuig onbestuurbaar raakte en uit de lucht viel.

De cockpit-voicerecorder, waarop de gesprekken tussen de beide vliegers en de boordwerktuigkundige staan, is nog altijd niet terecht. De RLD sluit niet uit dat de acht kilo zware recorder, van vitaal belang voor het onderzoek, door omstanders vlak na de ramp is meegenomen.

President Cosic vreest gewapende burgers

Burgeroorlog dreigt in klein-Joegoslavië

BEGRADO – President Dobrica Cosic van klein-Joegoslavië heeft gisteren gewaarschuwd voor een burgeroorlog in Servië en Montenegro. Cosic liet het federale parlement tevens weten overeenstemming te hebben bereikt met zijn Kroatische ambtgenoot Franjo Tudjman om Bosnië-Herzegovina te vormen tot een confederatie van Serviërs, Kroaten en Moslims.

de Bosnische militairen rekening houden met een nog sterker offensief.

De VN-troepen in de hoofdstad Sarajevo kwamen gisteren in aanvaring met Bosnische eenheden, die een versperding hadden opgeworpen op de weg naar het vliegveld om een mogelijke Servische aanval tegen te houden. De Bosniërs verhoorden dat de blauwhelmen de barricade opruimden. Daardoor moest een hulpkonvooi met 80 ton goederen voor de stad worden omgeleid.

Volgens Cosic is de bevolking met recht bang voor een burgeroorlog in Servië en Montenegro, na de bloedige oorlogen in Slovenië, Kroatië en Bosnië. „Er zijn nu meer gewapende burgers dan politie-agenten en soldaten”, hield hij de afgevaardigden voor. De paramilitaire formaties en milities van politieke partijen, zoals de radicalen van de extreem-rechtse Vojislav Seselj, moeten worden ontbonden om 'verdere sancties van de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, de EG en de CVSE' te voorkomen.

Cosic zei met Tudjman overeenstemming te hebben bereikt over de bestuursvorm van Bosnië-Herzegovina. „Bosnië kan enkel als een confederatie van de drie bevolkingsgroepen uit de burgeroorlog komen”, menen zij. Afgesproken is dat beide landen afzien van grensoversteigingen die met geweld tot stand worden gebracht.

De Servische Republiek Krajina in Kroatië heeft Cosic overigens het recht ontzegd om namens haar te spreken in zijn verdere besprekingen met Tudjman over de normalisering van de betrekkingen tussen beide landen.

Volgens Kroatische kranten zal het Joegoslavische leger zich dit weekend hebben teruggetrokken uit het gebied ten zuiden van Dubrovnik, nog voor de vastgestelde termijn van 20 oktober. Het gebied wordt gedemilitariseerd verklaard. Het noorden van Bosnië zetten Servische milities hun aanvallen voort om het Sava-dal in handen te krijgen. De Serviërs hebben daar versterkingen bijeengebracht, zodat

• Een historisch moment gisteren in de gemeente Maastrand ten westen van Rotterdam. 's Middags werd daar begonnen met het laten vollopen van de Foppenpolder. Binnen een paar dagen zal de polder veranderd zijn in een plas. En is Nederland een recreatiegebied rijker

Foto: ANP

Meisje bijna gedwongen tot huwelijk

Politie onderzoekt ontvoering Turkse

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De politie van Den Haag wil de ontvoering van een 16-jarig Turks meisje dat elf dagen werd vastgehouden om een huwelijk af te dwingen, voor de strafrechter krijgen. „We willen de ouders pakken en de officier van justitie wil tot

vervolgning overgaan,” aldus de politiewoordvoerder.

Het meisje werd vorige week maandag op weg naar school door vier mannen overmeesterd en in een auto geduwd. Getuigen waarschuwden de politie. In de nacht van donderdag op vrijdag werd het meisje bevrijd uit een woning, waar voorbereidingen voor een huwelijk plaats vonden.

De bedoeling is dat het meisje vervolgens onder toezicht komt van de Raad voor de Kinderbescherming. De politie zoekt drie verdachten, onder wie de 23-jarige kandidaat-bruidegom. Een verdachte zit vast.

De politie komt wel vaker zaken tegen waarbij Turkse meisjes worden ontvoerd, gedwongen een nacht onder één dak met een man door te brengen en vervolgens moeten trouwen. Het meisje werd echter veel langer vastgehouden. „Het is ontoelaatbaar. In ons rechtssysteem is dit een ernstig misdrijf”, aldus de politiewoordvoerder.

Door de ouders is geen aangifte gedaan. Dat hoeft justitie er niet van te weerhouden om tot vervolging over te gaan.

Bruidschat

Volgens de politiewoordvoerder wilden aanvankelijk de ouders noch het meisje toestemmen in een huwelijk. Er is vermoedelijk onlangs toch onderhandeld over een bruidsschat. „Het is zeer waarschijnlijk dat aan de ouders enkele tienduizenden gulden als bruidsschat is betaald.”

(ADVERTENTIE)

Als u nu de bon opstuurt, passeert u straks de loongrens op een hele voordelige manier.

Naam: ..... Voorletters: .....

Gebortedatum: .....

Adres: .....

Man: .....

Postcode/Plaats: .....

Vrouw: .....

Telefoon: .....

Kind(eren): ...../.....

Zend de coupon in een gesloten envelop aan:

LIASS Ziekttekostenverzekeringen, Antwoordnummer 4045, 6400 VC Heerlen. Tel. 06-0227525.

Een postzegel is niet nodig.

GELUKKIG HEBBEN WE LIASS.

LIASS Ziekttekostenverzekeringen

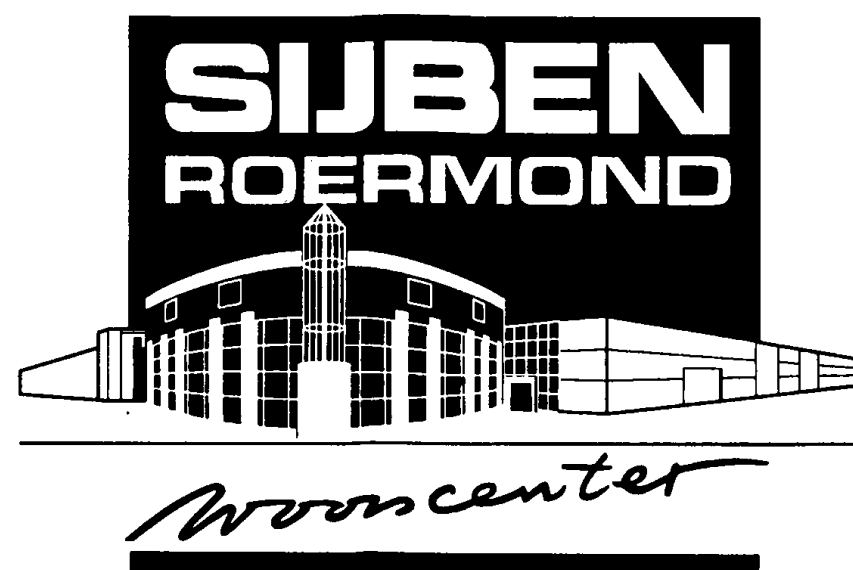

dag mamm

ik ga deze week bij Sijben wonen...

HET ZAL UW KIND MAAR WEZEN!
U KUNT HEM ECHTER GEEN ONGELIJK GEVEN, WANT HET IS DEZE WEEK ECHT BIJZONDER BIJ SIJBEN.
ZES DAGEN LANG HEEFT SIJBEN WOONWEEK. BOVENDIEN IS HET HERFSTVAKANTIE, DUS U KUNT GEZELLIG
MET HET HELE GEZIN KOMEN. EN EEN BEZOEK IS ECHT MÉÉR DAN DE MOEITE WAARD: U ZIET O.M.
DE GROOTSTE DESIGNMEUBEL-KOLLEKTIE VAN NEDERLAND, MAAR OOK HÉÉL VÉÉL VERRASSENDE
WOONIDEEËN EN HET LAATSTE NIEUWS OP HET GEBIED VAN **ANDERE MEUBELSTIJLEN.** MEER DAN
150 ZITGROEPEN, RUIM 65 SLAAPKAMERS, WEL 50 KINDERKAMERS. KORTOM: TEVEEL OM OP TE NOEMEN.
U KOMT TOCH OOK?

MAASNIELDERWEG 33, ROERMOND, TEL. 04750 - 16141

OPENINGSTIJDEN: MAANDAG 13.00 - 18.00 UUR. DI. T/M VR. 9.00 - 18.00 UUR.
ZA. 9.30 - 17.00 UUR. DONDERDAG KOOPAVOND.

MET DANK AAN JAPIE.

TIRANA - Van de tachtig ruiten in de voorgevel van de Qemal-Stafa-school langs de Ali Demi-Boulevard in Tirana is driekwart kapot. Al een jaar lang. Wind en regen hebben vrij spel in de onverwarmde klaslokalen. Meteorologen hebben een strenge winter voorspeld, dus straks komen daar nog sneeuw en vrieskou bij. Leerlingen spijbelen, leerkrachten zijn het ook beu en zoeken elders emplooi. Aan reparatie op korte termijn valt niet te denken. Alle glasfabrieken in het land hebben de produktie noodgedwongen gestaakt. Wegens gebrek aan grondstoffen.

Toerisme, drinkwater olie en gas kunnen land miljarden opleveren

● Rofte Amerika... Lang leve Amerika; 'n hartekreet op een muur in Tirana. Hodzja, Alia, Stalin en het marxisme-leninisme zijn voltooid verleden tijd. Het bevestigde, maar straatarme Albanië richt zich nu op Europa en verwacht zeker zo veel van de VS.

Foto's: Frits Schils

Kreupel Albanië werkt moeizaam aan herstel

door

FRITS SCHILS

flatie van 500 procent op jaarbasis, terwijl de industriële produktie de laatste twee jaar een terugval van ruim 55 procent te zien heeft gegeven. De urgentste opgave van de huidige regering is het terugdringen van de exorbitante geldontwaarding. De lening van een half miljard dollar met een looptijd van vijf jaar, wordt verstrekt tegen een rente van 0,5 procent.

Met de winter voor de deur dienen zich nogal wat problemen aan. Voornamelijk door ondersteuning vanuit de EG lijkt de voedselvoorziening enigszins gewaarborgd, al zijn 'luxe'-produkten als boter, olie en kaas op de vrije markt voor het gros van de Albanese onbetaalbaar. Aangezien de meeste gezinnen in de troosteloze woongetto's van Tirana petroleum noch steenkool hebben om hun woningen te verwarmen, trachten zij op alle mogelijke manieren toch aan hun gerief te komen. Buiten de steden gaan jonge kinderen met minuscule hakhijltjes corpulente platanen te lijf, illegaal, maar wie bekommert zich daar nog om? Het aanbod van een Italiaanse firma uit Parma om Tirana en een reeks andere steden de komende winter van verwarming door middel van vloeibaar gas te voorzien viel bij de Albanese regering weliswaar in goede aarde, maar het plan is uiteindelijk stukgelopen op een onvoorstelbare bureaucratische rompslomp.

Nog dramatischer is het met de watervoorziening gesteld. Te geringe regenval gedurende de laatste jaren, verouderde leidingen en lekken in bassins hebben de aanvoer van drinkwater aanzienlijk onregelmatig en de kwaliteit aangetast. Sommige delen van Tirana worden maar vier dagen per week bevoorrad, elders komt slechts tussen vier en zes uur 's ochtends wat water uit de kraan.

Geldhandel

Het is evenwel niet allemaal pessimisme wat de klok slaat. Langs de straten in de hoofdstad leggen heel wat Albanese individuen ondernemerschap aan de dag. Er is vanalles verkrijgbaar; van Japanse en Duitse televisietoestellen en Italiaanse koelkasten en wasmachines tot Ameri-

kanse sigaretten, Macedonisch bier, Bulgaarse macaroni en Griekse frisdrank.

Rondom de staatsbank aan het Skanderbegplein wemelt het de godganselijke dag van de zwart-handelaars. Iedereen wil dollars, marken, drachmen. Tussen de officiële koersen en die van de straat gaapt een kloof van tien tot twaalf procent.

Kenmerkend voor de gang van zaken in het post-communistische Albanië is de 'levenswandel' van professor Jordan Misha.

In het overgangskabinet van premier Illy Buffi was hij vijf maanden minister van Industrie. „Net lang genoeg om enkele joint ventures van de grond te krijgen,” grapt hij. Jordan (44) doceert aan

de universiteit van Tirana natuurkunde. Daarmee verdient hij 25 dollar per maand. Te weinig voor hem, zijn vrouw en z'n twee dochters. Hij is dus in de handel gedoken. Als ik hem in Tirana ontmoet, is hij net terug van een reis naar Praag. Met wat spaarcenten en geleend geld heeft hij daar tien oude vrachtwagens gekocht. De verkoop ervan heeft hem een bedrag opgeleverd dat zijn jaarsalaris aan de universiteit vele malen overtreft. „Kwestie van overleven,” zegt hij. „Iedereen met een beetje hersens en wat handelsgeest koopt en verkoopt.”

Onwennig

Sinds de herinvoering van het particuliere autobezit, na de verkiezingen van maart jongstleden, zijn zo'n 60.000 auto's het land binnengebracht. Wekelijks komen er 200 tot 300 bij. Het gros van de uit Kosovo, Italië en Griekenland ingevoerde voertuigen is van bedenkelijke tot slechte kwaliteit. Er bestaan rijkscholen maar de opleiding stelt absoluut niets voor. De volstrekte onervarenheid van de bestuurders, de miserabele toestand van de wegen, het ontbreken van verkeersborden en het feit dat zowat alle autorijders het groot licht aanzetten, zodra het donker wordt, maken het autorijden in Albanië tot een riskante bezigheid. Vorige week belandde in Tirana een jongen van 19 in de bak, nadat hij op klaarlichte dag in zijn auto van de weg raakte, een park inreed en daar twee, aan de Amerikaanse ambassade verbonden Albanese meisjes schepte. Een van de slachtoffers stierf ter plekke, het andere meisje werd zwaar gekwetst en mist nu een been. De dader zat voor 't eerst van z'n leven achter het stuur en had geen rijbewijs.

Minister Genc Ruli van Financiën en Economie heeft het onlangs nog eens duidelijk gezegd:

● Rond de staatsbank in Tirana wemelt het de hele dag van zwaarhandelaren. Er is sprake van een ware jacht op dollars en marken. Ook de vraag naar Italiaanse lire en Griekse drachmen is groot.

„Albanië beschikt over legio bronnen en mogelijkheden om de nationale economie tot bloei te brengen. Maar om dat te bereiken hebben we de ondersteuning van het buitenland nodig. Buitenlandse investeringen zijn net zo onontbeerlijk als technische en technologische bijstand.” Plannen zijn er genoeg, de invulling ervan verloopt stroever. In de nieuwe constellatie moeten de Albanese kennelijken nog wennen aan de harde zakelijke opstelling van Europese investeerders. „Steeds wanneer een zaak in kannen en kruiken lijkt, vertonen zij, argwanend dat ze zijn, de neiging zich toch nog eens grondig te bedenken,” aldus een westerse zakenman in Tirana. „Onder Hodzja was dat trouwens nog veel erger. Toen durfde zowat niemand een beslissing te nemen.”

Water-export

Sinds enkele maanden wordt tussen Italianen en Albanese druk onderhandeld over een gewaagd drinkwaterproject. Dit voorziet in de invoer door Italië van water uit onderaardse bronnen bij Syri i Kalter nabij de Zuidwestalbanese kustplaats Saranda. Het ligt in de bedoeling dat de provincies Bari, Brindisi, Foggia, Lecce en Taranto hieraan gaan profiteren. Het 1300 miljoen lire vergende project voorziet in de export van vijf tot zes kubieke meter drinkwater van uitstekende kwaliteit per seconde. Het water bereikt Italië via een pijplijn door de Adriatische Zee, die op een diepte van 850

meter wordt aangelegd. In het tijdschrift Albanian Economic Tribune licht waterbouwkundig ingenieur Myzafer Kazazi toe dat de waterbronnen in Albanië voldoende capaciteit bezitten om gedurende vele eeuwen in 's lands behoefte te kunnen voorzien, zonder dat schade wordt toegebracht aan de bodemstructuur. En Kazazi concludeert dat de uitvoer van drinkwater het land ruim tienmaal meer kan opleveren dan Albanië thans door middel van stroomopwekking binnenhaalt.

Oliewinning

Buitenlandse maatschappijen kunnen hetzij in samenwerking met de Albanese staatsonderneming Albpetrol hetzij onder strikte voorwaarden geheel zelfstandig participeren in de exploratie van gas en olie in de Ionische en Adriatische Zee voor de kust van Albanië. Het Italiaanse concern Agipetrol is reeds als zodanig actief. Proefboringen hebben aangetoond dat het om grote hoeveelheden gaat. Tot dusver behield Albanië zich met de op primitieve wijze gewonnen olie- produktie uit de velden rond de stad Fieri. De honderden ouderwetse jaknikkers in die laagvlakten worden thans geleidelijk vervangen door moderne boorinstallaties.

Economische ontsluiting van het land zonder infrastructurele ingrepen is ondenkbaar. Twee hoofdverkeersaders moeten het land voorgoed uit z'n geografisch isolement tillen: een noord-zuid-autoweg (Titograd-Hani Hotit-Shkodra-Tirana-Fieri Vloras-Saranda-Griekse grens) en een moderne Via Egnatia, die bij de haven Vlorë begint. Albanië in oostelijke richting doorklieft en dan via Pogradec Skopje, Thessaloniki en Sofia naar Istanboel leidt. Door de lucht is Albanië al dagelijks vanuit verschillende Europese hoofdsteden te bereiken. Sinds korte tijd is zelfs een inheemse maatschappij actief, Albanian Airlines, een joint venture met Tyrolean Airlines. Piloten zijn nageschoolde MiG-vliegers van de Albanese luchtmacht.

Toerisme

In het volste besef dat het land met toerisme enorm veel geld kan verdienen, zijn de Albanese al volop bezig plannen in die sector uit te werken. In nauwe samenwerking met experts van de Europese Ontwikkelingsbank en de EG zijn onlangs studies verricht over een toeristisch structuurprogramma. „In beginsel,” zegt Edmond Spaho, onderminister van Toerisme, „staat Albanië open voor investeerders uit alle Europese landen.” Toch denkt men in Tirana er niet aan de zeggenschap over de toekomst van de (nog) ongerepte Albanese stranden op te geven. Hoogbouw langs de 350 kilometer lange kuststrook is uitgesloten. „We zijn gewaarschuwd voor de wrange ervaringen die men in Italië, Frankrijk en Spanje heeft opgedaan,” zegt Spaho. De gedachten gaan uit naar toeristische nederzettingen die min of meer geïntegreerd worden in bestaande kustdorpen. Het Italiaanse bouwconcern SICS maakt weldra een begin met de aanleg van een vakantieoord in Ksamili, een schitterend stuk natuurtegenwoordig het Griekse eiland Korfoe. Het project waarmee 150 miljoen dollar is gemoeid, behelst tevens de bouw van twee luxe-hotels, een haven en een vliegveld. De werkzaamheden moeten binnen vijf jaar voltooid zijn. Met een andere Italiaanse gigant, Italtrade, is een contract afgesloten voor de realisering van vier hotels in de steden Durres, Vlorë, Saranda en Berat. Interplan AG uit Zwitserland is met de Albanese in onderhandeling over de bouw van een vijfsterrenhotel in het centrum van Tirana. A raison van 31 miljoen dollar steekt een Franse constructie maatschappij Tirana's enige 'aristocratische' hotel, Dajti, in een nieuw jasje. De Oostenrijkse onderneming Rogner International heeft de bouw van een zaken- en hotelcentrum in Tirana op zich genomen. Het project is over 3,5 jaar gereed.

Geruime tijd geleden is de bouw van een Sheraton-hotel in Tirana stilgelegd, nadat één van de bij dit project betrokken kopstukken, de Kosovo-Albanese Hajdin Sejdiu wegens fraude ten bedragede van 15 miljoen Zwitserse francs door de Albanese politie was ingerekend en vervolgens aan de autoriteiten in Bern overgedragen. Sejdiu maakte deel uit van de zogenaamde Illyria-holding, een wat schimmige maatschappij, die nog tijdens de communistische overheersing werd opgericht en waarin toenmalige kopstukken van het regime en rechtstreekse nakomelingen van dictator Hodzja en diens opvolger Alia reeds anticipeerden op toekomstige ontwikkelingen. Voor zover valt na te gaan, is er vanuit het Nederlandse bedrijfsleven nauwelijks tot geen belangstelling voor zakelijke overeenkomsten met het langzaam recupererende Albanië.

Tatjana Luci, lerares Engels, herinnert zich de verschrikkingen van vorig jaar maar al te goed. De val van het communisme in het land ging gepaard met de volledige ineenstorting van de openbare orde. Berovingen, plunderingen, aanrandingen, moorden en vernielingen waren schering en inslag. De misdaad greep dusdanig angstwekkend om zich heen dat zelfs de politie zich niet langer op straat durfde te vertonen. Daar kwam nog bij dat duizenden Albanese deels uit barre armoede deels uit frustratie over het uitblijven van snelle resultaten na de communistische ontmanteling herhaaldelijk een spoor van vernieling door het land trokken. Pakhuizen en voedselopslagplaatsen werden geplunderd, waterleidinginstallaties opzettelijk vernield, zevenhonderd scholen en gemeenschapshuizen nagenoeg met de grond gelijk gemaakt, treinen gesloopt en telefoonpalen tot kachelhout verwerkt.

Het is de grote verdienste van de huidige gekozen president Sali Berisha en de regerende Democratische Partij dat de Albanese autoriteiten er in zes maanden in geslaagd zijn de criminaliteit op straat grotendeels terug te dringen. Strenge maatregelen zijn daarbij niet geschuwd. Nadat bij wijze van afschrikking drie roofmoordenaars terechtgesteld waren, heeft de regering een reeks maatregelen genomen die de individuele vrijheid moeten garanderen. Wetten zijn aangescherpt, de leiding van de politie werd vervangen, het politie-apparaat is met honderden manschappen uitgebreid en de agenten zijn met grotere bevoegdheden toegevoegd. Een daarvan is dat surveillerende politiemannen op straat boetes kunnen innen van overtreeders en tien procent van de som in eigen zak mogen steken!

Moreel verval

Het weerzien met het vrije Albanië, het eerste na beëindiging van de stalinistische dictatuur, beantwoordt aan onze verwachtingen. De materiële nood is hoog, maar niet minder dramatisch is de geestelijke leegte onder de bevolking. Onder het regime van Enver Hodzja was de staat De Grote Regelaar. Voor zover dat ten aanzien van de niet bijster ontwikkelde Albanese al niet min of meer het geval was, maakte de stalinistische indoctrinatie van de drie miljoen Skiptaren een willoze, amorfte massa, die nooit heeft geleerd verantwoordelijkheden te nemen of eigen initiatieven te ontplooiën. Het morele verval werd nog bespoedigd, toen Hodzja in februari 1967 de totale oorlog verklaarde aan de religie en daardoor veel Albanese van hun laatste morele houvast beroofde.

Grote vraag op dit moment is hoe de gemaltraiterde en afgestompte Albanese bevolking weer in het gareel kan worden gebracht. Ruim zeventig procent van de beroepsbevolking is werkloos. In de meeste staatsbedrijven rust het werk. Veel fabrieken zijn totaal verouderd en niet meer rendabel te maken. In en uitvoer zijn de laatste maanden met zo'n tachtig procent gedaald. De blijvende inactiviteit heeft de arbeidsmoraal van de bevolking ernstig aangetast. Nu het land zich in de richting van een markteconomie ontwikkelt en de regering vastbesloten lijkt de privatisering consequent ter hand te nemen, blijkt bovendien dat veel oudere arbeiders niet meer inzetbaar zijn, omdat zij jaren lang onder een verstikkende communistische planeconomie hebben gewerkt.

Van de EG en via de G-24 heeft Albanië al ettelijke tientallen miljoen gulden ontvangen voor het op gang brengen van de industrie en de modernisering van de landbouw. Daarnaast heeft het Internationale Monetair Fonds (IMF) vorige week Albanië een lening van 500 miljoen dollar tegen aantrekkelijke voorwaarden in het vooruitzicht gesteld, mits het consequent doorgaat met zijn economisch hervormingsproces. Het kreupel Balkanlandje gaat geknuld onder een buitenlandse schuld van 800 miljoen dollar, een geschatte in-

● Blik op een 'woongetto' in Tirana. De meeste flatgebouwen zijn van een bijzonder povere kwaliteit. De lage huurprijs biedt de bewoner enige troost. Ook voor water dat er vaak niet is en stroom hoeft maar weinig te worden betaald. Daarin komt echter verandering, nu het land voor een markteconomie en privatisering over de hele linie heeft gekozen.

Limburgs Dagblad
piccolo's
 In de Cramer 37, Heerlen
 Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
 Postgiro: 1035100
 Bank: ABN 57.75.35.935
 Fax: 045-739364

Piccolo's
 Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,30.
 Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden f 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,80.

Reuzepiccolo's
 Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,80.

Advertenties onder nummer: f 7,50.
 Bewijzennummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 6.30-17.00 uur. Opgeve - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
 Opgeve via de 1 post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
 Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 6.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.

(Bron: Cebus Survo Scanner)

Mededelingen

NOVEEN St. Clara. Belangrijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt het U vroeg. L.G.

Personeel gezocht

Bouwvak personeel

Aannemersbedrijf Beemink B.V.
 Vrij voor Duitsland voor langdurige projecten valbekwame METSELAARS en BETONTIMMERLIJEN. Meld bij Dhr. J. Nieling. Tel. 045-338441.

Met spoed gevraagd
 metselaars, ijzervlechters, voegers en tegelzetters. Tel. 08894-12608, zaterdag tussen 09.00-12.00 uur.

Gevraagd stratenmakers.
 Fa. Zweiphenning, Huisberg. Tel. 04405-3801.

R. K. N. Bouw vraagt met spoed TIMMERLIJEN, metselaars ook kolonnes voor haar werken in Duitsland. 045-274121, H.v. Valdeveer, 3, Brunssum.

W. G. W. Bouw Voor direct gew. voor Duitsland METSELAARS, betonimmerlieden. Ook kolonnes. 045-231336/230477. Hommerweg 77, Hoensbroek.

Bouwbedrijf Sittard zkt. METSELAARS en betonimmerlieden. 04492-1719.

Midner bouwbedrijf vraagt METSELAARS, omgeving Aken, Keulen. Tijdens kantooruren 045-231200.

Bouwkundige stelt Ned. AANNEEMERSDIPLOMA ter beschikking, evt. zelf meewerken. Br.o.n.r. B-2922 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Wolff Europabouw vraagt voor Duitsland evr. colonne BETONTIMMERLIJEN. 045-214500, na 13 uur 04499-4479.

Eurobouw Maastricht zoekt valbekwame metselaars en TIMMERLIJEN, voor werk in Nederland en Duitsland. Duitse van Nederlands verzekerd. Te melden tijdens kantooruren. Tel. 043-254669.

Gevraagd: multifunctioneel bouwkundig ONDERHOUDSMEDWERKER. Aannemersbedrijf Knoors, Limbricht. Tel. 046-518425.

Horeca personeel

Tempo-Team Uitzendbureau zoekt:

Weekendmedewerker m/v

bij een restaurant in Kerkrade. Wij kunnen een kandidaat met een overtuigende CV. U begint met drankbediening waarna u wordt ingewerkt bij het serveren van lunches en diners. Het is een leuke bijverdienste voor studenten die op zaterdag of zondag willen werken. De baan is voor langere tijd.

Informatie: 045-465666, Wilma Smaling KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35.

Gevr. BUFFETBEDIENDE m/v, beherper, 38 of 30 uur per week. It. v.a. 21 jr. Sol. n.t. tel. afspraak K. Blijm, Akerst. 7, Heerlen. Tel. 045-717310.

Gevr. ervaren FRUITRE HULP m/v. Cafeteria Markt-zicht. Tel. 04498-54750.

Cafeteria-broodjes-snack vr. vraagt parttime MEDEWERKERS m/v tevens evr. medewerkers m/v voor buffethulp in bruin café. Tel. na 19.00. 045-231756.

Wegens toenemende drukte viert restaurant Archiduc POETSCHULP m/v voor p.m. 15 tot 20 uur p.w. leeftijd 30-40 jaar. Tel. 045-458550.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op uw naar snel succes. Bel. 045-719966.

Huish.pers./Oppes

Zelfstandige HULP gev. voor donderdag ocht., 1x per 2 weken. 045-428303.

Kantoorspers.

Per direct gevraagd een zelfst. BAALMEDEWERKER m/v. M.E.A.O. niveau, kennis v. duitse taal, klantvriendelijkheid. Brieven met c.v. en met recente pasfoto. Br. o.n.r. B-2940, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Medisch personeel

Gezocht

Apothekersassistente

full-time, per 1 december 1992. Apotheek Gulpen, Rijksweg 54, 6271 AG Gulpen.

Technisch personeel

P. Bergstein Handelsmaatschappij is met name gespecialiseerd in handel en deelconstructie van bedrukkingsmachines en heeft zijn afzetmarkt bij productiebedrijven in de gehele Benelux. Daarnaast worden alle voor de drukproductie benodigde toebehoren en onderdelen geleverd. Op korte termijn komt binnen ons bedrijf de vacature vrij voor een:

Service-/onderhoudsmonteur

De aan te stellen medewerker zal na een inwerk- c.q. opleidingsperiode binnen ons bedrijf, worden belast met de opbouw en installatie van onze machines binnen de productielijnen van onze afnemers. Daarnaast zal hij worden belast met onderhoud, revisie en wijzigingen aan bestaande installaties. Om deze functie, met een zelfstandig karakter, behoorlijk te kunnen uitoefenen is minimaal vereist:

Een middelbare beroepsopleiding, bijv. MTS werktuigbouwkunde, dan wel een gelijkwaardige opleiding. Kennis van pneumatiek en electrotechniek. Ervaring met metaalbewerking. In bezit van rijbewijs B(E).

Het salaris zal afhankelijk zijn van de opleiding en ervaring. Secundaire arbeidsvoorwaarden zijn collectief geregeld binnen ons bedrijf.

Solicities, eigenhandig geschreven, dienen binnen 10 dagen gericht te worden aan:

P. Bergstein Handelsmaatschappij b.v. Postbus 27, 6400 AA KERKRADE.

Installatiebedrijf J. Daniëls B.V. te Voerendaal, vraagt:

Pijpfitters met las-ervaring

in bezit van rijbewijs Sol. na tel. afspraak: 045-71591 tussen 16.30-18.00 uur.

Gezocht around ERVAREN autoschade hersteller

"plaatwerker" die geheel zelfstandig met de modernste apparatuur kan werken. Sollicitaties richten aan Autoschade DE VRIES BV, Grasbroekerweg 28, 6412 BE, Heerlen. Tel. 045-722463.

Medisch personeel

Gezocht

Apothekersassistente

full-time, per 1 december 1992. Apotheek Gulpen, Rijksweg 54, 6271 AG Gulpen.

Technisch personeel

P. Bergstein Handelsmaatschappij is met name gespecialiseerd in handel en deelconstructie van bedrukkingsmachines en heeft zijn afzetmarkt bij productiebedrijven in de gehele Benelux. Daarnaast worden alle voor de drukproductie benodigde toebehoren en onderdelen geleverd. Op korte termijn komt binnen ons bedrijf de vacature vrij voor een:

Service-/onderhoudsmonteur

De aan te stellen medewerker zal na een inwerk- c.q. opleidingsperiode binnen ons bedrijf, worden belast met de opbouw en installatie van onze machines binnen de productielijnen van onze afnemers. Daarnaast zal hij worden belast met onderhoud, revisie en wijzigingen aan bestaande installaties. Om deze functie, met een zelfstandig karakter, behoorlijk te kunnen uitoefenen is minimaal vereist:

Een middelbare beroepsopleiding, bijv. MTS werktuigbouwkunde, dan wel een gelijkwaardige opleiding. Kennis van pneumatiek en electrotechniek. Ervaring met metaalbewerking. In bezit van rijbewijs B(E).

Het salaris zal afhankelijk zijn van de opleiding en ervaring. Secundaire arbeidsvoorwaarden zijn collectief geregeld binnen ons bedrijf.

Solicities, eigenhandig geschreven, dienen binnen 10 dagen gericht te worden aan:

P. Bergstein Handelsmaatschappij b.v. Postbus 27, 6400 AA KERKRADE.

Installatiebedrijf J. Daniëls B.V. te Voerendaal, vraagt:

Pijpfitters met las-ervaring

in bezit van rijbewijs Sol. na tel. afspraak: 045-71591 tussen 16.30-18.00 uur.

Gezocht around ERVAREN autoschade hersteller

"plaatwerker" die geheel zelfstandig met de modernste apparatuur kan werken. Sollicitaties richten aan Autoschade DE VRIES BV, Grasbroekerweg 28, 6412 BE, Heerlen. Tel. 045-722463.

Montagebedrijf vraagt met spoed gemotiveerde medewerkers

voor het monteren van stalen daken en gevels. Sollicitaties na tel. afspraak 04754-86828.

Gezocht:

(leerling) monteur

voor fabricage van rolluiken en zonweringen. Bij voorkeur woonachtig in Sittard of omgeving. Roluiken Janssen. 04499-3309.

Wij zijn op zoek naar MON- TAGEMEDEWERKERS

voor het plaatsen van isolatiewanden op een locatie in Midden-Nederland. Gezien de werkplek wordt er door de werkgever gezorgd voor goede overnachtingsmogelijkheden. Heb. je geen hoogtevrees en interesse in deze baan met hoge verdiensten, neem dan contact op met dhr. B. Geraats. Tel. 045-711001.

Gevr. goede allround TV-techniker. Voor enkele halve dagen of avonden per week. Goede verdienste. Br.o.n.r. B-2919, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bouwbedrijf zoekt Beheerder

i.b.v. aannemerspapieren. Br.o.n.r. B-2852, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen. Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Winkelpersoneel

HUF CITY

Zoekt in Heerlen MAGAZIJNHULPEN M/V (voor enkele uren per week, vanaf 15 jaar) Neem op dinsdag 20 oktober contact op met de heer B. Erkens, Tel. 045-717267.

M&S MODE

M&S maakt mode betaalbaar Door deze succesvolle formule heeft M&S Mode zich in 25 jaar ontwikkeld tot een internationale winkelketen met 116 filialen in Nederland.

Voor ons filiaal te Geleen zoeken wij een:

HULPVERKOOPSTER M/V

(voor een wekelijks af te spreken aantal uren met een maximum van 12 uur per week)

Wij denken aan een medewerkster met ervaring in de modeverkoop, in de leeftijd van 25 jaar.

Heeft u belangstelling voor deze functie, dan kunt u op dinsdag 20 oktober a.s. tussen 10.00 en 12.00 uur telefonisch contact opnemen met Mevrouw E. Hausmanns, Tel.nr. 046-750710.

Part-time MEDEWERKERS m/v gev. in A.G.F. branche, leeftijd tussen 16-17 jr. Tel. sol. 045-217420 na 17.00.

Slagerij Boumans vraagt full-time WINKELJUF-FROUW met enige ervaring, leeftijd p.m. 20 jr. Neem even tel. contact op voor afspraak. Tel. 045-714250, Akerstraat 52, Heerlen.

Diversen personeel

Limburgs Dagblad

vraagt

Bezorg(st)ers

Voerendaal

Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Hetema & Disselkoen

Experts en Taxateurs

is een landelijk werkend expertise- en taxatiebureau met vestigingen in Amsterdam Rotterdam Apeldoorn Drachten en Weert.

Vanwege de sterke groei van het aantal opdrachten zoeken wij voor onze vestiging te Weert een:

Aankomend schaderegelaar M/V

De werkzaamheden zullen bestaan uit het verrichten van toedrachtsonderzoeken alsmede het vaststellen van schade aan roerende en zaken.

De aan te stellen aankomend schaderegelaar dient ten minste een afgeronde HBO-opleiding te bezitten.

Voor deze aantrekkelijke en zeer zelfstandige functie zijn goede contactuele eigenschappen, een flexibele instelling en een uitstekende beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift van groot belang. Daarnaast strekt assurantie kennis tot aanbeveling.

Het salaris en de emolumenten zijn in overeenstemming met opleiding en ervaring. Een bedrijfsauto wordt ter beschikking gesteld.

Bent U niet ouder dan 30 jaar en woonachtig in de omgeving van Weert, stuur dan Uw schriftelijke sollicitatie naar:

HETEMA & DISSELKOEN Experts en Taxateurs. Dries 65-67, 6006 HR WEERT. t.a.v. de heer F.J.M. Oijlslagers

Met spoed gev. parttime TAXI/CHAUFFEURS, evr. TAXI/CHAUFFEURS, evr. c.q. WANDENBEDRIJF te starten. Ervaring niet vereist. Br.o.n.r. B-2912, L.D., P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Wij heft interesse om zelfstandig met ons een platform c.q. WANDENBEDRIJF te starten. Ervaring niet vereist. Br.o.n.r. B-2912, L.D., P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Landelijk Ochtendblad zoekt BEZORGER(st)ers voor KERKRADE (chevronmont). Informa- tie: 045-462105 of tijl. kant.uren 040-121775.

Gevr. POMPBIJENDE c.q. klusjesman, alleen gepens. omg. Nuth. Tel. 045-244947.

BLUVERDIENSTE voor onze buitendienst voor ca. 3 uur per dag, enige serieuze personen v.a. 17 jaar, ook oudere AOW-ers, Vutters en WAO-ers etc. Goede verdienste. Voor afspraak bel. na maandag van 19.00-20.00 uur. Tel. 045-224987.

Voor een relatie in Heerlen zoeken wij HOVENIERS. Enige ervaring (o.a. rugmaai) is vereist. Tel. 045-711001.

Wij zoeken voor een groot handel in groente en fruit een Loodsmedewerker die in een leuk team veel geld wil verdienen, onder vrouwelijke leiding. Bel na 19 uur 045-463366.

Opgelet! leuk MEISJE v.a. 18 jaar gevraagd, die in een leuk team veel geld wil verdienen, onder vrouwelijke leiding. Bel na 19 uur 045-463366.

Kamers

Centrum HEERLEN grote kamer te huur voor studente

Tel. 045-740416.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:

Algemeen medewerker m/v

met spoed, voor een banketbakkerij in de stad Groningen. U verricht diverse werkzaamheden. U bent enthousiast en op zoek naar een baan met een leuke werkster. Leeftijd 17 tot 19 jaar. Bent u tot na de feestdagen beschikbaar, reageer dan maandag direct.

Autopoetser m/v

Voor een garagebedrijf in de stad Groningen. Wij zijn op zoek naar een gemotiveerde kandidaat, die graag full-time wil werken. Het is een baan met goede toekomstperspectieven. Leeftijd 17 tot 19 jaar. Bent u per direct beschikbaar neem dan contact met ons op. Informatie: 050-13 44 43, Jeanet Oving GRONINGEN, STATIONSWEG 3A.

Begravenis St. Christoffel vraagt:

Consulenten m/v

voor afsluiten van inkoop en begrafenis met crematiepolitissen op provisie-basis. Schriftelijke reacties: St. Christoffel, Antwoordnummer 5528, 6200 WE, Maastricht.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:

Pompbediende m/v

Verkoopmedewerker m/v

voor een tankstation in Kerkrade. U helpt de klanten bij het tanken en u draagt zorg voor de verkoop van artikelen in de winkel. Deze baan is voor 20 uur per week. Bent u tussen de 18 en 20 jaar, neem dan direct contact met ons op. Informatie: 045-465666, Tineke Tullemans KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:

Timmerman m/v

Voor een doe-het-zelf zaak in Sittard. Een afgeronde LTS timmerman-opleiding is vereist. Ervaring is niet noodzakelijk. Leeftijd 23 tot 25 jaar. Bent u op zoek naar een leuke baan voor langere tijd als verkoper/timmerman, reageer dan direct. Informatie: 046-51 42 22, Jolanda Eurlings SITTARD, ROSMOLENSTRAAT 4.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:

Algemeen medewerker m/v

met spoed, voor een banketbakkerij in de stad Groningen. U verricht diverse werkzaamheden. U bent enthousiast en op zoek naar een baan met een leuke werkster. Leeftijd 17 tot 19 jaar. Bent u tot na de feestdagen beschikbaar, reageer dan maandag direct.

Autopoetser m/v

Voor een garagebedrijf in de stad Groningen. Wij zijn op zoek naar een gemotiveerde kandidaat, die graag full-time wil werken. Het is een baan met goede toekomstperspectieven. Leeftijd 17 tot 19 jaar. Bent u per direct beschikbaar neem dan contact met ons op. Informatie: 050-13 44 43, Jeanet Oving GRONINGEN, STATIONSWEG 3A.

Begravenis St. Christoffel vraagt:

Consulenten m/v

voor afsluiten van inkoop en begrafenis met crematiepolitissen op provisie-basis. Schriftelijke reacties: St. Christoffel, Antwoordnummer 5528, 6200 WE, Maastricht.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:

Pompbediende m/v

Verkoopmedewerker m/v

voor een tankstation in Kerkrade. U helpt de klanten bij het tanken en u draagt zorg voor de verkoop van artikelen in de winkel. Deze baan is voor 20 uur per week. Bent u tussen de 18 en 20 jaar, neem dan direct contact met ons op. Informatie: 045-465666, Tineke Tullemans KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:

Timmerman m/v

Voor een doe-het-zelf zaak in Sittard. Een afgeronde LTS timmerman-opleiding is vereist. Ervaring is niet noodzakelijk. Leeftijd 23 tot 25 jaar. Bent u op zoek naar een leuke baan voor langere tijd als verkoper/timmerman, reageer dan direct. Informatie: 046-51 42 22, Jolanda Eurlings SITTARD, ROSMOLENSTRAAT 4.

DESIGN HOUSE

Van heinde en verre stromen dagelijks design- liefhebbers naar de Woonboulevard in Heerlen om inspiratie op te doen bij Design House. Worden design- meubelen doorgeaans aangeboden in kleinere interieur- boetieks; hier ziet men alle topmodellen van de bekende merken in één gigantisch design- centrum bij elkaar. Men kan er in alle vrijheid vergelijken en een compleet interieuradvies inwinnen. Loop ook eens binnen bij Design House. U zult aangenaam verrast zijn door de omvang en de unieke verscheidenheid van de collectie. Tot gauw!

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen
 Telefoon 045 - 754200

Maandag 13.00-18.00 uur.
 Di. t/m vr. 9.00-18.00 uur.
 Za. 9.30-17.00 uur. Donderdag koopavond.

Aanbieding

Directiestoelen

Buroostoelen

Rock Za f 195,-
 Armleghers f 50,-
 25 verschillende soorten en kleuren bureostoelen, Conferentie-, directie- en kantinstoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.

Rockmart

Menchu brengt regering Guatemala in grote verlegenheid

Nobelprijs ondersteunt strijd indiaans recht

DOOR ALEX ENGBERS

UTRECHT - Vredesapostelen zijn in eigen land vaak niet half zo populair als in het buitenland. Dat gold voor Willy Brandt, Desmond Tutu, Michail Gorbatsjov, Aung San Suu Kyi, om vier eerdere winnaars van de Nobelprijs van de Vrede te noemen. En dat is dit jaar niet anders. De 33-jarige Rigoberta Menchu, aan wie gisteren de prijs werd verleend, woont al meer dan tien jaar in ballingschap in Mexico. Haar vaderland Guatemala, waar ze overigens op dit moment enkele dagen op bezoek is, is te gevaarlijk om er permanent te wonen.

In Guatemala-Stad zal de onderscheiding van de mensenrechten-activiste met gemengde gevoelens zijn ontvangen. Het land heeft immers een uiterst bedenkelijke reputatie op het gebied van de mensenrechten. In de afgelopen veertig jaar zijn er 40.000 Guatemalteken verdwenen, 100.000 vermoord en meer dan een miljoen gevlucht. Onder de huidige president Jorge Serrano Elias is de situatie, relatief gesproken, enigszins verbeterd, maar de werkelijke macht is nog steeds in handen van het leger. En dat leger behandelt de indiaanse boerenbevolking al veertig jaar lang als grof vuil. Angst voor vermeende linkse sympathieën ligt hieraan ten grondslag.

Het kan geen toeval zijn dat Menchu, een afstammeling van de Maya's uit het Quiché-district, juist dit jaar is onderscheiden. Ze had niet alleen een krachtige voordracht, gesteund door vroegere Nobelprijswinnaars als Adolfo Pérez Esquivel en Desmond Tutu, alsmede kerkelijke leiders onder wie de aartsbisschop van Guatemala. Ook de tijdgeest speelde in haar voordeel. Maandag is immers wereldwijd herdacht dat Columbus 500 jaar geleden Amerika ontdekte. Voor veel blanke Noord- en Zuid-Amerikanen wellicht een feestdag.

Ouders sturen kinderen op het dievenpad

VELSEN - Amsterdamse kinderen van ongeveer twaalf jaar oud worden de laatste tijd vaak door hun ouders op dievenpad gestuurd in de stad. De ouders brengen de kinderen 's morgens weg en pikken ze 's avonds weer op. Volgens de politie van Velsen hebben groepjes kinderen uit Amsterdam de laatste weken enkele tientallen keren toegeslagen. Ze hebben duidelijke aanwijzingen dat groepjes kinderen 's ochtends met het vooropgezette doel van diefstal door de ouders naar de stad worden gebracht. Een paar weken later worden ze dan weer naar huis met buit, opgehaald', aldus een politiewoordvoerder.

Frankrijk ligt niet dwars bij handelsoverleg

Vervolg van pagina 1

BIRMINGHAM - In diplomatieke kringen heerste gisteren opluchting dat Frankrijk zich op de top mee liet ophouden in het slepende Amerikaans-Europese handelsoverleg. Tot nu toe gold Parijs als stoornis in de GATT-onderhandelingsrondes, die gezien worden als een stap naar het herstel van de wereldhandel. In Birmingham zei president Mitterrand 'open te staan' voor een akkoord, maar niet te kunnen anderszins dat zijn parlement dat niet kan.

Daarmee krijgt EG-onderhandelaar Jacques Delors het groene licht verder te praten met de VS, in de hoop nog een akkoord te sluiten. Het is een ongebruikelijk kort communiqué beloven de regeringschefs de Europese Gemeenschap 'dichter bij de burgers' te brengen, en tonen ze zich vastbesloten een antwoord te geven op de zorgen die in het recente publieke debat naar voren zijn gekomen. Daarmee wordt gedoeld op de klacht dat de EG ondoordringbaar is en weinig democratisch functioneert. Maar pas op de volgende top in Edinburgh in december zullen concrete maatregelen worden genomen.

EG-leiders bezworen in hun verdrinking dat ze niet willen tornen aan de macht van het Europees Parlement en de Commissie - het dagelijkse bestuur van de EG. Een Britse afgevaardigde op de macht van de Europese Commissie kreeg in Birmingham steun.

voor Menchu was het een dag van rouw. Als indianenvrouw heeft ze te veel onrecht gezien. 'Columbus' ontdekking van Amerika markeerde het begin van een donkere nacht, van 500 jaar zwijgen, uitbuiting en verdrukking, en de vernietiging van ons volk,' zo verwoorde Menchu haar woede begin deze week.

Rigoberta Menchu is geen hoogopgeleide vrouw. Haar kennis en inzicht, waar de laatste jaren verscheidene VN-organisaties dankbaar gebruik van maakten, zijn in de praktijk verworven. Een leerschool die ongemeen hard is geweest.

Rigoberta werd op 9 januari 1959 in de hooglanden geboren als dochter van een gedreven activist/catechist. Al vanaf haar tiende ging ze met haar vader mee, als die zijn visie over rechtvaardigheid en strijd tegen de onderdrukking in de omliggende dorpen uitdroeg. Veel geld leverde dat niet op en het was thuis dan ook bepaald geen vetpot. Maar waarschijnlijk maakte het gebrek aan geld niet eens de meeste indruk op de jonge Rigoberta.

Om geld bij te verdienen trok de familie elk jaar naar de kust om er enkele maanden te helpen in de katoenpluk. Een zwaar en onaangenaam werkje. Hier zag Rigoberta machteloos toe hoe haar beste vriendin stikte toen een hoger gelegen akker met gif werd besproeid, terwijl de indiaanse loonwerkers, onder wie haar vriendin, beneden aan het werk waren. Niet veel later stierf een jonger broertje door ondervoeding. Toen de familie hem wilde begraven, werden ze allemaal op staande voet ontslagen. Eenmaal terug in de hooglanden kwamen ook daar blanke grondbezitters de dorpsgronden opeisen. Voor de indiaanse boer bleef er niets over. Dat was het onrecht in Guatemala waartegen haar vader - als dorpsheer, boerenleider en catechist - op vreedzame wijze in opstand kwam.

Rigoberta stapte in de voetsporen van pa. Vader en dochter Menchu hoorden eind jaren zeventig tot de oprichters van de CUC, het Comité van Boereneenheid. Zij aan zij strenden ze tegen president Lucas Garcia, die achter elke boom een communist vermoedde. De activiteiten van vader en dochter werden dan ook met argusogen gevolgd. En in januari 1980 sloeg de achterdochtige Garcia toe.

Dertig CUC-boeren namen bezit van de Spaanse ambassade om zo een gesprek met Garcia af te dwingen. Maar de president toonde geen enkele bereidheid tot overleg. Integendeel. Hij gaf slechts opdracht de ambassade in brand te zetten. Alle aanwezigen - Spaans ambassadepersoneel inclusief - vonden de dood. Rigoberta's vader was één van de slachtoffers.

Het was voor Rigoberta het sein om haar vaderland zo snel mogelijk te verlaten. Temeer daar ook haar moeder en broer een gewelddadige dood waren gestorven. Eerst had het leger haar broer in hun dorp in het openbaar geëxecuteerd. En niet veel later was haar moeder door soldaten ontvoerd en doodgemarteld.

der en broer een gewelddadige dood waren gestorven. Eerst had het leger haar broer in hun dorp in het openbaar geëxecuteerd. En niet veel later was haar moeder door soldaten ontvoerd en doodgemarteld.

Spreekbuis

Eenmaal in het buitenland ontloopte de energieke Rigoberta, die het Spaans - de taal van de onderdrukker - zichzelf had aangeleerd, zich als de spreekbuis van het Guatemalteekse geweldloze verzet. Ze is de stuwende kracht achter onder meer de Verenigde Guatemalteekse oppositie (RUOG) en de Nationale Commissie voor Verzoening (CNR).

In Guatemala-Stad waren gisteren de druiwen zuur. Vooral omdat daar Rigoberta Menchu zo duidelijk gelieerd

is aan de katholieke kerk. President Serrano, net als zijn voorbeeld en voorganger Rios Montt, behoort namelijk tot de op Amerikaanse leest geschoelde Evangelische fundamentalisten. Afkeer van het communisme, of wat daarvoor wordt aangezien, en minachting voor de indiaanse cultuur gaan bij deze protestantse sekten hand in hand.

Bovendien heeft ook een laatste vuiligheid van Serrano Rigoberta Menchu niet van de Nobelprijs en het daarbij horende prestige, of misschien zelfs wel onschendbaarheid, kunnen afhouden. Niet zolang geleden kwam Guatemala-Stad namelijk met een tegenkandidaat. De blanke, schatrijke dona Elisa Molina de Stahl, werkend met doven en blinden, werd door het parlement plotseling voorgedragen. Tevergeefs. Een indiaanse heeft de hoofdprijs. Serrano weet dat zijn bedenkelijke mensenrechtenbeleid met ingang van gisteren volop in de schijnwerpers zal staan.

● Rigoberta Menchu wil het geldbedrag, twee miljoen gulden, dat verbonden is aan de haar toegekende Nobelprijs voor de Vrede benutten voor de oprichting van een stichting ter bescherming van de indiaanse bevolking in Latijns-Amerika. De stichting moet de naam krijgen van haar vader, Vicente Menchu.

Foto: AP

Sociale partners zoeken naar uitweg malaise

Economische geest uit 1982 waart weer rond

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - In het gebouw van de Sociaal-Economische Raad (SER) in Den Haag waart weer een beetje de geest rond van 1982. De Nederlandse 'overleg-economie' lijkt er weer te leven als in haar beste dagen. Werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers proberen er gisteren samen met de (door de overheid benoemde) Kroonleden de laatste geschilpunten weg te werken uit een pakket maatregelen dat Nederland voor een economisch wegglijden moet behoeden en het land een goede uitgangspositie bezorgt voor het zich verder verenigende Europa.

De nood was hoog gestegen in Nederland toen werkgevers en werknemers in november 1982 hun befaamde 'Stichtingsakkoord' sloten. Met duizenden, tienduizenden verloren mensen hun baan. Het aantal werklozen naderde de één miljoen. Loonmatiging en herstel van de rendementen (winsten) van het bedrijfsleven werden kernbegrippen in het akkoord binnen de Stichting van de Arbeid, het overlegorgaan van de centrale organisaties van ondernemers en vakbeweging.

De internationale economische malaise van de laatste tijd lijkt weer zo'n sfeer te hebben geschapen. Toch vroeg de regering in feite slechts om een advies over de strategie die ons land moet voeren bij de totstandkoming van de Europese Monetair Unie en daarna, en over de taken die overheid en sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties) daarbij elk zouden hebben.

Stroomversnelling

De voortdurende economische malaise en de mede daaruit voortvloeiende recente valutaschok, die de Nederlandse internationale concurrentiepositie behoorlijk kan aantasten, hebben de discussie in de SER in een aanzienlijke stroomversnelling gebracht. Zo zeer zelfs dat na de totstandkoming van het advies een centraal overleg van de sociale partners met de regering mag worden verwacht dat een gezamenlijke aanpak van de problemen voor een reeks van jaren vastlegt.

De belangrijkste onderdelen van het (concept)advies dat in een commissie van de SER in de maak is, zijn inmiddels wel naar buiten gedrongen:

- Er moeten meer mensen aan het werk. Als een groter deel van de bevolking een betaalde baan heeft (grotere arbeidsparticipatie), groeit de economie. Bijvoorbeeld zullen dan ook de belastinginkomsten van de Staat en de premie-opbrengsten bij de sociale fondsen toenemen, wat ertoe kan leiden dat de belastingen en premies per werkende omhoog kunnen. Een dergelijke verlaging van de collectieve lastendruk (belastingen en premies samen) wordt door alle partijen bepleit.

- De stijging van de lonen zou gematigd moeten worden. Dat zal des te makkelijker gaan naarmate de kosten van het levensonderhoud minder hard stijgen en het verschil

tussen bruto- en netto-loon kleiner wordt.

- De vakbeweging eist dat tegenover loonmatiging spijkerharde maatregelen staan waardoor voor meer mensen banen ontstaan. In het SER-advies probeert men onder meer vast te leggen dat er vooral veel banen bijkomen waarvoor een loon geldt dat tussen het wettelijke minimum en de laagste schalen van de cao's ligt. Bepleit wordt dat functies daarvoor worden gesplitst in banen die de nodige kwalificatie van personeel vergen maar waarvoor dan meer tijd ontstaat, terwijl eenvoudiger werkzaamheden die eerder tot dezelfde functie behoorden, door mensen kunnen worden verricht aan wie minder eisen hoeven te worden gesteld.

- Er moeten in cao's meerjarige afspraken komen over het aan het werk helpen van allochtonen en andere langdurig werklozen, en gedeeltelijk arbeidsongeschikten. Onder meer zou ook het Jeugdwerkgarantieplan van toepassing moeten worden verklaard op mensen van 27 jaar en jonger; nu geldt 21 als leeftijdsgrens.

- De afstand tussen lonen en uitkeringen zou groter moeten worden om werken aantrekkelijker te maken.

Dat laatste kon in de achterban van de vakbeweging nog wel eens een moeilijk punt worden. Binnen de FNV staat de wens dat de koppeling (evenredige stijging van de uitkeringen wanneer de lonen stijgen) in stand blijft, hoog genoteerd. In de Sociaal Economische Raad ligt echter een voorstel op tafel waarvan het de vraag is of dat nog 'koppeling' mag heten.

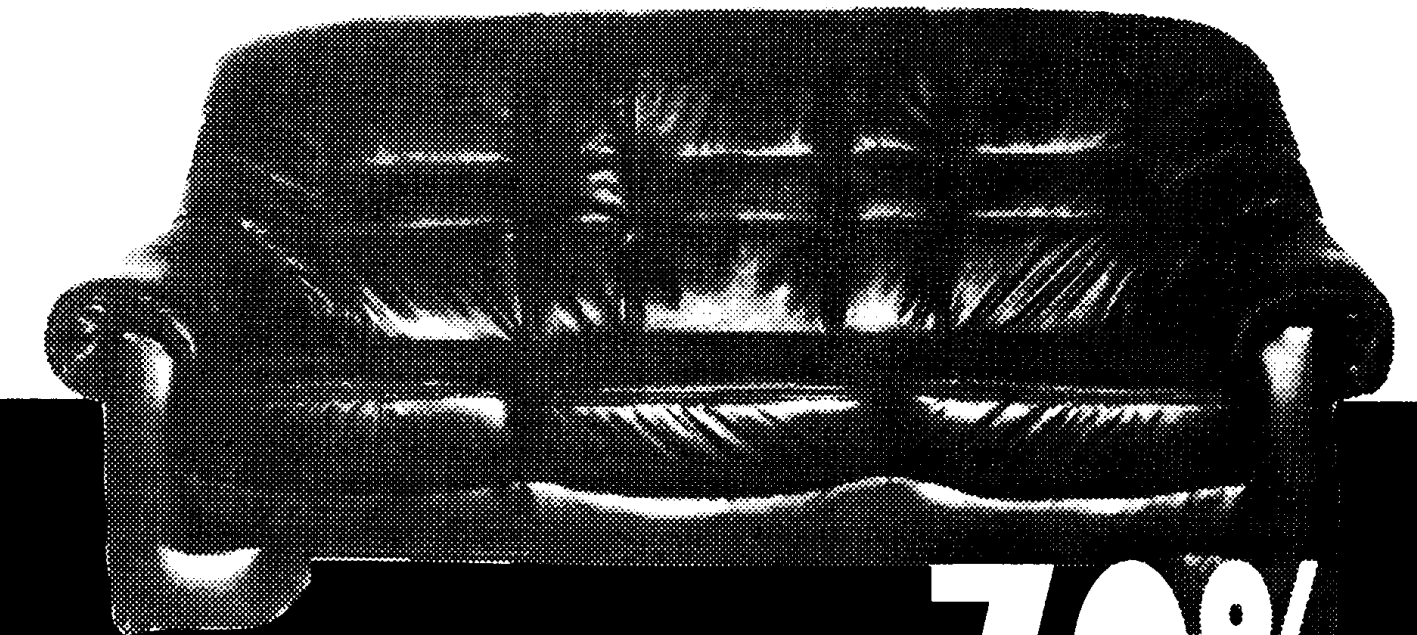
In dat voorstel zou de koppeling tot stand kunnen komen door de uitkering bruto slechts gedeeltelijk met de loonstijging mee te laten groeien en de rest aan te vullen door verlaging van belasting- en premiedruk. Na uitvoering van die operatie zouden werkenden vervolgens een voordeelje moeten krijgen in de vorm van een verhoging van het arbeidskostenforfait, het bedrag dat van het loon mag worden afgetrokken voordat de loonbelasting wordt bepaald.

Winkelbediende bij achtervolging doodgeschoten

RIJSWIJK - Een winkelbediende is gisteravond in Rijswijk doodgeschoten toen hij achter zijn overvallers aanging. De medewerker van de supermarkt bracht de dagopbrengst naar de bank, toen hij plotseling werd aangevallen door een man die was gemaskerd met een bivakmuts. Er ontstond een worsteling waarbij de overvalleur de geldcassette te pakken kreeg. Hij rende weg, samen met een plotseling verschenen handlanger. De overvallers losten een schot op de winkelbediende, maar dat miste. Deze kraakbelde op en rende de overvallers opnieuw achterna. Een van hen schoot hem toen neer. De man overleed ter plaatse.

(ADVERTENTIE)

OPHEFFINGSUITVERKOOP BIJ PIET KLERKX MAASTRICHT

KORTINGEN TOT 70%

ALLES MOET WEG!

PIET KLERKX

MAASTRICHT TEL. 043-210944

Sint Jacobstraat 4 (in het centrum bij het Vrijthof). Parkeergarage onder het Vrijthof aanwezig.

Enquête: jongeren doodsbang voor besmettelijke ziekten

'Milieuvervuiling grootste gevaar voor gezondheid'

LEIDEN - Milieuvervuiling is de belangrijkste bedreiging van de gezondheid. Dat vindt bijna driekwart van de Nederlanders. Als gevaar nummer twee worden kanker en geweld op straat genoemd. Beide worden door de helft van de Nederlanders als tweede 'angst' genoemd.

Vier op de tien Nederlanders ziet een ongeval als derde belangrijkste bedreiging. Drie jaar geleden werd de kans op letsel door een ongeval nog beduidend groter ingeschat dan de kans op verwonding door geweld op straat.

zou uitgevoerd door het Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg TNO in Leiden, dat de resultaten gisteren heeft gepresenteerd. Begin juni werden ruim 800 mensen van achttien jaar en ouder ondervraagd. Doel van het onderzoek was te bekijken hoe milieubewust mensen handelen. De vraag over de bedreiging van de gezondheid was 'als extraatje' bijgevoegd om het verschil met de uitslag van een drie jaar geleden gehouden onderzoek te kunnen bekijken.

Uit de TNO-enquête blijkt verder dat vrouwen over het algemeen

banger voor bedreiging van hun gezondheid zijn dan mannen. Het werkende mannelijke deel van de bevolking vreest wel geveld te worden door stress, ongunstige werkomstandigheden en ongezonde leefgewoonten. Jongeren tussen achttien en 24 jaar zijn doodsbang voor besmettelijke ziekten. De angst voor aids is in drie jaar tijd behoorlijk gestegen.

De grote bezorgdheid over de nadelige effecten van milieuvontreiniging blijkt overigens nauwelijks invloed te hebben op het gedrag van de Nederlander. De meeste zich milieubewust noemende mensen gaan net zo vaak met de auto, laten ook onnodig licht branden en wasen evenveel met halfvolle wasmachines.

Volgens de onderzoekers heeft voorlichting over verantwoord 'milieugedrag' absoluut geen zin meer. De Nederlander weet drommels goed hoe hij zich milieuvriendelijk moet gedragen. Daadwerkelijke verbetering van het consumenten-gedrag is alleen te bereiken als daarmee geld kan worden verdiend.

(ADVERTENTIE)

binnenhuisdesign
voor persoonlijk wonen

geleen, rijksweg-centrum 2-2a, tel. 046-749212

eetkamers

Auto's

BMW

KOOPJE weg. omstandigh. BMW 318i, 5-gang, bwj. '83, nw. mod., i.g.st., APK, v.r.p. f 7.500,-. Tel. 045-463936.

SCHNITZER BMW 316, bwj. '86 met veel extra's, pr. f 13.500,-. Tel. 045-353790.

Moote BMW 316, bwj. '84, i.z.g.st., f 7.750,-. Tel. 046-370088.

Te koop BMW 520, 6 cil., automatische motor 100%, bwj. '79, pr. f 550,-. Erensteinstr. 5 Kerkrade.

Te k. 2 x BMW 728 i, '80 en '81, per st. f 2.750,- i.p.r.st. met APK. Tel. 04498-54319.

Te k. champagne kleureur BMW 318, bwj. '84, nw. mod., veel extra's, get.glas, 15 sportv., 5-bak, etc., v.r.p. f 8.750,-. Tel. 04404-1734.

BMW 730i autom., in nw.st., alle opties, bwj. '89, inr. mog. Tel. 046-529307.

Te k. BMW 316, bwj. '79, moote auto, i.z.g.st., f 1.200,-. Tel. 045-740066.

KOOPJE BMW 320 6 cyl., automaat, bwj. '80, wegens omstandigh., pr.n.o.t.k. Tel. 045-465133.

Citroën

Peugeot 205 XL 1989

Mazda 323 SL 1990

Suzuki Swift GS 1991

Peugeot 309 GL 1990

VW Golf 1990

Citroën AX 10 Hit 1987

Citroën AX Spirit 1989

Citroën AX TRD 1989

Citroën BX 14 1987 t/m 1990

Citroën BX 16 TGI 1990

Citroën BX 19 GTI 1986

1 jaar garantie mogelijk

Occasions beneden f 10.000,-

Renault 5 1982 f 1.250,-

Fiat Uno 1984 f 1.000,-

Peugeot 305 1982 f 2.500,-

FSO 15 LE 1989 f 4.500,-

Volvo 340 1985 f 6.900,-

Nissan Cherry D 1985 f 6.900,-

CITROËN AX Image 1990 34.000 km. antracietmet, veel extra's, 1 jaar Alfa-prima garantie.

E.A. Kozole b.v. LANDGRAAF
Tel. 045-321088.

CITROËN-ONDERDELEN
gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën.
May Crutzen, 045-752121.

Te k. CITROËN 2 CV 6, bwj. '83, spec. uitv. wit/blauw, in uitst. APK 8-93, pr. f 2.750,-. Tel. 045-458926.

Te k. wegens omstandigh. CITROËN BX 1.6 TGI, bwj. '90, rood, i.z.g.st., v.r.p. f 19.500,-. Tel. 04498-54973 na 19.00 uur.

Te k. Citroën VISA, bwj. '83, zeer zuinig, APK, in perfst. f 2.000,-. Tel. 045-231413.

Te koop BMW 316, bwj. '84, LPG, kl. groen, pr. f 8.750,-. Tel. 04408-2368.

BMW 316, '82, sport-vlg., get. gl., nwe. band, radio/cass., bruinmet., i.z.g.st., f 4.250,-. 04454-66201

Te k. BMW 628 CSI, bwj. '80, lederen interieur, autom., gris metalic, pr.n.o.t.k. Tel. 046-524103

BMW 320 1/6, bwj. 3-83, APK 9-93, saffblauw. Tel. 045-246117.

Te k. BMW 316, bwj. '82, sportvelgen, i.z.g.st. Tel. 045-727879.

Te koop BMW 323i, nw. model, bwj. '84, veel access. Tel. 045-226718.

BMW 525i met LPG, bwj. '82, APK 8-93, grijsmetallic, schuif/kanteldak, sportvlg., centr. vergr., stuurbekr., 4 kopst., auto techn. 100%, v.r.p. f 4.450,-. 045-226869

VW Kever CABRIOLET 1303 LS, bwj. '77, in org. staat, v.r.p. f 14.500,-. 045-312044.

BESTEL-EEND, bwj. '84, wit, APK 2-93, prima auto met onderdelen, f 2.500,-. Tel. 045-313836.

Te koop CITROËN BX 16V, rood, bwj. '88, Tel. 045-411611, na 11.00 uur.

Te k. van 1e eig. CITROËN Visa, bwj. '82, (4 cil.), i.z.g.st. Pastorystr. 12, Nuth.

Te k. CITROËN BX 16 Valve electr. schuifdak, ABS, lmv. velgen, bwj. 7-91, z.g.a.nw. Tel. 045-411687.

CITROËN DS Super 5-ver. snell., bwj. '71, APK '93, veel res. onderd., wit, pr. f 4.900,-. Tel. 046-511322.

Daihatsu

DAIHATSU APPLAUSE 1.6 LI 16V jan. '92, km.st. 34.000, 1e eigenaar, roodmet., 1 jaar Alfa-prima garantie.

E.A. Kozole b.v. LANDGRAAF
Tel. 045-321088.

Te k. DAIHATSU Charade 1.0 D Van, bwj. '89, grijs kenteken, pr. f 9.500,-. Tel. 045-460399.

Te k. DAIHATSU minibus 850, bwj. '83, APK, f 950,-. 04493-4929.

Fiat

Leuk damesautootje Fiat PANDA 34, bwj. '86, km.st. 48.000, APK 15-10-93, f 9.950,-, in nw.st. Tel. 045-323178.

KOOPJE! Fiat Uno 1500 SX kat., bwj. '89, zeer luxe, pr. f 10.000,-. Tel. 045-426676 b.g.g. 415417.

Fiat UNO 45 bwj. '84, APK 10-93, radio-cass., v.r.p. f 2.950,-. 046-337810.

Fiat PANDA 1000, Fire, bwj. '87, i.z.g.st. event. inr. mog. Stegelstr. 14, Nuth.

Te k. Fiat RITMO, bwj. '85, APK okt. '93, v.r.p. f 2.750,-. 045-723460.

Te k. Fiat UNO 45 S, bwj. '85, kl. rood, APK 5-93, v.r.p. f 4.750,-. 045-353713.

Te k. Fiat PANDA 750, bwj. '87, kl. wit, 77.000 km., i.g.st. l.e.a.b. Tel. 04750-26919.

Te k. Fiat PANDA, bwj. '87, i.z.g.st., zuinig, 1.17. Tel. 045-229198.

Te k. Fiat PANDA 1000 CL IE, bwj. '91, nieuw, 23.000 km., kl. rood, inr. mog., 2 jr. fabrieksgar., pr. f 11.750,-. Bovag bedrijf na 11.00 uur 046-743175.

Fiat TIPO 1.6 IE, '90, met schade, v.r.p. f 9.750,-. 045-312044.

Fiat PANDA 750CLi, zwart, '89, 50.000 km., 3 mnd. Bovag gar. f 8.900,-. Autobedr. B. Aretz en Zn. Tel. 045-721268.

Witte PANDA, bwj. '89, 49.000 km, trekh., vaste pr. f 7.900,-. Tel. 045-222152.

Fiat CROMA IE autom., bwj. '86, Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Ford

SEAT Marbella L, bwj. '88, zwart, APK 5-93, nwe. uitl., nwe. voorbanden, pr. f 7.500,-. Tel. 045-715165.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-721703.

ESCORT 1.6 L, '85, div. acc. 5-bak, keuring mog., f 5.950,-. 045-424128.

SIERRA 1.6 GL '85, bijz. mooi, elke keur. mog., f 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 92.000 km., getint glas, blauwmet., schuif/kanteldak, i.z.g.st., v.r.p. f 4.150,-. Tel. 045-212954.

Ford

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj. '85, div. acc., pr. f 5.500,-. Tel. 045-720570.

Weg. omst. zeldzaam moote Ford Escort 1.4 CL RS uitv., met schuif/kanteldak, alum. velgen enz., bwj. '82, 88, pr.n.o.t.k., inr. kleinere auto mog. Tel. 04451-1509, na 17.00 uur.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '90, nw. model, v.r.p. f 15.500,-. Tel. 04752-5619.

Ford ESCORT Orion, '87, 1.6 5 speed, bijz. mooi, v.r.p. f 9.750,-. Tel. 046-527945.

Ford SIERRA 1.8 special 10-89, 4-drs. LPG, met blauw, f 15.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel, 5-drs., bwj. '84, pr. f 6.500,-. Tel. 04451-1565.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, bwj. '80, nw. uitlaet, banden etc., APK gek., i.z.g.st., pr. f 1.150,-. Tel. 045-741932.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. '79, APK tot 7-93, pr. f 500,-. Tel. na 12 uur 045-7217

Pleitbezorgers voor uitstel beschouwingen bij voorbaat kansloos

Oppositie valt met open ogen in eigen zwaard

DOOR HENRI KRUIHTOF

DEN HAAG – Het debat verliep, zoals voorspeld, verwarrend. De algemene politieke beschouwingen, het jaarlijks hoogtepunt van het parlementaire seizoen, gingen over alles en tegelijk over heel weinig. En ondanks politieke meningsverschillen waren ze eigenlijk nog saai ook. CDA-fractievoorzitter Brinkman had al dagen van tevoren het verhaal laten verspreiden, dat hij nu eens niet van een uitgeschreven tekst zou spreken, maar van punten. Nu, dat hield hij goed verborgen. De 'punten' besloegen vele tientallen pagina's en het leek zoveel op een gewoon opgelezen tekst, dat de argeloze toeschouwer geen verschil merkte met de andere sprekers, die hun tekst wel gewoon uitgeschreven hadden.

politiek objectief

Van Mierlo (D66) prikte daar dan ook op de hem bekende ironische wijze doorheen. „Ik complimenteer de heer Brinkman met het feit dat hij niet van een uitgeschreven tekst heeft gesproken. Ik dank hem ervoor dat hij ons niet voor schut heeft gezet door dat niet al te duidelijk te laten blijken,” zei hij.

Surrealistisch

Maar het meest surrealistische van dit debat was, dat het over de Miljoenennota ging, waarvan het kabinet al had laten weten dat die niet meer klopte. In november, zo kondigde premier Lubbers maandag in een brief aan, zullen de cijfers worden bij-

gesteld om de tegenvallende economie en de gevolgen van de valutacrisis op te vangen. Maar waar spraken de Kamerleden dan nog over?

Natuurlijk, urenlang werd er gesproken over op zich belangrijke onderwerpen als Europa, de arbeidsongeschiktheid en nog vele andere zaken. Maar daarbij ging het toch vooral om details, de kleinste details soms. En dat terwijl over de beide genoemde onderwerpen binnen afzienbare tijd opnieuw debatten in de Kamer zullen plaatshebben, waar de nu gewisselde argumenten zeker weer uitvoerig herhaald zullen worden.

Kiezen

De grote lijn van de algemene beschouwingen behoort te zijn het bespreken van de economische en politieke situatie van ons land en de toekomstplannen. Welnu, daar kwam de Kamer, door de omstandigheden gedwongen, niet aan toe.

Kabinet en regeringspartijen hielden angstvallig hun kiezen op elkaar als het ging over de manier waarop de economische tegenvallers opgevangen moeten worden. Weliswaar werd door vrijwel alle partijen beleden dat het overleg met de sociale partners van 'cruciaal belang' is, maar zodra de oppositie probeerde wat concreter te worden, zei Lubbers dat ze moest wachten tot november en bleven de frac-

tievoorzitters van de regering partijen in hun bankje zitten.

Verdagging

Behalve toen de oppositie unanimiteit vroeg om uitstel van de verdere beraadslagingen. Woensdagavond waren Bolkestein, Van Mierlo, Beckers, Schutte, Van der Vlies en Leerling het zo zat, dat zij gezamenlijk vroegen om verdagging van het debat, totdat de nadere gegevens bekend zouden zijn.

Maar daar moesten kabinet en regeringsfracties niets van hebben. Zij vreesden ongetwijfeld dat dan tevens de begrotingen van alle afzonderlijke departementen zouden blijven liggen, waardoor er een enorme vertraging zou ontstaan. CDA en VVD wezen het verzoek van de oppositie dan ook zonder pardon af.

In felle bewoordingen wezen Brinkman en Woltgens erop dat het onzin zou zijn het debat uit te

stellen. Een stelling waar overigens wel een en ander op af te dingen valt.

Het is in het parlement goed gebruik om, wanneer een substantiële minderheid van de Kamer vraagt om uitstel, dat uitstel dan ook te verlenen. Ook minderheden in het parlement hebben, zij het ongeschreven, rechten. Het was dan ook weinig heus van CDA en PvdA om zo met die ongeschreven rechten om te gaan.

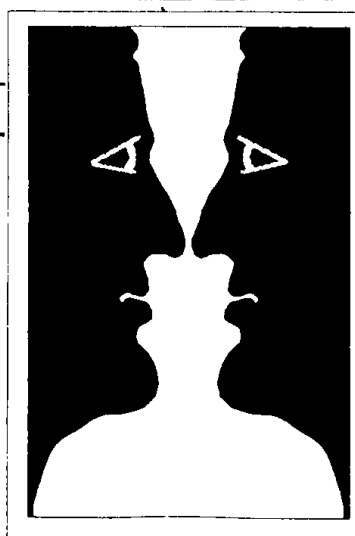
Vleugellam

Bovendien hadden de oppositiepartijen en de kleine christelijke fracties goede argumenten om het debat te verdagen. Alle wensen van de oppositie om verschuivingen aan te brengen in de uitgaven, werden door Lubbers afgedaan met de mededeling dat hij welwillend stond tegenover de bezuinigingen die werden aangedragen, maar dat hij de extra uitgaven niet voor zijn rekening kon nemen. De Tweede Ka-

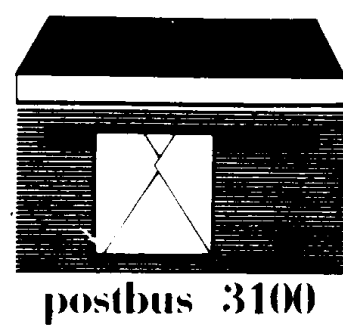
mer werd op die manier vleugellam gemaakt.

Aan de andere kant had de oppositie het mede aan zichzelf te wijten dat het debat niet werd verdaagd. De financiële woordvoerder van de VVD, Rudolf de Korte, zei zondag nog dat er geen enkele reden was om de algemene beschouwingen uit te stellen. Er was volgens hem genoeg te bespreken en het kabinet moest maar eens uitleggen hoe het zo stom heeft kunnen zijn om een Miljoenennota te baseren op te optimistische cijfers.

De VVD en de andere oppositiepartijen hadden zich eerder moeten en kunnen bedenken dat ze in een onmogelijke positie zouden komen, nu de goede cijfers nog niet beschikbaar zijn. Als zij vooraf om uitstel van het debat zouden hebben gevraagd, zou het misschien ook niet gelukt zijn, maar dan zou hun verhaal wel veel sterker zijn geweest. En zo viel de oppositie in het eigen zwaard.

lezers schrijven

• Maij-Weggen (1)

In het Limburgs Dagblad van 3 oktober stond een artikel over de snelheid waarmee onze minister van Verkeer en Waterstaat Maij-Weggen over de Groningse wegen raasde. Honderdvijfenvijftig kilometer per uur. Op 1 oktober sprak men op de radio zelfs over 180 kilometer per uur.

Enfin, feit is dat dit soort dingen niets nieuws meer zijn, maar oud zeer. Ik herinner aan een artikel destijds in uw krant van 13 november 1989 toen prins Bernhard met 153 km per uur over de A2 raasde, daar waar maar 80 kilometer per uur gereden mag worden. De reden van de haast was een prive-aangelegenheid. Uit en over!

Pieter van Vollenhoven werd betrapt met een snelheid van 160 kilometer per uur. Dat was op 31 mei 1991. Hij moest aanwezig zijn bij de ontvangst van de Venezolaanse president Pérez die ons land bezocht. Om maar niet te spreken over premier Lubbers en minister Ter Beek. Feit is dat prins Bernhard nog de netste uit het stel van snelheidsmaniakken uit de bus komt met een snelheid van 153 kilometer per uur. Mevrouw Maij-Weggen is ook nog verbouwereerd door te zeggen 'met zwaailicht, mag het... soms'. Was die Maij-Weggen soms uitgehongerd?

Men zou er goed aan doen de Nederlandse wegen voortaan Maij's-Wegen te noemen, vooral omdat deze bazige vrouw geen enkel serieus excuus kan aanvoeren. Dit is machtsmisbruik en egoïsme van de eerste orde!

HEERLEN

H.J. Vestjens

• Maij-Weggen (2)

Als je de zeven kruisjes gepasseerd bent, heb je menig regeringsfunctionaris meegemaakt; ministers, goede en minder goede. Er was een tijd dat je nog respect voor die lui had en je schreef: zijne excellentie. Je haalde het niet in je hoofd om een minister Ruud, Wim, Hans of Hanja te noemen?

Edoch, tijden en gewoonten veranderen omdat de mens een produkt is van de tijd en de omgeving waarin hij leeft. Sinds Koekoek is een melkdiploma al voldoende om in de regering te komen, waarin we reeds Nozems en Kabouters telden. Dus waarom nu niet eens voor de verandering een coureur of clown? Als onze minister van Verkeer, Maij-Weggen, aan de motoragent en haar chauffeur inderdaad opdracht gaf om van Delfzijl naar Groningen zo onverantwoordelijk laag te vliegen omwille van een lunch, dan is ze door de raten besnuffeld en is dat een onbevoegd gegeven bevel. Zo'n snelheid als genoemd, met alle risico's voor je medemens die daaraan verbonden zijn, is gewoon absurd en volgens mij alleen voor stuntlui van films Weggen(-)legd.

Daar kan toch niemand (m.u.v. Nikky Lauda misschien) respect voor opbrengen. Beste minister Maij-Weggen, haal alle snelheidsbeperkende verkeersborden van de Wegge en plaats een aangepast bord: 'Rij als de hel, de kortste weg erheen' of 'Wegweze'.

MAASTRICHT

Andre Wollersheim

• Maij-Weggen (3)

Als ik zo'n bericht over Maij-Weggen lees, die met 155 kilometer per uur de mensen van de weg jaagt voor een lunchafspraak, dan snap ik het.

Dan begrijp ik hoe het komt dat de Nederlandse automobilist zich in toenemende mate onbeschoft gedraagt. Mensen zoals Maij-Weggen hebben (helaas) een voorbeeldfunctie. Het zijn volksvertegenwoordigers en daar spiegelt de massa zich aan. 'Wat zij kan, kunnen wij ook', wordt er gedacht.

HEERLEN Mevr. J. Hoefnagels.

• Vliegcramp

Heeft het vliegtuigongeluk in Amsterdam heel Nederland geschokt? Ik heb mijn twijfels. Dagelijks worden wij blootgesteld aan de gevaren van de produktie en het transport van gevaarlijke stoffen. In Nederland worden zeer strenge eisen betreffende materiaal en beveiligingen gesteld, maar omdat t.a.v. deze eisen binnen de EG geen uniformiteit bestaat en hier veelvuldig auto's en wagens uit andere landen rijden zijn ontbloffingen van toxische en brandgevaarlijke stoffen niet denkbeeldig.

Een explosie van een tankwagen met vloeibaar gas kan een hele woonwijk wegvagen. Bij een grote warenhuisbrand in Brussel heb ik de vuurdood in de ogen gezien en mensen in wanhoop op auto's te pletter zien vallen. De dood in de Bijlmer was onverwacht, in Brussel was sprake van een langzame dood. Het is fijn, dat mensen in Amsterdam goed worden opgevangen, want het angstgeschreeuw raakt je pas na jaren kwijt.

MELICK

F. Bongers

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot actes of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwettiglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

• Dominee

Kerkrade beroept homofiele dominee! Dit bericht lezen wij met grote letters in de krant. De verantwoordiging en schrik was bij ons groot. Heel laconiek werd er ook geschreven dat er binnen onze Hervormde Gemeente groeperingen zijn die problemen hebben met een homofiele dominee.

Goed gezien! Een goede dominee zijn en homoseksueel zijn passen niet bij elkaar. Kiezen voor zo'n beroep betekent: kiezen voor het uitdragen van Gods woord vanuit de Bijbel! Een vergrijsde gemeente nieuw leven inblazen op deze manier kan echt niet. In de achter ons liggende jaren is dit ook wel gebleken. Zegen bleef uit! Een pastoraal gesprek waar de heer Kerkrade op doelt, is alleen maar bedoeld het besluit van onze kerkeraad goed te praten.

KERKRADE

Mevr. Rozendaal-Heuvelman

• CD-piraterij

In het Limburgs Dagblad van 26 september jl. las ik met verbazing een stuk over het wel en wee in de CD-industrie, met name over piraterij en het kopiëren van goedlopende CD's. Verbaazing, niet omdat mij dit verhaal wonderlijk in de oren klinkt maar eerder vanwege het feit dat de schrijver over een problematiek schrijft, waar hij zelf ook het slachtoffer van is geworden.

Waarom, zult u zich misschien afvragen? Nou om de eenvoudige reden dat op de originele CD van Mark Knopfler ('On every street') bij het negende nummer inderdaad 'Ticket to Heaven' moet staan. En inderdaad geen 'Ticket of Heaven'. Maar dit nummer heet ook niet 'Ticket of Heaven', zoals op de CD van bovenvernoemd persoon bij het negende nummer vermeld staat.

Vandaar mijn veronderstelling dat de scribent niet zo goed op de hoogte moet zijn van deze problematiek. Mijn raad aan hem is: kijk uit waar je in het vervolg over schrijft. Of waar en bij wie je een nieuwe CD gaat kopen!

LANDGRAAF

W. Willems

• Roda JC

In uw sportkrant van 28 september jl. spreekt uw redacteur van 'Ajax ruimt Bryan Roy en Roda royal' op. Roda mag deze wedstrijd dan wel met 4-2 verloren hebben, echter de durf en lef waarmee dit Roda dat Ajax partij bood, noem ik zeer bevredigend.

Als je überhaupt tegen Ajax twee keer scoort is dat een prestatie apart, om dan nog maar niet te spreken over de gecreëerde (onbetwiste) doelpunten. En wat te zeggen van die geheide (onthouden) strafschop die Menzo verzoorzaakte op Stephan Janssen?

Duidelijker kon niet! Scheidsrechter Jol liep vast en zeker niet een Stanley Menzo-zakdoekje in z'n achterzak. Je kunt het toch grof noemen als je daar geen strafschop voor geeft! Als men dan de rode kaart ziet verschijnen voor een onnozele overtreding van René Maesen van Fortuna, dan zeg ik prompt: onbetwist, of opzet.

Het waren weer Limburgers. Als Roda uit die strafschop had kunnen scoren dan had er zeker een puntending ingezet. Want dan ga je met minder risico de wedstrijd uitspelen. Ik deel de mening van Eugène Hanssen van Roda JC: snel vergeten d.e pot!

Voor het overige kan ik alleen maar zeggen: Roda ga zo door!

En wat betreft de visie van Van Gaal betreffende Bryan Roy denk ik dat Ajax daar nog wel eens spijt van zal krijgen.

HEERLEN

H.J. Vestjens

Pleidooi voor rechtstreeks gekozen burgemeester

(ADVERTENTIE)

Elke uitglijder presidentskandidaten fataal

Verleden Clinton lijkt nu eindelijk begraven

DOOR HANS DE BRIJN

RICHMOND – Zegt een jonge vrouw: „George Bush was fantastisch. Er kan geen twijfel over bestaan: hij heeft dubbelde gewonnen.” Zegt een andere, even jonge vrouw: „Bill Clinton deed het geweldig. Bush kon niet aan hem tippen.” En een derde, wat oudere dame: „Ross Perot domineerde het gebeuren. Ik ben héél blij.”

Drie tevreden mensen na het tweede debat tussen de presidentskandidaten in Richmond, Virginia. Het is een vertrouwd beeld. 'Spinning' noemen de Amerikanen dat. Het bewerken van de media om te vertellen dat wat we net zelf gezien hebben maar op één manier uitgelegd kan worden: de hunne. Wat de anderen zeggen is pure onzin.

In de sporthal van de University of Richmond werd donderdagavond weer druk 'gespind'. Daar waren de drie vrouwen ook voor: Torie Clarke, Dee Dee Myers en Sharon Holman, de campagnewoordvoersters van Bush, Clinton en Perot. Alles draait om slechts die ene vraag: wie heeft er gewonnen en wie verloren?

Ruim twee weken voor de verkiezingen stijgt de spanning. Volgens de laatste peiling wordt de kloof tussen Bush en Clinton weer wat kleiner en dan kan elke uitglijder van beslissende betekenis zijn. Maar Bush, Clinton en Perot maakten in het debat in Richmond geen uitgliders.

Zij voerden een keurig debat. Dit keer geen panels met ambitieuze journalisten, en geen straatgevecht zoals Dan Quayle en Al Gore dinsdag te zien gaven, maar gewone kiezers die het trio mochten ondervragen. Een unicum, omdat zij voor het eerst

direct werden geconfronteerd met vragen van gewone Amerikanen.

En die zijn de Republikeinse aanvallen over Clintons verleden en de opmerkingen dat hij niet te vertrouwen is, beu. Een man uit het publiek gaf de campagne wellicht een belangrijke wending toen hij de kandidaten

vroeg 'ons nu hier plechtig te beloven' daarmee op te houden en alleen nog te praten over de echte problemen. Perot en Clinton zeiden meteen ook, Bush kostte het duidelijk moeite.

Agressiever

Er was gespeculeerd dat Bush donderdagavond Clinton hard zou aanpakken. Het voorbeeld van Dan Quayle, die dinsdag een scheldoffensief tegen Clinton in gang zette, verdiende navolging. Bush moest agressiever uit de hoek komen, anders kon hij zich niet zo goed gewonnen geven, zo luidde de adviezen. Bush heeft die raad in de wind geslagen. Even, aan het begin van het debat, sneed hij de 'karakterkwesie' aan, zoals Clintons gedraai in politieke kringen is gaan heten. Maar Bush werd meteen door de man uit het publiek terechtgewezen. „Daar gaat het nu niet om, het gaat om inhoudelijke zaken, om onze toekomst.”

Aan het eind probeerde Bush het nog even. „Stel dat er nu ergens in de wereld of in dit land

een crisis uitbreekt, dan wilt u toch dat er in het Witte Huis iemand zit die u kunt vertrouwen, die karakter heeft en weet wat hij moet doen.” Boodschap: Clinton is dat niet. Maar het lijkt erop dat diens verleden nu eindelijk begraven is.

Dat is duidelijk winst voor Clinton, die steeds heeft gezegd dat het in de campagne over de economie moet gaan. Bush heeft zich nu gewonnen gegeven. In plaats van de aandacht af te leiden van zijn falende beleid via aanvallen op zijn tegenstander, ging hij ongekend diep in op wat hij de komende vier jaar wil.

Clinton bleef moeiteloos overeind. Als Bush maar niet wint, dan kan hem met zijn ruime voorsprong weinig gebeuren. Er rest de president nog maar één debat om het tij te keren. Maar achter de schermen geven sommige Republikeinen al toe voor een verloren zaak te vechten.

Nieuws leverde het debat niet op. Alle thema's passeerden de revue, het begrotingstekort, het onderwijs, de gezondheidszorg en het beschermen van Amerikaanse bedrijven. Perot stal opnieuw de show, en het moet niet verwonderen als hij in de opiniepeilingen weer omhoog gaat. Zijn humor, populaire wijsheden en eenvoudige taalgebruik spreken aan.

Behalve een woordvoerder en een enkele medewerker bracht Perot ook geen 'spinners' mee naar Richmond. „Wat je ziet is wat je krijgt,” zo prees hij zich aan. Zo kort voor 3 november staat nog steeds niet vast wat de Amerikanen zullen krijgen. Volgens Perot-spinner Holman wordt het een tweestrijd; maar dan wel tussen Perot en Clinton. Voor de laatste begint de toekomst er nu wel heel rooskleurig uit te zien.

BELEERO

helemaal jouw stijl

Levi's
MEXX
ESPRIT
DUTCH
POLAR BEAR
s.Oliver
EDWIN
PEPE
SANDWICH
DOUTY
Vanilla

de jonge mode bij Schunck

OP DE PARTERRE BIJ SCHUNCK, PROMENADE HEERLEN

DE KRANT VAN LIMBURG

imburgs agblad

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. HET EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, ARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Van onze verslaggever

Schrappen korting bij automatische betaling

Zeshonderd klachten bij Mega Limburg

gen schrappt. Mega vindt dat het aantal reacties tot nu toe meevalt. „Het bedrijf heeft 185.000 klanten die hun gasnota automatisch overboeken. Dan is zeshonderd reacties niet zo veel,” zegt

de heer Timmermans van Mega. „Hoewel er nog steeds telefoontjes binnenkomen,” voegt hij eraan toe. Zoals verwacht zijn de meeste reacties negatief. Er komen ook

telefoontjes binnen van mensen die juist niet automatisch betalen. „Zij denken dat Mega hen straks extra kosten gaat berekenen wanneer zij niet automatisch betalen. Dat klopt niet,” zegt Timmermans. „Die extra kosten worden door de banken berekend. Daar heeft Mega niets mee te maken.”

Ook waren de niet-automatische betalers bang aanpassingen in de tarieven mis te lopen. „Dat is een misverstand. De verhogingen en verlagingen van de tarieven gelden voor alle verbruikers,” aldus Timmermans.

Oud-ambtenaar ontkent aannemen steekpenningen

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De van corruptie beschuldigde oud-ambtenaar in Brunssum ontkent het aannemen van steekpenningen. Hij spreekt van ‘een hetze tegen de overheid.’

Nu een oriënterend onderzoek aan de gang is naar het mogelijk accepteren van smeergeld wil hij eigenlijk niet inhoudelijk reageren op de zaak. Het onderzoek van de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) en Rijksrecherche zal volgens hem uitwijzen dat de beschuldigingen van wegebouwer Ton Thissen niet waar zijn. De ondernemer op zijn beurt zegt over bewijzen van corruptie te beschikken. Dat laatste was voor burgemeester Henk Riem aanleiding Justitie in Maastricht te verzoeken een oriënterend onderzoek te starten.

De aangeslagen oud-ambtenaar overweegt zodra het onderzoek is afgerond een aanklacht wegens smaad in te dienen tegen de wegebouwer. De Brunssumse ondernemer heeft in een onderhoud met Riem en vier oppositieleden verklaard dat de man gedurende enkele jaren twee procent van de opzet

van een verstrekte opdracht heeft gekregen. Thissen heeft zich daarvoor beklaagd bij oud-burgemeester Hoogland van Brunssum.

Dit nadat de ambtenaar meer geld gevraagd zou hebben van Thissen.

Forse schade containerbrand ziekenhuis

HEERLEN – Een containerbrand eergisteren bij het Heerlense De Weverziekenhuis heeft een schade veroorzaakt van enkele tienduizenden guldens. Dat zegt medisch directeur J. Goossen. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor. Bij de Heerlense brandweer kwam donderdagavond even voor half negen een automatische brandmelding binnen. Ter plekke constateerde de brandweer dat er vlak naast het economiegebouw enkele kunststof afvalcontainers fel brandden. Het vuur, met een behoorlijke rookontwikkeling, had zich inmiddels van de gevel van het kantoor van de liniekamer een weg gebaand naar de eerste en tweede verdieping. Volgens een woordvoerder van de brandweer werd het vuur binnen tien minuten bedwongen. In het drie verdiepingen hoge economiegebouw, dat aan het ziekenhuis vastzit, was niemand aanwezig op het moment van de brand. De brandweer schat de schade op ongeveer 70.000 gulden.

Lijk gevonden in Albertkanaal

HEUSDEN/ZOLDER – In het Albertkanaal in Heusden/Zolder is gisteren het levenloze lichaam aangetroffen van een ongeveer 50-jarige vrouw. Ze bleek nog niet zo lang in het water te liggen. De omstandigheden waarin het lichaam gevonden werd laten kwade opzet vermoeden.

Centrale rol Open Universiteit

HEERLEN – De Open Universiteit (OU) in Heerlen maakt grote kans een centrale rol te vervullen in een toekomstig Europees netwerk van wetenschappelijke instellingen met afstandsonderwijs. Volgens burgemeester Pleumeekers levert de OU ook een belangrijke bijdrage aan de verwezenlijking van de plannen om Heerlen om te bouwen van het vroegere centrum van de mijnstreek tot Limburgs eerste telematicastad in Nederland. Gisteren ging de bouw van start van een vergadercentrum en een nieuw kantoorpand ten behoeve van de OU. De uitbreiding van de OU gaat ruim 15 miljoen gulden kosten en moet komend jaar klaar zijn.

Razzia's onder Poolse vrouwen

TONGEREN – De gerechtelijke politie van Tongeren heeft donderdagochtend op verschillende plaatsen in Belgisch-Limburg razzia's gehouden onder Poolse vrouwen. In bars werden vier vrouwen opgepakt van wie onduidelijk was of ze een geldige arbeidsvergunning hadden. Drie van hen beschikten daar niet over. Ze zullen vermoedelijk België worden uitgezet. Vorige week werden bij een soortgelijke actie in Hasselt tien Poolse vrouwen opgepakt.

Zie verder pagina 17
● In het nieuws

Actiedag van vakbond succes

HASSELT – De actiedag van de vakbonden in Belgisch-Limburg tegen de aankondigde bezuinigingen in de sociale zekerheid en het uitblijven van een centraal akkoord, is een succes geworden. Bij Ford Genk ging de ochtendploeg een uur vroeger naar huis. Bij de Philips-vestigingen in Hasselt en Lommel staakte tachtig procent van de arbeiders gedurende een uur. De actiedag werd gisteren rond vijf uur op de Grote Markt in Hasselt afgesloten met een manifestatie.

Honderd keer door rood licht

HEERLEN – Bijna honderd automobilisten zijn bij de afrit van de N281 naar de Looierstraat in Heerlen betrapt op rijden door rood tijdens de ochtendspits van donderdag en vrijdag. In een uur tijd negeerden donderdag vijftig bestuurders het rode licht. Gisteren betrapte de politie 47 chauffeurs. Aanleiding voor de controles waren de aanrijdingen die zich de laatste tijd op de kruising voordeden.

Verdacht van moordpoging

AKEN – Een 49-jarige man in Aken-hoven is door de officier van justitie in Aken in staat van beschuldiging gesteld voor een poging tot moord op zijn buurman. Na een slepende ruzie lokte de 49-jarige verdachte in de nacht van 21 op 22 april zijn 61-jarige rivaal uit zijn woning en stak hem elf maal in het bovenlichaam. De 61-jarige overleefde de aanslag wonder boven wonder.

Vrachtwagen in greppel

HEERLEN – De snelweg A76 Heerlen-Aken is vrijdagochtend twee uur lang afgesloten geweest, om een verongelukte vrachtwagen uit een greppel te hijsen. De 25-jarige, uit Duitsland afkomstige, chauffeur van de vrachtwagen verloor rond half vijf de controle over het stuur, waarna de combinatie een lichtmas ramde en in een enkele meters lager gelegen greppel belandde. Bij het ongeval raakte niemand gewond.

Vier mannen persen Belg af

MAASTRICHT – Vier mannen hebben gisterochtend een Belg afgeperst op het station in Maastricht. De Belg gaf tweeduizend Belgische francs aan zijn overvallers, nadat een van hen een stiletto op zijn keel had gezet. De vier mannen sloegen toe op het moment dat de Belg een blikje fris wilde pakken uit een hal in het stationsgebouw. Nadat de vier mannen het geld hadden gekregen, renden ze weg.

Geen werk meer voor ruim vijftig medewerkers

Servicedienst Philips in Heerlen krimpt in

Van onze redactie economie

HEERLEN – Philips gaat de servicedienst TSS in Heerlen reorganiseren. Voor 51 van de 117 werknemers is geen werk meer bij TSS. Philips sluit het uit dat voor 'hooguit' een man ontslag wordt aanvraagd. Voor de zeer teurgestelde ondernemingsraad is ontslag echter onbespreikbaar.

Op het industriepark Molenberg wordt Philips TSS voor technische hulp en andere diensten aan de daar gevestigde bedrijven. Volgens Philips is TSS met 117 werknemers op het ogenblik te groot en niet efficiënt genoeg. Dat blijkt uit een onlangs gereedgekomen ondernemingsplan. De afdeling kan niet concurreren met vergelijkbare dienstverlenende bedrijven.

Daarom wordt TSS per 1 januari gesplitst in een groep technische dienstverlening met 50 werknemers en in een groep facilitaire diensten met 16 personen. Daarvoor blijven 51 mensen over, waarvan Philips in overleg met de ondernemingsraad er nog 23 elders binnen het concern kan gebruiken. De vervolgens resterende 28 werknemers krijgen 18 van hen kunnen geen werk maken van een ouderentelling. Voor de overblijvende tien werknemers resteert volgens Philips outplacement of ontslag.

Moeite

Jacques Teuwen van de Unie van ALIP toonde zich gisteren ontlederd. „Ik ben geschrokken van de omvang van de ingreep. Ik heb er grote moeite mee als er gewongen ontslagen vallen. Voor de Philipsmedewerkers is het verontrustend. Philips Heerlen wordt al jaren achter elkaar ingesloopt. En dan komt deze herstructurering er nog bovenop.”

(ADVERTENTIE)

Limburgs grootste speciaalzaak in zimeubelen met gegarandeerd de laagste prijzen

ZIT WERELD

Buco - Zit Wereld Kerkrade Holzstraat 134 / Straterweg 47.

Hoe krijg je een hele fles in een borrelglasje. Gemakkelijker dan een glaasje weer terug in de fles

punaise

Kwart eeuw stedenbouw

Kritiek Geleen op gift raakt DSM niet

Van onze verslaggever

echt niet meer in het vat zit.

GELEEN – DSM ligt niet wakker van de kritiek die in Geleen is geuit op de door haar aangeboden gift voor het centrumplan. DSM wil aan dat project 100.000 gulden bijdragen, een bedrag dat door CDA-wethouder financiën Jan Nelissen in een commissievergadering is afgedaan als een aalmoes. Het gemeentebestuur rekent op een veel groter bedrag en weigert de gift aan te nemen, aldus Nelissen.

Perschef Arthur Spierts zegt dat DSM de gemaakte opmerkingen voor kennisgeving aanneemt en dat het aanbod nog steeds op tafel ligt.

Tegelijk maakt hij duidelijk dat er voor het centrumplan van Geleen

De drie grootste fracties CDA, PvdA en stadspartij Aktie & Vernieuwing uitten donderdag forse kritiek op DSM, dat zich naar hun mening als buurvrouw van Geleen nog louter zakelijk opstelde en haar sociaal-maatschappelijke plicht jegens de Geleense bevolking verzaakte. Bovendien kwam andermaal het ongenoegen op tafel over de bouw van het DSM-kantoor in Sittard. Het gemeentebestuur was zeer verbolgen over het besluit van DSM deze 'schone' werkgelegenheid in Sittard te plaatsen, terwijl Geleen voornamelijk de vervuilen-de activiteiten van DSM heeft.

Plichten

Spierts wimpelt deze kritiek af. Vol-

gens hem vervult DSM wel degelijk de gewenste niet-industriële plichten jegens haar omgeving. „Die sociaal-maatschappelijke rol realiseren wij ons wel degelijk. Jaarlijks maken wij diverse tonnen over aan goede doelen in de Westelijke Mijnstreek. Dat gebeurt publiekelijk in de vorm van subsidies, maar vaak gaat het ook om donaties waar we geen publiciteit aan geven. Daarnaast moeten we niet vergeten dat de aanwezigheid van DSM Geleen niet alleen lasten maar ook voordelen oplevert, zoals werkgelegenheid en onroerend-goedbelasting.”

Het weekblad over de nieuwbouw in Sittard tenslotte heeft volstrekt niets met dit thema te maken, stelt Spierts. „We hebben op goede gronden die investering in Sittard gedaan, net zoals we dat ook vaak in Geleen doen.”

Het minder gunstige economische tijt waarin DSM thans verkeert, heeft volgens de perschef 'niet direct' een rol gespeeld bij de vaststelling van de donatie. „Het jaarlijks budget voor giften heeft een vrij stabiel niveau. Dat is wel wat beperkt, maar er is niet rigoreus in gesneden.”

● Aken viert dit weekeinde zijn Stadtfest 1992, waarvoor Oberbürgermeister Jürgen Linden gistermiddag het startschot gaf. Het hele weekeinde treden op verschillende plaatsen in het centrum bands op. Het Stadtfest staat in het teken van de 25 jaar oude stedenband van Aken met het Noordfranse Reims. Op de foto: Gezelligheid is troef in de Akense binnenstad.

Foto: CHRISTA HALBESMA

(ADVERTENTIE)

EXPOSITIE IN HET ABP

Carla Meertens en Peter Verheijden

Carla Meertens uit Brussel en Peter Verheijden uit Venlo exposeren in oktober recent werk in de hal van het ABP hoofdkantoor, Oude Lindestraat 70, Heerlen. Van Carla Meertens is sculpturale keramiek te zien. Tussen haar ingetogen werk en Peter Verheijdens sobere schilderijen en videokunst valt een zekere geestelijke verwantschap te ontdekken. Morgen is de tentoonstelling gratis toegankelijk tussen 14.00 en 17.00 uur. Saxofonist Daniel Lambotte uit Aken verzorgt de muziek, geïnspireerd op de aanwezige werken. Voor een bezoek op een ander tijdstip kan een afspraak gemaakt worden via telefoon 045-798100.

ABP

Met grote verslagenheid geven wij kennis dat wij veel te vroeg afscheid moesten nemen van mijn lieve vrouw, onze lieve moeder, dochter, schoondochter, zus, schoonzus

Anny Borghans

echtgenote van

Jerry Reijnders

moeder van Arrelín en Elger

Zij overleed op de leeftijd van 39 jaar, in haar eigen vertrouwde omgeving.

Familie Borghans
Familie Reijnders

Heerlen, 15 oktober 1992
6418 AB Keerweg 63

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op maandag 19 oktober a.s. om 10.30 uur in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Er is gelegenheid tot schriftelijke condolentie in de aula van het crematorium vanaf 10.00 uur.

Anny is overgebracht naar de rouwkamer van het mortuarium, Olievlietstraat 30 te Heerlen, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen, dagelijks van 16.30 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Wij geven u kennis, dat op 72-jarige leeftijd, in haar eigen vertrouwde omgeving, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma en overgrootoma

Katharina Bouwes

weduwe van

Johan van Groen

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

6443 XD Brunssum, 16 oktober 1992
Brunahildestraat 29

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op dinsdag 20 oktober om 13.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van het ziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Zich bewust van zijn naderend einde en in volledige aanvaarding daarvan is, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 57 jaar van ons heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Boeb Dauven

echtgenoot van

Roos Herpers

Kerkraade: **M.R. Dauven-Herspers**

Kerkraade: **Marcel Dauven**

Agnes Dauven-Hendriks

Dennis en Joyce

Kerkraade: **Monique Janssen-Dauven**

Léon Janssen

Familie Dauven

Familie Herpers

6461 DX Kerkraade, 15 oktober 1992
Theaterpassage 72

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 20 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus Maria ten Hemelopneming te Kerkraade-Chèvremont, Nassaustraet, waarna aansluitend de crematie in besloten kring zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, er is geen condoleren. Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene is maandag 19 oktober a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkraade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

†

Wij geven u kennis, dat na een liefdevolle verzorging in bejaardenhuis De Regenboog te Heerlen, op 73-jarige leeftijd, onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve vader, schoonvader, opa en vriend

Jaap Venema

weduwnaar van

Gien Furda

Utrecht: **Anaële Venema**

Belle, Fré

Sittard: **Bernardus Venema**

Tilly Venema-Hendriks

Amsterdam: **Wil Hegerseijl**

Heerlen, 15 oktober 1992
Corr.adres: Leijenbroekerweg 115, 6132 CD Sittard

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op dinsdag 20 oktober om 14.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10, alwaar bijeenkomst om 14.15 uur en gelegenheid tot schriftelijk condoleren is.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbetuiging

Waar jullie nu zijn kunnen wij niet weten. We zullen de tijd met jullie nooit vergeten. Jullie zijn bij ons en diep in mij. Zo ver weg en toch dichtbij...

Langs deze weg willen wij iedereen bedanken voor de vele troostrijke brieven, bloemen en h. missen bij het heengaan van mijn onvergetelijke, innig geliefde dochter en echtgenoot

Yvonne en Hans Szarkowicz

Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat zij door zovelen werden geacht, hebben ons gesterkt dit verlies te dragen.

R.S. Szarkowicz-Zupinski
broer en zoon Emile M.

De plechtige zeswekdienst zal plaatsvinden op zaterdag 24 oktober 1992 om 19.00 uur in de parochiekerk Christus Koning te Heerlen, Nieuw-Ende.

Dankbetuiging

Voor uw blijken van belangstelling en medeleven bij het verlies van moeder

Maria Jozefina Wilhelmina Bock-Steins

willen wij u danken.

Gaarne nodigen wij u uit haar te willen gedenken tijdens de plechtige zeswekdienst op zondag 25 oktober om 11.00 uur in de parochiekerk St. Franciscus van Assisië aan de Laanderstraat.

J.A.M. Bock
Marian en Hein
Marthe en Jo

Heerlen, oktober 1992
Pater Beatusstraat 10, 6411 TR Heerlen

Enige en algemene kennisgeving

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, hebben wij afscheid genomen van onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Maria Keymis

echtgenote van wijlen

Chris Hendrix

Zij overleed in de leeftijd van 76 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Kinderen
Kleinkinderen
Familie Keymis
Familie Hendrix

Elsloo, 16 oktober 1992

Aelshof 14

Corr.adres: Eindhovenlaan 141, 6191 VW Beek

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 20 oktober om 10.30 uur in de Mariakerk te Elsloo.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Maandag tijdens de noveen om 18.45 uur en aansluitend de h. mis zal zij bijzonder herdacht worden in de St. Augustinuskerk (oude kerk) te Elsloo.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Heistraat 41 te Elsloo. Bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

†

Diep bedroefd delen wij u mede dat heden, na een liefdevolle verzorging thuis is overleden in de leeftijd van 55 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve man, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Karel Erven

echtgenoot van

Mia Sijtermans

Voerendaal: **M.G. Erven-Sijtermans**

Voerendaal: **Marcel en Natassja**

Melick: **Michel en Gerda**

Stephanie

Voerendaal: **Richard en Karin**

Familie Erven

Familie Sijtermans

6367 XT Voerendaal, 16 oktober 1992
Dijkstraat 53

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op dinsdag 20 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Laurentius te Voerendaal, waarna aansluitend begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijke condolentie, achter in de kerk, vanaf 10.30 uur.

Avondwake ter intentie van de overledene, hedenavond om 18.30 uur in voornoemde kerk. De dierbare overledene is opgebaard in een der rouwkamers van de Begrafenis- en Crematievereniging "Voerendaal", Kerkplein 43 Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.30-19.00 uur, zondags van 11.00-12.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

OVERLEDEN

† **An Mandy**, 68 jaar, weduwe van **Nel Kempenes**. Corr.adres: Dijksteeg 1, 6081 CC Hergen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 19 oktober om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijdurende Bijstand te Roermond.

† **Gerardus Janssen**, 67 jaar, echtgenoot van **Johanna Crommentuijn**, Leudalweg 20, 6086 AT Neer. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 19 oktober om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Neer.

† **Alphons Link**, 71 jaar, echtgenoot van **Cornelia van Loon**, Statenlaan 6, 6085 AR Horn. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 19 oktober om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Horn.

† **Elisabeth Ohlenforst**, 71 jaar, weduwe van **Gerardus Storms**. Corr.adres: R. van Kerkom, Gebroedersdijk 17, 6101 VT Echt. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 19 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de Moeder der H. Hoop te Maria-Hoop.

† **Ignatius van Heel**, 70 jaar, echtgenoot van **Lies Hermans**, Annendaalderweg 43A, 6105 AR Maria-Hoop. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden zaterdag 17 oktober om 13.00 uur in de parochiekerk van de Moeder der H. Hoop te Maria-Hoop.

† **Wilhelmina Metsmakers**, 82 jaar, echtgenote van **Hendrik Frenken**. Corr.adres: Ophoven 9A, 6088 AC Roggel. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 19 oktober om 10.30 uur in de St. Petruskerk te Roggel.

† **Leo Werson**, 57 jaar, levensgezel van **Mia Beckers**, Palmstraat 39, 6101 KP Echt. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden zaterdag 17 oktober om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Landricus te Echt.

† **An Bremmers**, 70 jaar, echtgenote van **Pierre Stal**, Vondelstraat 42, 6043 CC Roermond. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden zaterdag 17 oktober om 12.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. van Altijdurende Bijstand te Roermond.

† **Wies Kirkels-Loaders**, echtgenote van **Jos Kirkels**, Geenestraat 55, 6031 VN Nederweert. Tot haar herinnering zal een requiemmis worden opgedragen in de St. Lambertuskerk te Nederweert op maandag 19 oktober om 19.00 uur. De crematie zal in besloten kring plaatsvinden.

† **Maria Birk**, 91 jaar, weduwe van **Peter Schrijne**, werkers. Corr.adres: Vinkenstraat 49, 6093 AN Heythuysen. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden dinsdag 20 oktober om 10.30 uur in de St. Lambertuskerk te Swalmen.

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

Er zijn geen woorden die de diepte van onze verslagenheid kunnen weergeven nu

Erik

* 05 oktober 1992 Brunssum

† 11 oktober 1992 Maastricht

van ons is heengegaan.

Harry Mengelers
Elvie Mengelers-Sten

6373 HA Landgraaf
Apollolaan 25

Op vrijdag 16 oktober hebben we Erik aan O.L. Heer teruggegeven

VERHUISBERICHT

Praktijk natuurgeneeskunde
dr. C.J.C.H. KEULEN (A.B.N.)

voorheen Hamstraat 224, Kerkrade
vanaf oktober 1992

THERMAE 200

Cauberg - Valkenburg

Telefonische afspraken tussen 10.00
en 19.00 uur

Telefoon **04406-1606**

LAAT U DE VERSPREIDING VAN

DURE REKLAMEFOLDERS

NOG OVER AAN HET VRIENDJE VAN

UW ZOONTJE...?

De Spiral als 'gecontroleerd verspreiden'

moet worden!

Fabriekstraat 7, 5961 PK Horst,
telefoon 04709-84222.

Postbus 6094,
fax 04709-84338.

SPIRAL

Indola Training

Centre zoekt modellen

INDOLA

Indola Cosmetics Nederland B.V. is een vooraanstaande verkoopmaatschappij met een compleet lijn professionele haarverzorgingsproducten voor gebruik in kapsalons.

Tevens organiseert Indola regelmatig kapschouwings in het kader van haar permanente samenwerking met haar verzorgingsstaaf.

Ten behoeve van onze show op 2 november 1992 in Stein zoeken wij permanentmodellen.

Heeft u belangstelling of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met onze Technical Advisor, de heer M.T. Heyl, tel. 070-3906620.

SLAAPKAMERS

KOM, KIK EN VERGELIJK ONZE PRIJS

Ook in onze zaak Heerlerbaan

grote collectie:
ledikanten,
schuifdeurkasten,
lattenbodems,
matrassen,
spiraal.

In onze slaapkamerspecialzaak Heerlerbaan vindt u een keuze uit meer dan 50 slaapkamers in kleuren: wit - zwart - wit essen - kersen - mahonie. Bezoek ook onze andere zaken.

VEGERS MEUBELN

Eiken klassiek
Honigmanstraat 47
Heerlen

Slaapkamers
Heerlerbaan 235
Heerlen

Modern Meubelen
Locht 2
Kerkrade

Fracties twijfelen aan haalbaarheid Maasdalproject

Staten geschokt door weigering Vlaanderen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Een grote meerderheid van Provinciale Staten twijfelt ernstig aan de haalbaarheid van het Maasdalproject, nu de Vlaamse regering vierkant weigert daarover recht te spreken met Limburg te onderhandelen. Gisteren zei de Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening Theo Kelchtermans in deze krant dat de provincie Limburg in deze grensoverschrijdende kwestie voor hem geen gesprekspartner is. Volgens de Vlaamse bewindsman behoren onderhandelingen enkel en alleen gevoerd te worden binnen de Benelux Economische Unie.

Kelchtermans' uitspraken stonden centraal tijdens een marathondebat over de samenwerking met twee ministeries (Landbouw en Verkeer) bij de voorbereiding en uitvoering van het Maasdalproject. Dat beoogt de samenwerking tussen Maastricht en de provincie Limburg met behulp van de provincie van 35 miljoen ton grond te vormen tot een uitgestrekt natuurgebied.

De fractievoorzitter Cyril Leys vroeg zich af of het niet verstandiger is de ambitieuze Maasdalproject voorlopig maar in de ijskast te zetten, nu Vlaanderen niet met Limburg aan tafel wil zitten. „Sterker nog, als ik Kelchtermans zo hoor, zullen wij er niet moeten waken dat de Limburgse Maas in plaats van de verbindingschaak met België weer die schakel met België wordt.” Ook in Kelchtermans' uitspraak dat natuurontwikkeling via grondwinning neer komt op een poging water en vuur te verenigen, zag Leys nog wat te veel. „Het is een beetje als de maasvoedsel voor de tocht al grote die het CDA jegens het Maasdalproject koestert. Leys zei dat de bestaande functies in het Maasdal voor het CDA te waardevol zijn.

VVD-fractievoorzitter Jan Willems was geschrokken van de Vlaamse weigering om met Lim-

burg te onderhandelen. En meer nog van de gevolgen ervan. „Mijn eerste gedachte was: Limburg, daar gaat je natuurontwikkeling, college, daar gaan je plannen. Voordat we hiermee verder gaan, zullen we toch eerst duidelijkheid moeten krijgen van België.”

D66-woordvoerder Clemens Degenaar hamerde eveneens op de vrijwel zeker 'beslissende rol' die België speelt voor de haalbaarheid van het project. „Daarom vraag ik mij opnieuw af waarom GS niet al veel eerder met Vlaanderen overleg hebben gezocht. Hetzelfde verhaal speelt eigenlijk rond de Oostwestbaan. Ook daarover heeft het college altijd heel luchtig gedaan als het om de factor België ging.”

Milieugebouwdeputerde Jan Tindemans gaf toe dat de Benelux Economische Unie voor het Maasdalproject het aangewezen overlegorgaan is. „Daar onderhandelen inderdaad de nationale overheden. Maar de Unie heeft beslist geen uitvoeringsbevoegdheid. In Nederland heeft een provincie dat wel degelijk. Maar in België ligt het weer anders. Daar zit voor Kelchtermans waarschijnlijk de pijn.” Niettemin ziet Tindemans wel degelijk mogelijkheden om de Maasdalplannen in Belgisch- en Nederlands-Limburg te 'zwaluwstaarten'. In dit verband wees hij op 'positieve signalen' na een eerste ambtelijke overleg tussen Limburg en Vlaanderen.

Alle ogen gericht op...

Eerste aanzet tot milieu-effectenrapport

Nog vier alternatieven voor aanleg A73-Zuid

bril' bekeken, helemaal nieuw is dat er nog vier andere alternatieven worden bestudeerd.

De eerste heet het zogeheten nul-alternatief. Hierbij wordt in feite uitgegaan van de huidige situatie, zonder maatregelen, laat staan de aanleg van de A73. Daarnaast wordt het 'nulplus-alternatief' uitgewerkt. Ook hier is het uitgangspunt: geen A73, maar met extra verbeteringen aan de bestaande wegen om de grootste pijnpunten op te heffen. Concreet moet hierbij worden gedacht aan de aanleg van parallelwe-

gen, aanpassing van kruispunten en omlegging van de rijkswegen bij Baarlo, Neer, Haelen en Swalmen, alsmede de voltooiing van de kernverbindingssweg bij Tegelen en een nieuwe verbinding tussen de Roermondse Sint Wirosweg en de Rijksweg 271 op de oostoever. In dit alternatief wordt tevens onderzocht in hoeverre genoemde maatregelen effect sorteren en of een autoweguitvoering daarbij een reëel alternatief vormt.

Daarnaast wordt in het MER het 'andere vervoerswijze' alternatief

onderzocht, waarbij de mogelijkheden van openbaar vervoer zoals trein en bus en transport over water een oplossing voor huidige en toekomstige vervoersproblemen kunnen betekenen. Hierbij wordt gedacht aan een verbetering van de spoorverbinding Roermond-Nijmegen en intensivering van het buslijnnet.

Delen

Tenslotte moet Rijkswaterstaat in het kader van de MER het zogeheten 'meest-milieuvriendelijk alter-

natief' uitwerken. Hoe dit er uit ziet is volgens Rijkswaterstaat nog niet te zeggen. Dit alternatief kan eventueel samengesteld worden uit delen van de eerdergenoemde alternatieven, die de minste schade aan milieu, natuur en landschap tot gevolg hebben.

De startnotitie ligt tot en met 18 november ter inzage in de gemeentehuizen en bibliotheken in de betrokken gemeenten. Nadat iedereen er zijn zegge over heeft gedaan wordt eind dit jaar begin volgende jaar gestart met de MER. Rijkswaterstaat besteedt het maken van het rapport uit. Het moet voor 1994 klaar zijn, waarna de minister een besluit kan nemen.

Volgens G. van Heusden, projectmanager A73-Zuid bij Rijkswaterstaat, wordt de studie gemaakt zonder vooringenomenheid. Dat wil zeggen, alle varianten worden gelijkwaardig beoordeeld. Ook het feit dat de provincie en de regio veertig miljoen op tafel wil leggen voor een versnelde aanleg van het vastgestelde oosttracé mag volgens hem geen rol spelen bij het opstellen van de MER.

● Met open mond kijken het onderwijzerspaar Mariëtte en Jan Odekerken en tientallen kinderen twee hagewitte duiven na die juist het lichte hebben gekozen. Dat gebeurde gisteren in Valkenburg waar basisschool De Plenkert feestvierde omdat de nieuwe speelplaats klaar is. De duiven werden 'geïnstalleerd' door de twee onderwijzers die allebei een kwart eeuw voor de klas staan.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Onderzoek naar verdwenen puin

WEERT – De Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR) onderzoekt de betrokkenheid van Projectmanagementbedrijf Van der Looy in Weert bij het zoekraken van zesduizend ton puin. Het puin dat nog steeds spoorloos is, is afkomstig van een gesloopt ziekenhuis in Rotterdam. Het Weertse bedrijf is de hoofdvervoerder van de sloop en verantwoordelijk voor het vervoer van het afval.

De DCMR doet op dit moment navraag bij alle betrokken bedrijven waaronder Van de Looy. Hoewel er inmiddels aanwijzingen zijn over de verblijfplaats van het puin, wil de dienst hierover nog niets loslaten. Het sloopafval is licht verontreinigd met onder meer resten rubberen dakbedekking. Maar er is volgens de DCMR geen direct gevaar voor het milieu.

FNV sleept bedrijven voor rechter

HEERLEN – De Bouw- en Houtbond FNV heeft een kort geding aangespannen tegen het Maastrichtse schildersbedrijf BPM en aannemersbedrijf Cratsborn in Mechelen. Volgens de vakbond leven beide bedrijven de cao niet na. Het gaat om de betaling van vakantietoelagen en vooruitkering. Ook zouden de bedrijven zich niet houden aan bepalingen met betrekking tot vakantiedagen en pensioenopbouw. Beide zaken dienen op dinsdag 20 oktober.

Greweldinger geïnstalleerd als deputé

MAASTRICHT – Annemarie Greweldinger (64) is gisteren aan het slot van de vergadering van Provinciale Staten geïnstalleerd als gedeputeerde. Zij is de eerste vrouwelijke deputé in de Limburgse geschiedenis. De voormalige CDA-fractieleider volgt Sijf Pleumeekers op die burgemeester van Heerlen is geworden. Greweldinger krijgt de portefeuille volksgezondheid, ouderenzorg en maatschappelijke dienstverlening. Na de installatie volgde een drukbezochte receptie.

D66 en Groen Links blijven twijfelen aan 'oude' aanbestedingen

MAASTRICHT – De uitkomsten van het accountantsonderzoek naar het aanbestedingsbeleid van de provincie bieden onvoldoende bewijs dat er in de periode voor 1988 geen onrechtmatigheden zijn gebeurd. Welke andere, positieve interpretaties Gedeputeerde Staten ook aan die onderzoeksresultaten geven. Die fundamentele kritiek linkt de fracties van D66 en Groen Links in Provinciale Staten gisteren tot het laatste toe overind tijdens een urenlang debat over het onlangs afgeronde accountantsrapport.

De harde conclusies van beide oppositiefracties vonden echter geen weerklank in de coalitiebanken van CDA, VVD en PvdA. Een door Groen Links geformuleerde motie, waarin de controle van de provincie op haar eigen aanbestedingen tot 1988 als 'onvoldoende' werd gekwalificeerd, maakte dan ook geen schijn van kans.

PvdA-fractievoorzitter Odile Wolfs, haar VVD-collega Wien Wijnen en ook CDA-woordvoerder M. Cornelissen vonden het de hoogste tijd worden om een 'dikke streep' te zetten onder het verleden. Om vervolgens de blik richting toekomst te wenden. Hoewel ook zij pijnlijke herinneringen zeiden te bewaren aan de onderzoeksuitkomsten, toonden zij zich tevreden dat het college het in 1988 al aangepaste aanbestedingsbeleid verder aanschierp. Hun geruststelling werd nog eens bevestigd, toen gouverneur Emile Mastenbroek verzekerde dat het college alle aanbevelingen van de accountants zonder voorbehoud zal overnemen. Wijnen van zijn kant waarschuwde

Export varkens aan banden

HEERLEN – Nederlandse varkens mogen vanaf maandag louter worden geëxporteerd onder strenge voorwaarden. Dat heeft het ministerie van Landbouw laten weten. Zonder klinisch onderzoek van een dierenarts op het bedrijf komt geen varken meer de grens over. Dat is vastgesteld naar aanleiding van de constatering van blaasjesziekte bij Nederlandse varkens in België. Gisteren werd juist een versoepeling van de uitvoermogelijkheden ingevoerd, nadat enige weken een exportverbod gold in verband met de constatering van het virus bij Nederlandse varkens in Italië. Onderzoek van de Rijksdienst voor Keuring van Vee en Vlees (RVV) heeft inmiddels uitgewezen dat de 440 besmette varkens in België afkomstig zijn van 40 bedrijven in Brabant en Limburg.

Directeur Van Helden van Heerlense sociale dienst:

'Het ministerie kijkt alleen naar dossiers'

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – „Het Rijksconsulentschap Sociale Zekerheid zegt dat we voor 1991 niet voor een korting hoeven te vrezen. Dat begrip ik tenminste tussen de regels. Maar als wij ons niet bedenken dan kan de Heerlense sociale dienst voor 1992 wel op een korting van zeven ton rekenen.”

De brief van de Rijksconsulent die eind augustus arriveerde, heeft nogal wat stof doen opwaaien. De Heerlense sociale dienst kreeg daarin behoorlijk wat kritiek te verduren. Directeur Mathieu van Helden blijft er relatief rustig onder. Hij kent de achtergronden.

gingen per se een goedgekeurde accountantsverklaring. Bovendien vindt de politiek dat er strenger gecontroleerd moet worden. Daar ben ik het trouwens wel mee eens, ik ben volledig tegen fraude.”

Controle

Het Rijksconsulentschap richt zich niet op de toekenning van uitkeringen. Die is in Heerlen in orde. Maar de sociale dienst moet de periodieke, administratieve controles van uitkeringsrechtigheden met bewijzen onderhouden. Twee ambtenaren van het Rijksconsulentschap duiken daarom in november twee weken lang met een checklist in de dossiers.

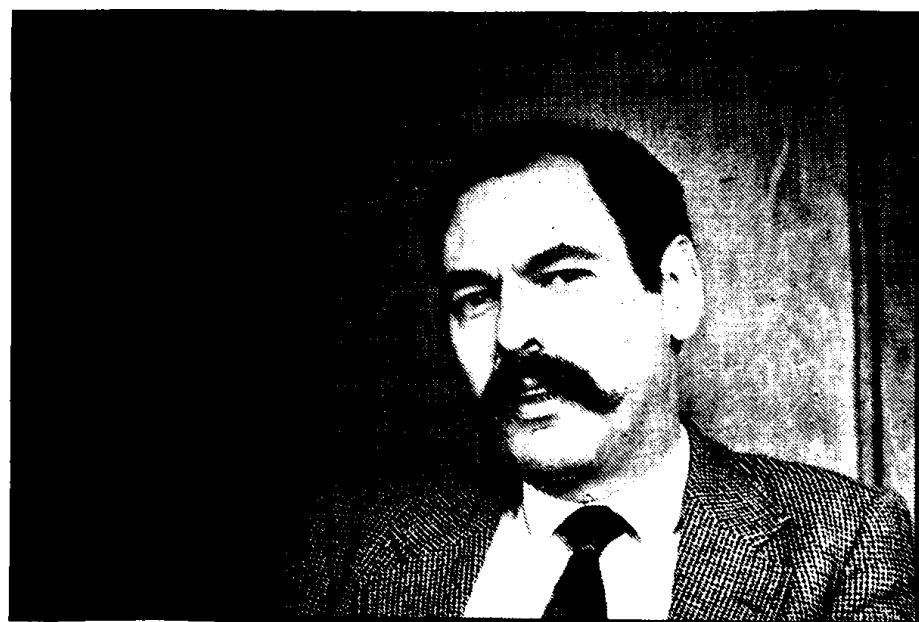
De ambtenaren willen per cliënt een kopie van het huurcontract, dagafschriften van bank- of girorekening, een kopie van inschrijving bij het Arbeidsbureau en nog veel meer papieren. Dit alles om mogelijke fraude uit te sluiten. Volgens Van Helden is het mi-

nisterie hiermee te ver doorgeschoten. „De sociale dienst moet veel tijd gaan steken in het voor de vorm vastleggen van details. Tot nu toe gingen wij uit van de interpretatie van diverse gegevens, onder meer van de belastingdienst.”

Daaruit blijkt overduidelijk dat het in Heerlen met de fraude (ongeveer twee procent) best meevalt. In Amsterdam ligt dat percentage bijvoorbeeld een stuk hoger. Van Helden betreurt de dossiervoordossier-methode van het ministerie. „Die zegt niet alles over effectiviteit. Hoe scoren we bijvoorbeeld in relatie tot de werkloosheid? Belangrijke vragen als deze komen daarbij niet aan de orde.”

Solliciteren

Een typerend voorbeeld vormen de eisen die de minister stelt aan de sollicitatieplicht. De sociale dienst moet ervoor zorgen dat elke werkloze een keer of vier per maand solliciteert. Zoniet,

● Mathieu van Helden.

Foto: FRANS RADE

dan moet hij gestraft worden. „Met deze opvatting, zo zonder aanzien des persoons, heb ik forse moeite. Ik vind het belachelijk dat een langdurig werkloze aan die eis moet voldoen. Zo iemand moet je ondersteunen, omscholen.”

Toch zal de Heerlense Sociale Dienst zich grotendeels moeten schikken naar de ministeriële eisen. Een aantal maatregelen is al getroffen. Met aangetrokken tijdelijke medewerkers van andere gemeenten worden sneller strafkortingen opgelegd aan cliënten die bijvoorbeeld onvoldoende solliciteren. Ook openstaande voorkeuren op cliënten worden voortaan consequent geïnd. Bovendien verbeterd de sociale dienst de samenwerking met het

arbeidsbureau. „Onze medewerkers gaan samen cliënten begeleiden richting arbeidsmarkt.”

Maar de tijd lijkt ontoereikend om nog dit jaar aan alle eisen te voldoen. „Pas in augustus kregen we bericht over onze tekortkomingen. Het ministerie zegt nu: in november komen we controleren. We eisen dan dat u over heel 1992 werkt zoals wij willen. Dat is irreal, we kunnen dat alleen vanaf augustus.”

Daarom is een korting van 0,5 tot 1 procent op de declaratie die Heerlen over 1992 zal indienen bij Sociale Zaken, nog steeds een reëel gevaar. En dat over een bedrag van maar liefst 140 miljoen. Van Helden erkent: „Dat wordt een spannende zaak.”

Barthel Jansen grensoverschrijder bij uitstek 'Ik ben geen Duitser, ik ben een Limburger'

DOOR STEP VAESSEN

ERKELENZ - „Het wegvallen van de grens is één van de mooiste ervaringen van mijn leven." De Duitser Barthel Jansen wordt wel de apostel genoemd van het grensgebied Sittard-Heinsberg. Onlangs kreeg hij in Sittard een koninklijke onderscheiding voor zijn grensoverschrijdende inspanningen.

„Mijn hele leven is beheerst door de grens. Ik heb er zelfs een trauma aan overgehouden." De gepensioneerde *Stadtdirektor* ofwel stadsbestuurder van Erkelenz werd vijftien jaar geleden geboren in Hillensberg. Een dorp dat aan alle kanten wordt omringd door Nederland.

„Ik herinner me de grens van vroeger als een lange omheining van prikkeldraad. Daar kon in de periode rond de oorlog niemand overheen. Als kind gingen we vaak naar de grens toe om Nederlandse kindjes uit te schelden voor *kiesvreeters*. Op hun beurt scholden ze ons uit voor moffen."

Jansen spreekt vloeiend Nederlands. Alleen af en toe gaat hij over in het Limburgs. Dat klinkt dan heel bekend in de oren. „Die grens is in 1815 ingesteld. Voor die tijd waren we gewoon één volk," verklaart hij de overeenkomst.

Na de oorlog annexeerde Nederland, als een soort onderpand voor herstelbetalingen, het stukje Duitsland waar Jansen opgroeide. „Van de een op de andere dag woonden we in Nederland. We werden zoveel mogelijk

● Barthel Jansen, een gedreven grensoverschrijder.

Foto: JAN PAUL KUIT

als Nederlanders behandeld. Maar we hadden geen stemrecht en geen dienstplicht."

In die tijd keek Jansen argwanend naar Nederlanders. „We vonden hen een beetje raar. Anders dan wij gewend waren. Maar achteraf gezien hebben we er veel aan gehad dat ze hier toen zaten. Ze hebben wegen aangelegd en gezorgd dat er scholen kwamen."

Tijdens de Nederlandse bezet-

ting, trouwde Jansen met een streekgenote. „Niemand trouwde toen met een Nederlander."

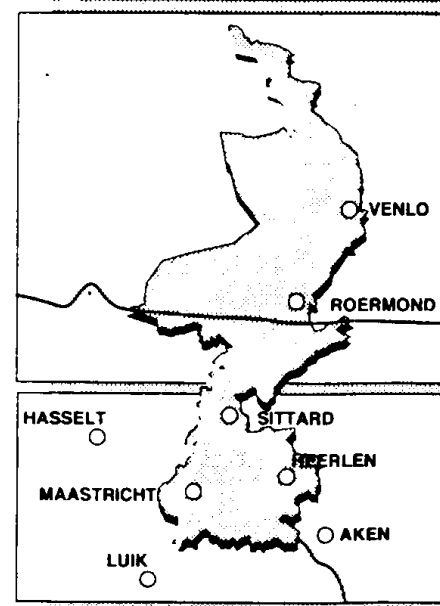
Hij wilde toen per se dat het huwelijk werd ingezegend door een Duitse ambtenaar. Maar dat was niet mogelijk. „Ik was best nationalistisch in die tijd."

Na zijn rechtenstudie werd Jansen naaste medewerker van de gouverneur in Aken. Hij werd belast met de grenscorrecties die na de oorlog toegepast werden.

„Aan de Nederlanders hadden we de zwaarste dobber. Die wilden voor het geannexeerde land veel te veel geld hebben." De geboortegrond van Jansen werd mede door zijn toedoen weer teruggegeven aan Duitsland. „Daarmee was die kromme lijn op de landkaart weer terug. Mensen graptel wel eens dat dat kwam omdat de grenscommissie teveel gedronken had."

De commissie waar Jansen deel van uitmaakte, reisde in acht da-

over de grenzen

gen van Vaals naar de Noordzee. „Beurtelings logeerden we aan Duitse en Nederlandse kant. In 1962 werden de onderhandelingsafgesloten met een grensverdrag. Hierin werden de grenzen vastgelegd zoals we die nu, nog eventjes, kennen."

In de periode dat hij in Erkelenz werkzaam was, heeft Jansen als *Stadtdirektor* veel grensoverschrijdend werk verricht. Zo organiseerde hij onder andere een samenwerkingsverband met de gemeenten Melick en Herkenbosch en een uitwisselingsprogramma met Sittard.

Hij heeft altijd de inwoners van het Duitse stadje willen doordringen van het feit dat ze Maaslanders zijn en geen Rijnlanders, zoals ze altijd dachten. „Wij moeten onze blik richten naar Limburg. Daar liggen de wortels van onze cultuur. Ik vertel ook altijd tegen de pastoor dat hij zijn uitstapjes met de vrouwen eens over de grens naar Maaseik moet organiseren en niet altijd naar de Rijn."

Dat er in Nederland nog steeds door sommige mensen negatief wordt gereageerd op Duitsers, ziet Jansen als een probleem voor het realiseren van zijn droom. „Als je door jongeren op straat wordt uitgescholden voor rotmoffen, dan ben ik altijd verbaasd. Ze hebben niet eens de oorlog meegemaakt, denk ik dan."

Maar Jansen heeft goede hoop voor de toekomst. „De volgende generatie jongeren zullen geen Duitsers of Nederlanders meer zijn, maar Europeanen," zegt hij met gedreven enthousiasme.

Boeren moeten stapje terug doen

Reservaten in Land van Thorn

Van onze verslaggever

ROERMOND - Het rijk wil 230 hectare landbouwgrond in het ruilverkavelingsgebied Land van Thorn aankopen om er reservaatgebieden van maken. Daarnaast wordt voorgesteld om voor 37 hectare beheersovereenkomsten af te sluiten met de betrokken boeren.

Dat blijkt uit het beheersplan Land van Thorn, dat betrekking heeft op gebieden in Thorn, Grathem, Heel, Heythuysen en Hunsel. In de beheersgebieden krijgen de boeren vergoedingen die kunnen oplopen tot circa 1500 gulden per hectare. Het bedrag is afhankelijk van de beheersprestatie.

Bijvoorbeeld het later in het voorjaar maaien van gras om geen broedvogels te verstoren. Of het nalaten van het gebruik van kunstmest of bestrijdingsmiddelen. Het plan heeft betrekking op in totaal 193 boerenbedrijven, vooral melkveebedrijven. In de beheersgebieden is het de bedoeling om boeren een blijvend bestaan te bieden, zij het dat de bestaande natuurwaarden en het landschap in stand gehouden moeten worden.

Reservaten

In de reservaatgebieden is het heel duidelijk de bedoeling om deze gronden aan te kopen op basis van vrijwilligheid. Het beheer van deze gronden zal worden uitbesteed aan Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer of Limburgs Landschap. De reservaat- en beheersgebieden liggen vooral in het Maasdal, langs de beken en op de hogere

zandgronden. Het betreft onder meer:

- het dal van de Haelensebeek een oude loop van de Maas, waar veel verschillende soorten planten en dieren voorkomen. Het gebied wordt echter bedreigd door landbouwactiviteiten;
- het dal van de Uffelschebeek waar in 1850 nog een steile meanderende laaglandbeek door de natuur is hier sterk aangepast doordat de beek is rechtgetrokken. Het is de bedoeling om de beek weer te laten meanderen;
- ruim honderd jaar geleden was de heide in Heioord al voor een groot deel ontgonnen. De percelen waren echter klein en omringd door houtwallen. Dit op sommige plaatsen in Heioord nog zichtbaar. In dit gebied worden enkele nieuwe houtwallen aangelegd;
- het Kevers- en Wijersbroek Berghede worden momenteel sterk bedreigd door verdroging en teveel mest. De hier aanwezige soortenrijkdom aan planten wordt er ernstig door bedreigd. Voorgesteld wordt om het waterpeil te verhogen en bosstrook aan te leggen.

● het Meggerveld en Baarsbroek bij Thorn zijn een moerasgebied dat is ontstaan door ondergrondse kleiwinning. De tichelgaten zijn langzaam aan het verlandend waardoor zich hier interessante plantensoorten hebben gevestigd. In verband met het beheersplan worden drie voorlichtingsavonden gehouden. Op dinsdag 10 oktober in gemeenschapshuis Baexheimerhof in Baexem, op maandag 26 oktober in café Hartman in Neeritter en op maandag 2 november in het Trefcentrum in Kelpen. Telkens vanaf 20 uur.

'Bevolkingsregister Heerlen even vervuild als in Amsterdam'

HEERLEN - Het bevolkingsregister in Heerlen is naar schatting even zwaar vervuild als dat in Amsterdam. Dit zegt directeur Burgerzaken van de gemeente Heerlen Dré Wagemans. De gemeente Amsterdam schatte de vervuiling van haar bestand op tien procent. Wagemans denkt dat

de invoering van de Gemeentelijke Basisadministratie in 1994 veel fouten aan het licht zal brengen, maar dat fraude mogelijk blijft. Aan de Universiteit Twente werd gisteren een nieuw systeem gepresenteerd om fouten uit het bevolkingsregister te halen. Het systeem, waarop Paul Grefen gisteren promoveerde,

bestaat uit meerdere aan elkaar gekoppelde computers. Met Grefen vondst wordt voorkomen dat nieuwe fouten in het register sluipen. Bestaande onjuistheden kan het systeem echter niet opsporen. Grefen zegt tijdens zijn onderzoek bestanden te hebben gezien waarin mannen met baarmoederhalskanker waren opgenomen. Zichzelf vond hij geregistreerd als zoon van zijn vrouw.

Zie ook pagina 25
● Vrijuit

Nederlanders juridisch niet verplicht te betalen

Justitie onderzoekt Duitse boete-inning

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het ministerie van Justitie is bezig uit te zoeken of de handelwijze van de Duitse autoriteiten met betrekking tot het innen van boetes aan Nederlanders juist is.

Dit doet het ministerie naar aanleiding van een brief van een Rechtswinkel in Rotterdam. Die klaagt erover dat Duitsland boetes van Nederlanders ook in ons land probeert te innen.

Volgens A. Hensen van het Internationaal Juridisch Instituut in Den Haag is het juridisch niet mogelijk de boetes in Nederland te innen. „Er bestaat geen verdrag tussen Nederland en Duitsland om dit soort kleine bekeuringen hier te mogen innen. Nu zitten de Duitse autoriteiten met een aantal boetes in de maag en hebben ze een incassobureau ingeschakeld. Dit is, denk ik gedaan om de mensen onder druk te zetten. Velen

die een brief van het incassobureau krijgen, schrikken toch en betalen dan ook."

Aken

Het gaat om ongeveer honderd-zestig vorderingen. De meeste overtredingen zijn in het district Aken gemaakt. Een aantal mensen heeft naar aanleiding van de brief van het incassobureau betaald.

Woordvoerder Rooijmans van het incassobureau zegt dat hij de mensen niet bang probeert te maken. „We maken ze er via die brief alleen op atten, dat ze nog een boete hebben lopen. In wezen is het niet meer dan normaal dat mensen hun verplichtingen nakomen," vindt Rooijmans.

Hij erkent dat hij mensen niet kan verplichten tot betalen. „We kunnen de mensen volgens het Internationaal Juridisch Instituut in Den Haag juridisch niet vervolgen of sancties tegen hen ondernemen."

● Beeld van de ravage in Maastricht.

Foto: HENK MAGNEE

Wilde achtervolging leidt tot aanrijding

MAASTRICHT - Een wilde achtervolging van een auto op Belgisch en Nederlands grondgebied is eergisteravond geëindigd in een aanrijding op de kruising Potteriestraat/Via Regia.

Een patrouille van de Belgische Rijkswacht wilde een Volkswagen Golf controleren, maar de bestuurder negeerde een stopsteken en reed met hoge snelheid weg. Achternagelen door de rijkswachters,

zag de bestuurder niet dat uit de richting van Veldwezelt een andere auto kwam aanrijden, waardoor een botsing ontstond. De vluchtende bestuurder en twee inzittenden van de aangereden auto raakten lichtgewond.

De politie sloot de dader in. Hij had de Volkswagen eerder op de dag gestolen in Herstal in België. De politie vermoedt dat de man onder invloed van heroïne verkeerde.

Over streekplan Noord- en Midden-Limburg

VVV onderschrijft provinciale nota

Van onze verslaggever

HEERLEN - De VVV Noord- en Midden-Limburg zegt zich in grote lijnen te kunnen vinden in de nota 'Ruimte voor kwaliteit' van het college van Gedeputeerde Staten van Limburg. Op een aantal punten stelt de VVV echter aanpassingen voor. De nota handelt over het streekplan voor Noord- en Midden-Limburg.

De VVV is het eens met de constatering in de nota dat toerisme een grote betekenis heeft voor de regionale economie. Als de mogelijkheden op toeristisch gebied verder benut worden en het toerisme in Nederland blijft groeien, kan die economische betekenis nog aanzienlijk toenemen, aldus de VVV Noord- en Midden-Limburg. Ook de in de nota genoemde knelpunten voor de openlucht recreatie en de oplossingen ervoor worden door de VVV onderschreven.

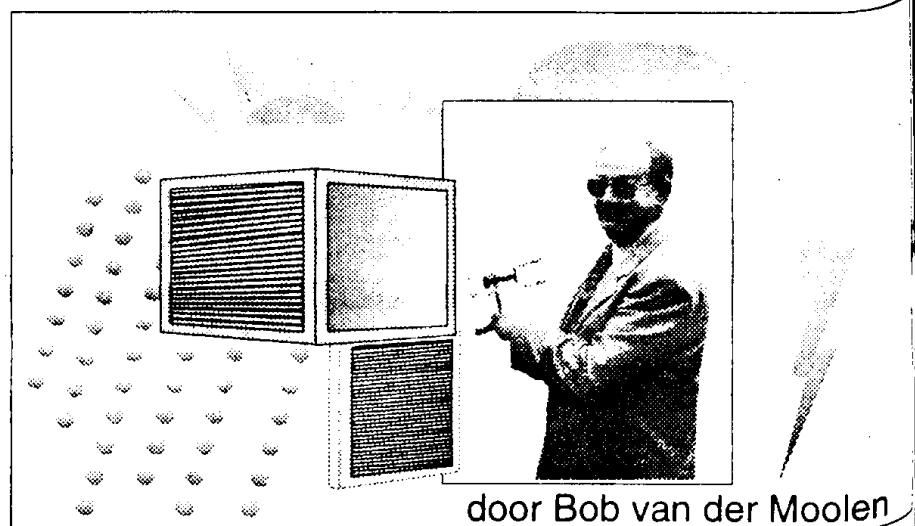
In tegenstelling tot wat in de nota

staat, ziet de VVV voor het verblijfs-toerisme een verdere ontwikkeling van (aan water gebonden) vakantie-bungalowcomplexen in vooral Midden-Limburg.

De VVV Noord- en Midden-Limburg vindt daarnaast dat aan een aantal punten in de nota meer aandacht moet worden besteed. Zo zegt de VVV dat er bij de stads- en dorpsontwikkeling ook naar de toeristische en recreatieve functies en mogelijkheden in de steden en dorpen moet worden gekeken en niet alleen naar die van het landelijke gebied.

Ook moet er meer aandacht worden gegeven aan het tekort aan dagrecreatieve voorzieningen en aan de problemen die kunnen ontstaan door de tegengestelde belangen van de toeristische en agrarische sector. Als laatste vindt de VVV dat meer nadruk moet worden gelegd op de toeristische mogelijkheden van de waterrecreatie in met name het Maasplassengebied.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Veelzijdig herfstweer

In de afgelopen week bood de herfst opnieuw enkele schitterende en opmerkelijke kanten van zijn veelzijdigheid. Schitterend waren de ongekend fraaie vergezichten op maandag en dinsdag. De kurkdroge lucht boven ons land liet horizontale zichten toe van soms meer dan 70 kilometer. Op de toppen van de Limburgse heuvels kon men ver in de Eifel, Ardennen en de Kempen kijken, terwijl de waarnemer op de verkeersstoren van Schiphol zelfs de Euromast in Rotterdam kon zien.

Vervolgens kon men genieten van een paar wolkenloze zonsopgangen met prachtige schemer kleuren zoals purper, goud, oranje en paars. De uitbarsting van de vulkaan Pinatubo op de Filipijnen in juni van het vorig jaar is er nog altijd de oorzaak van dat zich heel veel stofdeeltjes bevinden op grote hoogte in de atmosfeer die het zonlicht 'verkleuren'. Ook hier speelde de lage luchtvochtigheid een belangrijke rol.

Opmerkelijk waren de lage minima in het begin van de week. Nu is vorst voor half oktober zeker niet ongebruikelijk, maar zo vroeg al zo koud, dat komt niet vaak voor. Het nachtelijk warmteverlies van de aarde is het grootst bij een heldere hemel, polaire lucht, windstil weer en een lage luchtvochtigheid. Aan deze voorwaarden werd sinds 1987 weer voldaan.

In de weerhut, waar de instrumenten op precies 1,50 meter hoogte staan opgesteld, schommelden de minima tussen de -1 en -2 graden Celsius. Op klomphoogte (10 centimeter boven de grond), staat de minimumthermometer en deze gaf aan dat het kwik was gedaald tussen de -2 en -4 graden.

Tot slot viel het gedrag van de barometer op. Bezitters van dit

onmisbare weerinstrument hebben kunnen zien dat na de hoogste stand van 1026 mba een scherpe daling volgde tot 990 mba. Een dergelijke 'vrije val' heeft zich sinds 15 april jl. niet meer voorgedaan en beduidt dat een radicale weeromslag te verwachten is.

Met de temperatuur viel het deze week erg tegen; zelfs de vele uren zon in het begin van de week konden het kwik niet verhogen opstuwten tot hooguit 11,5 graden en dat is ook voor half oktober veel te laag. Met de neerslag viel het daarentegen erg mee. Woensdagnacht viel ruim 10 mm maar daar kwam overdag niet veel meer bij. De kustprovincies zijn in dit jaargetijde gevoelig voor de zee watertemperatuur. De koude bovenlucht heeft vroer op 5 kilometer hoogte maar liefst 37 graden - wordt in de onderste lagen flink aangekookt en dat proces leidt tot veel en vooral zware buien met hagel en onweer. Maar de koude re lucht stimuleert buienvorming nauwelijks, waardoor het in onze contreien beperkt bleef tot wat lichte buitjes.

Dit weerbeeld blijft ook voor de komende dagen geprogrammeerd; onbestendig, lage temperaturen met vorst aan de grond in de nacht en zondag weer kans op regen.

Herfst halverwege

Het herfstseizoen - 1 september t/m 30 november - is inmiddels alweer halverwege gevorderd. Uit de klimatologische gegevens valt op te maken dat de gemiddelde etmaaltemperatuur tot nu toe vrijwel normaal is, maar wel de laagste sinds 1987. Aan neerslag werd 79 mm opgevangen tegen 93 mm normaal, dus iets aan de droge kant. Zoals gebruikelijk enkele vergelijkbare gegevens.

	1988	1989	1990	1991	1992
gem. etmaaltemperatuur	13,2	14,2	13,3	15,3	13,1
hoogste temperatuur	25,6	29,3	25,8	31,5	27,3
laagste temperatuur	1,4	1,4	3,4	4,3	-0,9
neerslag	82 mm	101 mm	86 mm	62 mm	79 mm

weerspreuk:

'Komt van het land de veldmuur haal dan turf en hout in huis.'

NIEUWE COLLECTIE
PERZISCHE TAPIJEN

- Primitief geknoopte nomadenkleden met traditionele motieven in oude kleuren.
- Fijngeknoopte tapijten in zachte tinten.

HUB. DOLS & CO
Staat sinds 1905 Garant voor kwaliteit!
SITTARD MARKT 31 TEL. 046-512605

De vrouwenhandel in België tiert al heel lang welig. De laatste maanden wordt de roep om maatregelen steeds sterker. Ook al omdat incidenten Nederlands-Limburg doen opschrikken. Met name het vermoeden dat Limburgse ziekenhuizen regelmatig mishandelde meisjes uit het milieu moeten behandelen, heeft velen aan het denken gezet. Ook in contacten tussen Belgische en Nederlandse politiefuncties is al menigmaal over de uitwassen en eventuele aanpak daarvan gesproken, maar veel resultaat is niet te melden. Belgische Kamerleden hebben nu met succes de meerderheid van het parlement ervan doordrongen dat de zaak moet worden bloot gelegd.

in het nieuws

Van onze verslaggevers

ASSELT/HEERLEN - Wat koning Boudewijn niet lukte, moet nu een parlementaire onderzoekscommissie proberen. Hij wil ernst maken met de aanpak van de vrouwenhandel, waarvan het land het internationale draaipunt is geworden.

De laatste maanden verdwijnen jaarlijks honderden Aziatische en tegenwoordig in toenemende mate Europese vrouwen tegen zin in de sexcircuits. Impresario's trekken de vrouwen aan 'karakterdansen' voor cabarets, maar eenmaal aangekomen blijkt de dans een striptease, het cabaret een sexclub en de impresario een pooier. Vorige week nog werden bij politievallen in bars in Belgisch-Limburg tien Poolse vrouwen opgepakt.

Het begint België echter meer en meer te verdrieten dat 'operaties' steeds vastvallen op de zwakke in de schakel, de meisjes, als het liberale dagblad De Persgroep al schreef. 'Nooit vertrouwen de gerechtelijke autoriteiten de mannen die de tragiek organiseren en het grote geld opmaken.'

Belgische justitie had ruim een half jaar geleden een aankondiging van de vrouwenhandel stevig aan te pakken, maar geen van de sindsdien genomen maatregelen heeft ooit iets uitgehaald. De parlementaire commissie moet nu de laatste plekken in de wetgeving opvullen en zo snel mogelijk betere voorstellen komen.

België is wakker geschrokken door het vorige maand verschenen boek 'Ze zijn zo lief, meneer' van Knack-journalist Chris de Stoop. Daarin wordt in glasheldere taal verteld hoe België een cruciale rol speelt in de vrouwenhandel, die voorts overigens stevige vertakkingen heeft naar Luxemburg, de Spaanse Costa del Sol en vooral naar Rotterdam.

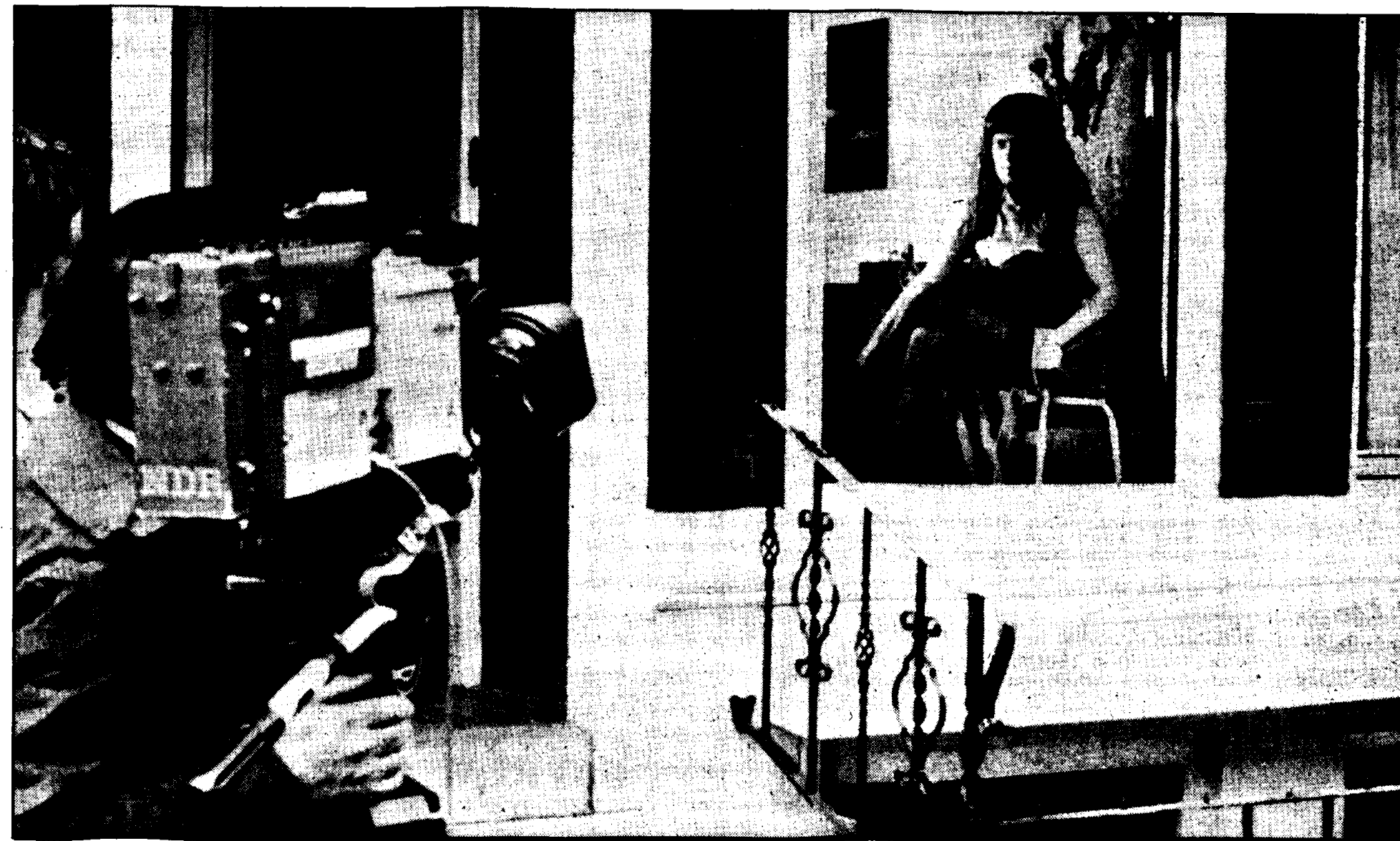
De Stoop in zijn boek en ook een onderzoeksteam van de Katholieke Universiteit van Leuven hebben al eerder aangevoerd dat het vrijwel onmogelijk is dat de vrouwenhandel zonder 'steun' van ambtenaren en politiemensen zo welig kon en nog kan tieren.

Duidelijk is dat de vrouwenhandelaren een volledig wettelijk systeem hanteren van arbeidskaarten en verblijfsvergunningen, die regelmatig van eigenaar wisselen. Controle op dit punt in België is gebrekkig en moeilijk. Dit wordt mede veroorzaakt door de wetenschap dat in de huishouding van duizenden diplomaten en Navo-afgevaardigden ook veel vrouwen uit de Filipijnen en Colombia, al dan niet clandestien, worden ingezet.

Veel van die vrouwen worden bovendien zo slecht behandeld dat ook zij in de sexindustrie terecht komen. Drie jonge Kamerleden van de Vlaamse Socialistische Partij hebben nu een grondig parlementair onderzoek voorgesteld naar de wetten die de vrouwenhandel moeten beteugelen. Op twee na hebben alle fracties in

België gruwet van inmiddels bedenklijke internationale faam

Parlement bijt zich vast in vrouwenhandel

● Veel Oosteuropese vrouwen verdwijnen in de seksindustrie.

Foto: NDR

het Belgische parlement zich achter het initiatief geschaard. Jean Vande Lanotte, één van de drie initiatiefnemers, wil dat ook wordt onderzocht wat er tot nu toe binnen de Belgische politie is misgegaan, die zich in de loop der jaren niet altijd even onpartijdig heeft getoond. 'Iedereen weet dat een deel van de agenten die vaak direct met het milieu in contact komen, een scheve schaal gaat rijden,' verklaarde Vande Lanotte deze week. 'Dat is een vaststelling, geen drama. Alleen moet je dan ook de vraag durven stellen: wat doen we

eraan opdat de situatie niet uit de hand loopt?'

Mentaliteit

Volgens Vande Lanotte is de vrouwenhandel des te ongrappiger, omdat 'de maatschappij al jaren een hypocriet tolerante houding aanneemt tegenover alle uitwassen op de niveaus van politiediensten, ambtenarij en kabinetten. De parlementaire onderzoekscommissie moet in de eerste plaats een mentaliteitsverandering op gang brengen'. Premier Jean-Luc Dehaene lijkt

zich die kritiek aan te trekken. Hij wil inmiddels een eigen bijdrage leveren aan de bestrijding van de vrouwenhandel. In het Hertoginnedal-akkoord over het nieuwe federale België liet hij ruim twee weken geleden vastleggen dat de 'arbeidskaart' een nationale aangelegenheid moet worden. Sexbaronnen kunnen momenteel nog voor eenzelfde 'karakterdansen' achterenvolgens 'arbeidskaarten' aanvragen in Vlaanderen, Brussel en Wallonië, waarmee telkens een min of meer legale verblijfsduur van drie maanden wordt geregeld.

Koning Boudewijn had al eerder zijn ergernis geuit. Vorig jaar ontbood de vorst discreet deskundigen en ministers op zijn paleis om over de 'handel in exotisch vlees' te spreken en de Koning Boudewijnstichting wijdde er zelfs een officiële studie aan. Maar in louter rapporten mag, volgens Vande Lanotte, het onderzoek van de parlementaire commissie straks niet meer blijven steken. De commissie moet tijdelijk experts in dienst kunnen nemen die geopperde ideeën terstond in wetsvoorstellen kunnen vertalen.

Verontwaardiging bij ABP over bestuurslid

Van onze redactie economie

HEERLEN - Uitspraken van een anoniem bestuurslid van het ABP in een landelijk ochtendblad hebben tot grote verontwaardiging geleid bij de ruim tweehonderd personeelsleden van de ABP-afdeling Onroerend goed. Het bestuurslid meldde dat al een keuze is gemaakt voor het uitbesteden van de afdeling en hij wil de deskundigheid van het betrokken personeel in twielf.

In intern verspreide pamfletten worden de vakbondvertegenwoordigers weten de uitlatingen 'onduidelijk beledigend' te vinden: de medezeggenschap wordt ge-

negeerd. Kennelijk wordt over onze hoofden heen beslist.

Twee weken geleden meldde deze krant dat het adviesbureau Horinga & De Koning voorstelt het uitvoerend werk van de ABP-afdeling Onroerend Goed uit te besteden. Het ambtenarenfonds zou zich moeten beperken tot de rol van investeerder. Hoeveel de medezeggenschapsorganen van het ABP zich nog over dit idee moeten uitspreken, meldde gisteren een niet met name genoemde ABP-bestuurder in de Volkskrant dat het bestuur al een keuze heeft gemaakt. Het wachten is nog slechts op de afrondende gesprekken met het personeel.

Ook stoorde het personeel zich aan opmerkingen van het bestuurslid dat de ABP-ambtenaren te weinig verstand hebben van onroerend goed en dat het

bijna onmogelijk is om goed personeel aan te trekken. Volgens medewerkers van de afdeling Onroerend Goed is er kennelijk in het bestuur een stroming die de afdeling zelf wil verzelfstandigen en die de publiciteit zoekt om dat proces te versnellen, en een aantal bestuurders dat het 'vastgoed-kenniscentrum' voor het ABP wil behouden.

Het ABP-bestuur, dat gisteren in Heerlen vergaderde, distantiëerde zich nadrukkelijk van de 'denigrerende uitlatingen' van het onbekende bestuurslid in De Volkskrant. Alle op de vergadering aanwezige leden verklaarden plechtig dat zij de uitspraken niet hebben gedaan. Bovendien benadrukt het bestuur dat een beslissing over de uitbesteding van het binnenlands onroerend nog lang niet aan de orde is, omdat eerst de medezeggenschapsorganen zich daar nog over moeten buigen.

Meeste slachtoffers contrastvloei stof komen uit Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN - Bij het secretariaat van de Nederlandse Vereniging Slachtoffers Medische Contrastmiddelen (NVSMC) hebben zich de afgelopen weken 450 mensen gemeld die ernstige klachten hebben overgehouden aan ziekenhuisbehandelingen waaraan contrastvloei stof is toegevoegd. Van de 450 reacties zijn er volgens de voorzitter van de NVSMC 44 afkomstig uit Limburg. 'Daar

knikt men blijkbaar nog steeds te vaak 'ja' als de dokter zegt: 'zullen we het dan maar zo doen?'' verklaart voorzitter R. Puite van de patiëntenvereniging het uitzonderlijk hoge percentage Limburgse slachtoffers dat zich heeft gemeld. 'Een andere verklaring heb ik voorlopig ook niet.'

De NVSMC had de patiënten enkele weken geleden opgeroepen zich te melden of een schadeclaim in te dienen aangezien vanaf 1 januari 1993 slachto-

fers van vóór 1987 zich namelijk niet meer op het medisch verhaalsrecht kunnen beroepen. De verjaaringstermijn wordt dan teruggebracht van dertig naar vijf jaar.

Permanente hoofdpijn, rugklachten of zelfs verkleving van de hersenvliezen kunnen volgens de deskundigen die verschijnselen zijn die zich voordoen als mensen ingespoten zijn met contrastvloei stof. De vloei stof wordt ingespoten als er röntgenfoto's gemaakt moeten worden. Maar volgens deskundigen kunnen resten achterblijven in het zenuwstelsel of in de organen hetgeen de al eerder genoemde

klachten tot gevolg kan hebben. In sommige gevallen kunnen patiënten zelfs overlijden, hetgeen volgens de administratie van de vereniging in minstens vier gevallen is gebeurd. Een van de dodelijke slachtoffers zou een Limburger zijn geweest.

Inmiddels hebben zich bij de Valkenburgse advocaat mr. Linders enkele gedupeerde patiënten gemeld. Linders is in Limburg de enige raadsman die is aangesloten bij de werkgroep Artsen en Advocaten. Uit dat oogpunt is hij aange trokken door de patiëntenvereniging. Over enkele weken zullen uit het hele land advocaten als Linders een bijeenkomst hebben waar verdere afspraken worden gemaakt. 'Het is zonde van de tijd als alle raadslieden 'literatuur' onderzoek gaan doen. Daartoe zal een man aangewezen worden. En zo zijn er meer zaken waarin we tot een gezamenlijke aanpak kunnen komen om eventuele processen voor te bereiden.'

Nieuwe tralies

● De tralies bij de cellen van de Sittardse gevangenis 'de Geerhorst' worden vervangen. De huidige spijlen zijn amper twee jaar oud. De maatregel maakt deel uit van de verbetering van de veiligheid van het Sittardse complex. Ook het provisorisch aangebrachte prikkeldraad aan de daken maakt plaats voor definitieve overklimbeveiligingen. Justitie steekt miljoenen guldens in de betere beveiliging van 'de Geerhorst', na enkele ontsnapingen door het 'oude' tralielwerk (rechts op de foto). Foto: PETER ROOZEN

Reisorganisaties willen station bij vliegvelden

Belangrijkere functie regionale luchthavens

ENSCHEDÉ - Regionale luchthavens in Nederland kunnen een steeds belangrijkere functie krijgen voor vakantie- en zakenreizen. Een voorwaarde is dan wel dat de vliegvelden per trein bereikbaar zijn. Dat zei president-directeur P. Legro van luchtvaartmaatschappij Transavia in Enschede tijdens een congres over openbaar vervoer.

Topman F. Fransen van de reisorga-

nisatie Arke hield eveneens een warm pleidooi voor de verdere ontwikkeling van de regionale luchthavens. Aansluiting op een spoorweginet is wat hem betreft niet noodzakelijk. Op dit moment zijn de vliegvelden meestal goed per bus en auto bereikbaar, zo betoogde Fransen.

President-directeur H. Portheine van de Nederlandse Spoorwegen liet weten er niets voor te voelen zonder meer spoorlijnen naar regionale luchthavens aan te leggen.

Eerst moet blijken dat er voldoende aanbod van passagiers is.

Ontlasten

De regionale luchthavens zijn naar mening van Legro en Fransen onder meer van belang om Schiphol te ontlasten. Voor de passagiers in de regio geldt dat ze minder lang hoeven te reizen. De wachttijd op de regionale vliegvelden wordt bovendien korter en het parkeren is er vaak - zoals op de Luchthaven Twente - gratis.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

20 meter in de Emmastraat, voorbij ABN-bank

contactlenzen-
brillenspecialzaak

Kies voor 'n
**HELDERE
aanpak**

HOPPENBROUWERS B.V.
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

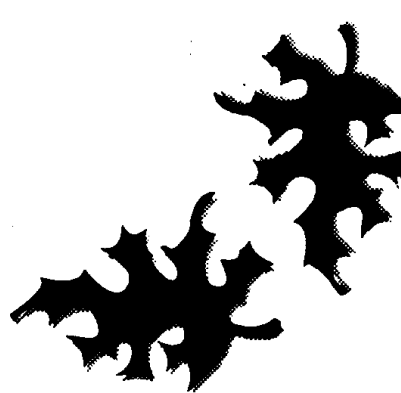
Met onze bekende
garanties

**Herfst-
vakantie?
Kom dan
gezellig
1, 2, 3
winkelen in
't 25 jarige
Loon.**

**Komfortabel
winkelen**

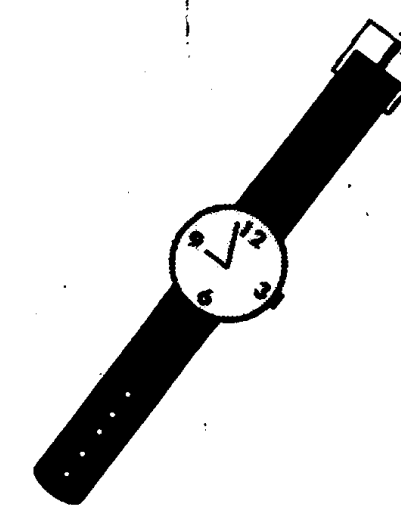
Alles onder 1 dak
binnen handbereik
én voldoende
parkeergelegenheid.

2

**Te kust en
te keur**

Meer dan 40 zaken
met overal opvallend
vriendelijke bediening.

3

**Kompleet
assortiment**

1001 ideeën van dagelijkse
boodschappen tot luxe
verwenartikelen.

**Winkelcentrum
1 LOON**

U treft 't in 't Loon.

HOMERUSPLEIN HEERLEN

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN
AMELAND, HOTEL 'BOSEN DUINZICHT': 3-5-8-dgse arr. + fiets- en bootkaart, HP v.a. f. 155 p.p. Tel. 05191-2368.
TERSCHELLING l.h. luxe stacaravans, 2 slpkms, toilet, douche, verwarming, KTV, radio; voll. inger.; na 24/10 week f. 230,-; weekend f. 125,-; tel. 05620-2562.

TEXEL, BELEEF 'T NU
 Een heerlijke vakantie of een weekend er tussen uit op een schitterend eiland. Met introductiekorting:
GLOEDNIEUWE COMPLETE LUXE APPARTEMENTEN.
Residentie Complete LUXE info 02220-16626.

ZOLANG HET NOG KAN...
 Hotelarrangementen met actieve natuurkuren verzorgd door EcoMare. Bel voor meer informatie VVV Texel 02220-14741 en vraag naar de Hotelnatuurvakantiefolder.
HOTELNATUURVAKANTIE OP TEXEL.

Texel, er even tussen uit!
 Boek nu nog een comfortabele vakantie of weekend er tussen uit op 5 sterren park: aan u dekzeur: een ruime luxe bungalow of een rustige kampeerplaats met privé Komfort Plus sanitair.
Vakantiecentrum De Krim, 02220-16275.

AMELAND: 't Familiehuis
 3/5-8-dgse arr., incl. fiets en bootkaart v.a. f. 60,-. Int. Tel. 05191-4588.

Texel De Koog, "HOTEL BOSCHRAND", 4-dgse arr. luxe kamer d/t + tv, HP f. 225,- p.p. Gratie 1 x subtr. zwemb. + 1 x tennis of squash + 1 x fiets, ygnaf. 25 okt. Int. 02220-17281.

HOTELNATUURVAKANTIE De Pelikaan
 Info en res. tel. 02220-17282 • fax 17087

FRIESLAND
Reunie 725-jaar stad IJLST
ZATERDAG 1 MEI 1993
 Opgeve vóór 15 jan. 1993 Tel. 05155-1323 of 1425 of 1783.

Een Ballonvaart
 Boven mooi Friesland!
LOFTSILVER - Joure
 Boeken: 05138-13097.

DRENTÉ
BUNGALOWPARK NULDERVELD-PESSE, ANWB-erk.
 Luxe bung's t.h. inf. en kl. folder 020-8450541/6413040.

HOTEL de Westerburch
 Westerburch, Herfstart.
 Inf. of folder 05833-31238.

OVERIJSEL
Hotel-Restaurant "I WAPEN VAN OOTMARSUM"
 Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer.
 Tel.: 05419-91500. Spec. arr. De folder ligt voor u klaar.

UIT IN TWENTÉ: HOTEL TUBBERGEN
HERFSTINTENTIONSARR. 5-daags arr. f. 280,-, w'kend arr. f. 210,- incl. HP, gratis fiets en 4-gangendiner. Tevens KAARTCLUB ARRANGEMENT v.a. 18 pers. en een spec. KERSTARR. Inf. bel 05493-1480 in Tubbergen.

OVERIJSEL
HOLTEN: VAK. OORD DE LINDENBERG
 T.h. 33 in het bos gelegen vrijstaande bungalows met alle comfort zoals idv, incl. video, kantine met biljart, midgegolf, speeltuin, waserette, eigen fietsverhuur. Na 13 sep. tot 16 dec. prijs 4,5 en 6 pers. bungalow week midweek of weekend f. 165,- alles inbegrepen. Vraag gratis folder. Borkeldweg 57, 7461 TA Holten tel. 05463-61364.

CELEBRAND
gratis logies
 Na uw feest of diner, ook voor clubs en personeelsverenigingen tot 100 pers., reünies, partijen enz.
Hotel Bosoord Loenen, Veluwe. Info. Tel. 05765-1284.

GOOI- EN VECHTSTREEK
 Logeren met uitzicht op de landschappelijke plekken voor slechts f. 60,- p.p. d.l.o. Div. arr. mogelijk. Bel voor info. 02158-24904.

FIETSEN IN OOST-ZEELUWS VLAANDEREN Arr.: 3 overn., HP f. 185,- p.p., pers. kamer, huurfiets gratis, nieuw hotel. 01143-6222

RIJN- EN ROERDAM
FIETS/WANDELVAKANTIE IN DE PEEL! Bel voor gratis arrangementenfolder Motel Nobis Asten 04396-96800.

RIJN- EN ROERDAM
THORN, het witte stadje: Hostellerie La Ville Blanche. Drie-dgse arr. HP v.a. f. 150,- incl. K.T.V., radio, minibar. Incl. fietsuur e.s. extra's prijs p.p. f. 225,-. 04756-2341

EPEN "HOTEL CREUSEN"
 3-5-8-dgse arr. met bad/douche, toilet, radio, tv, minibar. 30% aanr. pr. f. 91,- pp/hp prospectus op aanvraag. Winkelstraat 60, 6205 AN Epen tel. 04455-1215 fax 2101.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARDEN:
 2 overn., 2 x ontbijt, 23 gangendiner, 23 gangendiner in de walden van 35°C mineraal water met kuuroord Thermaalbad Arden f. 175,- p.p. kmrs. met d'oc. tv en tel. Boer. drng. met wandel- en fietsroutes. Nabij Kasteeltun Arden, Gr. folder 04703-2121.

OPPAD TIJDENS HERFSTVAKANTIE?
 Nam den naar Restaurantpark Hommelheide te Susteren. Vervolg: park, boschhutten, recreatieprogramma's, visafvoer, tennis, sportvelden, gratis: kookboek en minigolf. Chaleis te huur v.a. 31-10. VVV TE WOOD. Aan de rand van het heuvelland in mooie natuurlijke omgeving.

NIEUWE REKREA TIEBUNGALOWS MET EIGEN GROND.
 Traditioneel gebouwd vakantiebungalows met 4 slaapkamers, goede logies, hoogrendementbijverhuur. Reservering mogelijk. Prijs v.a. f. 149.900,- v.g.N. 2000. Bel: 04498-2900.

VAL NIEUW-EN-HOPE
 A. Campa, geheel gerand. vakantie wonen v.a. f. 37,50 t.p. incl. ontbijt. Breda 1000. 04408-12458.

FRANKRIJK
 3-Dgse busreis Parijs/Euro Disney v.a. f. 179,- p.p. Vertrek op vrijdag. GEBRO REIZEN 038-544968.

DUITSLAND
HOTEL MOZART een bijzondere ontmoeting
 Gezellig en mooi gelegen in het kasteel van Bad Bentheim. Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kamers met alle comfort.
 3-dgse arr. (2 a.) h.p. DM 175 p.p. 4-dgse arr. (5 a.) h.p. DM 295 p.p. Bel nu voor prospectus of reservering via tel. 05423-88177 of 09-5822-3128, fax 09-5822-4345.

HOTEL AM BERGHANG
 In Bad Bentheim met over de grens, schitterend op de zuchteling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar, telefoon, het binnenbad (25°C) en het restaurant, de bar, lounge en het restaurant (met meestertje kok) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur! Arrangementen 1992 "voor elk wat wils", zoals:
Groot Midweekarr. (5 nachten) DM 330,- p.p. Incl. voorstell. ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's. Nieuw: ons Happy-Weekend- of Luxe-Mini-Vakantie-arrangement.
 Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim. Gratis brochure? Bel 09-40.5822.2047, fax 09-49.5822.4887.

Gastvrij, schervol en... dichtbij
Hotel Am Berghang
 In Bad Bentheim met over de grens, schitterend op de zuchteling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar, telefoon, het binnenbad (25°C) en het restaurant, de bar, lounge en het restaurant (met meestertje kok) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur! Arrangementen 1992 "voor elk wat wils", zoals:
Groot Midweekarr. (5 nachten) DM 330,- p.p. Incl. voorstell. ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's. Nieuw: ons Happy-Weekend- of Luxe-Mini-Vakantie-arrangement.
 Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim. Gratis brochure? Bel 09-40.5822.2047, fax 09-49.5822.4887.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
 Het best gouteleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heerlijke, heerlijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, tv, mini-bar, telefoon, Zwembad (25°C), sauna, solarium, badkamer, bar en Konditorie. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags arr. DM 285,- p.p.
Luxe 6-daags arr. DM 440,- p.p. Incl. elke dag gereinigd ontbijt (buffet en culinaire diner). Eveneens aantrekkelijke weekend- en 4-daags arrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 1206, 4444 Bad Bentheim, Duitsland. Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (D) voor prospectus. Fax: 09-49 59 22 43 49.

OOSTENRIJK
UW VAKANTIE IN SALZKAMMERGUT!
 Daar waar de natuur nog ongerept is, kunt u van uw vakantie genieten. Aan de voet van het gebergte ligt ons familie hotel. Halp. p.w. p.p. v.a. f. 395,-. Keuzemenu, kinder korting. Wilt u onze brochure ontvangen: 033-720206.

WINTERSPORT
WINTERSPORT

OOSTENRIJK JUBILEUMAANBIEDING
KITZBUHEL 1 WEEK V.A. f. 365,- PP EIGEN
 VERVOER HALFPENSION, KLUBPROGR. PER BUS V.A. f. 206,- PER TREIN V.A. f. 244,- MOGELIJK VILLA SPARKLUTZ

FRANKRIJK
LES ARCS 1 WEEK V.A. f. 317,- PP EIGEN VERVOER, VERBLIJF IN APP. INKL. SKIPAS. PER BUS V.A. f. 468,- PER TREIN V.A. f. 530,- SUPERSKIGEBIED!

WINTERSPORTBOCHURE VERKRIJGBAAR BIJ DE NBS REISWINKEL IN MAASTRICHT.
 OF BEL 043-212737.

ONZE WINTERGIDS IS UIT.
 10-dgse busreizen all-in, Dolomieten skisafari's en prachtige langlaufsafaris. Alle reizen ook mog. per auto. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor gratis folder reisbureau Joy Tours Tel. 070-3633939 lid SGR/ANVR.

CONCORDIA REIZEN. Voor de allerbeste reisservice met het meeste comfort in onze exclusieve HOTELS:
 Elke ma. en vr. COSTA BLANCA v.a. f. 245,-
 AANBIEDING: 10 dgn. BENIDORM incl. app. v.a. f. 289,-
 Overwintering 1 mind. incl. busreis v.a. f. 680,-
 Bel voor gratis reisgids 05213-1333.

SPANJE
Appartementen Picasso Benidorm.
 Het beste met de meeste service. Ook voor overwinteren. Vr. fold. + prijslijst ma. t/m vr. 9.30 - 17.00 uur.
LISMAN "PICASSO" tel. 030-328212.

Costa Brava v.a. f. 225,-
 Barcelona v.a. f. 225,-
 Salou v.a. f. 240,-
 Costa Blanca v.a. f. 265,-
 Retourprijzen per pers. (bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen.
 Luxe busen toilet-video - airco - royal class
Iberbus
 020-6241010

je reinste rust en ruimte... DENEMARKEN
 20.000 VAKANTIEWONINGEN
 60x HOTELS, VAKANTIEPARKEN EN AUTOREIZEN
 Vraag tegen portokosten het uitgebreid informatiepakket aan bij:
Dank Ferlehus
 Bookingbureau Holland
 Hoofdweg 99
 9681 AC Midwolda
 Telefoon 05975-1416

ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST!
GR. BRITANNIE IERLAND

LONDON IS FANTASTIC
 Wandelen over de Tower Bridge? Big Ben Tours brengt u er via de route Hoek van Holland-Harwich. Er is al een "fantastic" hotelarrangement v.a. f. 243,-
 Haal snel de brochure bij uw reisagent.
 Of bel 01747-86412.

BIG BEN TOURS
 THUIS IN LONDEN

Supervoordeelig naar Ierland
 Retourvlucht v.a. f. 399,-, Fly Drive en weekend-trips. Progr. bij uw ANVR-reisbureau of BBI Shamrock Tours, Vismarkt 30, Groningen. Tel. 050-128318/180246.

HERFSTVAKANTIE IN LONDEN!
 Profiteer nu van de lage pondkoers en ga met Olau naar hartje Londen.
3-DAGGE REIS MET HOTEL V.A. f. 233,-
 Deze prijs is inclusief retourvertocht met de 5 sterrenschepen van Olau, treinretour naar Vlaanderen, alle transfers en een handige Londengids en plattegrond.
 Bel Olau voor informatie: 01184-88000 of boek bij uw ANVR-reisbureau of reizen verkopende bank.
OLAU - DOEOEN!

LONDEN verlaagde prijzen
 3-dgse busreis v.a. f. 249,-
 Londen Travel Desk
 Tel. 072-123653/155100.

TSJECHOSLOWAKIJE
PRAAG, 7-daags busreis al v.a. f. 299,- 5-daags vliegreis al v.a. f. 595,-, 8-daags excursie incl. halfpension en prachtige exc. v.a. f. 498,-
 Vraag gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid ANVR/SGR.

TSJECHOSLOWAKIJE
PRAAG 8 dgn bus, prima hotel L/O f. 325,-, met overn. onderweg f. 550,- buspendel v.a. f. 175,-. Appartementen en vak.won. MEVO REIZEN Holten tel. 05725-1547.

PRAAG: Kamers/app. f. 25,-
 B.o.B. Travel 02290-39762.

"THEO STET AKTIE"
 2m. kwaliteit winteront f. 465,-. Tel. 02207-18088.

Prins Bernhard Fonds
Anjer fondsen

Anjerfonds Limburg Loterij 1992

Goedgekeurd door de staatssecretaris van justitie d.d. 30 maart 1992 onder nummer L.O. 999/141/988.82.

Uitgave van de trekking gehouden op woensdag 14 oktober 1992 ten overstaan van notaris mr. M.P.P.F. Grooters in het provinciehuis te Maastricht.

Loterijnummer	Prijzenummer	Loterijnummer	Prijzenummer
051262	1	117872	14
074777	2	182928	15
051411	3	041287	16
143820	4	081951	17
090645	5	088597	18
058352	6	058309	19
022866	7	014638	20
061698	8	189283	21
087804	9	154220	22
087338	10	043255	23
126510	11	153371	24
079429	12	049781	25
028492	13		

De prijswinnende loten kunnen afgevoerd worden onder opgaaf van naam en adres worden gezonden aan de afdeling loten (L.O.) van de ABN/AMRO Bank, Nederland N.V., Broedestraat 10 te 6211 MC Maastricht, welke voor overmaking van het bedrag zal worden verzorgd, of persoonlijk aan de lotenhouder van bovengenoemde bank tegen ontvangstbetaling en tegen inlevering van het lot worden afgeleverd. Met hartelijke dank voor uw steun aan de Limburgse Loterij.

Anjerfonds Limburg, postbus 5700, 6202 MA Maastricht, het bestuur van het Anjerfonds Limburg

Appartementen Picasso Benidorm.
 Het beste met de meeste service. Ook voor overwinteren. Vr. fold. + prijslijst ma. t/m vr. 9.30 - 17.00 uur.
LISMAN "PICASSO" tel. 030-328212.

Costa Brava v.a. f. 225,-
 Barcelona v.a. f. 225,-
 Salou v.a. f. 240,-
 Costa Blanca v.a. f. 265,-
 Retourprijzen per pers. (bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen.
 Luxe busen toilet-video - airco - royal class
Iberbus
 020-6241010

Denemarken
je reinste rust en ruimte... DENEMARKEN
 20.000 VAKANTIEWONINGEN
 60x HOTELS, VAKANTIEPARKEN EN AUTOREIZEN
 Vraag tegen portokosten het uitgebreid informatiepakket aan bij:
Dank Ferlehus
 Bookingbureau Holland
 Hoofdweg 99
 9681 AC Midwolda
 Telefoon 05975-1416

ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST!
GR. BRITANNIE IERLAND

LONDON IS FANTASTIC
 Wandelen over de Tower Bridge? Big Ben Tours brengt u er via de route Hoek van Holland-Harwich. Er is al een "fantastic" hotelarrangement v.a. f. 243,-
 Haal snel de brochure bij uw reisagent.
 Of bel 01747-86412.

BIG BEN TOURS
 THUIS IN LONDEN

Supervoordeelig naar Ierland
 Retourvlucht v.a. f. 399,-, Fly Drive en weekend-trips. Progr. bij uw ANVR-reisbureau of BBI Shamrock Tours, Vismarkt 30, Groningen. Tel. 050-128318/180246.

HERFSTVAKANTIE IN LONDEN!
 Profiteer nu van de lage pondkoers en ga met Olau naar hartje Londen.
3-DAGGE REIS MET HOTEL V.A. f. 233,-
 Deze prijs is inclusief retourvertocht met de 5 sterrenschepen van Olau, treinretour naar Vlaanderen, alle transfers en een handige Londengids en plattegrond.
 Bel Olau voor informatie: 01184-88000 of boek bij uw ANVR-reisbureau of reizen verkopende bank.
OLAU - DOEOEN!

LONDEN verlaagde prijzen
 3-dgse busreis v.a. f. 249,-
 Londen Travel Desk
 Tel. 072-123653/155100.

TSJECHOSLOWAKIJE
PRAAG, 7-daags busreis al v.a. f. 299,- 5-daags vliegreis al v.a. f. 595,-, 8-daags excursie incl. halfpension en prachtige exc. v.a. f. 498,-
 Vraag gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid ANVR/SGR.

TSJECHOSLOWAKIJE
PRAAG 8 dgn bus, prima hotel L/O f. 325,-, met overn. onderweg f. 550,- buspendel v.a. f. 175,-. Appartementen en vak.won. MEVO REIZEN Holten tel. 05725-1547.

PRAAG: Kamers/app. f. 25,-
 B.o.B. Travel 02290-39762.

"THEO STET AKTIE"
 2m. kwaliteit winteront f. 465,-. Tel. 02207-18088.

Prins Bernhard Fonds
Anjer fondsen

Anjerfonds Limburg Loterij 1992

Goedgekeurd door de staatssecretaris van justitie d.d. 30 maart 1992 onder nummer L.O. 999/141/988.82.

Uitgave van de trekking gehouden op woensdag 14 oktober 1992 ten overstaan van notaris mr. M.P.P.F. Grooters in het provinciehuis te Maastricht.

Loterijnummer	Prijzenummer	Loterijnummer	Prijzenummer
051262	1	117872	14
074777	2	182928	15
051411	3	041287	16
143820	4	081951	17
090645	5	088597	18
058352	6	058309	19
022866	7	014638	20
061698	8	189283	21
087804	9	154220	22
087338	10	043255	23
126510	11	153371	24
079429	12	049781	25
028492	13		

De prijswinnende loten kunnen afgevoerd worden onder opgaaf van naam en adres worden gezonden aan de afdeling loten (L.O.) van de ABN/AMRO Bank, Nederland N.V., Broedestraat 10 te 6211 MC Maastricht, welke voor overmaking van het bedrag zal worden verzorgd, of persoonlijk aan de lotenhouder van bovengenoemde bank tegen ontvangstbetaling en tegen inlevering van het lot worden afgeleverd. Met hartelijke dank voor uw steun aan de Limburgse Loterij.

Anjerfonds Limburg, postbus 5700, 6202 MA Maastricht, het bestuur van het Anjerfonds Limburg

INDONESIË
 23 Dagen elke week in '93 'n fijne vak. in Bogor, Lembang, Garut, Djokja, Malang, Kalibaru en Bali + vol pension + excursies + retourticket KLM/Garuda voor f. 2800,-. Incl. St. 'HET SCHONE STEVEN' L'warden, tel. 058-137706/030-886907/03417-57114.

Ver. Smaragd Reizen 30 dg.
JAVA BALI v.a. f. 3950,-
 Tel. 02280-12231.

AZIE
 Sri Lanka/Thailand v.a. f. 1339,-, 15/18 dgn hotel v.a. f. 1795,- SCHAKEL TRAVELS & TOURS, 085-649548.

EGYPT
 Aktieve rondreis EGYPT 15-22 dgn. v.a. f. 1545,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

EGYPT, prachtige 10-daagse rondreis Cairo, Luxor, Aswan v.a. f. 1699,- incl. vlucht, exc. en volpension. Speciale Reizen Centrale. Gratis reisgids? Bel: 050-120100 of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

CRUISES
Altijd de laagste prijzen bij CRUISE TRAVEL
 MS OCEAN BREEZE 9 d. wekelijks ARUBA - BONAIRE - ST. LUCIA - BARBADOS - MARTINIQUE - CURACAO - ARUBA inkl. vliegreis p.p. in 2 p. hut v.a. f. 2295,-
 verlenging op Aruba en Curacao is mogelijk.

ENRICO COSTA op 15 nov. 21 dgn GENUA - ISRAEL - EGYPT - SUEZKANAL - SEYCHELLEN - MADAGASKAR - DURBAN
 inkl. vliegreis in 2 p. hut v.a. f. 3595,-
COSTA MARINA op 3 dec. 17 dgn MIDD. ZEE - CASABLANCA - TENERIFE - DAKAR naar BRAZILIE (RECIFE, SALVADOR DE BAHIA en RIO DE JANEIRO)
 inkl. vliegreis v.a. f. 2995,-
NORWAY/SEABREEZE 10 d. CARIBBEAN
 inkl. vliegreis v.a. f. 1875,-
MIDD. ZEE 9 d. op 29 okt. ATHENE - ISTANBUL - RHODOS - KRETA - MYKONOS - KUSADASI - PATMOS
 inkl. vliegreis v.a. f. 1395,-
 Bel voor info en reservering van al uw cruises

CRUISE TRAVEL
03418 - 60700*

CRUISE TRAVEL
03418 - 60700*

CRUISE TRAVEL
03418 - 60700*

CRUISE TRAVEL
03418 - 60700*

CRUISE TRAVEL
03418 - 60700*

CRUISE TRAVEL
03418 - 60700*

CRUISE TRAVEL
03418 - 60700

Grootste succes van artiest Mathijssen is geheimhouding

Maatwerk leveren en geen oud repertoire

Hij is een van de weinige all-round artiesten die Limburg rijk is. Hij is goochelaar, hij is clown, hij is quizmaster, hij is entertainer, hij is poppenspeler. Achter 'hij' gaat schuil de 50-jarige Jo Mathijssen uit Voerendaal. Als Guss Herlee, Budd & Budd, Gussini, Mister Balloni, Kloontoon en Sinjoor Brupoor zet de oud-ver-

warmingstechnicus al vijfendertig jaar typetjes neer die de klant en het publiek wil. Zijn kalender zit boordevol. Het grootste geheim achter de successen van de vijftiger, die zelden teert op een oude act, is het geheimhouden van een geheim. Een gesprek met Jo Mathijssen in de hoofdrol. Als mens, maar vooral als variëte'-artiest.

DOOR HANS ROOIJAKKERS

HEERLEN - Al tijdens de eerste handdruk geeft Jo Mathijssen zijn visitekaartje af. Je hebt het gevoel dat een onbekende een foto van je maakt. De flits werkt na de handdruk automatisch door een technisch hoogstandje.

Nog voordat de eerste vraag is gesteld, vangt hij een aantal fel

Vijf jaar op rij een veertiendaags optreden verzorgen in een Heerlens winkelcentrum is voor de 'Kloontoon van 't Loon' de aanzet geweest voor een gewijzigde, nog intensievere aanpak als artiest. Mathijssen: „'t Loon koos vijf jaar geleden voor de combinatie winkelen en amusement. De wens van het winkelcentrum was het liefst elke twee weken een nieuwe act. En dat verzoek is mij uit het hart gegrepen. Maatwerk le-

of spitsvondig voorwerp is een specialiteit van Mister Balloni. „Een ballon lijkt zo simpel, zo goedkoop. Maar een ballon is voor een kind als een banaan voor een aap. Ze krijgen er niet genoeg van. Van een ballon kun je de geringste figuren maken. En wat belangrijk is. Het maken van een bloem of een Pinokkio-figuur is in een wip te realiseren. Kinderen houden van verrassingen, gepresenteerd in een vlot tempo,” aldus Jo Mathijssen.

In huiselijke kringen hangt hij niet de clown uit. Mathijssen weet werk en gezin - hij is getrouwd met Mia en vader van de 20-jarige zoon Étienne - goed te scheiden. „Ik verzin niet bij elk familiër samenzijn een grap of een truc. Soms wil ik wel eens uit de band springen.”

Rode draad

Toch loopt de variëte' als een rode draad door het privéleven van Jo Mathijssen, die nu twintig jaar beroepsartiest is: „Dat kan ook niet anders. Bij grote shows word ik geassisteerd door zowel

• Trucopname van Jo Mathijssen: links in normale gedaante, rechts als clown.

Foto: CHRISTA HALBESMA

mijn vrouw als mijn zoon. Werk en gezin zijn dus nauw met elkaar verbonden.”

Een nieuwe uitdaging voor Jo Mathijssen is een langdurig contract met winkelcentrum Brusselse Poort in Maastricht. Met de Voerendaler in de rol van gastheer/bouwvakker Sinjoor Brupoor willen de ondernemers van de Brusselse Poort op ludieke manier eventuele irritaties als gevolg van de uitbreidings- en verbouwingswerkzaamheden bij de klanten wegnemen.

Mathijssen: „Niet twee, maar drie vliegen in één klap slaan. De mensen zo weinig mogelijk hinder laten ondervinden van alle bouwtechnische ongemakken,

een lach op de gezichten van de bezoekers toveren en een aantal toegepaste cadeautjes weggeven in de vorm van spanningzoeker, rolmaat, duimstok of schroevendraaier.”

Ruzies

Binnenkort brengt Sinjoor Brupoor spanningzoekers aan de man (en de vrouw). „Ik ben niet ingehuurd om de apparatjes zo maar aan voorbijgangers uit te delen. En als de voorraad op is, zit het karwei erop. Met als gevolg blijde en tegelijkertijd sombere gezichten. Mensen die vrolijk kijken omdat ze een cadeau hebben gekregen, maar anderen die met lege handen achterblij-

ven. Soms leidt dat zelfs tot ruzies. Neen, zo werkt dat niet. In mijn hobbyruimte heb ik een technisch snuffje bedacht met een spanningzoeker. Ik voer het spanningsveld op door iedereen in de waa te laten dat ze electrisch geladen zijn...”

Volgende week neemt 'de Kloontoon' na ruim 250 optredens afscheid van winkelcentrum 't Loon in Heerlen. Maandag, dinsdag en woensdag tussen 13 en 17 uur krijgen alle kinderen zonder uitzondering een presentje: „Zo heb ik een eeuwig voorkomend probleem, steeds cadeautjes tekort, voor eenmaal opgelost.”

The show must go on.

Eind dit jaar volgen opnieuw inspraakavonden

Nieuwe aanzet voor cultuurnota Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN - De gemeente Heerlen doet een nieuwe poging om te komen tot een cultuurbeleidsnota. Die zou de versie uit 1969 eindelijk moeten vervangen. Eerst komt een conceptnota ter inzage te liggen, waarna een aantal inspraakavonden volgen. Deze procedure moet leiden tot een cultuurnota met een breed draagvlak.

Al vele jaren zijn vergeefse pogingen ondernomen om de volstrekt verouderde cultuurnota te vernieuwen. Maar diverse concepten stuikelden op politieke verdeeldheid. In 1989 bijvoorbeeld hield de toenmalige cultuurwethouder Jos Zuidgeest een hoorzitting, maar het daar gepresenteerde concept verdween ook in de prullenbak.

Ruim een jaar geleden werd alweer een nieuw ambtelijk concept door de commissie Cultuur afgekeurd. Pogingen om vervolgens met een extern deskundige aan de slag te gaan, strandden vroegtijdig.

Enige weken geleden kondigde wethouder Jo Evers een groot-scheepse enquête aan onder cultureel Heerlen. Vervolgens zou dan mogelijk een extern bureau de cultuurnota gaan schrijven.

Maar in overleg met de commissie Cultuur is nu toch weer anders besloten. De externe deskundigheid is weer overboord gezet, omdat de commissie de voorkeur geeft aan de know-how binnen de gemeente.

Volgens afspraak volgt snel een nieuwe conceptnota. Die bestaat uit twee onderdelen. Een omlijsting van de Heerlense culturele instellingen, die geplukt wordt uit de begroting, en een algemene definitie van wat cultuur is. Dat tweede deel is opgesteld door CDA-raadslid Werner Janssen.

Het concept wordt ter inzage gelegd, waarna iedereen kan reageren. Deze reacties worden gebundeld. Vervolgens volgen twee of drie inspraakavonden. De gemeenteraad zou de met relevante inspraakreacties aangevulde nota dan moeten aannemen.

Visitekaartje

• Het stationsgebouw van Nuth en de directe omgeving hebben een metamorfose ondergaan. De verbouwing van het station heeft ruim 300.000 gulden gekost. De kosten voor de afwerking - voor rekening van de gemeente Nuth - bedragen een kwart miljoen gulden. Het nieuwe station vormt het visitekaartje voor Nuth. In het station is een wachtkamer, een plaatskaartenkantoor

en een magazijn gerealiseerd. Voor het station zijn verkeersremmende maatregelen genomen. Auto's die via de snelweg Nuth binnenrijden, moeten voortaan voorrang verlenen aan het verkeer dat van de Nuinhofstraat komt. Alleen een bushalteplaats staat nu nog op het verlanglijstje.

Foto: FRANS RADE

• Golfbaan

Een simpel bericht in de krant: Streekgewest sluit tekort op golfbaan. Daarbij een simpele oplossing: via de afvalstoffenheffing zal dit tekort bij de burger in rekening worden gebracht. Bij mij is de grens bereikt. Ik zal het aanslagdeel 'tekort golfbaan' via de afvalstoffenheffing weigeren.

De regenten van het Streekgewest beloofden nog niet zo lang geleden dat de aanleg van de golfbaan een goudmijntje was. Het zou de burger geen cent kosten. Nu ziet het er naar uit dat de golfbaan het Primosa van Brunssum wordt. De regenten maken het verder onmogelijk de ongetwijfeld gigantisch stijgende afvalstoffenheffing in de komen-

de jaren te slikken. Deze oneigenlijke toevoeging aan de afvalstoffenheffing maakt alle zorgvuldig opgebouwde bewustwording ten aanzien van ons milieu in één klap volkomen ongeloofwaardig. De regenten zijn in de afgelopen jaren herhaaldelijk door diverse groeperingen op de vingers getikt inzake de ondoorzichtigheid en ondeskundigheid. Het Vrouwenappél in Landgraaf weigert bijvoorbeeld al jaren goedkeuring te geven aan de gemeentelijke bijdrage aan het Streekgewest. Burgers van Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Onderbanken, Heerlen/Hoensbroek en Voerendaal, wilt u nog even terugdenken aan die gedenkwaardige

streekgewestvergadering van 12 oktober jl. Is er na de Middeleeuwen dan niets veranderd en laten we ons nog steeds als horigen en lijfeigenen behandelen? Ik niet, ik maak me vrij en betaal de extra-heffing niet.

LANDGRAAF, Annie Klein

• Bakker

Waarom moet het Limburgs Dagblad de mensen de indruk geven dat bakker Pijs uit Kerkrade tegen een vriendenprijsje aan de gemeenteraad een vlaai aanbiedt voor een vriendendienstje? Hiermee ga ik niet bakker Pijs verdedigen,

in gesprek

want ik ken de goede man niet eens. Wel wil ik duidelijk maken dat ik het er niet mee eens ben dat men zomaar suggereert dat er in de gemeente Kerkrade gesjoemeld wordt door het gemeentebestuur. Is er de afgelopen maanden niet al genoeg gesuggereerd in diverse kranten omtrent het handelen van politici in Limburg? Zijn er al niet genoeg beschuldigingen geuit die men niet kan hard kon maken? Het

stuit mij tegen de borst dat het Limburgs Dagblad in een artikelje in de koffiekolom de indruk schept dat er bij het aanbieden van een taart wel meer achter zal zitten dan alleen de betaling voor verrichte werkzaamheden.

LANDGRAAF, Bert van Heumen

Heerlen eens met Sieben

HEERLEN - De gemeente Heerlen heeft een akkoord bereikt met de firma Sieben aan de Schelsberg. Sieben zal zijn assortiment beperken.

De gemeente wilde dat Sieben zich alleen nog beperkt tot de verkoop van bouwmaterialen. De verkoop van doe-het-zelfartikelen zou strijdig zijn met het bestemmingsplan. Sieben ging hiertoe in beroep bij de Raad van State. Die bepaalde in een tussenvonnis dat beide

partijen in onderling overleg moesten bepalen welk assortiment Sieben mag voeren. Dat is nu gebeurd.

De zogeheten bodemprocedure, de uitgebreide behandeling van de zaak, bij de Raad van State, loopt gewoon door. Een uitspraak wordt pas over twee

jaar verwacht. Het optreden van Heerlen tegen Sieben en de inmiddels niet meer aan de Schelsberg gevestigde zaak Alvie was een gevolg van een eerder ingrijpen tegen tekstielzaak Hendriks. Deze buurman van Sieben moest de verkoop van leren meubels staken.

Boer Simpelveld mag zijn stallen niet meer gebruiken

Van onze verslaggeefster

HULS/SIMPELVELD - Veehouder Gerard Kleinen mag de oude stallen en de silo's op zijn bedrijfsterrain aan de Wijnstraat in Simpelveld voorlopig niet meer gebruiken. Elke overtreding tegen deze uit-

spraak van het Gerechtshof in Den Bosch kost de boer vijftienderd gulden per dag.

Het Gerechtshof heeft ook bepaald dat Kleinen zijn veestapel moet inkrimpen tot 295 mestvarkens. 20 stuks melkvee en 15 stuks concepten. Hiermee lijkt een - voorlopig - einde gekomen aan het jarenlange juridische gevecht tussen de burens John en Monique Muytjens en de familie Kleinen. Het echtpaar Muytjens protesteerde al vanaf 1988 tegen het boerenbedrijf van buurman Kleinen, dat stank- en geluidsoverlast zou veroorzaken.

De familie Kleinen runt het familiebedrijf sinds 1971 met een zogenaamde oprichtingsvergunning. In 1982 heeft Kleinen een uitbreidingsvergunning gekregen om zijn bedrijf te verbouwen, waarna hij in 1989 een vergunning kreeg voor de uitbreiding van het bedrijf tot 300 varkens en 68 koeien. Voor de familie Muytjens was dit onaanvaardbaar.

„Het is nooit onze bedoeling geweest om het bedrijf van Kleinen kapot te maken, maar we zijn wel erg blij met deze uitspraak,” zegt adviseur Meijers van de familie Muytjens.

Raadsman Putters van de familie Kleinen overweegt in cassatie te gaan tegen het vonnis. „Kleinen heeft zijn stallen niet af te breken van het Gerechtshof. Dat bewijst dat het hof het bedrijf accepteert, dat stemt ons hoopvol.”

Kleinen wil binnenkort een nieuwe aanvraag indienen bij de gemeente Simpelveld voor een hinderwetvergunning. Putters twijfelt er niet aan dat de gemeente Simpelveld het boerenbedrijf alsnog legaliseert.

Politie

• Het Politie Opleidingscentrum Zuid-Nederland in Heerlen gaat een samenwerkingsverband aan met een soortgelijk centrum in Boedapest (Hongarije). Een viertal functionarissen van de Hongaarse politieschool heeft verleden woensdag een bezoek gebracht aan Heerlen. „Het viertal was hier om te bekijken hoe wij de politieagenten instrueren zich te gedragen als er bekeuringen worden uitgereikt en tevens hoe wij omgaan met conflicttheorie,” aldus J. Beiten van het politie-opleidingscentrum.

Politie 2

• De Hongaren waren dinsdagavond in Warnsveld in het politiestudiecentrum, donderdag hebben ze de terugreis aanvaard. „We hebben hen voorgesteld een samenwerkingsverband aan te gaan, als ze daar wat in zagen. Ze waren nu al zo enthousiast daarover dat ze meteen op dat aanbod wilden ingaan. Hoe die samenwerking gestalte moet krijgen en wat er precies gaat gebeuren, weten we nog niet,” zegt Beiten. Wij weten het misschien wel: Magyar népköztársaság, hortbagy nagy alföld kipurich tiszta hagyományai. Maar je kunt er ook anders over denken.

Chaos

• Het centrum van Heerlen ligt momenteel overhoop. Vooral automobilisten wordt het leven zuur gemaakt. Uiteraard moeten die stank-, lawaai-, NOx- en CO2-producerende voertuigen zo snel mogelijk door en uit het centrum worden geloodsd. Maar de manier waarop de gemeente Heerlen dat nu heeft aangepakt verdient zeker geen milieuprijs. Het meest chaosverhogende aspect wordt gevormd door de stoplichten die gewoon doorverken alsof er niets aan de hand is. Zo kan het zijn dat je een kleine minuut staat te wachten voor een rood licht, terwijl op dat moment een weg die afgesloten is groen heeft. Het gebeurt niet alleen in het centrum, ook bij de werkzaamheden aan de Stadsauto-veeg heeft men niet de moeite genomen om de lichten uit of om te zetten.

Pifram

• In deze tijd bereiken ons af en toe ook nog zeer positieve berichten. Zo werd in het Amazonegebied een nieuwe aapsoort ontdekt. Het apennieuws kreeg snel een staartje. Want toen een bejaarde boer uit de Kaukasus dat hoorde, klopte hij aan bij de plaatselijke zoologenclub. Hij meldde dat zich in de rotsachtige weide achter zijn boerderij reeds enige jaren een aantal piframmen schuilhield. Deze rammenfamilie werd reeds drie eeuwen uitgestorven geacht.

Pifram 2

• Piframmen vallen op door hun gele ogen en paarse, klee-rijge tong, waaraan de voor hen geschikte grassorten blijven plakken. Als de zon opkomt, maken ze een zacht, piffend geluid, waaraan ze hun naam danken. Verder kenmerkt het piframmengeslacht zich door een laag voortplantingsvermogen. Eens in de elf jaar wordt een piframmetje geboren. Daar tegenover staat dat deze Kaukasische herkauwers soms dertig jaar kunnen worden.

Pifram 3

• Uiteraard kreeg de boer het verwijt naar zijn hoofd gestingerd dat hij nu pas met de zeldzame piframmen op de propen kwam. Hij antwoordde dat hij het geheim van de dieren voor zichzelf wilde houden. Bovendien was hij bang dat de rammen, schuw als ze zijn, verjaagd zouden worden en zodoende zijn vriendschapsband met de kleine kudde verbroken zou worden. Zijn relatie met deze zeldzame specimen ging zelfs zo ver, dat de familie ten tijde van kerst medewerking verleende aan zijn levende privé-kerststal. Maar waarom heeft hij zijn geheim uiteindelijk verklaard? „Op de eerste plaats heb ik niet lang meer te leven en ten tweede vrees ik uitsterving van de familie, want het laatste lammetje is al weer vijftien jaar geleden geboren. Misschien dat de wetenschap iets voor de piframmen kan doen. En ten slotte had ik er genoeg van constant in de anonimiteit te blijven.” Wie in de koffiekolom belandt, blijft inderdaad allesbehalve anoniem.

Motor en scooters

Honda CBR 600 F
98 PK, b.w. 3-92, 7.700 km, 1/2 jaar garantie, als nieuw.
f 15.500,-. Tel. 045-445183.

Zie in koppen: Shopper
Hijda SHADOW V.T. 1100,
grijs, 2a opz. met mooi
f 12.900,-. 045-323830.

Te k. HONDA Shadow 1100
Tel. 045-216045.

KAWASAKI GPZ 900 R, b.w.
'85, i.z.g.st., pr. f 6.800,-.
Tel. 045-420622.

Te k. YAMAHA RD 350, b.w.
'82, model '90, f 3.800,-.
KTM 500 b.w. '82 f 1.000,-.
Tel. 045-270158.

Te k. YAMAHA DT 175, en
M2 met zijspan, XS 650; GT
500. Tel. 045-217330.

Te k. HONDA XR 600 R, Op
de Dries 55, Berg en Terblijt.
Tel. 04406-42688.

Te koop SUZUKI GSX 550
b.w. '84, i.z.g.st., vaste
f 6.500,-. 045-317031.

Te koop HONDA XL 500 S,
b.w. '81, i.g.st., v.r.p.
f 2.250,-. Tel. 048-339180.

KAWASAKI ZZR 600, b.w.
'91, f 12.500,-. Tel. 046-
518676.

SUZUKI 750 GSX, '80,
58.000 km, f 4.000,-. Hon-
da 550 Four, 77, 37.000 km,
f 2.000,-. Tel. 045-352688.

Te koop HONDA XR 600,
b.w. '90, v.r.p. vering,
f 6.500,-. Tel. 046-520236.

Te k. SUZUKI GS 750, b.w.
'78, id. bordeurood, mbol.
Tel. 046-528337.

Te koop KTM off the road,
250 cc, f 1.850,-. Tel.
045-711493.

Te koop HONDA 500 XR,
1980. Vraagprijs
f 2.000,-. Tel. 045-422639.

Te k. KTM 250 Enduro, b.w.
n.w. model, i.z.g.st. Es-
sels, 5, Geulle.

Te k. HONDA CB650, met
op en koffers, b.w. 79 v.r.p.
f 750,-. Tel. 045-421332.

Te k. HONDA XL 600R, off
the road, b.w. '85, prijs
f 5.500,-. Tel. 045-318742.

Te k. YAMAHA 750 XS, b.w.
'80, i.g.st., pr.n.o.t.k., tevens
Malco crossmotor, prijs
f 7250,-. Na 18 uur. Tel.
045-225309.

Kopieel Uniek mooie
KAWASAKI ZZR 1100, 045-
274121, Brunsum.

Te k. KAWA Z 650, b.w. 77,
48.000, i.z.g.st., pr.
f 3.800,-. Tel. 045-312012.

Te k. HONDA CBR 1000F
'89, id. zwart/rood, km.
f 17.000,-. pr. f 12.000,-.
045-224448.

Volvo Ski Open bij Jac Klijn
vandaag 17 oktober

Tijdens onze Ski-Open Happening, veel informatie over
WINTERSPORT

Wintercontrole beurt en ruggraven tijdens Ski-Open
voor slechts f 45,-

Iedereen is welkom. Toegang gratis.

VOLVO DEALER JAC KLIJN KERKRADE
Sorghageweg 123, Dertingenbach. Tel. 045-458000.

Zellen/Boten

Te k. BUITENBOORDMO-
TOR Mercury 15 PK, 3 jr.
gebruikt in vakantie, z.g.a.
n.w. w.r.p. f 2.950,-. Tel.
045-312427.

Te k. stalen MOTORCRUI-
SER 11,5 mtr lang, mooi
uitleest schip. Tel. 09-
33666949.

Caravans/Tenten

Campers

Van 80 DM tot 250 DM, verhuur nog mogelijk voor in de
vakantieperiodes. Inlichtingen: zaterdag van 12.00 - 18.00 uur
in Herzogenrath (Pannesteich). Nieuwstraat 211.
Hof Bommern, tel. 0846-245143430.

Firma Gobbels camperververhuur
Von Liebigstrasse 29, 5132 Ubach-Palenberg.

Te huur in Echt
overdekte boot
en caravan stalling
inlichtingen: 045-244321.

CHATEAU EN HOMECAR
Gras ex-verhuur caravans
nu in de aanbesteding met
aanbodschikkingen, wees
er snel bij want op is op!

Ralon caravans
Doridering koopwond.
Hofmannen 58 A, Geulle.
Tel. 045-645079.

REIFFERS Caravans
1983. Bina de complete col-
lectie 1993 kunnen we u to-
pen. Tillemans Recreatie,
Kandell 19, Brunsum.

Voorwagens en Caravans
RIDDERBEKES! Kom
naar de Koningsoch
aanb. 180, 04743-2213.

Vakantie begint bij Bar-
caravans. Oprij-
van onze EX-VER-
huur caravans o.a. Car-
avans, Sprites, Münsterland
Tradon. Nu duizenden
persoonlijk voordeelt. Bar-
caravans. Nummer-
256, Amelinde-
broek. Tel. 04492-
100. Voor reparatie, sche-
deling en expertise.

De OLDE Caravan bv. Voor
alle reparatie, o.a. VWR,
Bosch-Sprayer-Vas-
sels, onderdelen en accu-
s. Verhuur. Ruime keu-
ze uit gebruikte caravans en
voorwagens. In Uw adres-
boek Nederland 141 ind park
nr. 2142. 045-313634.

4-pers. CHA-
OU Grand Prix opt. 384,
2.580 km, met Ten Cate
band, f 8.800,-. Tel.
045-4457.

Verkeersschool

Nieuwstraat 88,
6431 KW, Hoesbroek.
8 DAGGE cursus
8 WEEKSE cursus
MOTOR
AUTO
VRACHTAUTO
TREKKER OPLEGGER
DAF 95
alle chauffeurs opleidingen.
Voor meer informatie:
09.00-18.00 uur.
Nieuwstraat 88
045-217487

Chalet Treebeek.

Alleenstaanden ledere zat en zond, gezellige dans- en
contactavond in de kelderbar "Le Chalet". Dond. Alleen-
staanden in de bovenzaal, d. Richard. Aanv. 21 u.
Ziel op v. 20 u. Komeest. 25e, Treebeek, 045-211375.

Aids infolijn

Bel gratis
06-0.22.22.20
Maand. 10-17 uur.
van 14.00 tot 22.00 uur.

Weduwn. 52 jr., zoekt elg.
kennism. met WEDUWE
alleenst. vrouw. Br.o.n.r. B-
2782 LD. Postbus 2610,
6401 DC Heerlen.

Widwe zkt HEER aanvang
70, uit beter milieu, om sa-
men nog wat v. l. leven te
maken, veelv. interesse. Br.
o.n.r. B-2931 LD, Postbus
2610, 6401 DC Heerlen.

Pb. 22050 Nuth.

Widwe zkt HEER aanvang
70, uit beter milieu, om sa-
men nog wat v. l. leven te
maken, veelv. interesse. Br.
o.n.r. B-2931 LD, Postbus
2610, 6401 DC Heerlen.

België

ARDENNE, voll. inger.
vakantiewoning, herfstva-
kantie vrij. Tel. 04166-1631.

Luxemburg

Camp. SIMMERSHIMELZ
open 1-1 tot 31-12. L-8363
Septfontaines, Luxemburg.
Tel. 09-352.307072.

LUXEMBURG prachtig gel.
vak. woningen te huur te
Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Frankrijk

Last minute dagtocht
EURO-DISNEY, 3 nov.,
slechts f 130,-. Info.: tel.
045-454700.

CAMPER Marc. 406 240 D,
70 PK, moet u van binnen
zien. f 15.500,-. Autobedr.
B. Antz en Zn. 045-721268.

GEDR. PROBLEMEN met
Uw hond? Bel M. Honings,
gedr. therapeut. Limb. Inst.
Hondenopvoeding. Tev. geh.
puppy-training. 046-510173

VOGELS, eenden, fazan-
ten, raskippen, duiven en
papegaaien. Alle hoenders,
hokkieren. Klein America
Achel(B) 09-32-11844489

De grootste KENNEL van
Limburg. Alle jonge ras-
hondjes. Meer dan 60 ras-
sen plus gar. en tel. 045-
104618. 09-32-11844489
Zand. open maand. gesl.

Te k. Perzische KITTENS in
diverse kleuren v.a. f 350,-.
Tel. 045-458037.

Te koop Syberische
HUSKY'S met stambom,
ontw. en ingeënt, beide
ouders aanw. 045-327105.

Te koop 2 TERVEURENSE
herders leven, 4 mnd en 8
mnd; 1 Groenendaalsteef,
4 mnd. 04408-2282/1380.

Te k. DWERGPOEDELS,
klein soort (Toy poedels).
Ingeënt en ontwormd.
Tel. 04750-16590.

Te k. div. soorten VOGELS.
Troerberg 2, Ubach over
Worms.

Te koop DWERG-
SCHNOUTER pups, peper
en zout kleuring met stam-
boom, ontwormd en ingeënt.
Tel. 04928-3581.

Prachtige blonde BOU-
VIERPUPS, HD vrij, prima
stambom, schrift. garantie.
Tel. 04138-75868.

Te k. ROTTWEILERPUPS,
v.r.p. f 450,-. Tel. 043-
475654

Te k. gestr. BOXER pups
met stambom, vader Ned.
jeugd. Pups bernid. N.
S.C. leeuw gale teel 2½ jr.
04780-72036.

Gratis af te halen jonge
KATJES. Tel. 045-241609.

Te k. veelzijdigheids ZADEL
merk Kiffer, zeer mooi, v.r.p.
f 400,-. Tel. 045-463018.

Te koop mooie DWERG-
SCHNOUTER pups met
stambom. 04936-96748.

Te koop zwarte DWERG-
SCHNOUTER met stam-
boom, geboren 26-7-92.
Tel. 04950-30527.

Diverse soorten VOGELS te
koop. Laurierstr. 66, Heerlen.
Tel. 046-755832.

Te k. jonge grijze ROOD-
STAARTEN, f 550,- p.st.
Hooftstr. 52, Kerkrade.

2 Duitse HERDERJES te
koop, ingeënt, ontwormd
met stambom. Tel. 046-755832

Duitse HERDER te k., zeer
lief, vaakzaam met stamb.,
HD-vrij. Tel. 046-755832.

Honderenrten, paardeboxen
heerwerken en alles voor uw
hulsdieren. SANE, Maas-
trichterlaanweg 198,
Maastricht. 09-3289562616.

Te k. 2 Perzische KATTEN,
f 200,- per stuk. Fossien-
erf 670, Heerlen. 045-
228942 zat na 18.00 uur.

Te koop neet MECHESE
heiderpups, ontwormd en
geënt. Tel. 04754-81269.

COLLIE-KENNEL from
Lady Lucia heeft een col-
lie pup met stamb. 045-462167

Weg. omst. ROTTWEILER-
TEEF te k. 6 mnd. Alleen in
goede handen af te geven.
Vr.p. f 400,-. Bellen zat na
15.00 uur. 045-465598.

Te koop jonge TECKELS,
zuiver ras. Tel. 04406-
16076.

Te koop HONDENKARRE-
TJE, prijs f 300,-. Tel. 046-
376607.

Te k. lief RIJPAARD 1.60
mtr., vooruit, 5 jr., v.r.p.
f 4.500,-. Tel. 045-243616.

Te k. nog enkele Perzische
KITTENS, div. kleuren,
f 250,-. Breukerweg 44,
Heerlen. Tel. 045-723786
tot 19.00 uur.

Te k. PRACHTIGSELLE
en splendor parkieten o.a.
Tel. 045-257154.

Alphansse windhondenken-
nel AL-SHURA'S heeft pup-
te koop. Tel. 045-214805.

Te koop HAAGCONIFEREN
v.a. f 7,- tevens haagtaxus.
Raachhuisstr. 29, Hulsberg.
Tel. 04405-2101.

Te k. PUPS van Heide-
wachtels, Colles, Groen-
daalers, Keesjes, Shelpies,
Pinsharjes, ruwh. Tekels,
Poedels, Maltesers, York-
shire Terriers, Westhighland
Terriers en leuke bastaard-
honden ook Boomers. Tel.
04958-91851(bj Weert).

Dagelijks geopend maar
ma. 19 okt. gesloten.

Te koop 1-jarige WELSH
Pony, merrie. Tel. 045-
422685.

Te koop DISCUS-AQUA-
RIUM zw. compleet. Tel.
045-424350.

Te k. 2 prachtige mini-pony
VEULENTJES, mini-merry
met p.p. Tel. 04492-3112.

ANWB Autorijlesskamp

Met speciale off-season korting

Nu met extra korting van f 250,- voor de periode van half
september tot half december. Bel nu rechtstreeks:

ANWB Den Haag 06-8660

Uw RUBEWUS op Saba in
8 dagen via autorijlesschool De
Antillen; nu ook voor vrach-
auto en aanhangwagen. Inl.
04750-32428.

Dries S.D.L. biedt u aan:
RUBEWUS A-B-C-D of E
binnen 8 dagen op de Ned.
Antillen, vanaf f 3.500,-, al-
in, gar., 100 % financ. mog.
010-4628668 of 4686535.

Interveers-academie met
het internationale kader.
Uw rijbewijs voor f 1.995,-
met EXAMENGARANTIE
voor jong en oud. Tel.
0451-1785.

Van maandag t/m vrijdag,
van 8.30 tot 17.00 uur, kunt
u uw PICCOLO telefonisch
opgeven. Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adver-
teer via: 045-719966.

Van maandag t/m vrijdag,
van 8.30 tot 17.00 uur, kunt
u uw PICCOLO telefonisch
opgeven. Tel. 045-719966.

Alleenst. wed. partij en mi-
debewust zou graag relatie
opb. met spontane HEER,
goed milieu 58-68 jr., om sa-
men het leven te versonge-
nemen. Br.o.n.r. B-2924 LD,
Pb.2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN werk-
groep 1 Gulikhoes, heek
Agricolastr. Ophoven 1. Sit-
dard, organiseert ledere zond-
avond en dans- en contact-
avond. Bewijs verpl. int.
045-747962.

Zoekt u een man, vrouw of
paar voor kortst. relatie of
blinddaling. Inlichtingen:
kosten f 50,- p. jaar. Inl.
inl. van 10-14.00 uur.
DATING Bure Heerlen Tel.
045-414070.

Te k. altes i.z.g.st., KIN-
DERWAGEN (3 in 1) zacht-
geel met acc. w.r.p.
f 1.100,- box (planhou);
bestaand (chrome). Samen
f 500,-. Tel. 045-
222348.

Te k. zeer mooie BRUIDS-
JURK met lange sleep en
sleier, lange mouwen, mt.
42, gedr. 5-32, pr.n.o.t.k.
045-455815 b.g.g. 911619.

Te k. BRUIDSJURK maat
36-38, Italiaans model. Tel.
045-227837.

Nette vrouw, middelbare
leeftijd, zoekt fine partner
50-60 jr. om samen gelukkig
te zijn. Br.o.n.r. B-2827 Lim-
burgs Dagblad, Postbus
2610, 6401 DC Heerlen.

Alleenstaande vrouw, 50 jr.
zoekt leve sat. en begrip-
volle MAN om samen nog
iets van het leven te maken.
Sociaal en houden van ge-
zelligheid, huiselijkheid. Br.
met tel. event. foto o.n.r.
B-2932 LD, Postbus 2610,
6401 DC Heerlen.

Jonge man, 30 jr. goed uit-
ziend (b.v. auto en sat),
zoekt lange deze weg leve
serlijke VROUW, geest-
geen bezw., kinderen wel-
kom, geen uitgaanstype. Br.
liefst met foto, op serlijke
wijze retour. Br.o.n.r. B-2936
Limburgs Dagblad, Postbus
2610, 6401 DC Heerlen.

Wed. 75 jr. zoekt leve char-
merente MAN voor LAT-re-
latie, financiel onafhankelijk.
Brief liefst met foto onder nr.
B-2837 LD, Postbus 2610,
6401 DC Heerlen.

Van maandag t/m vrijdag,
van 8.30 tot 17.00 uur, kunt
u uw PICCOLO telefonisch
opgeven. Tel. 045-719966.

Te k. d. blauwe KINDERVA-
GEN Bebeor 3-in-1 pr.
f 350,-; campingbedje
f 65,-; massief groen ledi-
kant m. matras en dekbed
f 175,-. Tel. 045-727261.

Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAATI Bel: 045-719966.

Te k. BRUIDSJURK maat
36-38, Italiaans model. Tel.
045-227837.

SCHOONHEIDS-massage-
ped. - stoelen, bureau. mod.
Tel. 04923-68561.

Stork Limburg BV is één van de 85 werkmatschappijen
van het Stork concern, dat in 1991 een jaaromzet van 3,5
miljard gulden had en 17.000 werknemers. Daarmee is Stork
het grootste concern in Nederland op het gebied van
industriële produktiesystemen en technische dienstverlening
aan de industrie.

Stork Limburg BV verzorgt nieuwbouw en onderhoud van
produktie-installaties in alle takken van de industrie in de
vakgebieden: werktuigbouwkunde, elektrotechniek,
instrumentatietechniek en facilitaire technieken. De
dienstverlening vindt zowel mono- als multidisciplinair plaats.
Onze dienstverlening is klantgericht en van een
hoogwaardig niveau. Hierbij neemt vakmanschap, flexibiliteit
en eigen verantwoordelijkheid een belangrijke plaats in.

Stork Limburg BV stelt zich tot doel in de Euregio de best
gekwalificeerde multidisciplinaire industriële dienstverlener
te zijn.

Binnen onze ambitieuze organisatie is ruimte voor...

- **Servicemonteur HVAC (heating, ventilation, airco)**
MTS-E bij voorkeur met applicaties Meet- en
Regeltechniek en Klimaatbeheersing. Rijbewijs-B/E.
(referentiecode FS 1)
- **Machine-bankwerker**
Opleiding op SOM-secundair niveau en relevante
werkervaring. (referentiecode WW 1)
- **Appendage-werk**
Opleiding op SOM-primair niveau en ervaring in
montagewerkzaamheden. (referentiecode WW 2)
- **Lasser / constructie-apparatenbouwer**
LTS-W met vakdiploma's lassen en basiskennis
van constructie-apparatenbouw. (referentiecode WW 3)
- **Constructie-apparatenbouwer**
SOM-primair met relevante werkervaring.
(referentiecode WW 4)
- **Machine-werk (draaien/frezen)**
SOM-primair Draaien/Frezen met relevante
werkervaring. (referentiecode WW 5)
- **Lassera (Montagedienst)**
LTS-W met vakdiploma's lassen.
(referentiecode MD 1)
- **Pijpmonteurs**
SOM-primair Pijpenbewerken met relevante
werkervaring. (referentiecode MD 2)

KIJK EENS NAAR JE KANSSEN IN DE WERELD VAN STORK

**Wie wil er ook
de baan?**

Wat wij u bieden

Naast de arbeidsvoorwaarden volgens de CAO voor de
Metaal en Elektrotechnische industrie én aanvullende Stork
Limburg BV regelingen bieden wij u een uitdagend
taakgericht werkklimaat.

Uw reactie

Uw reactie, met vermelding van de referentiecode, dient u
schriftelijk vóór 2 november a.s. te richten aan Stork Limburg
BV, Afdeling Personeel & Organisatie, Postbus 1161, 6160
BD Geleen.

Van iedere vacature is aanvullende informatie beschikbaar.
Deze is op aanvraag verkrijgbaar. Bel hiervoor naar Mw. N.
Smeets, Secretariaat Personeel & Organisatie telefoon 046-
764272.

Tijdens MECC Job vindt u ons in stand N 221.

STORK

Woont u in Limburg?
en zoekt u een partner? Ruim 80% vindt bij DATE binnen
enkele maanden een relatie (5.000 partnerzoekers). Wilt u
meer weten? Bel vrijblijvend, ook 's avonds
Heerlen mevrouw Willemse 045-215.481.

Stichting Date
Eerkend Stichting consumentenbelangen bij relatievorming.

Drie Goede Redenen
Om JUUST NU tot een inschrijving over te gaan.
Meer weten? Bel:
Heerlen/Maastricht o.o.: 04750-15534 mev. Luchman
Roermond o.o.: 04750-55534 mev. Nabaro
Of stuur de bon naar: Postbus 585, 6040 AM Roermond of
Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.

BON VOOR GRATIS BROCHURE
Dhr./Mevr. ....
Adres: .....
Woonplaats: .....
Telefoon: .....
leefjd: .....

Mens en Relatie
Id Alg. Vereniging Relatiebureau (AVR)
Vraag ook naar onze feestavonden en reizen II

Hans LIPS voor timmer-
dek en zinkwerk met garan-
tie. Vraag vrijbl. advies
offerte. Bel 045-453818.

Ervaren vakman biedt zich
aan voor straatwerk o.a. op-
ritten, sterbestrating. Ook
voor uw gehele tuinaanleg,
zeer SCHERPE prijzen.
Gratis offerte: 045-323178.

Bankstellen. Renovatieher-
stating of nieuwe orbeles
in leder. "Edelvakman"
EUROSALON NEW (bean
naar Bree) Pear-Beigls.
09-3211-634591 ook op za-
terdag en zondag geopend.
Dinsdag gesloten.

Renovatie, montage en re-
paratie aan uw AANBOUW-
KEUKEN. Gratis offerte. Info
045-751145.

Gedipl. SCHILDER kan nog
schilder- en behangwerk
aanmaken. Tel. 04450-1970

BIJZENSTOELN vernieu-
wen nu f 48,- per stuk met
garantie. Tel. 045-418820.

Reet en BIJZENSTOELN
repareren f 50,- p. st. met
garantie. Tel. 043-435781
b.o.o. 646918.

Te koop twee LUXE
clubs, kasten, stoelen,
lampen, etc. etc.
045-741456.

Piccolo's in het Lim-
burgs Dagblad zijn groot in
SULTAATI Bel: 045-
719966.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 5

Van onze sportredactie

Personele problemen bij Fortuna stapelen zich weer op

Mordang scheurt enkelbanden

chard Custers (heup) zijn ook nog niet beschikbaar.

Door al deze tegenslagen is de voorbereiding van Chris Dekker op de wedstrijd van vanavond danig in de war gestuurd. „Eerst moest ik de plaats van Deckers opvullen, nu komt daar de blessure van Jos Mordang nog bij. Daarom heb ik voorlopig zeventien spelers in de selectie zitten.

Joseph Szalma en Fred de Jong zijn er

weer bij maar of ze spelen weet ik nog niet. Het hangt ervan af hoe fit ze vanavond zijn,” aldus Dekker, die het belang van de wedstrijd tegen Dordrecht duidelijk ziet. „Deze wedstrijd moet gewonnen worden anders komen we echt in de problemen. Ik denk echter dat we, in tegenstelling tot eerdere wedstrijden, de zaak achterin op orde hebben.”

Ook Huub Driessen heeft alle vertrouwen

in zijn verdediging. „We gaan met elf spelers verdedigen en met elf aanvallen. Dat is het belangrijkste. Het is onzin om alleen de verdediging de schuld te geven van alle tegengoaals. We zijn alle elf aan een doelpunt schuld en kunnen ook alle elf juichen als we er een gescoord hebben. Tegen Dordrecht is het vooral belangrijk dat we winnen om van die laatste plaats af te komen. Daarbij komt dat bij die club Han Berger de trainer is en dat is voor sommigen misschien een extra stimulans. Voor mij geldt dat niet zo omdat ik maar vier weken onder Berger gespeeld heb,” aldus de Steindenaar, die naar eigen zeggen weer fit is na een virusinfectie.

„Mijn zelfvertrouwen is in ieder geval weer terug en ik ga ervan uit dat ik beter zal spelen dan voor mijn ziekte.” Han Berger kan vanavond geen beroep doen op zijn Sittardenaar, Willie Boessen. Hij is ten gevolge van zijn derde gele kaart geschorst. Ook de geblesseerden Van der Laan, Rietbroek en Simons ontbreken bij Dordrecht.

• Jos Mordang

• Beeld van de vorige derby MVV-Roda JC. Erik Meijer, Marc Luypers en Reginald Thal (vlnr) behoren vanavond weer tot de acteurs in de Geusselt.

Archief foto: FRITS WIDDERSHOVEN

MVV en Roda JC kiezen voor aanvallend voetbal

Derbysfeer in De Geusselt

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – Reikhalzend wordt er in De Geusselt uitgekeken naar de derby tegen Roda JC. Niet alleen coach Sef Vergoossen is ervan overtuigd dat er vanavond weer een nieuw spectaculair hoofdstuk aan de huidige competitie toegevoegd kan worden; het duel slaat – getuige de vlot verlopen voorverkoop – ook aan bij het publiek. „Als er vanuit Kerkrade ook maar wat toeschouwers komen, kan het een gezellig onderonsje worden,” oppert Vergoossen.

„Het zeker komt is een op en top geïnteresseerde Kerkraadse selectie. „Ik heb ze diverse keren aan het werk gezien, dit seizoen. Wat dat betreft hebben we, denk ik, geen geheimen meer voor elkaar. En ik moet betonen dat de ploeg van Adrie Koster mij heeft verrast,” stelt de MVV-trainer vast. „Roda JC speelt, net als wij, sterk naar voren gericht. Dat is niet altijd met succes gepaard, maar op termijn levert aanvallend voetbal altijd resultaat op. Beide ploegen hebben dat al laten zien.”

Bosch.” Jeffrey van As is geschorst en de blessure van Maurice Hofman is van dien aard dat hij de derby moet missen. Wel heeft Vergoossen weer de beschikking over Raymond Libregts. De middenvelder speelde tien minuten tegen Volendam en van de week een volledige wedstrijd met de MVV-reserves. Hij is fit voor de derby.

Roda JC

Roda JC-trainer Adrie Koster rekent eveneens op een spectaculair treffen en is in zijn voorbeschouwing nauwelijks afwijkend ten opzichte van zijn collega uit Echt. „MVV en Roda hanteren dit seizoen dezelfde speelstijl. Tot nu toe heeft het publiek veel kunnen genieten bij beide ploegen. Ik verwacht dan ook twee aanvallend ingestelde teams, die bovendien ook tot het uiterste zullen gaan om de volle winst te grijpen. Een voordeel is ook dat er vrijuit gevoetbald kan worden. Ik verwacht dan ook veel spektakel”.

De Roda JC-trainer is van plan het zelfde elftal de wei in te sturen als afgelopen zondag tegen Cambuur Leeuwarden. Niet van de partij zijn in elk geval René Trost (spierblessure), Cedric Ihalaauw (spierblessure) en Sergei Pogodin (voetkletsuur). De Oekraïner hervat maandag weer de groepstraining en zal vrijdag, in de oefenwedstrijd tegen Alemannia Aken, naar verwachting zijn rentree maken.

Hofstede

Peter Hofstede zal vanavond gewoon spelen. De commissie van Bindend Advies heeft bepaald dat Roda JC aanzienlijk meer aan De Graafschap moet betalen voor de spits dan de 3,3 ton waarvan de Kerkradenaren uitgingen. „De partijen zijn in onderhandeling, maar ik neem aan dat dat geen beletsel is om Hofstede tegen MVV te laten spelen”, aldus Koster, die hoopt dat Roda JC geen gebruik zal maken van de in het contract opgenomen clause die het Hofstede van de hand kan doen als de transfersom meer dan 3,3 ton bedraagt. Koster: „Wij willen Peter Hofstede in elk geval graag behouden en dat hebben we ook het bestuur laten weten”.

Optimisme bij VVV

VENLO – Frans Körver waar-schuwt voor een al te groot optimisme na de overwinning van VVV op koploper De Graafschap. Excelsior, de tegenstander van vanavond in de Venlose Koel won haar eerste duel voor de tweede periode met 0-2 bij NEC. „De Rotterdamers spelen technisch verzorgd voetbal en zijn moeilijk te bespelen,” aldus Körver. Ondanks kleine blessureperikelen (Janfada, Van Leenders en Babandjaja) gaat de VVV-trainer er vanuit dat dit trio vanaf het beginsignaal kan meespelen. De enige wijziging is de vervanging van Geert Braem door Mario Piqué, die een schorsing van een wedstrijd moest uitzitten. Doelman John Roox raakte gistermiddag op de training geblesseerd aan zijn knie maar hoopt vanavond fit te zijn.

Van Breukelen op bres voor Menzo

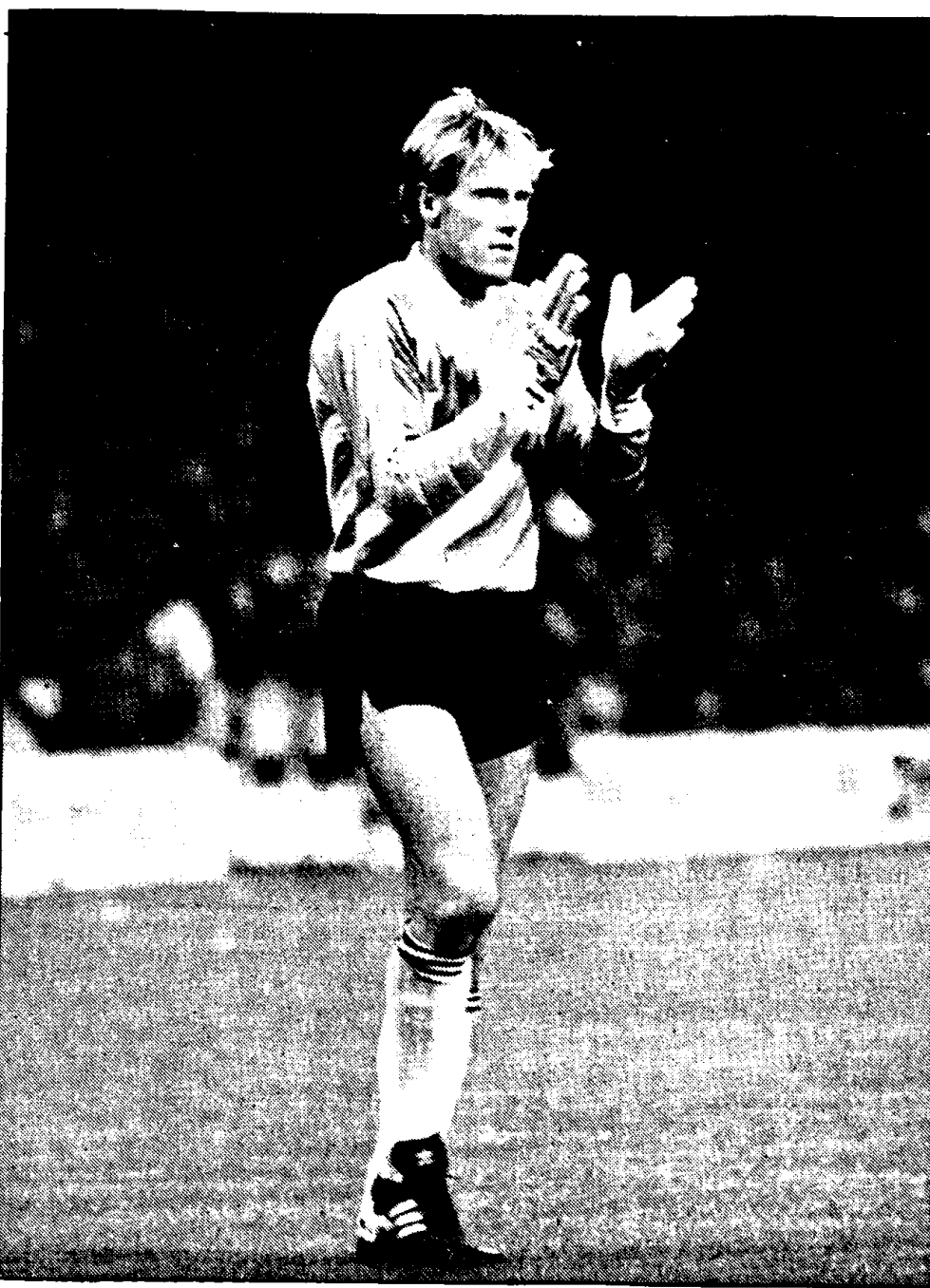
Van onze sportredactie

DEN HAAG – „Die jongen is door een hel gegaan”. Hans van Breukelen zag Stanley Menzo woensdagavond een „ongelooflijk ongelukkige” wedstrijd keepen. De PSV'er drukt zich, collegiaal als hij is, nogal eufemistisch uit. Menzo blunderde bij het eerste doelpunt van Polen en hij maakte ook in het verdere verloop van de met 2-2 afgesloten WK-kwalificatie interland een belabberde indruk. „Ik vind het heel naar wat Stanley is overkomen”.

Om Menzo een hart onder de riem te steken, nam Van Breukelen donderdag telefonisch contact op met zijn opvolger in het doel van Oranje. „Ik heb,” laat Van Breukelen weten, „hem de raad gegeven in zichzelf te blijven geloven en hem gezegd dat hij keihard door moet gaan. Het heeft voor hem nu geen zin al vooruit te gaan denken. Hij moet nu denken: dit is geweest, hier kan ik niks meer aan doen, ik moet nu weer proberen er het allerbeste van te maken. En dan moet hij maar afwachten wat de bondscoach beslist voor de interland in december tegen Turkije.”

Van Breukelen vertelt een soortgelijke situatie zelf ook eens te hebben meegemaakt: in 1987, toevallig, gerwijze eveneens in de Rotterdamse Kuip, in de WK-kwalificatie interland tegen Griekenland (1-1). „Ik kwam toen als een gek mijn doel uitrusten en werd van grote afstand door Saravakos gepasseerd.

Vanaf dat moment werd er, net als woensdagavond bij Stanley, bij iedere bal die ik kreeg gefloten en gegeeld. Je wilt dan het liefst een groot gat graven en daar als een

• Hans van Breukelen spreekt uit ervaring.

Foto: DRIES LINSSEN

soort mol inkruipen om er voorlopig niet meer uit tevoorschijn te komen. En het aardige, of het onaardige was, dat ik toen ter discussie stond omdat Stanley Menzo in Oranje moest.”

Gewicht

Van Breukelen kan zich het voorval nog als de dag van gisteren herinneren. „Alles en iedereen duikt dan bovenop je en komt je vertellen hoe slecht je bent. Hetzelfde overkomt Stanley nu ook. En die heeft dan bovendien ook nog de pech dat ze hem er voorin niet inschieten. Anders had zijn fout veel minder gewicht gekregen. Waarbij je je dan ook nog kunt afvragen waarom we niet met z'n allen op Van Basten en Bergkamp duiken, want die hebben verzuimd die bal erin te schieten.”

Het is nochtans een feit dat sinds Menzo bij Oranje het stokje van Van Breukelen overnam, hij als diens opvolger ter discussie heeft gestaan. „Stanley heeft tot dusver weinig krediet gekregen,” beaamt Van Breukelen. Het is hem ook bekend dat er constant vraagtekens worden geplaatst bij Menzo's stressbestendigheid in topwedstrijden. „Het gaat allemaal om vertrouwen. Maar of hij dat te weinig heeft, of dat hij dat bij Oranje te weinig krijgt, weet ik niet.”

„Wat ik wel weet,” vervolgt hij, „is dat in Nederland degene die er niet instaat, altijd de betere is. Hoe vaak heb ik niet aan kritiek bloot gestaan, ben ik niet uit het Nederland elftal geschreven en waren respectievelijk Hiele, Menzo, Snelders en Hesp allemaal veel beter dan ik. En dezelfde mensen die dat toen riepen, vinden mij nu ineens een wereldkeeper...”

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur
MVV-Roda JC
Den Bosch-RKC
Vandaag 20.00 uur
Fortuna Sittard-Dordrecht '90
Morgen 14.30 uur
FC Twente-Go Ahead Eagles
FC Groningen-Sparta
Feyenoord-Leeuwarden
Vitesse-FC Utrecht
Willem II-PSV

PSV	7	6	1	0	13	23	-	3
Twente	7	5	1	1	11	14	-	6
Feyenoord	7	3	4	0	10	16	-	5
Utrecht	7	4	2	1	10	12	-	7
Ajax	6	4	1	1	9	16	-	5
Vitesse	7	3	3	1	9	11	-	3
Roda JC	7	4	0	3	8	14	-	12
Sparta	7	1	6	0	8	4	-	3
Willem II	7	3	1	3	7	7	-	6
Groningen	7	2	3	2	7	6	-	8
MVV	7	2	3	2	7	9	-	12
RKC	7	2	2	3	6	5	-	12
Go Ahead Eagles	7	1	3	3	5	6	-	10
Volendam	6	1	2	3	4	7	-	6
Den Bosch	7	1	2	4	4	5	-	20
Cambuur L.	7	0	3	3	4	12	-	12
Dordrecht '90	7	0	2	5	2	2	-	15
Fortuna Sittard	7	0	1	6	1	3	-	19

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur
Heerenveen-Zwolle
Enschede-NAC
VVV-Excelsior
Helmond Sport-NEC
De Graafschap-AZ
RBC-Venlo
Heracles-Haarlem
Eindhoven-Telstar
Morgen 14.30 uur
TOP-ADO Den Haag

AZ	9	5	3	1	13	19	-	13
De Graafschap	9	5	2	2	12	13	-	8
Heerenveen	9	4	4	1	12	18	-	14
Eindhoven	9	4	3	2	11	18	-	11
NEC	9	4	3	2	11	13	-	7
Telstar	9	4	2	3	10	15	-	10
NAC	9	4	2	3	10	14	-	10
VVV	9	4	2	3	10	15	-	17
ADO Den Haag	9	3	3	3	9	17	-	12
Enschede	9	3	3	3	9	12	-	10
Excelsior	9	2	5	2	9	12	-	14
Zwolle	9	2	4	3	8	10	-	9
Haarlem	9	2	4	3	8	11	-	15
TOP	9	3	2	4	8	10	-	15
Helmond Sport	9	2	2	5	6	12	-	19
Venlo	9	1	3	5	5	7	-	13
Heracles	9	0	1	8	1	3	-	21

De Graafschap kampioen 1e periode.

fortuna-dordrecht

Vanavond 20.00 uur
Scheidsrechter Luinge

Fortuna Sittard (selectie): Fortuna Sittard: Hesp, Maessen, Pernot, Driessen, Paul Janssen, Barmintloo, Snickers, Szalma, Hofman, de Jong, Anton Janssen, Van de Heuvel, Taihattu, Kicken, Jacobs, Usta en Van Zwan.

Dordrecht '90 (selectie): Hiele, Boessen, Kraay, Mulder, Rietbroek, Wilsterman, Atmodikoro, Barendse, Van der Gup, Slagboom, Van Watum, Van der Laan, Langerak, Schmidt, Sion.

mvv-roda jc

Vanavond 19.30 uur
Scheidsrechter Blankenstein

MVV (selectie): Van Grinsven, Spijllman, Boncker, Delahaye, Dijkstra, Franssen, Joordens, Lanckohr, Linders, Libregts, Maes, Meijer, Scheepers, Thal, Reyners, Visser.

Roda JC (opstelling): Waterreus, Sen den, Luypers, Ter Avest, Nascimento, Van der Luer, Vanderbroek, Hanssen, Hofstede, Jansen, Huiberts.

vvv-excelsior

Vanavond 19.30 uur
Scheidsrechter Van Egmond

VVV (opstelling): Roox, Smits, Rayer, Pulman, Jonckheere, Van Leenders, Verberne, Pique, Babandjaja, Graef, Laros, Wisselspeers, Spec, Driess, Driessen, Braem, Doensen.

Excelsior (opstelling): Moens, Verspuj, Pronk, Ridderhof, Boudstein, Van den Berg, Van Utrecht, Van Buren, Marbus, Weezenberg, Gabriels.

buitenland

BELGIE
Boom-Club Luik 4-2

Vandaag 20.00 uur
Standard Luik-Beveren
Charleroi-Lokeren
Anderlecht-FC Antwerp
AA Gent-Racing Genk
Lierse SK-Warogem
Morgen 15.00 uur
Club Brugge-KV Mechelen
Germinal Ekeren-Cercle Brugge
Lommel-RWD Molenbeek

DUITSLAND
Monchengladbach-Wattenscheid 4-1
Bochum-Schalke 0-1
Karlsruhe-Uerdingen 4-0

Vandaag 15.30 uur
Stuttgart-Dynamo Dresden
Saarbrücken-Bayern
Dortmund-Hamburger SV
Leverkusen-Kaiserslautern
Nürnberg-Frankfurt
Bremen-Köln

Bescheiden laatbloeiër neemt Miranda op sleeptouw

Erkenning voor Marcel Dirksen

Van onze correspondent
ROB SPORKEN

KERKRADE - 'Wat goed is, komt snel' is een zegswijze, die niet van toepassing is op Marcel Dirksen. Dit jaar lijkt de kleine spelbepaler van Miranda eindelijk door te breken. Hoewel hij zowel bij RKHS, waar hij vijftien jaar speelde, als bij Miranda, de vereniging waarvoor hij nu het zesde jaar actief is, gewaardeerd werd om zijn spel, was hij voor de buitenwacht een onbekende. Het ziet er echter naar uit, dat Dirksen op 28-jarige leeftijd eindelijk de erkenning krijgt, die hij al jarenlang verdient.

De sympathieke middenvelder antwoort behoudend op de vraag waarom hij nu pas echt doorbreekt. „Ik zie dit niet als een doorbraak. Ik speel voor het team en niet voor mezelf,” aldus een bescheiden Dirksen. Toch is Henk Verhezen lyrisch over zijn spelverder. „Hij is mijn verlengstuk in het veld. Tactisch is Marcel ontzettend sterk. Hij heeft een uitstekend overzicht, treedt sturend op, beschikt over een prima eindpass en een goede individuele actie en kan het spel, indien nodig, snel maken,” geeft de trainer van Miranda een beknopte omschrijving van zijn belangrijkste speler.

Loftuitingen

Verhezen hoeft niet bang te zijn, dat Dirksen bij het horen van al deze loftuitingen naast zijn schoenen zal gaan lopen. „Dat ik een paar keer hoog beoordeeld ben door de correspondenten die punten geven voor het klassement van het LD is voor mij niet het belangrijkste. Ik vind wel, dat sommige spelers te weinig waardering krijgen. We hebben backs, die hun man uitstekend uitschakelen, maar nooit boven een zes uitkomen,” aldus Dirksen.

Daarnaast weet hij, dat zijn spel tekortkomingen heeft. „Mijn spel moet doelgerichter zijn.” Volgens zijn trainer heeft dat te maken met zijn speelwijze in de zaal, waardoor hij in het begin de bal vaker breed

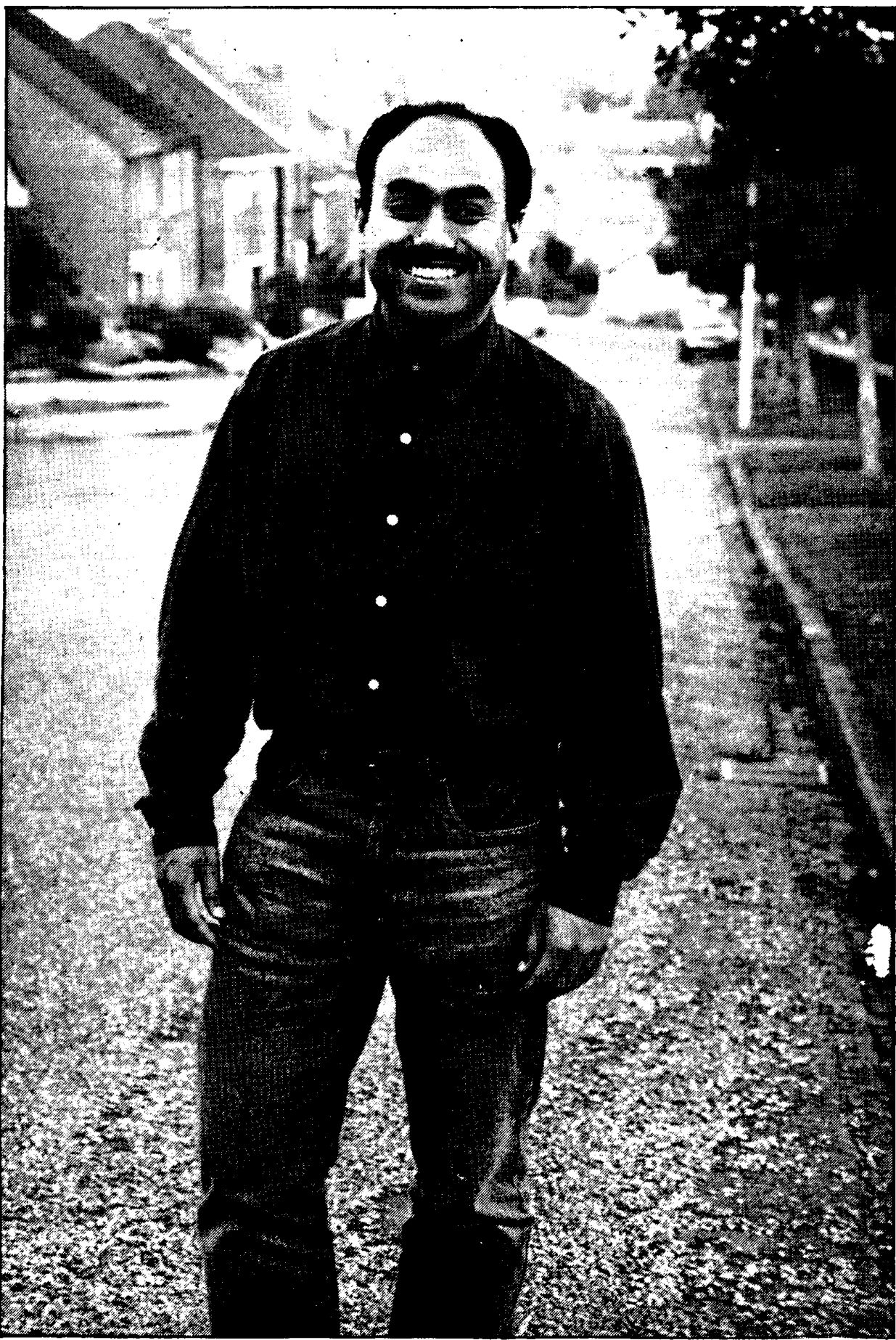
legde in plaats van voor diepgang te zorgen. Marcel Dirksen is het eens met die kritiek, maar geeft meteen aan, dat de aard van het beestje eenmaal niet te veranderen is. „Ik zal nooit een veel scorende speler worden. In vijf jaar tijd heb ik zo'n twintig keer gescoord voor Miranda. Dat is niet echt veel,” waaruit eens te meer zijn bescheidenheid blijkt, aangezien zijn treffers per seizoen niet eens zo'n slecht gemiddelde is voor een middenvelder.

Hoewel Henk Verhezen enigszins heeft moeten schaven aan het spel van de zaalvoetballer, heeft de trainer geen problemen met de indoor-activiteiten van zijn pupil. „Hij is één van de weinigen, die zaal- en veldvoetbal kan scheiden van elkaar. Zolang ik aan zijn prestaties op het veld niet merk, dat hij veel in de zaal speelt, zie ik geen problemen.” Ook de speler zelf is van mening dat de combinatie tussen zaal- en veldvoetbal mogelijk is. „Als ik aan het einde van het seizoen voetbalmoe wordt, ligt dat niet aan het zaalvoetbal. Voetballers die alleen op het veld spelen hebben dat ook.” Hij is het dan ook niet eens met zijn trainer die denkt, dat het uitkomen voor zowel Miranda als 't Brikske krachtenslopend is. „Door veel in de zaal te spelen, krijg je een uitstekende conditie. Daar heb je zondagmiddag alleen maar profijt van,” pareert hij slim de opmerking van Verhezen.

Marcel Dirksen weet niet of hij nu

● Marcel Dirksen lijkt op 28-jarige leeftijd eindelijk de top van het Limburgse amateurvoetbal te bereiken.

Foto: KLAUS TUMMERS

aan het plafond van zijn mogelijkheden zit. „Laat ik voorop stellen, dat ik het goed naar mijn zin heb bij Miranda. Als ik echter de kans

krijg, zou ik me best wel eens willen bewijzen op een hoger niveau, maar je moet relativeren. Het wordt steeds moeilijker, omdat ik toch tot

de oudere spelers behoor.” Het is in ieder geval duidelijk, dat Marcel Dirksen tot de smaakmakers van de eerste klasse behoort.

amateurs

Redactie:
Arno Römgers

op zaterdag

Paul Winkens: 'Plezier in voetbal is weer terug'

Bunde valt aan

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

BUNDE - Van de vierde klasse via twee kampioenschappen naar de tweede, vervolgens terug naar de vierde, daarna weer twee titels en dus weer tweede-klasse waarna afgelopen mei opnieuw degradatie een feit was. Zie hier de golfbeweging in prestaties van Bunde sinds 1974. De groenwitten staan momenteel in de derde klasse A op kop en hebben morgen de eerste periodetitel voor het grijpen. Voorwaarde is dat de uitwedstrijd tegen Berg'68 wordt gewonnen, want GSV'28 heeft slechts een punt achterstand. Huub Vluggen (36) heeft het allemaal al eens meegemaakt. „Hij behoort tot de inventaris van Bunde,” aldus elftal-leider Huub Pluymaekers.

Vluggen zelf is een man van weinig woorden maar met het hart op de juiste plaats. Dat wordt duidelijk uit het antwoord op de vraag waarom hij nooit is weggegaan. „Waarom zou ik. Het heeft me in het dorp altijd goed bevalen. Er is wel eens belangstelling geweest voor mij, van o.a. MKC dat toen nog in de eerste klas voetbalde. Ik heb er echter geen moment over nagedacht. Nee, ik ben er trots op nog steeds voor Bunde te mogen spelen,” luidt zijn verklaring.

Hoge pet

Voor aanvang van dit seizoen kwam er met Rob Hutting een nieuwe man aan het roer te staan. Wat trof hij aan en wat werd van hem verwacht. Hutting: „Ik had Bunde vier maal gezien, het was me steeds opgevallen dat op het middenveld één groot gat was. Een hoge pet daarentegen had ik direct op van de organisatie en het milieu binnen de club. Van bestuurszijde

werd mij duidelijk gemaakt dat er twee doelstellingen waren voor dit seizoen. Het behalen van een periodetitel en het klaarstomen van enkele A-spelers voor de selectiegroep. Dit waren in mijn ogen reële wensen en dus heb ik getekend.”

Een van de uitgangspunten, die periodetitel kan dus morgen een feit worden. Waaraan is het succes tot nu toe te danken? Aanvoerder Paul Winkens, met zijn tienjarig dienstverband in de eerste elftal ook al een honkvast type, vindt dat de oefenmeester hieraan vooral debet is. „We moesten dit jaar weer voetballen in overeenstemming met onze natuur. Bunde is altijd een aanvallende ploeg geweest, die voetbal speelt dat gebaseerd is op techniek. Die speelwijze wordt door de seizoenen heen ook waar mogelijk gehanteerd. Met als gevolg dat we er veel meer plezier in hebben dan de afgelopen jaren. Toen moesten wij van onze trainer meer verdedigend spelen, wat legte hij uit.

Vertrouwen

Pluymaekers heeft er nog iets aan toe te voegen. „Diverse jongens hebben het geloof in eigen kunnen terug gekregen. Neem bijvoorbeeld Sacha Paulissen. Hij is een gevoelig type dat vertrouwen moet geven. Dat heeft gebeurd. De trainer heeft hem voor de eerste competitiewedstrijd duidelijk gemaakt het hem helemaal te zien zitten. We kennen Sacha dan ook niet meer terug. Zo positief als hij nu bezig is is hij nog nooit bezig geweest.

En de trainer zelf? Ook hij heeft over de basis van het succes een duidelijke mening die hij aan het einde van het gesprek als volgt samenvat. „Een stel spelers beschikt over een behoorlijke voetbalintelligentie. Die proberen ik uit te buiten. Daardoor het mogelijk om deze ploeg zover te krijgen dat afhankelijk van de situatie waarin we ons bevinden, zonder problemen overschakeld kan worden op een ander spelpatroon. Ik denk dat dat ons sterke punt is.”

Hub Stevens: 'Onze kracht is de perfecte balans'

Lindenheuvel, 'n stiekeme topper

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

LINDENHEUVEL - Deurne en Limburgia zijn de ploegen in de eerste klasse F die van zich doen spreken. Ze strijden om de koppositie en trekken veel publiciteit naar zich toe. Debutant Lindenheuvel spint garen bij deze situatie. Bijna onopgemerkt heeft de ploeg na zes wedstrijden 10 punten, evenveel als de Brunsummers, en is die ploeg op doelsaldo zelfs voorbij gestoken. Toch vindt trainer John Pfeiffer het niet erg dat alle ogen gericht zijn op Deurne en Limburgia.

John: „We hebben er alleen maar voordeel bij als er veel naar andere ploegen gekeken wordt. Dat leidt de aandacht van ons af. En zo kunnen we rustig ons eigen spel spelen en punten pakken. Het was voor mij een voordeel dat ik eerder met Born ook in de eerste klasse gespeeld heb. Er is qua spelstijl en spelwijze niet veel veranderd. Er wordt vanuit een gesloten verdediging met consequente dekking gespeeld. Wij spelen misschien iets aanvullender, maar ik kan niet zeggen dat we daardoor een aantal wedstrijden gewonnen hebben. Het verschil tussen de tweede en de eerste klasse is gewoon niet zo groot.

Daarbij komt dat we een selectie hebben van spelers die elkaar perfect aanvullen,” aldus Pfeiffer, die bij Lindenheuvel aan het tweede jaar van zijn tweede periode bij die club bezig is.

Middenvelder

De oudste van die spelers is Hub Stevens, de 34-jarige middenvelder die volgens John Pfeiffer nog steeds beter wordt. Stevens heeft bij Lindenheuvel alles meegeemaakt. Hij begon op zijn zesde te voetballen bij de club en is er sindsdien niet meer weggegaan. „Er is wel eens belangstelling geweest van andere clubs uit de buurt maar alleen voor een hoofdklasser of een betaald voetbalclub zou ik zijn vertrokken. Ik heb het gewoon prima daar mijn zin, heb altijd met plezier gevoetbald. Ook dit jaar weer. We hebben een uitgebalanceerd team, dat bij de eerste vijf kan meedraaien zonder op de tenen te hoeven lopen. De eerste twee wedstrijden draaide het nog niet helemaal zoals het zou moeten, toen behaalden we twee gelijke spelen, maar sindsdien loopt het als een trein,” aldus Stevens die op een steenworp van het voetbalveld woont.

Rustig

Pfeiffer, van nature een erg rustig persoon, laat zich door de goede resultaten niet gek maken: „Als het effe kan pakken we een prijsje maar dat is geen must. Ik maak me ook nog niet druk over hoe we Deurne of Limburgia moeten verslaan. Alleen de komende wedstrijd is belangrijk en die is 'toevallig' tegen Miranda. Daar hebben we ook nog niet van gewonnen. Dat wordt moeilijk zat.”

● Lindenheuvel-trainer John Pfeiffer (l) controleert samen met routinier Hub Stevens of de bal genoeg druk heeft.

Foto: ERMINDO ARMINO

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

HEERLEN - Analooq aan hun voetballende collega's bij de amateurs hebben de jeugdvoetballers dit seizoen ook kennis mogen maken met de gele en rode kaart. Waar in het verleden de tijdstraf noodzakelijk werd geacht om de zondaar weer op het rechte pad te krijgen, hangt nu, afhankelijk van de frequentie waarin een kaart wordt ontvangen, een boete (in formeel KNVB-taalgebruik verwerkingskosten) van twintig, vijftig of vijftig gulden als een zwaard van Damocles boven het hoofd van de ontspoorde jeugdvoetballers. Zij kunnen, tenminste als de vereniging niet financieel bijspringt, al vast gaan sparen. Een bezoek aan de discotheek moet er dan dus bij inspringen...

Arthur Pesgens is voorzitter van regio 3 en heeft onder andere jeugdvoetbal in zijn portefeuille. Hij zegt, dat de regel is ingevoerd om een halt toe te roepen aan de steeds verder voortschrijdende vervuuring van het voetbal. „De sportiviteit is het uitgangspunt. Daarom zal die vervuuring aan de basis moeten

Gele en rode kaarten kosten de spelers poen

Disco taboe voor jeugdvoetballers

worden aangepakt. Dat moet iedere speler dan maar ervaren,” meent hij. Volgens KNVB-er Hans Gerards is er echter niets veranderd. „Een kaart is slechts een visueel hulpmiddel. De rest is gewoon blijven bestaan.”

Frans van den Beuken is elftal-leider van het A-1 van RKONS. Hij ziet de nieuwe maatregel niet zitten. „Als je als KNVB deze regel blijft hanteren, krijg je er gegarandeerd mee te maken, dat de jeugd het voetbal de rug toekent. Je hoort nu al opmerkingen van ouders, die in die richting wijzen. Is dat dan de bedoeling van de KNVB?” Van den

Beuken is daarnaast niet altijd even gelukkig met de arbitrage. „Een arbiter kan toch niet een situatie op vijftig meter afstand beoordelen en dan ook nog een kaart uitsdelen. Dat komt helaas nog te vaak voor. Zo werd in het duel tegen RKTSV vier keer een gele kaart getoond. Drie waren er voor RKONS en slechts één was terecht.”

Corrie Iedema is zeventien jaar en speelt in het A-1 van RKONS. Hij heeft zo'n felgele prent van dichtbij mogen aanschouwen. „Als ik wist waar ik hem voor gekregen heb, zou ik het direct zeggen.” Corrie is scholier en

verdient wat geld bij met een krantenwijk. Bij RKONS wordt de eerste boete door de club betaald. Iedere volgende overtreding is echter voor rekening van de zondaar. „En daar zit nu de pijn,” meent Van den Beuken. „De KNVB gaat namelijk van volwassenen uit. We hebben hier echter met jeugd van 14 tot en met 18 jaar te maken, waar zonder enig inkomen. Hoe moeten die jongens dat dan betalen?”

Haaks op deze opmerking staat het betoog van Arthur Pesgens. „De boete moet betaald worden door de persoon, die de overtre-

ding maakt. Als je zelf de consequentie voelt, is het effect volgens ons veel groter. De speler moet het idee krijgen, dat hij een overtreding heeft begaan en dat hij daarvoor beboet wordt.”

Niet alle verenigingen hebben zich tot op dit moment met de kaartproblematiek beziggehouden, al staat dit thema wel op de agenda voor een volgende vergadering. Waubach-jeugdvoorzitter Math Gielkens: „In principe worden alle boetes door de vereniging betaald. Wel wordt er gekeken of er echt onnodige kaarten bij zitten. Dan kan van de regel worden afgeweken. Vertrekt een speler op het eind van het seizoen, dan worden boetes alsnog met terugwerkende kracht geïnd.”

Pesgens is niet gelukkig met deze interpretatie van de nieuwe richtlijnen. „Je krijgt dan een situatie, waarbij de financiële sterke clubs het effect, dat wij beogen, ondergraven. En dat is niet de bedoeling.” Van den Beuken: „Kunnen we niet terug naar de tijdstraffen? Afgelopen zaterdag werd die regel in het duel tegen RKHS door de arbiter gehanteerd. En dat werkte net zo goed.”

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Longa-Chevreumont
BVV-Geldrop
TSC-FC Vinkenslag
Margriet-EHC (zat 19.00 uur)
Venray-Halsteren
Panningen-Wilhelmina-08
SV Meerssen-SVN

Eerste klasse F
Miranda-Lindenheuvel
RKONS-Heer
Blonck-Hapert
Limburgia-Roermond
Deurne-RKVC
Waubach-Eijsden

Tweede klasse A
Polaris-Kolonie
RKVV-L-Heerlen Sport
Born-Schuttersveld
Almania-SCG
Quick'08-Heksenberg

Tweede klasse B
Belfeldia-Sittard
EVV-RKMSV
De Ster-Tighele
Volharding-Veritas
VVV'03-SVEB

Derde klasse A
SVME-RVU
SV Berg-28-Bunde
SV Hulsberg-GSV'28
Caesar-Vilt
Scharm-Mheerder Boys
SC WVV-28-MKC

Derde klasse B
VKC-Coriovallum
Minor-Passart
Obbicht-Groene Ster
Bokerveld-Heilust
RKBSV-Buchten
SV Heerlen-Vaesrade

Derde klasse C
SVM-DESM
Swift'36-Merfeldia
EMS-PSV'35
Susteren-Rius'31
RKSVO-Roosteren
FC Oda-Brevendia

Derde klasse D
MVC'19-Helden
SC Irene-RKDEV
Mettrik-Sparta'18
SV Meerlo-Baarlo
Vitesse'08-Wittenhorst
Egchel-Venlosche Boys

Vierde klasse A
Leonidas-Willems
RKHSV-RKASV
St. Pieter-Maastrichtse
Boys

Vierde klasse B
Lemirisa-Klimania
Gulpen-Vijlen
Banholtia-Keer
SV Slenaken-Zwart
Wit'19
RKVVW-Wit Groen VC
Simpelveld-RKMVC

Vierde klasse C
SKKR-Waubachse Boys
RKSVB-FC Gracht
KVC Oranje-Centrum
Boys
SVK-RKTSV
Weltania-FC Hoensbroek
KEV-Abdissenbosch

Vierde klasse D
Amstenrade-Schinveld
Mariarade-Kluis
Langeberg-Susterse
Boys
NEC'92-Helios'23
Voerendaal-RKDFC
Heidebloem-BVC'28

Vierde klasse E
Stevensheert-GVCS
Holtum-Sanderbout
Thorn-Urmondia
IVS-Linne
RKAVC-Armada
SVH'39-RKSVW

Vierde klasse F
Victoria-RKESV
Beegden-RKVB
Haelen-Megacles
Crescentia-Leveroy
Eindse Boys-Moesel
SVVH-KOC

Vierde klasse G
Venlo-Koningslust
HBSV-Swalmen
KVC-Bevo
Reuver-RKSVN
Boekel-VCH
GFC'33-Quick Boys'31

Verrassingen in Dunhill Cup

ST. ANDREWS - Drie volslagen onbekende Japanse golfers zorgden op de tweede dag van het toernooi om de Alfred Dunhill Cup voor een grote verrassing. Yuhara, Makino en Kuramoto versloegen de Spanjaarden Jimenez, Rivero en Olazabal, alle drie een of meerdere winnaar van een wedstrijd op de Europese Tour.

Bij winst op het reeds uitgeschakelde Italië zaterdag kan Japan doordringen tot de halve finales. Spanje heeft namelijk een heel wat zwaarder klus tegen Engeland, dat met twee overwinning reeds dicht bij de halve eindstrijd is.

De spelers in het officiële wereldkampioenschap voor landen-

teams liepen er op de tweede dag op de Old Course van St Andrews met ijsmutsen en wanten opnieuw bij als wintersporters. Het was andermaal bitter koud aan de Schotse kust.

Een tweede verrassing was de nederlaag van bekerhouder Zweden tegen Canada: 0-3. Karlsson kon tegen Franklin geen putt maken, Forsbrand werd gek van de zuiverheid in Zokols slagen naar de green en Johansson was met drie slagen boven par te matig op dreef om Mijovic te kunnen pakken. In de derde groeps-wedstrijd moet Zweden tegen de nog ongeslagen Schotten Brand, Lyle en Montgomerie, voor wie op hun thuisbaan de omstandigheden niet ongewoon zijn.

De Vlaeminck gedegradeerd

Van onze sportredactie

HEERLEN/LIEDEKERKE - Roger de Vlaeminck keert volgend jaar niet meer als ploegleider terug van de Italiaans-Belgische wielploeg GB-MG Boys. De Vlaeminck werd voor

de Tour de France reeds tot prman van deze ploeg gedegradeerd. De voormalige wielkampioen werd niet meer als ploegleider aanvaard. De Vlaeminck stapte in het nieuwe seizoen over naar de Collstrup-formatie van Willy Teirlinck. Hij wordt trainer en pr-functio-

naris van het Belgische team.

Teirlinck heeft deze week zijn Collstrup-ploeg voor volgend jaar versterkt met Benjamin van Itterbeek en Jan Goessens. Van Itterbeek was vorig jaar kampioen van België. Vorige week contracteerde Teirlinck reeds Hendrik Redant.

In de Collstrup-equipe 1993 is Patrick Strouken de enige Nederlander. De samenstelling van de ploeg Teirlinck voor volgend jaar ziet als volgt uit: Biets, Bouillon, Dexters, Goessens, Van Itterbeek, Strouken, Redant, Coppens, Evencpoel, Haghevoort, Heynderickx, In 't Ven en Thijs.

● Claudio Chiappucci zal vandaag in de Ronde van Lombardije ongetwijfeld een hoofdrol opeisen.

Foto: REUTER

Ronde van Lombardije krijgt extra dimensie

Tifosi in vuur en vlam

MONZA - De tifosi schreeuwden al direct om revanche en de Italiaanse sportpers deed er na de nederlaag van Claudio Chiappucci tegen Erik Breukink in de donderdag verreden Ronde van Piemonte nog een schepje bovenop. „Piemonte voor een buitenlander. Een gevaarlijk teken in het vooruitzicht van de Ronde van Lombardije,” meldde de redactie van 'Tuttosport' gisteren zijn miljoenen lezers. 'La Gazzetta dello Sport', de organiserende krant van de herfstklassieker, die vandaag wordt gehouden, bleef vanzelfsprekend niet achter. Het blad ging er uitvoerig op in, dat publiekslieveling Chiappucci in de tang had gezeten van een coalitie tussen een Nederlander en twee voor een Spaanse firma rijdende andere buitenlanders, die met ingang van het nieuwe seizoen ploegmakkers van elkaar worden bij Once.

Als of zo iets nog nooit eerder was gebeurd. Anderzijds werd toch de nadruk gelegd op hetgeen werkelijk leeft bij de toppers van het mondiale cyclisme. De Ronde van Lombardije was immers al een monument lang voordat de strijd om de wereldbeker werd uitgevonden.

Bugno, Chiappucci, Kelly, Rominer, Jalabert en vele anderen droegen van de zwaarste klassieker, 'La Gazzetta dello Sport' niet voor niets in grote opmaak weten. Concurrent 'Corriere dello Sport' in Italië is plaats voor meer dan een dagblad, dat zich uitsluitend met sport bezighoudt) bleef evenmin achter met dit soort bewoordingen. Afgezien van de Grand Prix des Nations, de individuele tijdrit waarvoor de volgende week zaterdag in Palma de Mallorca de reeks van twaalf wereldbekerwedstrijden wordt afgesloten, is de Ronde van Lombardije ten ene male de laatste echte klassieker van het seizoen. Alleen daarom reeds iets apart.

De koers van de vallende bladeren, zoals de wieljournalistiek het evenement reeds decennia geleden betiteld, behoort desondanks om veel andere redenen eveneens tot de legenden van het cyclisme. Op de Italiaanse wegen, langs het Meer van Como terug naar het even ten noorden van Milaan gelegen Monza, zullen de fans wellicht niet meer zo makkelijk aanwezig zijn als in de jaren toen wijlen Fausto Coppi en zijn lieveling rivaal Gino Bartali de natie in twee kampen verdeelden, maar de sportieve belangen zijn even groot gebleven. Commercieel heeft de mondialisering van de wiel-

Limburg zet de toon in Beek

Van onze medewerker TOINE RAMAËKERS

BEK - Dat de Limburgse combinaties bij de landelijke dressuurruiken van het Grenslandtreffen goed voor de dag zouden komen, was te verwachten. Ook de eerste nationale rubrieken in het Beekse sportcentrum werden echter een prooi voor de Limburgers. In de klasse ZZ Licht ging de Sevenumse combinatie Vera Linders met de overwinning naar huis, terwijl in de ZZ-klasse Roger Schulkens won.

De Maastrichtenaar rijdt reeds gedurende tijd voor de internationale dressuuramazone Coby v. Baalen en heeft het daar uitstekend naar zijn zin. Regelmatig rijdt hij zich in de prijzen, maar in Beek voor eigen publiek de volle winst pakken gaf hem wel bijzonder veel voldoening. Vandaag wordt een begin gemaakt met de internationale rubrieken. Hoogtepunt van de Beekse dressurdagen is ongetwijfeld de Grand

Prix. Deze rubriek staat op morgen om 16.00 u op het programma.

NKB-titels

De liefhebbers van de samengestelde wedstrijd kunnen morgen hun hart weer ophalen in Helden. Bij manege De Vosberg houdt de stichting Maas en Peel voor de elfde keer het NKB kampioenschap in deze bijzondere tak van de paardesport. Voor de deelnemende Limburgse combinaties bij de paarden en pony's, staan er naast de NKB-titels ook de Limburgse titels op het spel en ongetwijfeld zal Leo Steeghs uit Helden alles in het werk stellen om zijn titel te prolongeren. Op de terreinen nabij manege De Vosberg wordt om 08.00 u gestart met de individuele dressuur waarna om 10.30 u de eerste combinatie aan de paardvriendelijke cross begint. De toegang tot de titelstrijd in Helden is gratis.

(ADVERTENTIE)

IJSSTADION GELEEN

Vanavond, 19.30 uur,

MEETPOINT
Eaters

tegen

Lepelaers Trappers Tilburg

Limburgs Dagblad

DE KRANT VAN LIMBURG

Qua lastigheidsgraad is de Ronde van Lombardije met geen andere eendagskoers van betekenis te vergelijken. Parijs-Roubaix heeft de hel van het noorden. In de Ronde van Vlaanderen is het duw- en trekwerk op de kasseistroken en het geklauter op de Muur van Geraardsbergen fascinerend, zoals Milaan-Sanremo gekenmerkt wordt door de stormloop naar de Poggio, met meestal de beslissende demarrage net vóór de top daarvan. Ook Luik-Bastenaken-Luik en de Amstel Gold Race met de telkens terugkerende hellingen hebben hun specifieke eigenschappen.

'Lombardije' spant desondanks de kroon. De stijgingen bij Esino Lario en Balisio zijn slopend. Eerstgenoemd obstakel steekt zelfs meer dan elfhonderd meter boven de zeespiegel uit. Lang voordat de Madonna del Ghisallo beklommen moet worden is het peloton dan ook al vele jaren uiteengeslagen en vooral gedecimeerd.

Karstens

Of er na Jo de Roo (die zowel in 1962 als 1963 zegevierde) en Hennie Kuiper (winnaar 1981) opnieuw een Nederlandse winnaar uit de Ronde van Lombardije tevoorschijn komt staat te bezien. In 1969 glorieerde weliswaar ook reeds een landgenoot, Gerben Karstens, maar hij had bij de dopingcontrole fraude gepleegd. 'De Karst', die inmiddels Abraham al gezien heeft, smokkelde namelijk de urine van zijn toenmalige chauffeur en plaatsgenoot Jan Leys het hokje binnen waar ten behoeve van de dopingcontrole geplaatst moest worden. Probleem was echter, dat de chauffeur evenals de betrokken renner een bepaalde vorm van verboden stimulerende middelen had gebruikt. Karstens, wiens fraude aanvankelijk niet was opgemerkt, moest enkele weken nadien de eerste plaats in de uitslag alsnog afstaan aan de toen nog piepjonge Belg Jean-Pierre 'Jempi' Monseré, die anderhalf jaar later als regerend wereldkampioen stierf ten gevolge van een botsing met een auto tijdens een wedstrijd in België.

Wielersklassieker op televisie

MONZA - De finale van de Ronde van Lombardije wordt tussen 14.45 en 16.20 uur rechtstreeks door BRT-TV2, Eurosport en Tlé 21 uitgezonden. De NOS beperkt zich tot een samenvatting in Studio Sport (Ned 3, 22.15 tot 22.45 uur).

Van onze correspondent

GELEEN - In de eredivisie zaalhandbal hebben de dames van ADB/V en L en Evic/ Swift in hun vijfde competitieduel ruime zeges behaald. V en L versloeg een tegenverlende PSV (17-11), terwijl Swift debutant Bevo platwastte: 32-12 na een 20-5 ruststand. De Geleense ploeg speelde

Gemakkelijke winst V en L en Swift

tegen PSV met aanmerkelijk meer overtuiging dan het verloren duel bij Swift, afgelopen zondag. Nog steeds zonder Van der Velde en Louwerens (blessures) was de ploeg in meerdere opzichten beter bij

de les en benutte met de regelmaat van de klok de geboden kansen. Bij 4-3, halverwege de eerste helft, waren de gasten dicht bij de gelijkmaker, maar V en L stelde defensief snel orde op zaken en stond

slechts twee tegentreffers toe: 8-5. Na de pauze besliste de thuisploeg het duel vroegtijdig (14-6) om in de laatste tien minuten door concentratieverlies toch nog enkele tegentreffers te incasseren. In gevaar kwam de 17-11 winst echter niet meer. Carla Kleintjens (6/3), Karin Hillen en Karin Pisters (beiden 3) waren de treffekerste speelsters voor ADB/V en L.

GOLF

St Andrews, Alfred Dunhill Cup, tweede dag: Groep 1: Verenigde Staten-Zuid-Korea 3-0, Ierland-Nieuw-Zeeland 1-2. Stand: 1. Verenigde Staten 2 overwinningen, 2. Ierland en Nieuw-Zeeland 1, 4. Zuid-Korea 0. Groep 2: Spanje-Japan 0-3, Engeland-Italië 2-1. Stand: 1. Engeland 2, 2. Japan en Spanje 1, 4. Italië 0. Groep 3: Schotland-Frankrijk 3-0, Zweden-Canada 0-3. Stand: 1. Schotland 2, 2. Canada en Zweden 1, 4. Frankrijk 0. Groep 4: Australië-Thailand 3-0, Zuid-Afrika-Duitsland 1-2. Stand: 1. Australië 2, 2. Duitsland en Zuid-Afrika 1, 4. Thailand 0.

Gargenville. EK tot 25 jaar. Stand na tweede ronde: 1. Lawrie 137 slagen (70/67), 2. Rey 139, 3. Arruti en Bouffils beiden 140, 5. Hedblom, Karlsson, Dahlström, Edmond en O'Connell allen 141, 33. o.a. Smits van Waesberghe 146 (78/68), 91. o.a. Von Burg 154 (81/73).

DAMMEN

Toulon. WK. 23ste en laatste ronde: Marcos-Delmotte 1-1, Boezinski-N'Diaye 1-1, Hubner-Wiersma 0-2, Poer-man-Delmotte 2-0, Mogiljanski-Sj-

BRANDS

brands 1-1, Gantwarg-Fofana 2-0, Chmiel-Scholma 0-2, Baljakin-Numbi 2-0, Koyfman-Clerc 0-2, Tsjizjov-Samb 2-0, Koepman-Jansen 0-2, Valneris-Traore 2-0. Eindstand: 1. Tsjizjov (wereldkampioen) 35, 2. Clerc, Sübrands, Wiersma en Baljakin 31, 6. Gantwarg 30, 7. Koyfman en Valneris 29, 9. Fuertman 28, 10. Jansen en Mogiljanski 27, 12. Boezinski 26, 13. Samb en Scholma 24, 15. N'Diaye 23, 16. Koepman 22, 17. Traore 17, 18. Chmiel en Fofana 15, 20. G. Delmotte 13, 21. T. Delmotte 12, 22. Numbi 11, 23. Hubner 10, 24. Marcos 9.

TENNIS

Tokyo. Mannen, 1.7 miljoen gulden. Kwartfinales: Chang-Thorne 7-6, 6-3, Holm-Ferreira 7-6, 6-2, Volkov-Edberg 6-3, 6-6, 7-5, Lendl-Ivanisevic 6-3, 6-4. Filderstad. Vrouwen, 550.000 gulden. Kwartfinales: Sabatini - Probst 6-4, 6-1, Mary-Joe Fernandez - Huber 5-7, 6-3, 6-1.

sport in cijfers

Navratilova - Sukova 6-3 7-6, Sanchez-Vicario - Wiesner 6-1 6-1. Tel Aviv. Mannen, 225.000 gulden. Halve finales: Siman - Silva 7-6 6-4, Taranog - Muster 6-2 6-4. Bolzano. Mannen, 550.000 gulden. Kwartfinales: Tsjerkasov - Svensson 6-4 6-1, Enqvist - Medvedev 6-7 6-3 2-0, op gave.

SCHAKEN

Silburg. Interpolis-toernooi, derde ronde. Stand: 1. J. van der Wal 2-4 (214 figuren) 196 punten, 2. De Vos 2-2 (207-185), 3. Winge-laar 2-2 (153-146), 4. Brunnekef 2-2 (181-180), 5. Thijssen 2-0 (165-215), 6. Poule 1-1. Holka 2-4 (165-109), 2. Scholtes 2-4 (219-172), 3. Lusing 2-2 (173-192), 4. Ritman 2-0 (160-172), 5. Van Kampen 2-0 (141-213).

Forse nederlaag Meetpoint/Eaters

Van onze correspondent

ROTTERDAM - In Rotterdam heeft Meetpoint/Eaters een 4-1 (1-0; 1-1; 2-0) nederlaag tegen Gumo Panda's geleden. De Limburgers hadden geen enkele kans om de thuisclub op de knieën te krijgen. Het spelen op de man door de Rotterdamers leverde Panda's de zege op.

In een sfeerlose Weenahal kon Meetpoint/Eaters in de eerste periode geen vuist maken. Met grote moeite kwamen de Limburgers tot een aanval. Rotterdam kwam via Ron Berteling in de achtste minuut op voorsprong: 1-0. In de tweede

periode waren de eerste minuten voor de thuisclub. Dankzij Eaters; goalie Marcel Nijland, bleven de Geleners overeind. Chris Brant scoorde de gelijkmaker, 1-1. Na een foute wissel van de Eaters kon Van Wely de thuisclub op 2-1 brengen. De slotfase van deze periode verliep tumultueus. De Rotterdammer Dale Henrij sloeg met zijn stick Eaters-doelman Rob van Steen in het gezicht. Van Steen moest groggy van het ijs, maar kon in de derde periode weer spelen. Troy Binnie, die vervolgens slaags raakte met Dale, werd met de Rotterdammer door scheidsrechter Stuiver van het ijs gestuurd. Beiden werden bestraft met een matchpenalty.

In de laatste periode kwamen de Eaters niet meer in hun gewon spel. Rotterdam bepaalde uiteindelijk de eindstand op 4-1.

Holka leider

HEERLEN - In Biljartcentrum Matchpoint in Heerlen is gisteravond het Grand Prix-circuit kunststoten van start gegaan. In Poule A leidt na de eerste dag ex-klusser Van der Wal, in Poule B gaat Limburger Ger Holka aan de leiding. Uitslagen eerste dag:

Poule A: 1. Van der Wal 2-4 (214 figuren) 196 punten, 2. De Vos 2-2 (207-185), 3. Winge-laar 2-2 (153-146), 4. Brunnekef 2-2 (181-180), 5. Thijssen 2-0 (165-215), 6. Poule 1-1. Holka 2-4 (165-109), 2. Scholtes 2-4 (219-172), 3. Lusing 2-2 (173-192), 4. Ritman 2-0 (160-172), 5. Van Kampen 2-0 (141-213).

sport kort

● ZWEMMEN - Morgenmiddag wordt om 15.00 uur in het sportfonsbad in Heer (Maastricht), de 23-ste Maasschaaltrofee gehouden door zwemvereniging Kimbria. Deelnemende verenigingen zijn verder Hellas (Sittard), Patrick (Echt) en twee Belgische clubs uit Hasselt en Geel. Op het programma staan 24 nummers die in verschillende leeftijdscategorieën verzwommen zullen worden. Stadgenoot MZPC heeft op het laatste moment af moeten zeggen wegens een inhaalwedstrijd in de nationale B-competitie.

● TENNIS - Voor Anique Snijders is in de tweede ronde van het 10.000 dollar-tennistoernooi in het Zwitserse Bergdorf gestrand. Aanvankelijk liet de Limburgse zich niet intimideren door de nummer 127 van de wereld, de Australische Kristin Guldridge. Ze nam een 4-1 voorsprong. In de zesde game kwam ze zelfs met 40-0 voor. Vanaf dat moment ging het fout. De Geleense verloor dertien punten op rij. De eerste set ging met 6-4 verloren. In de tweede set kwam ze weer op voorsprong: (6-3), maar daarna gingen al haar illusies in rook op en verloor ze met 6-4; 6-4. In de damesdubbel werd Snijders met Stephanie Gomperts in de eerste ronde reeds uitgeschakeld.

Herkamp voor Nederlanders

TOULON - Het zestiende toernooi om de wereldtitel dammen, krijgt een vervolg. Niet minder, dan vier spelers - Clerc, Sübrands, Wiersma en Baljakin - eindigden gezamenlijk op de tweede plaats. Ze zullen in een herkamp gaan uitmaken, wie van hen wereldkampioen Tsjizjov volgend jaar mag uitdagen. Reglementair moet deze barrage binnen zes maanden worden gehouden. Frankrijk heeft het eerste recht om de organisatie op zich te nemen.

PAARDESPOORT

Bremen. CSI. Wedstrijd met paardewissels na barrage: 1. Ludger Beerbaum-Salve 0 strafpunten, 31.23 seconden, 2. Fruhmman-Albertino 0-33.68. Zonder barrage: 3. Sloothaak-Alfredo en Lansink-Damarcus 8.

Bremen. German Classics. Openingsrubriek 1 John Whitaker Gramush 62.71 seconden, 2. Lansink Libero 64.91, 3. Fruhmman Genius 66.11, 4. Bost Souvrens Tot 66.69, 5. Halenmetier Pharnas 67.76, 6. Tobel Wunderknaab 68.65. Landenwedstrijd 1. Groot-Brittannië 815 punten, 2. Duitsland 211.53, 3. Oostenrijk 116.6, 4. Duitsland 115.35, 5. Frankrijk 22.92, 6. Zwitserland 34.91.

Beek. Grenslandtreffen klasse Midden 1.1. Gordijn met Cest Bon, 2. Van Mourik met Faron, 3. Nelissen met Fanatic, Midden 2.1. Smeets met Fergé, 2. Nelissen met Loevoey, 3. Van der Brandt met Eydaus, 4. T. Nelissen met Loevoey, 5. Van Nuenen met Cherie, 3. Wigman met Desire, ZZ. Zwaar: 1. Schulkers met Escapade, 2. Van Nunen met Robin, 3. K. 181. 180, 5. Thijssen 2-0 (165-215), 6. Poule 1-1.

Gelijkspel Haantjes

GELEEN - In de eredivisie van de zaalvoetbalcompetitie heeft de Haantjes zijn tweede thuiswedstrijd gelijk gespeeld. Het bezoekende Rival Nijmegen werkte in een tumultueuze slotfase nog een royale achterstand (1-5) helemaal weg, zodat uiteindelijk nog 5-5 op het scorebord prijkte.

In de eerste divisie C overklaste H. Meyers Sport Petit: 6-0 en nestelde zich op de tweede plaats. In de tweede divisie: De Haantjes-Royal Nijmegen 3-0, Bonga Melati-Doc Shop 7-3, Voldafar-ten Stars 8-5; Van Rinsum-Kras Boys 3-0, Depa-Hooghuissport 7-3; Schoenen-Hoornse Veerhuis 7-4. In de derde divisie C: Tongelreep-Bouwfonds 3-0, H. Meyers Sport Petit 6-0, Shobey-H. Meyers Sport 2-5, Molter-H. Anders 4-2. In de vierde divisie F: Amicitia-Pos-ten 4-0.

Guus Hiddink dwingt respect af bij Valencia Club de Futbol

Een plaatsje onder de zon

VALENCIA - Het is goed toeven aan de Spaanse Costa Blanca. Waar bij ons het mistroostige herfstweer de overhand krijgt, blijft in en rond Valencia het zonnetje vrolijk schijnen. Het milde klimaat van de Middellandse Zee stemt tot vrolijkheid. En vrolijk is Guus Hiddink. De Nederlandse trainer heeft in korte tijd de Spaanse sceptici de mond gesnoerd. Al beseft de man, die na PSV en het Turkse Fenerbahce nu bij Valencia Club de Futbol de scepter zwaait, dat roem in het land van de flamboyante Iberiërs zeer vergankelijk kan zijn. Voorlopig kan hij echter niet stuk, ook al moest hij onlangs in de Uefacup een smadelijke 1-5 thuisnederlaag tegen Napoli incasseren. Guus Hiddink loodste zijn club vorig seizoen naar een vierde stek, achter de bijna onaantastbare Spaanse grootmachten FC Barcelona, Real Madrid en Atletico de Madrid. Een prestatie die enerzijds voor bewondering heeft gezorgd, maar van de andere kant de druk op de Nederlander heeft vergroot.

Ook de stad Valencia heeft te kampen met de voor Zuid-Europese steden kenmerkende verkeerschaos. Aan het links en rechts passeren komt geen einde en de claxon is na het gaspedaal het meest gehanteerde attribuut. Aan Guus Hiddink is die beklemmende drukte slechts mondjesmaat besteed. Alleen tijdens zijn ritjes van en naar het stadion Luis Casanova, de thuishaven van Valencia CF, moet de aimabele voetbaltrainer de metropool doorkruisen.

Voor de trainingen heeft Hiddink de stad niet in. Valencia Club de Futbol bezit in Paterna, een kleine twintig kilometer ten westen van Spanjes paella-stad bij uitstek, een prachtig sportcomplex. In een oase van rust kan Hiddink hier zijn manschappen onder handen nemen. En aan het einde van de werkdag vindt 'Mister Hiddink', zoals hij

steevast door de Spanjaarden wordt genoemd, zijn rust in de suite van een van de meest fraai gesitueerde hotels aan de Spaanse kust. Al zestien maanden vertoef Hiddink in deze exclusieve uitspanning, pal naast het strand gelegen, met golfcourse en zwembad binnen handbereik. Hij heeft het er blijkbaar zo goed naar zijn zin dat zelfs de gedachte om een appartement te betrekken in het drukke Valencia nog niet in hem is opgekomen.

Voorloper

Het contingent Nederlandse trainers in Spanje wordt met het jaar groter. Rinus Michels was in de jaren zeventig een voorloper, maar vooral de successen van Leo Beenhakker eind jaren tachtig bij Real Madrid deden Spaanse clubs de ogen openen. Johan Cruyff volgde al snel en bezorgde zijn oude liefde FC Barcelona, die jarenlang gebukt ging onder het bewind van aartsrival Real Madrid, het ene succes na het andere. Guus Hiddink werd de volgende in de rij. Hij bracht het eens zo roemrijke Valencia, waar in een grijs verleden ooit de voormalige Fortuna '54-vedette Faas Wilkes onder contract

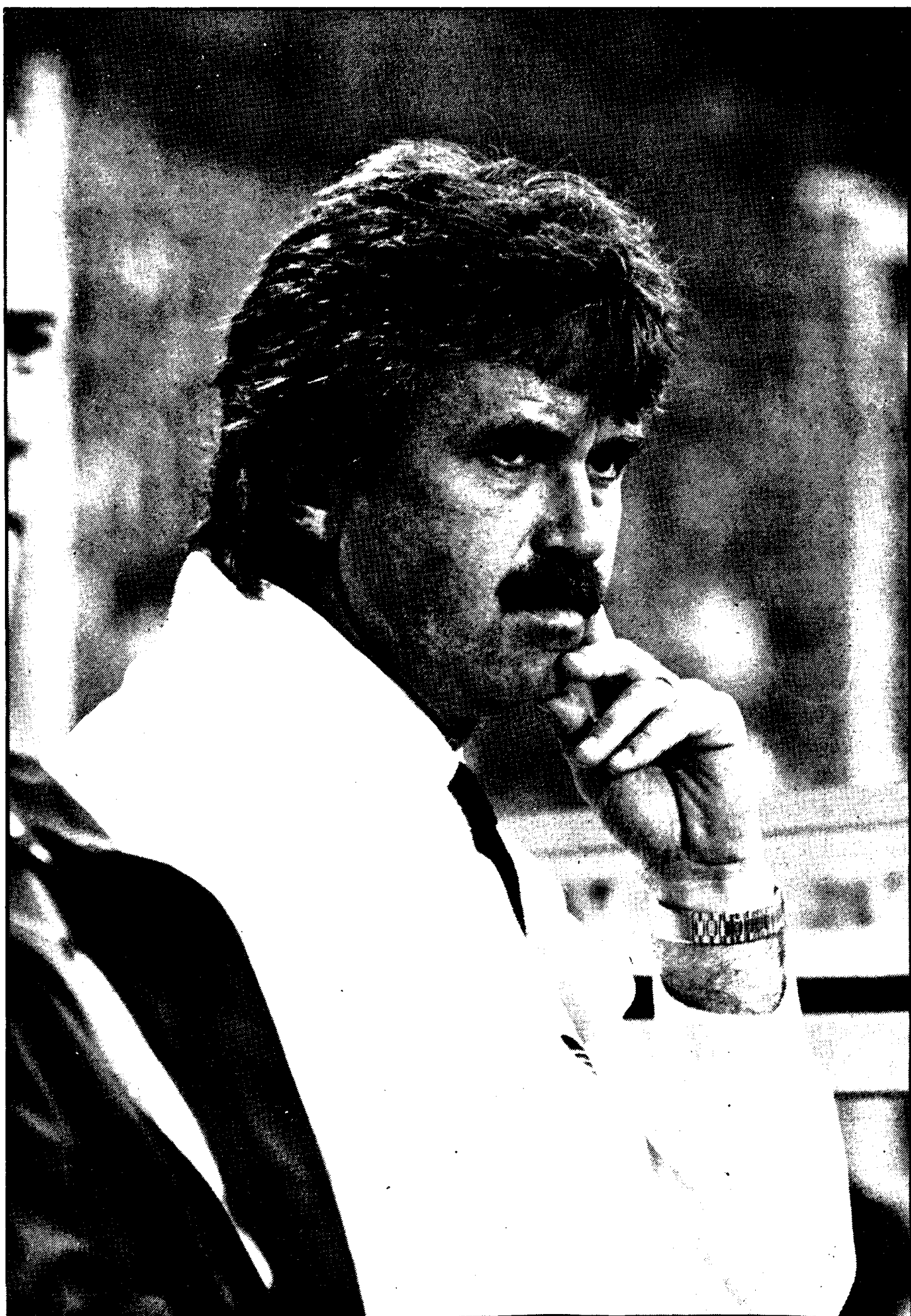
stond, terug aan de top. En alsof dat nog allemaal niet voldoende was, betraden dit seizoen Bert Jacobs (Sporting Gijon) en Theo Vonk (Real Burgos) het pad naar Spanje.

Toeval of niet, Hiddinks ploeg stuit na dit weekeinde - morgen is het Tenerife van Jorge Valdano te gast in Valencia - achtervolgens op FC Barcelona, Real Burgos en Sporting Gijon. „Vooral die wedstrijd tegen Barcelona komt niet echt gelegen”, vindt de Valencia-trainer. „Zij hebben in hun laatste thuiswedstrijd een 3-0 voorsprong uit handen gegeven en kunnen zich een tweede keer geen misstap veroorloven voor honderdduizenden mensen. Daarnaast herbergt die ploeg zoveel talent, dat Cruyff wel twee elftallen zou kunnen samenstellen”.

Maar ook de kracht van Real Burgos, waar ex-Roda JC'er Michel Boerebach zijn kunsten vertoont, en Sporting Gijon schat Hiddink hoog in. „Burgos is heel sterk begonnen, maar kreeg daarna een loodzwaar programma. Dardoor heeft de ploeg wat terrein verloren, maar ik ben ervan overtuigd dat Theo Vonk nog een flink stuk omhoog klimt met zijn ploeg”. Volgens Hiddink heeft ook Boerebach zijn draai gevonden in Spanje. „Hij manifesteert zich prima. Zijn afstandsschot is ook in Spanje al gevreesd”.

Het Sporting Gijon van Bert Jacobs moet, zo Hiddink, in staat zijn een Europees ticket te overtuigen. „Het worden in elk geval drie lastige wedstrijden. Ik heb er nog niet echt bij stilgestaan, maar het feit dat drie keer op rij de collega aan de andere kant een landgenoot is, geeft wel extra cachet aan deze duels. Het zal voor de pers hier wel aanleiding zijn vele kolommen te vullen”.

Veel meer dan in Nederland is in Spanje de pers in staat iemand te

● Guus Hiddink rekent ook dit seizoen op een Uefacupplaats.

Foto: SOENAR CHAMID

maken of te breken. Vier sp... dagbladen vullen elke dag hun pagina's met voornamelijk voetbal. De opinie van de sportjournalisten is heilig en het neemt klakkeloos aan wat er geschreven wordt. „Elke dag schrijven hier zo'n vijftien journalisten rond”, schotelt Hiddink de situatie in Valencia voor. „Die moet elke dag een stukje schrijven heb daar mee leren leven en probeer ze dagelijks van wat nieuws te voorzien. Als je niet communiceert met de pers krijg je binnen de kortste keren de grootste zinn in de krant. Wat dat aangaat heb ik vooral in Turkije mijn lesje geleerd. Daar is de pers, veel meer dan in Spanje, uit op sensatie”.

Hoe gemakkelijk - maar van andere kant ook gevaarlijk - media in Spanje kunnen reageren, beleefde Hiddink amper een maand geleden. De Nederlandse coach verscheet onaangekondigd op de ochtendtraining. In de muren van tijd is het nieuws in de hele provincie bekend. Speculaties alom, een radiostation maakte zelfs al dat Guus Hiddink na hartaanval is opgenomen in het ziekenhuis. Op de redacties van de dagbladen worden extra verslaggevers opgetrommeld. „Volg: het openbare leven in Valencia raakt ontworcht. „Zou nog leven?”, vraagt Jan en Alex man zich hardop af.

Een paar uur later komt de coach van de mouw. Guus Hiddink: „Voor het eerst in mijn leven heb ik me verslapen. De batterijen van de wekker waren leeg. Nu meer en niets minder. Maar iedereen was wel meteen in de roer. In het begin schrikte wel eens van de omvang van zo iets onbenulligs krijgt. Maar na een jaar Turkije en bijna anderhalf jaar Spanje ga ik heel relaxed met dergelijke zaken om”.

Guus Hiddink heeft voorlopig geen reden om in paniek te raken. Zijn naam is gevestigd in Spanje: zijn vakmanschap wordt alom gerespecteerd. Maar, na zijn prima eindklassering vorig seizoen zijn de verwachtingen ongekende proporties opgelopen. „Iedereen denkt nu maar een dat we kunnen concurreren met de top-drie. Dat is niet de vorm de realiteit, maar vergroot wel de druk op mij. Het is vrij moeilijk om dat optimisme in te dammen. Van de andere kant moet je ook weer niet te illusijs de grond in boren. Dat wordt je hier bestempeld als pessimist. Gelukkig zien de mensen binnen de club de realiteit onder ogen. Een Uefacup plaats is een reëel uitgangspunt. Dat is ook dit seizoen het doel”.

Rob Baan behandelt spelers FC Twente 'als zijn eigen kinderen'

● Rob Baan, menselijke trainer. Foto: COR EBERHARD

Tovenaar bij de Tukkers

Van onze verslaggever

ENSCHEDÉ - De Tukkers kunnen hun ogen amper geloven. Jarenlang geafficheerd als saai en kleurloos, waant FC Twente zich ineens in de zevende hemel. De ploeg speelt attractief, herkenbaar voetbal, scoort aan de lopende band, staat tweede achter PSV en heeft in pakweg drie weken al meer publiciteit geogost dan in de voorgaande drie seizoenen samen. Louter positief. Behalve dan die ene keer, na het pak rammel op de openingsdag tegen Feyenoord. De Twentse revival is daarom des te opmerkelijker.

Hoofdpersoon in de Twentse successstory is Rob Baan, trainer en architect van het nieuwe elan in de sobere Diekmannburch. Een gedreven vakman, voor wie alleen het heden telt. Dat was al zo toen hij werkzaam was in Limburg.

Rustig

Hij rolt van het ene interview in het andere, maar blijft wie hij is: rustig en bescheiden. Wars van opsmuk en uiterlijk vertoon. Hij loopt niet met de borst vooruit en laat zich al helemaal niet het hoofd op hol brengen. „Als we van Go Ahead Eagles verliezen, ziet de wereld er ineens weer heel anders uit. Zo werkt dat nu eenmaal in de voetballerij”.

Een recept voor de succesformule heeft hij niet. Voor een reconstructie verwijst hij naar de spe-

lersgroep. „Je moet eigenlijk niet bij mij zijn, maar bij de spelers. Zij hebben het zelf gedaan, ik niet. Toen ik hier kwam, heb ik de spelers tegen mijn gewoonte in een Cooptest laten lopen. Dat waren ze onder Vonk zo gewend. Op een enkeling na voldeed iedereen. Sommigen waren zelfs topfit. Zoals Ronald de Boer.”

Eerlijk gezegd vond Baan hem maar een miskoop zoals hij er vorig seizoen bijliep. „Maar zoals hij nu speelt en als ik zie wat hij voor het elftal wil doen, is hij een van de beste spitsen in het land.”

Discipline

„Wat mij echter het meest opviel, was de enorme zelfdiscipline in de groep”, herkende Baan al meteen de strenge hand van zijn voorganger. „Toen ik hier de eerste keer kwam aanrijden, parkeerde ik de auto een paar meter van de ingang. 'Nee', zei Gerrit, de materiaalman, 'dit is de plek van de trainer, daar zet niemand anders zijn auto neer.' Het geeft een beetje aan hoe Vonk werkte. Daar zet ik de auto nu ook maar neer, pal voor de deur.”

Baan kwam er in het trainingskamp al heel snel achter, dat de ploeg aan een heleboel gewend was. Ik kon me daardoor beperken tot trainen en voetballen.”

Door het getuigenis van Youri Mulder en de late transfer van Arthur Numan was de voorbereiding op het seizoen verre van ideaal. Baan moest op het laatste moment nog drie nieuwe spelers (Arts, Prince Polley, Hoogma) inpassen. Daar kwam nog eens een mysterieuze virusziekte overheen en als gevolg daarvan het ontluisterende verlies (0-5) tegen Feyenoord.

De enige ongeslagen bondscoach in de historie van de KNVB trok zelf het boetekleed aan en sprak die zondagmiddag maar meteen zijn vertrouwen uit in het elftal dat hij zijn zegen had gegeven. Hij werd daarvoor vervolgens beloond met vijf overwinningen op rij en een aansprekend doelsaldo. „De spelers hebben daardoor zoveel zelfvertrouwen gekregen”, denkt Fred Rutten, „dat ze wat terug wilden doen”.

Qua voetbalvisie is er volgens de ex-libero, nu hulptrainer in het

Diekmann, weinig verschil tussen Vonk en Baan. Wel echter op het menselijke vlak. „Onder Vonk waren misschien drie spelers belangrijk, voor Baan alle achtien. Er staat nu een team. Maar het is natuurlijk je reinste flauwekul om nu ineens te beweren dat Vonk een slechte trainer is. Dat is belachelijk. Met de komst van Baan is er een nieuwe wind gaan waaien. Dat heeft verfrissend gewerkt”.

Dat geldt voor een aantal spelers, met Paus en Van Halst voorop. De gedaanteverwisseling bij Van Halst verbaast Baan nog het meest. „Ik had eigenlijk geen idee wat ik met hem aan moest. Hij had het niet naar zijn zin en wilde weg. Laat maar gaan, heb ik tegen het bestuur gezegd. Nu ben ik ongelooflijk blij dat hij het niet gedaan heeft”.

„Met dit soort resultaten en dit soort voetbal moeten we het vertrouwen van de Twentse publiek terug zien te winnen”, denkt Baan voor eens en altijd af te rekenen met het saaie imago van de Enschedese subtopper.

„Ik houd er van om scherp te trainen. Toen ik hier kwam, viel het mij wel op dat het willen winnen ontbrak. Als ze een oefenpartijtje speelden, wisten ze niet eens of het 5-3 of 3-3 was. Nu staan ze elkaar op de training naar het leven, op een goede manier.”

Bijna lyrisch is Baan over duo Mulder-De Boer. „Het is een tweeling. De een weet precies wat de ander gaat doen. Dat is verschrikkelijk belangrijk. Als je twee spelers hebt die elkaar zo goed kennen, is dat een groot voordeel. Ik heb zelf gekozen met Kieft, Ellisman en Romario. Zo'n duo moet je Feyenoord en dat maakt de ploeg kwetsbaar.”

Het Rotterdamse oorlogskind van 1 april 1943, weigert zich een vakje te laten duwen en zet zich daarom tegen het etiket 'menselijke trainer' dat hem opgespeld. „Ik ben voor mijn spelers net als voor mijn kinderen. Ik probeer rechtvaardig te zijn. Je maakt bepaalde afspraken en die moet je nakomen. Een paar spelers schrok zich van toen ik zag dat ze rookten. Dat kan ik wel gaan verbieden, maar dat is toch niet te controleren. Op wil wel dat ze dat hier tot een minimum beperken. Maar Niet stel je niet op omdat je rookt dat zal ik niet zeggen.”

Kunst

Baan heeft een voorliefde voor echte buitenspelers, maar speelt bij Twente met twee spitsen en vier middenvelders. „Het is de kunst van een trainer om spelers maximaal te laten renderen. Daarom heb ik gekozen voor dat concept. Het sluit aan bij wat de spelers goed kunnen. In de voorbereiding zijn we begonnen met een links- en rechtsbuitenspeler maar de spelers hebben zelf gegeven dat dit het sterkste concept is. Dat heeft niet alleen te maken met het vertrek van Numan, maar ook met het weggaan van Rutten. Er viel een speler dat niemand opving. Anderen gingen zich daardoor bemoeien met dingen die ze niet konden”.

Essentieel in de speelwijze van Twente is de inbreng van Arts. „Hij heeft iets aan de ploeg toegevoegd dat zoek was”, beaamt Baan. „Hij vertraagt de versnelt het spel tegelijk. Numan is een heel ander type. Hij passeert de Boer en sprintte meteen de diepte in. Arts is anders. Die verdeelt het spel meer en is een type, dat de bal altijd terug hebben”.

Bijna lyrisch is Baan over duo Mulder-De Boer. „Het is een tweeling. De een weet precies wat de ander gaat doen. Dat is verschrikkelijk belangrijk. Als je twee spelers hebt die elkaar zo goed kennen, is dat een groot voordeel. Ik heb zelf gekozen met Kieft, Ellisman en Romario. Zo'n duo moet je Feyenoord en dat maakt de ploeg kwetsbaar.”

Publiek

Net als eerder bij Den Haag VVV, Roda JC, Sparta en Cambuur staat voor Baan het publiek centraal. „Daar doe je het allemaal voor. Daarom hebben we ook Prince Polley gekocht, hoewel we hem niet direct nodig hadden. Hij is een echte publiekspeler. We wilden dat er Enschede weer iets gebeurde. Spelen met het hart, want dat beleving was er niet meer.”

Doen alsof je thuis bent

Hoe betrouwbaar is ons bevolkingsregister? Na de vliegkamp in de Bijlmer kwam de gemeente Amsterdam tot een voorzichtige schatting dat tien procent van het bestand (of zeventigduizend vermeldingen) niet strookt met de werkelijkheid.

In de Oostelijke Mijnstreek zal dat nauwelijks lager liggen, zegt de een. Maar tegelijkertijd zegt de ander: „Je weet het niet, je merkt pas dat de gegevens van meneer X niet kloppen als je hem nodig hebt en als blijkt dat hij niet op het geregistreerde adres woont.”

Iedereen komt ze wel tegen op familiefeestjes, de neven en nichten die omwille van een uitkering of studiebeurs niet op die plek wonen waar de Burgerlijke Stand dat graag zou hebben. En hoeveel mensen geven na hun verhuizing direct hun adreswijziging op aan de gemeente?

door
BENTI
BANACH

Gelegenheidsadressen vervuilen bevolkingsregister

volkingscontroleurs geweest die langs de deuren gingen om te controleren of de gegevens kloppen. Een ambtenaar van de gemeente was toen nog iemand voor wie men ontzag had. Bovendien was in die tijd ook altijd iemand thuis.

Er staat nog steeds een boete voor een verkeerde weergave in het bevolkingsregister. Wagemans zegt echter dat die nimmer wordt opgelegd. Ook niet toen twintig jaar geleden de klad in de volksmoraal kwam. Het is in die tijd geweest dat het nauwkeurige instrument van de volkstelling voor het laatst werd gehanteerd. Wagemans: „De omwenteling kwam in de jaren zeventig. Er ontstond grote kritiek op de volkstellingen wegens een aantasting van de privacy. Tegelijkertijd kwam de vrijheid-blijheid-beweging op gang. Dat is doorgeslagen in een houding van 'niet doen wat de overheid zegt'.” En dus zijn er let-

terlijk ontelbare Nederlanders die om uiteenlopende redenen een loopje nemen met het bevolkingsregister.

Ook achter de voordeur waar Dirk-Jan Simons zich zou moeten ophouden, gaat een leugen schuil. De Sociale Dienst weet niet beter dan dat Dirk-Jan een kamer huurt in een Heerlens studentenhuis. Door een gleuf in de voordeur valt inderdaad alle post van Dirk-Jan, maar in werkelijkheid woont hij tien kilometer verder bij zijn ouders. Daarmee is zijn uitkering officieel honderden guldens te hoog. Op het adres waar hij zou moeten wonen, woont een aantal studenten, onder wie zijn vriend Edward. Edward harkt Dirk-Jans post bijeen tot een stapeltje, dat de werkloze eens in de tien dagen komt ophalen. „Ik weet dat ik een risico loop, zeker als ik de post te laat kom ophalen. Maar als ik het iets zorgvuldiger aanpak, komen ze er nooit achter. Tenzij ik word verraden,” zegt Dirk-Jan.

„Ik ken dit soort verhalen,” zegt Dré Wagemans, tevens lid van een commissie die minister Hirsch-Ballin adviseert. „Ik hoor ze op verjaardagsfeestjes. Mensen weten inmiddels heel goed hoe je via het bevolkingsregister misbruik kunt maken van regelgeving. Je gaat nu gewoon wonen op het adres dat je het beste uitkomt. Ik zou er niet van schrikken als de vervuiling van het register in Oostelijk Zuid-Limburg die van Amsterdam zou benaderen.”

Het bevolkingsregister wordt momenteel geraadpleegd door circa driehonderd overheidsinstanties, legt Wagemans uit. Misschien wel de belangrijkste afnemer is de Sociale Dienst. M. van Helden is directeur van de Heerlense Sociale Dienst. Hij kent voorbeelden waar acht mensen stonden ingeschreven op een totaal van vier kamers.

„Als we dat tegenkomen, gaan we natuurlijk controleren. Maar dit

komt niet zo vaak voor, hooguit vijftien keer per jaar.” Hij schat de vervuiling van het Heerlense bestand op hooguit een paar procenten. „De vervuiling concentreert zich met name in flatwijken, waar je veel verhuizingen hebt.”

Maar zelfs in villawijken kunnen meer of minder mensen wonen dan het aantal waar de ambtenaren Burgerlijke Stand vanuit gaan. Al was het maar om een loopje te nemen met de Tweeverdienerswet, de belastingen, de huursubsidie of de kinderbijslag.

Ook voor gemeentes zelf kan het lucratief zijn om het aantal inschrijvingen in het register, al dan niet kunstmatig, hoog te houden. Voor iedere burger die is opgenomen in het bevolkingsregister ontvangt de gemeente jaarlijks ongeveer honderdvijftig gulden van het rijk. Hoe meer inwoners, hoe hoger de rijksbijdrage.

Rita van Breugel, hoofd Burgerzaken van de gemeente Maastricht, noemt typefouten een grote bron van vervuiling, naast vergeten adreswijzigingen. Maar hoeveel gegevens er in Maastricht niet deugen kan ze niet zeggen. „Je weet het niet, je merkt pas dat de gegevens van meneer X niet kloppen als je hem nodig hebt en als blijkt dat hij niet op het geregistreerde adres woont,” aldus Van Breugel.

Zowel Van Breugel als Wagemans verwachten een betere registratie als in 1994 de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) wordt ingevoerd. „Alle overheidsinstanties gaan straks gebruik maken van de GBA. Dat betekent dat de Belastingdienst, de Sociale Verzekeringsbank, de Informatiseringsbank, de Sociale Dienst, de pensioenfondsen allemaal elektronisch zijn aangesloten op één systeem. Het voordeel voor de burger is dat je maar een keer je adres-

wijziging hoeft door te geven. Het voordeel voor de overheid is dat fraudebestrijding gemakkelijker wordt,” verduidelijkt Wagemans.

Voor de Belastingen adres X gebruiken, voor de Sociale Dienst adres Y en voor de huursubsidie adres Z is dan uitgesloten. „Maar,” zegt Wagemans, „daarmee los je nog niet alles op. Mensen die totaal onafhankelijk zijn van overheidsuitkeringen, mensen die in het illegale circuit zitten, vang je daar niet mee. Ik denk bijvoorbeeld aan de drugscriminelen.”

En ook mensen als Dirk-Jan Simons en Sonja van Hemert die consequent alle post op het foute adres laten aankomen kunnen met de GBA gewoon doorfrauderden. Wagemans beaamt dat. „Iemand die handig is, weet het toch wel te omzeilen. Kwaadwillenden pakken we nooit, want je kunt hun fraude niet bewijzen.”

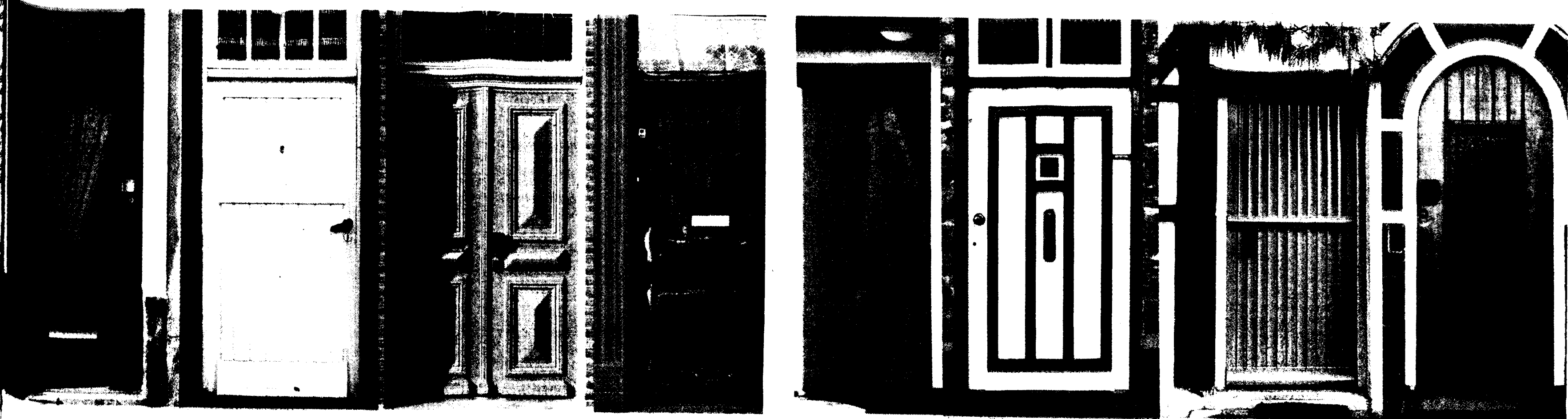
Een andere groep die altijd buiten de officiële kanalen blijft, is de categorie illegale vreemdelingen, een volgens Wagemans en Van Breugel onbekend aantal. Vluchtelingenwerk in Maastricht en Heerlen krijgt regelmatig met deze mensen te maken en stuurt ze doorgaans door naar het Missionair Centrum. „Wij helpen die vluchtelingen inderdaad,” zegt directeur Meindert Muller van het Missionair Centrum. „maar we onderzoeken niet eerst of iemand hier legaal of illegaal verblijft. Vluchtelingen worden al genoeg gescreend.”

Wel weet Muller dat het aantal vluchtelingen zonder verblijfsvergunning bij zijn instantie afneemt, omdat ze steeds meer terecht komen bij de grote opvangcentra waar hun verblijf centraal wordt geregeld. „Maar de vluchtelingen die worden afgewezen, gaan zeker niet terug naar hun land. Ze kunnen dat ook vaak niet. Ze vinden normaal gesproken onderdak bij landgenoten die hier al zitten, want die mensen zijn zeer sociaal en familiair ingesteld.”

Wagemans blijft een deugdelijk bevolkingsregister noodzakelijk vinden, zeker in een land dat 'zo'n uitgebreid en verfijnd voorzieningenstelsel' heeft als Nederland. Hij is dan ook van mening dat burgers de mentaliteit moeten hebben geen misbruik te maken van de geboden voorzieningen. Maar hoe krijg je de mentaliteit van de heile Nederlandse bevolking weer op de rails? Wagemans zegt dat maar vijf procent van de mensen 'slecht' is. De rest is 'goed' of minimaal beïnvloedbaar. Als eerste stap naar een mentaliteitsverandering ziet hij daarom de invoering van meer controleurs. „Je ziet nu al een kentering. Er zijn weer tramconducteurs, je hebt stadswachten. Tien jaar geleden zou dat een revolutie hebben betekend.” Maar nieuwe bevolkingscontroleurs wijst hij af. „Daar heb ik geen mankracht voor. Bovendien heeft een ambtenaar geen gezag meer.”

(De namen van Sonja van Hemert en Dirk-Jan Simons zijn om privacy-redenen gefingeerd.)

Fotomontage:
DRIES LINSSSEN

DE LIMBURGSE

PERSONEELSGID

HAMBOSKLINIEK

De Hamboskliniek in Kerkrade is een verpleeghuis voor somatische patiënten. Tot de 215 bewoners behoren zowel ouderen als lichamelijk gehandicapte jongeren. Naast de verpleegafdelingen heeft de Hamboskliniek ook een dagbehandeling. De Hamboskliniek maakt deel uit van de Stichting Verpleeghuizen en Bejaardenzorg Kerkrade (SVB). De doelstelling van deze Stichting is het bieden van zorg op maat voor ouderen in Kerkrade en omgeving.

De Stichting Verpleeghuizen en Bejaardenzorg Kerkrade heeft de uitvoering van een aantal ondernemende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting St. Jozefziekenhuis en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

In de Hamboskliniek bestaat momenteel een tijdelijke part-time vacature voor een

Fysiotherapeut m/v

voor 20 uren per week

Taak/functie: de fysiotherapeut rapporteert rechtstreeks aan het hoofd fysiotherapie. Hij/zij dient met een redelijke mate van zelfstandigheid te werken binnen het team fysiotherapie. Het fysiotherapeutisch handelen is gericht op somatische bewoners.

Selectie-eisen:

- Opleiding:** in het bezit zijn van het diploma fysiotherapeut.
- Ervaring:** ervaring als fysiotherapeut in een somatisch verpleeghuis strekt tot aanbeveling.
- Persoon:** goede contactuele eigenschappen, persoonlijke geschiktheid om zelfstandig te werken.

Salaries:

salarisering geschiedt conform salarisschaal functiegroep 50 en bedraagt minimaal f 3.171,- en maximaal f 4.857,- bruto per maand bij een full-time dienstverband. Voor de overige arbeidsvoorwaarden is de CAO voor het Ziekenhuiswezen van toepassing.

Inlichtingen:

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer B. Brock, hoofd fysiotherapie van de Hamboskliniek. Telefoon: 045-457041.

Solliciteren:

belangstellenden worden verzocht binnen 10 dagen hun schriftelijke sollicitatie onder vermelding van referentienummer WH 92155 te richten aan: Stichting ZVBM, t.o.v. de heer W. Hendrix, personeelsconsulent van de dienst Personeel & Organisatie, Markt 52, 6461 ED Kerkrade.

Johnson Matthey

Colour & Print Division

Johnson Matthey B.V. is een gewaardeerde leverancier van halffabrikaten en eindproducten voor decoratietechnieken, welke worden toegepast op keramiek en glas. Deze hoogwaardige produkten worden over de gehele wereld afgezet. JM is een financieel en commercieel krachtige onderneming en vormt een autonome werkmaatschappij van een dynamische, beursgenoteerde Engelse multinational met een twintigtal dochters. Het bedrijf is gevestigd te Maastricht en telt ruim 160 medewerkers. In verband met interne overplaatsing zijn wij op zoek naar kandidaten m/v voor de functie van:

Produktiemanager

(Keramisch Ingenieur of Procestecnoloog)

Functie-informatie: de Produktiemanager geeft direct leiding aan vier Supervisors en indirect aan ± 60 medewerkers. Als manager van deze produktiegroep is uw eerste verantwoordelijkheid een kwalitatief en kwantitatief efficiënte bedrijfsvoering. Daarnaast bent u onder meer verantwoordelijk voor de produktieplanning, het produktiebudget en de maandelijkse rapportage. U onderhoudt nauwe contacten met de indirect gerichte produktie-afdelingen.

Gevraagd wordt: een opleiding als Keramisch Ingenieur of Procestecnoloog danwel Werktuigbouwkundige (met kennis van en/of ervaring met keramiek). Minimaal vijf jaar ervaring in een vergelijkbare functie, kennis van kwaliteitssystemen (NEN-ISO) en ervaring met moderne, efficiënte produktiemethodieken zijn noodzakelijk. Uw leeftijd ligt tussen 30 en 40 jaar. De Engelse en Duitse taal beheerst u in woord en geschrift.

Salaries en secundaire arbeidsvoorwaarden staan zonder meer in verhouding met de zwaarte van de functie.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer H.J. Schulze onder nummer 043-686613, na 20.00 uur nummer 045-259461. Uw schriftelijke sollicitatie gelieve u te richten aan: Schulze & Partners, Kasteel Holtmeulenstraat 9, 6222 AV Maastricht, t.a.v. de heer H.J. Schulze. S&P is lid van de Nederlandse Vereniging van Personeelbeleid. Uw gegevens worden strikt vertrouwelijk behandeld.

SCHULZE & PARTNERS
Personeelsmanagement
Werving en selectie
Training en opleiding

Gesellschaft für Organisationsberatung
und Systementwicklung mbH

Maatschappij voor Organisatie- en Systemontwikkeling mbH

systeemanalist/ organisatie-programmeur (m/v)

met min. 3 jaar Cobol-ervaring onder BS2000 en UTM, kennis van de Duitse taal in woord en geschrift (kennis van VSE/MVS en CICS evenals 4GL-systemen is een voordeel).

GOS adviseert al meer dan 10 jaar gerenommeerde bedrijven uit de vervoers-, energie- en industriële sector.

Sollicitaties inkl. uitvoerig curriculum vitae richten aan: GOS mbH, Dr. Schirp, Postfach 1782, D-5100 Aachen, tel. 0949-24124918.

De Bakken Research Center organisatie roept kandidaten op voor de functie van

Electrical Engineer Conformance Assurance (M/V)

Afdeling:

De afdeling Conformance Assurance is verantwoordelijk voor het aanpakken van kwaliteits-eisen m.b.t. de te ontwikkelen produkten. Tevens wordt beoordeeld of aan de interne procedures is voldaan. Verder draagt de afdeling zorg voor het opbouwen en onderhouden van het kwaliteits-systeem op basis van ISO 9000 alsmede het beheer van alle ontwerp-documentatie.

Functie-informatie:

- Zijn/haar voornaamste taken omvatten:
  - het beoordelen en het opstellen van kwaliteits-eisen van elektrische ontwerpen inclusief de specificaties voor in eigen beheer geproduceerde IC's en hybriden
  - het maken van betrouwbaarheidsberekeningen voor elektrische ontwerpen
  - het leveren van bijdragen op het gebied van electrostatische ontlading (ESD) en electromagnetische invloeden (EMI/EMC)
  - het kwalificeren van toeleveranciers
  - het verrichten van audits m.b.t. de uitvoering van het Bakken Research Center B.V. kwaliteits-systeem

Functie-eisen:

- minimaal HTS-E niveau
- aanvullende kennis van:
  - kwaliteitszorg en betrouwbaarheidsanalyse op het gebied van elektrische ontwerpen
  - ESD, EMI en EMC
  - hybride circuits en IC technologie
  - auditing van kwaliteitssystemen
- Goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden in de Engelse taal
- Bereidheid tot het volgen van aanvullende cursussen

Wij bieden:

- Een boeiende functie, waaraan U voor een groot deel zelf inhoud kunt geven.
- Tevens bieden wij U een pakket uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Voor nadere inlichtingen over de functie kunt U bellen met de heer A.H. van der Weij, Afd. Personeelszaken, telefoon 043-820820.

Uw schriftelijke sollicitatie met een uitgebreid curriculum vitae gelieve U te richten aan: Bakken Research Center B.V., Afd. Personeelszaken, Endepeledijk 5, 6229 GW Maastricht.

Medtronic is 's werelds toonaangevende producent van actieve en niet actieve implanteerbare medische apparaten zoals pacemakers, zenuwstimulators, catheters, hartkleppen.

De omzet bedraagt meer dan \$ 1 miljard.

Het moederbedrijf is gevestigd in Minneapolis, terwijl er productiefaciliteiten zijn in de V.S., Canada, Frankrijk en Nederland. In totaal werken bij Medtronic meer dan 9000 mensen in 85 landen.

Research is geconcentreerd in de V.S. en Nederland. Daartoe vestigde Medtronic in 1987 in Maastricht het Bakken Research Center met als hoofdactiviteiten: research, klinische evaluatie programma's en wetenschappelijke opleiding en informatievoorziening.

INSTITUUT
VOOR MATERIAAL- EN
MILIEU-ONDERZOEK B.V.

Intron is een onderneming die zich beweegt op het gebied van kwaliteitsverklaringen, onderzoek en advisering voor de bouw- en de milieumarkt. De activiteiten omvatten onder meer certificatie, attestering, onderzoek en advisering op het gebied van bodem, water en lucht, materialen in de bouw en energie. Tot de onderneming behoren laboratoria welke erkend zijn door STERLAB. Voor certificatie en attestering is Intron erkend door de Raad voor de Certificatie. Met betrekking tot advieswerkzaamheden is Intron lid van ONRI. Bij Intron en dochterondernemingen zijn ongeveer 150 medewerkers werkzaam, verdeeld over vestigingen in Sittard, Houten en Yverdon (Zwitserland).

Gevraagd wordt een

BUSINESS MANAGER m/v

Deze zal worden toegevoegd aan de directie, waarbij uitgroei tot lid van de directie mogelijk is.

Het werk van de business manager zal omvatten:

- opstellen van Jaarbegrotingen;
- beoordelen van investeringsplannen;
- optimaliseren van de administratieve organisatie;
- verzorgen van bedrijfseconomische en financiële managementinformatie;
- bewaken van alle financiële, juridische en fiscale zaken;
- behouden van personeelsbeleid, arbeidsvoorwaarden en personeelsdoelstellingen;
- uitvoeren van facility-management, waaronder gebouwen optimaal exploiteren.

Vereisten zijn:

- economisch/juridische opleiding van academisch of gelijkwaardig niveau;
- ervaring in soortgelijke functie;
- leeftijd 35-50 jaar;
- redelijke beheersing Engelse taal;
- bekendheid met de regio Limburg.

Salarië indicatie f 7000,- - f 10.000,- bruto per maand, afhankelijk van leeftijd en ervaring. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Standplaats: Sittard.

Solliciteer te richten aan prof. dr. J. Bijen, algemeen directeur, postbus 5187, 6130 PD Sittard.

De Stichting Gezondheidszorg, opgericht in 1984, heeft twee locaties ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit het Ziekenhuis De Wever & Gregorius en het Verpleeghuis Schuttershof.

Ziekenhuis De Wever & Gregorius is het grote ziekenhuis, dat op twee locaties ziekenhuiszorg biedt van hoog niveau. Het ziekenhuis heeft 130 medisch specialisten en 2.850 medewerkers. Jaarlijks worden 26.000 patiënten opgenomen.

Binnen de Technische Dienst op Locatie Gregorius te Brunssum, ontstaat op korte termijn een vacature voor een full-time

medewerker bedrijfsburo

De medewerker Bedrijfsburo werkt in opdracht van het hoofd Technische Dienst nauw samen met een aantal voorlieden, het afdelingssecretariaat en Bureau Bouwzaken.

Functie-inhoud

- deelnemen aan projectgroepen t.a.v. renovaties en grote veranderingen;
- werkvoorbereiding en begeleiding van werkzaamheden voor externe bedrijven en/of technische dienst;
- beheren en bewaken van het meerjaren-onderhoud, inclusief beheer van onderhoudscontracten voor medische en andere apparatuur;
- bijroten;
- bijeenkomstontwikkeling en ondersteuning.

Functie-eisen

- opleiding HTS-Werktuigbouw, danwel MTS; Werktuigbouw met aanvullende vakgerichte scholing;
- ervaring in soortgelijke functie/werkzaamheden;
- goede contactuele en sociale vaardigheden;
- oplossingsgericht kunnen denken.

Arbidsvoorwaarden

Arbidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen; salariering, al naar gelang opleiding en ervaring, op basis van FWG-groep 45 of 50.

Inlichtingen

Informatie wordt verspreid door C. Lenoir, hoofd Technische Dienst, telefoon (043) 279334.

Schriftelijke sollicitaties vóór 31 oktober te richten aan de Dienst B & O, Locatie Gregorius. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief: MP-92227.

Stichting Gezondheidszorg
Zuid-Limburg

Ziekenhuis De Wever & Gregorius

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

STICHTING ZVBM

De Stichting ZVBM is een samenwerkingsverband van drie Stichtingen in de gezondheids- en bejaardenzorg: de Stichting Sint Jozefziekenhuis, de Stichting Verpleeghuizen en Bejaardenzorg Kerkrade en de R.K. Stichting Moederschapszorg. De deelnemende stichtingen hebben aan ZVBM de verzorging opgedragen van hun economisch/administratieve zaken, inkoop en projecten, personeelszaken en organisatie, juridische zaken, voorlichting en P.R.

Binnen de Centrale Stafdienst Inkoop en Projecten ontstaat met ingang van 1 november 1992 een vacature voor een full-time

Bouwkundige m/v

Betrokkene gaat zich, met ondersteuning van een reeds aanwezige technisch/administratief medewerker en onder verantwoordelijkheid van het Hoofd Inkoop en Projecten, bezig houden met diverse werkzaamheden ten behoeve van het bureau Projecten.

Taak/functie: het bureau Projecten is ten behoeve van de bij de Stichting ZVBM aangesloten instellingen onder meer belast met:

- het opstellen van onderhoudsplanningen;
- het vervaardigen van bestelken en calculaties;
- het aanvragen en beoordelen van offertes;
- het verzorgen van indieningsgereide stukken bij de overheid;
- het bewaken van bouwbudgetten.

Selectie-eisen:

Opleiding en ervaring: de aan te stellen H.B.O.-er dient ervaring te hebben in het opstellen van calculaties, met behulp van daartoe getuigende software programma's, zowel in de bouwkundige, als ook in de installatie-technische sector. Daarnaast moet de medewerker over kennis beschikken die nodig is voor het, binnen de richtlijnen van de overheid, opstellen van bestelgereide stukken. **Persoon:** de voorkeur gaat uit naar iemand die thans werkzaam is of is geweest als bestelmedewerker/calculator bij een architecten- of adviesbureau werkzaam onder meer voor de gezondheidszorg. Daarnaast dienen kandidaten te beschikken over goede contactuele en redactionele vaardigheden alsmede financieel inzicht.

Salarisering:

salarisering is conform F.W.G., afhankelijk van ervaring en opleiding en conform de C.A.O.-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:

inlichtingen over deze vacature kunnen worden ingewonnen bij de heer Th. Middeldorp, Hoofd Centrale Stafdienst Inkoop en Projecten, telefoon: 045-450641.

Solliciteren:

belangstellenden worden verzocht binnen 10 dagen hun schriftelijke sollicitatie onder vermelding van referentienummer HC. 92148 te richten aan: Stichting Z.V.B.M., t.a.v. de heer H. Cox, personeelsconsulent van de dienst Personeel & Organisatie, Markt 52, 6461 ED Kerkrade.

Gemeente Heerlen

De dienst Bestuurlijke Informatie vervult informatie- en automatiseringstaken en onderzoek- en statistiektaak. Binnen de dienst wordt de afdeling productie het gemeentelijke datacommunicatienetwerk en de daarop opgenomen computersystemen voornamelijk onder Unix. De afdeling ontwikkeling heeft tot taak het bouwen, aanpassen en uitbreiden van systemen.

Bij de afdeling productie en ontwikkeling zijn de functies vacaat van:

infra-structuur beheerder

(voor 32 uur per week) (05.03.006.0)

Functie-informatie:

Binnen de afdeling productie worden een tweetal functies onderscheiden: productie-coördinator onderhoudt contacten met applicatie-beheerders m.b.t. de geplande productie, coördineert het totale verwerkingsproces en zorgt voor een optimale besturing en een efficiënte bezetting van de diverse computersystemen; Deze taken worden uitgevoerd in verscheiden diensten; infra-structuur-beheerder stemt de gemeentelijke infrastructuur, zijnde de data-communicatievoorzieningen en de computersystemen af op zich wijzigende behoeften en nieuwe technologische ontwikkelingen.

Functie-eisen:

Gezien een verwachte ontwikkeling m.b.t. de benodigde capaciteit wordt gezocht naar kandidaten die, met als startfunctie productie-coördinator na verloop van tijd tot infra-structuur-beheerder kunnen worden benoemd. Gedacht wordt aan een jonge energieke schoolverlater op HBO-nivo, bij voorkeur vierjarige HIO. De benoeming vindt voorlopig plaats voor een periode van twee jaar.

programmeur/ analist

(voor 38 uur per week) (05.02.006.1)

Functie-informatie:

Recentelijk is in het kader van het beleidsplan informatievoorziening besloten tot afbouw van de systeem-ontwikkel-functies. Voor het operationeel houden van de huidige informatie-systemen is het noodzakelijk dat voor een periode van ten minste twee jaar een van de functies programmeur/analist nog wordt vervuld.

Functie-eisen:

Gezocht wordt naar kandidaten die in staat zijn zelfstandig maatwerkoplossingen op een BULL DPS7000 computer aan te passen c.q. uit te breiden. Wij achten dan ook ten minste 2 jaar ervaring als oobolprogrammeur op een BULL omgeving met de producten GCOS7, TDS en FORMS noodzakelijk.

Overige informatie:

De salarisering bij aanname van de eerstgenoemde vacature bedraagt afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f 3.614,00 bruto per maand (max. schaal 6). Bij benoeming tot infra-structuur-beheerder is doorgroei naar maximaal f 5.209,00 bruto per maand (max. schaal 9) mogelijk. Nadere inlichtingen over deze functie kunnen desgewenst worden ingewonnen bij de heer F. Baas, hoofd rekencentrum (tel.: 045-7643).

De salarisering bij aanname van de tweede genoemde vacature bedraagt afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f 4.530,00 bruto per maand (max. schaal 7). Nadere inlichtingen over deze functie kunnen desgewenst worden ingewonnen bij de heer T. (tel.: 045-7643).

In het kader van de afbouw van de arbeidswerkzaamheden van de dienst Bestuurlijke Informatie wordt de gemeente Heerlen, het beleid van de gemeente is erop gericht het aantal vrouwen in haar functies te verruimen. Vrouwelijke kandidaten worden derhalve nadrukkelijk opgeroepen te solliciteren. De gemeente biedt mogelijkheden voor kinderopvang van 0-4 jaar. Een medisch en een op de functie gericht psychologisch onderzoek kunnen deel uitmaken van de selectieprocedure.

Belangstellenden kunnen hun sollicitatiebrief binnen 10 dagen onder nummer 479 (infra-structuur-beheerder/480 (programmeur/analist), zowel op brief als enveloppe, zenden aan de directeur van de dienst Personeel en Organisatie, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

Montage- medewerkers m/v

Voor een groot productiebedrijf zoeken wij secuur werkende kandidaten die losse onderdelen gaan monteren tot verwarmingsradiatoren. Het werk is in 3-ploegdienst en voor lange tijd. Voor werkdiening en scholing wordt gezorgd.

Informatie bij Mariëtte Kaulers, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

randstad uitzendbureau

ST.CAMILLUS

CENTRUM VOOR VERPLEGING, REAKTIVERING
EN DAGBEHANDELING

Binnen onze instelling is er een vakature voor

MAATSCHAPPELIJK WERKER (M/V)

voor 19 uren (netto) per week

Algemeen
Het betreft een vervanging wegens ziekte van een van onze medewerkers. Continuering van het dienstverband in de nabije toekomst behoort tot de mogelijkheid.

Functie-inhoud:
De hoofdoriëntatie van het werk van de aan te stellen functionaris zal gericht zijn op de psychogeriatrische patiënten van de Dagbehandeling. Daarnaast zijn er taken in het kader van patiëntenprojecten, die samen met verzorgingshuizen worden gerealiseerd.

Tot de taken behoren o.a.:
• De voorbereiding en afhandeling van opname en eventueel ontslag van patiënten.
• Het verzorgen van rapportages en het verrichten van enige administratieve werkzaamheden.
• De begeleiding van familie van de patiënt bij opname/ontslag van de patiënt.

• Deelname aan patiëntenoverleg.
• Waar nodig deelname aan overleg met externe hulpverleners en/of hulpverleningsinstanties in het kader van opname- en ontslag-beleid.

Functie-eisen:

• Een volledige opleiding HBO Maatschappelijk Werk.
• Een verpleegkundige opleiding naast de opleiding HBO MW strekt tot aanbeveling.
• Ervaring binnen de gezondheidszorg.
• Een loyale werkhouding, die tot uitdrukking komt in een goede collegiale en multi-disciplinaire samenwerking.
• Een goede uitdrucksvaardigheid in woord en geschrift.
• De bereidheid om een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van de afdeling Maatschappelijk Werk.
• In het bezit zijn van rijbewijs en auto.
• Instemming met de Rooms-Katholieke signatuur van het verpleeghuis.

De Stichting Verpleeghuis Camillus is een centrum voor verpleging, reaktivering en behandeling met een Katholieke signatuur. Dit gekombineerde verpleeghuis heeft een klinische kapel met 174 bedden voor somatische en 84 bedden voor psychogeriatrische patiënten. Het centrum voor dagbesteding met 14 plaatsen voor somatische en 12 plaatsen voor psychogeriatrische patiënten.

Inlichtingen over deze functie zijn te verkrijgen bij het Maatschappelijk Werk, de heer Ton Litjens, van maandag met vrijdag, tussen 09.00 uur, telefoon 04750 - 291, zoemer 204.

De functie is ingeschaald

functiegroep 50.

De overige arbeidsvoorwaarden worden bepaald door de CAO voor het Ziekenhuiswezen.

Schriftelijke sollicitaties, voorzien van een curriculum vitae, kunnen binnen 10 dagen na het verschijnen van dit bericht worden aan de Personeelsdienst van het Verpleeghuis St. Camillus, Heinsbergerweg 176, 6045 CK Roermond.

Vaclav Maly

Ik ben het IKV dankbaar, dat de beweging zich in het verleden heeft bezig gehouden met de schending van de mensenrechten in mijn land. Die ondersteuning heeft ons zeer geholpen. Ik hoop dat we ook in de toekomst kunnen samenwerken. Ik wens het IKV daarvoor veel kracht en moed.

Vaclav Maly
priester, Praag

interkerkelijk
vredesberaad

Geleendstraat 60
Postbus 85903
2506 CN Den Haag
Telefoon 070-350 7000
Telefax 070-354 26 11

Gironummer 78 88 24

Kijkshop is een showroomwinkeltje met een breed assortiment duurzame gebruiksartikelen, o.a. op het gebied van (elektrische) huishoudelijke artikelen, sieraden en horloges, gereedschap, audio, foto en film, tuinmeubilair, verlichting.

Vanuit het hoofdkantoor in Zaltbommel worden thans 61 filialen in Nederland en 12 filialen in België beheerd.

Voor ons filiaal in Heerlen, zoeken wij een part-time

MAGAZIJNMEDEWERKER

die belast is met de ontvangst en uitgifte van goederen (13-30 uur per week; leeftijd vanaf 18 jaar).

Geboden wordt:
- een interessante functie bij een organisatie die volop in ontwikkeling is
- een honorering die past bij de zwaarte van de functie
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Als U geïnteresseerd bent, kunt U zich op dinsdag 20 oktober a.s. tussen 10.00 en 12.00 uur aanmelden bij de heer R. Gralla (filiaal leider), Kijkshop, Geleendstraat 64 te Heerlen.

kijkshop

Samenwerkende Revalidatiecentra Limburg

De Stichting Samenwerkende Revalidatiecentra Limburg bestaat uit de Lucas-Stichting voor Revalidatie en het Kinderrevalidatiecentrum Franciscusoord te Houthem-Valkenburg.

Het Audiologisch Centrum Hoesbroek is een van de instituten van de Lucas-Stichting voor Revalidatie. Binnen het Audiologisch Centrum houdt men zich bezig met de diagnostiek van slechthorendheid, het aanpassen van hoortoeellen en de revalidatie van auditief gehandicapten.

Het Audiologisch Centrum participeert in de Stichting Gezinsbegeleiding voor Ernstig Auditief Gehandicapte Kinderen Zuid-Oost Nederland.

Ten behoeve van de Gezinsbegeleiding voor dove en ernstig slechthorende kinderen met hun ouders is er een vacature voor een

gezinsbegeleidster m/v

In part-time dienstverband (50%)

In aanmerking voor deze functie komen zij die:
- kennis en ervaring hebben omtrent de ontwikkeling van kinderen van 0-6 jaar;
- ervaring hebben met de begeleiding van ouders;
- zelfstandig en in teamverband kunnen werken;
- een opleiding orthopedagogiek met goed gevolg hebben afgerond bij voorkeur op academisch niveau;
- tussen 25 en 35 jaar oud zijn;
- beschikken over een goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid;
- bekendheid met slechthorendheid en doofheid strekt tot aanbeveling.

Voor het uitvoeren van deze functie is de beschikking over een auto noodzakelijk.

Salaris: conform CAO-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij ir. J.J.T. Hendriks, hoofd Audiologisch Centrum of mevrouw I. de Bruin, tel. 045-239680.

Sollicitaties binnen 10 dagen onder vermelding van vacature-nummer 925503029 te richten aan: Stichting S.R.L., Dienst P & O (t.a.v. dhr. F. Kuyper), Zandbergweg 111, 6432 CC Hoesbroek.

GEBR. KURVERS BV

Wegens uitbreiding van onze activiteiten vragen wij **WAKLIEDEN WEGENBOUW** **MACHINIST MINGRAAFMACHINE** **Sollicitanten kunnen telefonisch of schriftelijk contact opnemen met:**

BENZENADERWEG 51
6419 PH HEERLEN
BEZOEKADRES:
LINDLAUFROEWANDE 10
6367 AZ VOERENDAAL
TELEFOON: (045) 751155

randstad uitzendbureau

Bent u een aanpakker?

Voor diverse bedrijven zoeken wij harde werkers. U kunt losse dagen werken of lange tijd aan de slag. Wij hebben allerlei vacatures op dit moment, zoals magazijnmedewerker, machinebediende, heftruckchauffeur, rovenier, bijrijder, produktiemeewerker etc. Kom gerust langs voor informatie, ook al staat hier niet bij wat u zoekt.

Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

randstad uitzendbureau

Onze relatie, een middelgrote onderneming in de bouwrijverheid, heeft een uitstekende reputatie en wenst haar huidige groei te continueren. Professie in kwaliteit en service zijn de fundamenten van het aanhoudende succes van haar gerichte inspanningen. De diversiteit van haar activiteiten is ondergebracht in aparte ondernemingen die centraal worden geleid. Om de dynamiek van deze organisatie verder uit te bouwen is men op zoek naar een

ADMINISTRATEUR

die het bloed van een ondernemer in de aderen heeft.

De administratie is de motor van een onderneming. U weet als geen ander, dat het onderhoud (m.n. preventief) bepalend is voor de conditie van een bedrijf. Steeds weer op zoek zijn naar betere en efficiëntere oplossingen. Tijdig analyseren, concreet adviseren, mensen en middelen effectief inzetten, meedenken en meevullen - maar vooral doen klinkt als muziek in uw oren. U kunt niet alleen organiseren en sturen maar schrijft ook niet terug om zelf de jaarstukken kant en klaar uw directie aan te bieden.

Het bedrijf vraagt:

- opleiding op HEAO-BE/SPD niveau
- minimaal 4 jaar ervaring, bij voorkeur in de bouwrijverheid
- geen "9 tot 5" mentaliteit
- leeftijd tussen de 30 en 35 jaar

Het bedrijf biedt:

- een uitdagende functie in een dynamische organisatie
- een zelfstandige baan met verantwoordelijkheid
- prettige informele werksfeer
- een uitstekend aanvansalaris
- prima secundaire arbeidsvoorwaarden

Bent u geïnteresseerd in bovenstaande functie? Stuur u dan uw sollicitatiebrief met CV en vermelding van ref.nr. AB.09.606 naar: Aida Consultants, t.a.v. dhr. R. Delhies, directeur.

Als intermediair waken wij ervoor, dat alle gegevens zeer vertrouwelijk behandeld worden.

Wij rekenen op reacties van zowel mannelijke als vrouwelijke kandidaten

AIDA

Uitgerekend op de dag dat in de Verenigde Staten, in Canada, maar ook in Italië en in Spanje werd geëst omdat Columbus 500 jaar geleden voet zette op Amerikaanse bodem promoveerde dr. Franz Laurens Wojciechowski (41) uit Heerlen op een proefschrift over indianen. Dat was afgelopen maandag. Een datum die Wojciechowski - klinisch psycholoog en antropoloog - weloverwogen had gekozen. Want voor de indianen was 12 oktober een dag van rouw. De komst van de blanken bracht hen immers weinig goeds. Het was het begin van een van de grootste volkerenmoorden uit de wereldgeschiedenis. Met

Heerlenaar bekommert zich om lot indianen

De vergeten stam van Chief Big Eagle

duizenden werden de indianen afgeslacht. Sommige stammen werden compleet uitgeroeid, andere in het gunstigste geval gehalveerd. De Paugussett-indianen bijvoorbeeld, in de Noordamerikaanse staat Connecticut. Ooit waren ze verdeeld over vier stammen. Daar zijn er nu nog twee van over: de Golden Hill Paugussett en de Shagticoke. De dissertatie van Wojciechowski gaat vooral over de eerste stam. Voor de Heerlenaar is het trouwens meer dan alleen een proefschrift. Het is de inlossing van een belofte aan Chief Big Eagle (77), het stamhoofd van de Golden Hill Paugussett.

● Chief Big Eagle, stamhoofd van de Golden Hill Paugussett.

door

FRANK SEUNTJENS

Het was op een zomerse dag in 1967 toen Frans Wojciechowski voor het eerst hoorde van de Paugussett-indianen. De puber was een vaste be-

zoeker van de openbare leeszaal in Heerlen. Urenlang bladerde hij er door encyclopedieën. Op zoek naar alles wat hij maar te weten kon komen over Indianen. Als kind al droomde hij van Winnetou en Witte Veder. Zijn ouders dachten dat het wel over zou gaan als hij wat ouder werd. Maar dat gebeurde niet. In tegendeel, Wojciechowski raakte hoe langer hoe meer in de ban van de indianen. De scholier stak er bijna al zijn vrije tijd in.

Het was de Encyclopedia Americana die Wojciechowski op het spoor zette van de Paugussett-indianen. Daarin las hij dat er nog een paar honderd van leefden in Connecticut. Andere encyclopedieën meldten dat de Paugussett waren uitgestorven of maakten er helemaal geen woorden aan vuil.

De interesse van Wojciechowski was gewekt. De Heerlenaar schreef brieven aan alle instanties in de Verenigde Staten waar van hij vermoedde dat ze hem aan meer informatie konden helpen. Maar het resultaat viel bitter tegen. Jaren later was hij nog niet veel wijzer dan wat hij al uit de Encyclopedia Americana wist. Wel ving hij via via het gerucht op dat er in de stad Bridgeport een reservaat zou zijn van de Golden Hill Paugussett.

Wojciechowski was inmiddels aan het studeren geslagen. Aan de Universiteit in Nijmegen. Psychologie en later ook nog culturele antropologie. Maar de Paugussett lieten hem niet los. Eind augustus 1980 - hij had nog niet zo lang zijn eerste baan als psycholoog - vloog Wojciechowski naar Connecticut. Op de bonnetfooi. Dat reservaat moet ik makkelijk kunnen vinden, dacht hij. Maar dat viel tegen. Wojciechowski: „Het reservaat was niet groter dan een voetbalveld en lag ingeklemd tussen woningen. Ik ben er verschillende keren voorbij gereden voordat ik in de gaten had dat dat het reservaat was. Er stond alleen een blok hut. Daar huisde het stamhoofd, Chief Big Eagle. De andere indianen woonden noodgedwongen ergens anders in de stad of in dorpjes in de buurt.”

De kennismaking met het opperhoofd verliep niet echt gladjes. Wojciechowski was even bang dat Chief Big Eagle hem wilde scalperen. „Hij vloog me bijna naar de keel. Hij had net een telefoontje gehad van zijn advocaat. De blanke buurman had het laatste lapje grond van Chief Big Eagle opgeëist. Hij wilde hem daar weg hebben. Chief Big Eagle dacht dat ik door de buurman was gestuurd om met hem te onderhandelen. Het heeft heel wat moeite gekost om hem ervan te overtuigen dat ik met goede bedoelingen kwam.”

● Dr. Franz Laurens Wojciechowski. Zijn verzameling boeken over indianen is voor een ton verzekerd.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Maar toen Chief Big Eagle uiteindelijk was gekalmeerd, bleek hij de beminnelijkheid zelve.

Een man die bovendien apetrots is op zijn stam, die nog 125 indianen telt. En dat is voor een niet onaanzienlijk deel aan Chief Big Eagle zelf te danken. Om de Golden Hill Paugussett voor uitsterven te behoeden, verwekte hij persoonlijk een kleine vijftig nakanten. Het stamhoofd heeft inmiddels zes vrouwen versleten.

De noeste arbeid van Chief Big Eagle ten spijt heeft de Amerikaanse regering zijn stam nog altijd niet officieel erkend. Dat betekent dat de indianen niet in

aanmerking komen voor economische hulp. En dat zouden de straatarme stamleden hard kunnen gebruiken. Maar de overheid zegt simpelweg dat de Paugussett niet voortdurend als stam heeft bestaan sinds de blanken het voor het zeggen kregen. De Paugussett beweren bij hoog en laag dat ze juist tot de alleroudste stammen mogen worden gerekend en nooit uit elkaar zijn gevallen. Ook al hebben de blanken nog zo hun best gedaan. Maar dit terzijde. Dat de indianen gelijk hebben, is in ieder geval zo klaar als een klontje. Met dank aan Wojciechowski. Hij was het die het onomstotelijk bewijs leverde.

Maar vraag hem niet wat dat gekost heeft. Bloed nog net niet, maar wel liters zweet en tranen.

Om over het geld nog maar te zwijgen. Acht jaar op rij offerde Wojciechowski zijn vakanties op om in de geschiedenis van de Paugussett te graven. En waar kon dat anders gebeuren dan in Connecticut. In vergeelde archieven zocht hij naar alles wat hij maar over de Paugussett kon vinden. Vaak met de moed der wanhoop, maar uiteindelijk met succes. „Ik ontdekte stukken over landverkoop van indianen aan kolonisten. Ook vond ik brieven en dagboeken van missionarissen. Voor die waren

interessant. Daarin las ik bijvoorbeeld dat de Paugussett al in de zeventiende eeuw handel dreeven met de Hollanders. Voornamelijk pompoenen, bonen en mais. Later kwamen daar beverhuiden bij. Een missionaris schreef zelfs dat toen hij in 1740 voor het eerst de Paugussett bezocht, een aantal oude indianen nog Nederlands sprak en verstond.”

Wojciechowski kwam ook tot de ontdekking dat de Paugussett ooit zesduizend man sterk waren. Toen de blanken arriveerden, daalde dat aantal zienderogen. Niet omdat ze allemaal

werden doodgeschoten, zoals wel eens wordt beweerd. Al stierven er natuurlijk veel indianen door een kogel. „Maar de meeste indianen gingen ten onder aan epidemieën. De kolonisten brachten ziektes mee waar de indianen niet tegen bestand waren. Voor een indiaan waren zelfs de waterpokken al dodelijk.

Dus dat ging hard. En uiteraard mogen we de alcohol niet vergeten. Indianen raakten massaal verslaafd aan rum en brandewijn.”

„In het begin goten de blanken de indianen vol omdat dat het zakendoen vergemakkelijkte. Zo'n stomdronken indiaan zette dan vaak zijn krabbel onder een document zonder te weten wat hij tekende. En dat was precies de bedoeling. Op die manier en anders wel doordat ze werden verdreven, zijn veel stammen hun grond kwijtgeraakt. Daardoor zijn de indianen van lieverlee nomaden geworden. Eerst waren het gewoon boeren. Maar goed, toen de indianen de smaak van rum en brandewijn te pakken hadden, werd alcohol als betaalmiddel gebruikt. Zo kon verslaving niet uitblijven.”

Ook nu nog zijn veel indianen stevige drinkers. Wat dat betreft is er weinig veranderd. Dat geldt evenmin voor de oorzaak. Want ook nu nog worden de indianen door de blanken onderdrukt. De Paugussett bijvoorbeeld zijn weggestopt in vervallen huisjes, ver weg van de villa's van de rijken. De werkloosheid is enorm. Vrijwel alle Paugussett leven onder de armoedegrens. Zicht op een betere toekomst is er niet.

Vier jaar geleden was Wojciechowski voor het laatst bij Chief Big Eagle op bezoek. Het was toen dat hij het stamhoofd beloofde: „Als op 12 oktober 1992 wordt gevierd dat Amerika vijf eeuwen geleden werd ontdekt, zal ik ervoor zorgen dat de indianen niet opnieuw worden vergeten.”

De dissertatie die Wojciechowski over de Paugussett schreef, telt bijna driehonderd pagina's. Vlot geschreven en boordevol wetenswaardigheden. Maar een bestseller à la Karl May zal het nooit worden, weet Wojciechowski. Dat hoeft ook niet. Als zijn engelstalige boek maar onder ogen komt van de verantwoordelijke Amerikaanse politici. Misschien staan de heren er dan ook nog even bij stil dat Wojciechowski - in tegenstelling tot May - weet waarover hij het heeft. De Duitse schrijver was immers nooit in Amerika. „Ik hoop dat ze het serieus nemen. Dan nemen ze misschien ook nog eens de indianen serieus.”

Wojciechowski had Chief Big Eagle persoonlijk voor de promotie uitgenodigd. Het stamhoofd liet weten helaas niet aanwezig te kunnen zijn.

Grote Adelaar heeft vliegengast.

STANDPLAATS:

Tokio

Sportdag

DOOR ELBRICH FENNEMA

Tien oktober is in Japan een officiële vrije dag, de dag van de sport. Japanners nemen echter hun vrije dagen niet zo serieus als hun werk. En het resultaat was dat de hele natie het op 10 oktober nog drukker had dan op een werkdag. Neem bijvoorbeeld de sportdag van de crèche van ons éénjarige zoonje. Al weken werd toegeleefd naar dit hoogtepunt op de kleuteragenda. De kinderen tekenden druk vlaggetjes en de juffen maakten de attributen, wat nog niet gaf omdat het allemaal onder de schooltijd van de kinderen en de werktijd van de juffen viel.

Maar op de dag zelf, een vrije dag, was het om zeven uur aantreden voor de juffen en de vaders om de slingers met vlaggetjes op te hangen en de tent voor de organisatie op te zetten. Moeders en kinderen voegden zich er om half negen bij. De camera's werden opgesteld, de picknickmatjes uitgespreid en iedereen had zich genesteld voor de opkomst van de atleten. De kinderen van drie jaar en ouder hadden enige notie van de gang van zaken. Als ze zelf aan de beurt waren, marcheerden ze het veld op. En bij de wedstrijden van de andere klassen moedigden ze enthousiast aan.

De ukjes van één en twee moesten door de juffen met kunst en vliegwerk zoet gehouden worden tot aan hun eerste opkomst, de hardlooptijd. Langs de baan stond om de paar meter een juf te zwaaien om de kinderen in de goede richting te houden. Al weken eerder hadden de juffen ons geprest om ook thuis met zoon Tjalling te trainen, zodat hij bij 'voi...don!' (Japans voor: klaar...af!) uit de startblokken zou vliegen in plaats van zich huilend op zijn kant te laten vallen, zoals op school steeds het geval was.

Omdat we als veelbekeken buitenlanders geen slecht figuur wilden slaan, zijn we inderdaad gaan 'trainen'. Achteraf gezien hadden we ons de moeite kunnen besparen, want zijn tegenstandster, die drie maanden jonger was dan hij, kon nog niet eens lopen. Met gemak sleepte Tjalling een punt in de wacht voor de 'roden'. Op de Japanse kleuterschool is namelijk, net als in de Japanse maatschappij in het groot, de individuele prestatie ondergeschikt aan de

verrichtingen van de groep. De crèche was daarom eerlijk opgedeeld in 'witten' en 'roden'. Tjalling's volgende onderdeel was een familie-estafette met 'eerste hulp' als thema, een onderwerp dat een aardbeving-gevoelig land als Japan na aan het hart ligt. Dus wij trokken Tjalling in een karretje door een papieren vlammenzee, hesen hem over op een handdoek, en vervoerden hem zo naar het EHBO-goal. Toen wij al hoog en breed waren gefinished, bleken onze tegenstanders nog niet eens bij de vlammenzee te zijn gearriveerd. In haar enthousiasme had de moeder namelijk zo'n harde ruk aan het karretje gegeven, dat het kind eruit was gevlogen en een meter over het gravel was geschoven. De echte EHBO-doos moest eraan te pas komen om zijn bloedende wang te behandelen.

Wat maar weer eens onderstreept hoe serieus Japanners een spelletje nemen. Toch kreeg iedereen een medaille, of je nu rood was of wit, gewond of gezond, nog wakker of al, zoals Tjalling, moe van de inspanningen in slaap gevallen.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

gemeente posterholt

Gewijzigde oproep

De gemeente Posterholt is een aantrekkelijke woongemeente en telt ca. 11.000 inwoners en ligt in het natuurschoonrijke Midden-Limburg aan de grens met Duitsland. Bij de afdeling ruimtelijke zaken wordt gevraagd een

civil- en cultuurtechnisch medewerker (m/v)

voor 38 uur per week.

Algemene informatie. De bestuursdienst is onderverdeeld in de afdelingen algemene zaken, financiën, welzijn en ruimtelijke zaken. De functie maakt deel uit van het bureau civil- en cultuurtechniek van de afdeling ruimtelijke zaken.

In grote lijnen houdt de functie in dat het volgende wordt verricht:

- voorbereiden, ontwerpen, tekenen en beheren van civil- en cultuurtechnische werken;
- toezicht op in uitvoering zijnde civiltechnische werken;
- bijhouden van het kadaster en het verstrekken van informatie onder andere ten behoeve van burgers;
- het verrichten van andere voorkomende werkzaamheden, waaronder landmeetkundige werkzaamheden.

Voor deze functie denken we aan een kandidaat met M.B.O.-opleiding civiltechniek en ervaring in de vermelde werkzaamheden danwel met H.B.O.-opleiding civiltechniek met enige ervaring:

- met affiniteit en/of ervaring met automatisering;
- die in staat is zowel zelfstandig als in teamverband te werken;
- met redactionele vaardigheden, goede contactuele eigenschappen en een flexibele werkhouding.

Wat bieden wij? Het maximumsalaris voor deze functie bedraagt f 4.534,- per maand.

Belangstelling? Nadere informatie over deze baan kan worden ingewonnen bij de heer Plompen, afdelingshoofd ruimtelijke zaken; telefonisch bereikbaar onder nummer 04742-2828.

Bij gelijke geschiktheid wordt aan een vrouw de voorkeur gegeven. Vrouwen worden dan ook uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Stuur uw sollicitatiebrief binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad aan burgemeester en wethouders van Posterholt, postbus 8000, 6060 AA Posterholt.

Wij verzoeken u om in de linkerbovenhoek van de enveloppe „sollicitatie” te vermelden.

JFVACAT.COM w

Werk!

Chauffeurs m/v

Voor een bedrijf in Landgraaf zoeken wij chauffeurs die in het bezit zijn van een taxi-chauffeursvergunning. Wil je graag parttime werken en vooral in de weekenden informeer dan bij Roger Geurden.

Kunststofassessors m/v

Voor een bedrijf in Sittard zoeken wij kandidaten die gespecialiseerd zijn in het lassen van kunststof. Heb je LTS-niveau en ben je tussen de 18 en 25 jaar dan kan deze full-time baan voor jou zijn. Er is kans op een vast dienstverband. Informatie bij Esther Grimbergen.

Monteur en chauffeurs m/v

Voor een bedrijf in Landgraaf zijn wij op zoek naar een dieselmonteur Volkswagen. Ken jij de techniek van de Volkswagen en heb je enige ervaring informeer dan bij Roger Geurden.

Medewerkers met groene vingers m/v

Voor een bedrijf in Schinnen zoeken wij medewerkers die een opleiding in de tuinbouw, landbouwschool, of biologische school hebben. Ben je all-round op het gebied van de groenvoorziening, dan is dit een baan voor jou. Ook kandidaten met een gespecialiseerde hoveniers-opleiding zijn gewenst. Informatie bij Esther Grimbergen.

Proces-operator m/v

Voor een bedrijf in Nuth zoeken wij kandidaten met een VAPRO A, B, C-opleiding. Heb jij deze opleiding en ook nog enige ervaring informeer dan bij Roger Geurden.

Inpakmedewerkers en bijhalers m/v

Voor een bedrijf in Hoensbroek dat onder andere reinigingsmiddelen en huishoudelijke verzorgingsproducten maakt zoeken wij inpakmedewerkers. Ben je 18-25 jaar en heb je een minimale lengte van 1.65 meter informeer dan bij Esther Grimbergen.

Tijdens uitsluitend op zaterdag geopend van 13.00 tot 16.00 uur.

TANDARTS-ASSISTENTE

part-time/full-time.
Schriftelijke sollicitaties naar
T.L. Vap,
Burg. Kesselsstr. 10,
5951 BB Belfeld.

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht d.d. 8-10-1992 is onder curatele gesteld Gemma Maria Josepha Gertrudis Lucia Sprokel, geboren te Kerkrade op 8-9-1939, wonende te 6229 XT Maastricht aan de Maasveldweg 1 in huize Maasveld. Tot curator respectievelijk toezienend curator zijn benoemd Hubertus Maria Joseph Lambertus Sprokel, wonende te 6213 EG Maastricht aan de Medoclaan 152 en Joseph Maria Caspar Servatius Sprokel, wonende te 6212 GP Maastricht aan de Tuinderstraat 9.
mr. M.J. van Kan,
procureur
St. Jacobstraat 15
6211 LA Maastricht

Setpoint is een succesvolle keten van herenmodewinkels van G.S. Ben Barton Wimmers, Cavalle en Portobello's vormt de belangrijkste steunpilaar in het assortiment van Setpoint. Jonge eigenaren met de juiste passie voor herenmodewinkels.

Setpoint zoekt ervaren verkoper het filiaal in Heerlen. Le Bij voorkeur 20-27 jaar verwachten van hem: mod

FULL-TIME VERKOPER HEERLEN

uitstraling, enthousiasme, ambitieus, ervaring herenmode, M.B.O.-opleiding. Wij bieden hem: een uitstekende werksfeer, arbeidsvoorwaarden, doorlooptijdsmogelijkheden.

Herken je jezelf in dit profiel, stuur dan omgaande een brief, C.V. en pasfoto naar divisie manager van Setpoint, de heer F. Hend Saffierborch 14, 5241 LN Rosmalen.

SETPOINT

FASHION FOR MEN ONLY

Welke HTS-ers E of W komen ons Advies- en Inspectieteam versterken?

De wereld van de energievoorziening is sterk in beweging. Een milieuvriendelijke manier van denken en nieuw technologisch maken het mogelijk steeds efficiënter en schoner om te gaan met energie. Deze ontwikkelingen zijn mede bepalend voor het werk van de NV Maatschappij voor Elektriciteit en Gas Limburg. Naast de klassieke het distribueren van elektriciteit, gas en warmte, worden andere activiteiten voortdurend aan belang. MEGA LIMBURG is een actieve partner voor haar klanten en overheid. Het bedrijf heeft een belangrijke functie op het gebied van voorlichting en het faciliteren van andere ontwikkelingen op het gebied van energie en milieu. Bij MEGA LIMBURG werken ca. 1.900 mensen.

De vier dienstverleningsdivisies van MEGA LIMBURG hebben als gezamenlijk doel de energievoorziening in een goed geïntegreerd en duurzaam systeem. Het opbouw, onderhoud en vernieuwen van het elektriciteits- en gasnetwerk, het opstellen van technische specificaties, het beheer van de netwerken en het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van veiligheid, milieu en kwaliteit. Het bedrijf heeft een belangrijke functie op het gebied van voorlichting en het faciliteren van andere ontwikkelingen op het gebied van energie en milieu. Bij MEGA LIMBURG werken ca. 1.900 mensen.

De groep Advies en Inspectie van de afdeling Projectbureau adviseert en inspecteert met name de grotere verbruikers op het gebied van elektriciteit, gas en warmte. De groep bestaat uit tien medewerkers, gedeeltelijk op HBO-, danwel MBO-niveau en zal binnenkort worden uitgebreid met een Adviseur/Inspecteur Gas en een Adviseur/Inspecteur Elektriciteit. Als Adviseur/Inspecteur geeft u voorlichting en advies aan grotere afnemers met betrekking tot energietoepassingen, aansluitmogelijkheden, inspectie, installatietechniek en training. U bent in staat om in voorlichting, geven advies en te begeleiden. U beoordeelt het werk van de erkende en certificatie van installateurs. Daarnaast geeft u ondersteuning aan de rayon met betrekking tot toepassing van de aansluitmogelijkheden, tarieven, inspectie-aangelegenheden enz.

Deze functies vereisen een opleiding op HBO-niveau, waarbij onze voorkeur uitgaat naar HTS-Elektronica of Werktuigbouw. U heeft deze opleiding aangevuld met Hogere Geschiedenis en VISA, of u bent bereid op korte termijn deze kennis te verwerven. Een commerciële instelling is wettelijk vereist voor deze functie. Eigenaardigheden voor het opbouwen en onderhouden van relaties met grotere afnemers en uiteraard een goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid.

heid zijn uiteraard van groot belang. Het is een pré wanneer u ervaring heeft in de elektriciteits- of gasdistributie en installatiesector.

Uw salaris kan uitgroeien tot maximaal f 7.389,- bruto per maand (excl. vakantietoelage). Uw standplaats is voorlopig Maasbree.

Wij verzoeken u uw schriftelijke sollicitatie binnen twee weken na het verschijnen van dit blad te richten aan: de heer mr. W. Vermeer, directeur Personeel en Organisatie, Oudekerke 10, 6202 NX Maastricht.

Voor nadere informatie kunt u bellen met de heer E. Wilgenburg, hoofd Projectbureau, Maasbree, telefoon 04765-9696, of de heer L. Rongen, personeelsconsulent, Venlo, telefoon 077-596496.

MEGA LIMBURG

MEGA LIMBURG, NV Maatschappij voor Elektriciteit en Gas Limburg, Gellensdomein 5, Postbus 3920, 6202 NX Maastricht.

Tence! uitzendbureau

Roadhuisplein 8, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-712121

Jas of School

De Stichting Katholiek Onderwijs Tenzel vangt a.s.m. voor de „Jas of School” te IJen Burg Tenzel

een enthousiaste groepsleerkracht m/v
Het school van IJen voor 2002-2003. De school schiedt ongeveer 20 leerlingen en staat eropgesteld om een leerkracht te zoeken. Van de sollicitant wordt verwacht dat hij/zij: - het behoud van de school op v. de Katholiek Identiteit heeft; - bereid is een positieve bijdrage te leveren aan de schoolgemeenschap; - bereid is om te werken op zaterdagochtend; - bereid is om te werken op zaterdagochtend; - van huiswaarts te komen op zaterdagochtend; - van huiswaarts te komen op zaterdagochtend. Nadere informatie wordt verzocht naar: Leo Aarny, directeur, Tel: 045-712121. Sollicitatie: a.s.m. naar de Stichting Katholiek Onderwijs Tenzel, Postbus 104, 6411 HK Heerlen.

HARREMAN TRANSPORT BV

Een transport, verhuur, op- en afbouwbedrijf gevestigd in Heerlen. Het bedrijf heeft 25 medewerkers en is gespecialiseerd in het vervoer van: - bouwmaterialen; - machines; - gereedschap; - materialen; - afval. Het bedrijf heeft een goede reputatie en is bekend bij diverse goederen op.

BEDRIJFSLEIDER M/V

Functie-eisen:
- opleiding op HBO-niveau of gelijkwaardig;
- goed functioneren in teamverband;
- kennis van Dutch en Engels taal vereist;
- affiniteit met verkeer en transport;
- leeftijd bij voorkeur circa 30 jaar.
Wij bieden salariseren op basis van functieverdeling en ervaringen van leeftijd en opleiding.
Een psychologisch onderzoek kan een onderdeel van de selectieprocedure vormen.
Wij vragen uw handgeschreven sollicitatie met CV te richten aan de directie van Harreman Transport BV, Postbus 15, 6430 AA HOENSBROEK.

Geleent

Geleent is een van de grootste gemeenten in Limburg met 34.000 inwoners. Het is een landbouwgebied met op veel plaatsen landbouwbedrijven. Het is in Geleent plaatselijk verkeer en verkeer.

Voor deze functie worden vereisten gesteld aan de volgende punten:

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure. Nadere inlichtingen over de functie kunt u krijgen bij het p.v. hoofd van de afdeling Wijk, dhr. J. Raaijmakers tel. 045-704724.

Schriftelijke sollicitaties dient u uiterlijk 20 oktober 1992 te zenden aan het hoofd van de afdeling Personeel en Organisatie, Postbus 610, 6180 AS Geleen, onder vermelding van vakantienummer: WZ1992.D in de linkerbovenhoek van brief en enveloppe.

GEMEENTE GELEEN

Hoofdtaken:
Beleidsvoorbereiding en uitvoering op de terreinen:
- sociaal cultureel werk
- jeugd- en jongerenwerk
- bibliotheekwerk
- en minderhedenbeleid.

Functie-eisen:
- relevante HBO-opleiding, bijvoorbeeld HBO-O, WZJ;
- een goed inzicht in het functioneren van de bestuursorganisatie, de taakverdeling ten opzichte van het particuliere initiatief, de belangrijkste thema's van het welzijnswerk;
- kennis van de juridische, organisatorische en financiële kanten van het gemeentelijk welzijnswerk;
- goede redactionele en communicatieve vaardigheden;
- teamgeest, flexibel, creatief en ondernemend;
- ervaring in een vergelijkbare functie.

Arbeidsvoorwaarden:
Afhankelijk van opleiding en ervaring bedraagt het salaris maximaal f. 5.209,- bruto per maand (excl. 9). Een verdere uitbreiding behoort wellicht tot de mogelijkheden.

Bij de Dienst Materiele Zaken op Locatie De Wever & Gregorius bestaat binnen de afdeling Voeding een vacature voor een

instellingskok

De maatschappij is aanwezig om parttime te werken.

Functie-inhoud:
7 Dagen per week bereidt de centrale keuken de maaltijden voor patiënten en medewerkers, volgens een voedselplan dat bestaat uit 4 partijen. De maaltijden bestaan zowel uit star voedsel als dieetvoeding.

De kok werkt zelfstandig binnen een team aan de bereiding van de maaltijden. Neventaken zijn het schoonmaken van apparatuur en zorgdragen voor distributie.

Functie-eisen:
- diploma 2e instellingskok en dieetkok;
- ervaring in instellingskeuken en bij voorkeur in de horeca;
- beschikbaar in het weekend te werken;
- in teamverband willen en kunnen werken;
- leeftijd ca. 25 jaar.

Arbeidsvoorwaarden:
Arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuis- wezen; salariseren in FWG-groep 30.

Schriftelijke sollicitaties voor 31 oktober 1992 te richten aan Dienst Personeel & Organisatie. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief: MP-92193.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
Ziekenhuis De Wever & Gregorius

● Discussiëren over burgerdienst; vlnr Alexandra Keijssers, Talitha van Putte, Ruben Hacking, Jeroen Hubertse, Stijn Strous en Michiel Goertzen

Foto: KLAUS TUMMERS

Jongeren vinden burgerdienst betuttelend

Liever Jan Soldaat dan koffiejuf voor bejaarden

door
STEP
VAESSEN

gen in de Tweede Kamer echter helemaal zitten.

„Jongeren die op kosten van de samenleving kunnen studeren of een uitkering genieten, mogen wel eens iets terugdoen voor de maatschappij,” betoogde hij. Hij gelooft ook dat jongeren dit best zien zitten. „We moeten af van het beeld van de ongemotiveerde jongere van tegenwoordig.”

Er is volgens hem voor jongeren genoeg nuttig werk te doen, dat anders blijft liggen. Bijvoorbeeld in de gezondheidszorg, bij de politie of in de plantsoendienst. Afhankelijk van het aantal plaatsen kunnen jongeren na hun middelbare schooltijd kiezen in welke sector ze hun 'sociale stage' willen doen. Het leger blijft ook een keuzemogelijkheid. De bedoeling is wel dat ze een andere sector kiezen dan waar ze later werkzaam willen zijn. Zo kijken jongeren volgens het CDA ook eens verder dan hun eigen kleine wereldje.

„Scholieren komen dan tenminste niet van de ene leerfabriek in de andere terecht,” zegt Michael Sijbom van het CDJA, de jongerenafdeling van het CDA die het brein is achter het plan. „Daardoor denken ze misschien beter na over wat ze later willen doen. Teveel studenten kiezen te snel voor een opleiding waar ze na een jaar spijt van hebben.”

Tijdgeest

Slechts één leerling van het Bernadinuscollege die deelneemt aan de discussie op het schoolplein ziet wel wat in de gedachtegang van het CDA. Alexandra Keijssers: „Jongeren zetten zich inderdaad niet in voor de samenleving. De meesten denken alleen aan hun eigen carrière.” Dat heeft volgens haar alles te maken met de geest van deze tijd. „We komen net uit de jaren tachtig, het ik-tijdperk.

Iedereen denkt toch vooral aan zichzelf.”

Volgens haar versterkt een sociale dienstplicht de eenheid. „We leven in Nederland zo gescheiden van elkaar. Vooral studenten leven met het hoofd in de wolken. Die hebben het allemaal zo hoog in hun bol. Het zou heel goed zijn als ze ook eens een andere kant zouden zien.”

„Maar je kunt jongeren toch niet dwingen zich betrokken te voelen,” vallen de vijf anderen over haar heen. „Ik vind dat je moet kunnen kiezen of je een sociale dienstplicht wilt vervullen,” doet Michiel Goertzen een duit in het zakje. „Ja hallo, dan doet toch niemand het,” reageert Keijssers smalend.

Opvallend is dat drie van de vier aanwezige jongens kiezen voor militaire dienstplicht als ze dan toch een dienstplicht moeten vervullen. Goertzen: „Als ik moet kiezen tussen koffie zetten voor bejaarden of het leger, dan kies ik voor het laatste. Dan heb ik tenminste het gevoel dat ik nog iets nuttigs doe.”

Alle zes zijn ze er van overtuigd dat de huidige militaire dienstplicht moet verdwijnen. Jeroen Hubertse die over een paar maanden voor de 'eerste oefening' wordt opgeroepen, ziet hier erg tegenop. „Je hebt nauwelijks iets te doen. Ik vind dat een nutteloze besteding van mijn tijd.” Zelf ziet hij net als de rest meer in een beroepsleger. „Dan zijn de soldaten tenminste gemotiveerd.” Het gevaar dat het volk niet veel controle heeft op wat er dan in het leger gebeurt, onderkennen de meesten wel. Toch lijkt het hen de beste oplossing.

Dat er een leger moet zijn, staat

voor hen als een paal boven water. „We moeten ons zelf kunnen verdedigen.” De vijand verwachten ze vooral van binnenuit. „Bij rellen van skinheads moet een leger toch de orde kunnen handhaven.” Twee jongens ambiëren een carrière in het leger. Hun grootste drijfveer is het geld dat je dan verdient. Ook trekt het 'anders' zijn van dit beroep hen aan.

Dat Brinkman ervan uitgaat dat jongeren gemotiveerd zijn om sociale dienstplicht te vervullen, leidt bij hen tot grote hilariteit. Keijssers lachend: „Geef maar een paar duizend gulden, dan doen we het wel.”

Behalve de negatieve geluiden onder jongeren, ziet de Vereniging Voor Dienstplichtige Militairen ook niets in het plan. „Op deze manier verspreid je de onrechtvaardigheid van de dienstplicht over jongens én meisjes.” Woordvoerder Alex Sheerazian vergelijkt het met dwangarbeid. „En dat is volgens de grondwet verboden.”

Hij ziet wel in dat weinig jongeren nog opkomen voor gezamenlijke belangen. Maar dat ligt volgens hem aan de overheid zelf. „Door de studietoelagen te beperken hebben jongeren toch nauwelijks nog tijd om zich ergens voor in te zetten. Dus wat ze aan de ene kant hebben

afgesnoept, willen ze door de burgerdienst verplicht weer teruggeven.”

Toch krijgt Brinkman ook steun voor zijn plan. Uit onverwachte hoek. Elzo Pietersen vervulde twee jaar geleden zijn vervangende dienstplicht bij het Heerlense arbeidsbureau. Hij is daar sindsdien niet meer weggegaan. Veel enthousiasme en een vast contract zorgden ervoor dat zijn dienstplicht, omtrent in een vaste baan. Hij vindt het heel jammer dat er zo negatief op de plannen voor een sociale dienstplicht gereageerd wordt.

„Het is voor mij een geweldige kans geweest om uit de werkloosheid te ontsnappen en om werkervaring op te doen.” Door de, nog steeds, hoge werkloosheid is het volgens hem belangrijk dat jongeren vroeg ervaring opdoen met werken. „Daardoor krijgen ze later sneller een baan.”

Frisse kijk

Hij denkt dat het goed is voor jongeren om op die manier gedwongen te worden zich in te zetten voor de maatschappij. „De mentaliteit laat op dit moment veel te wensen over.

Een klein voorbeeldje, jongeren vernielen banken in de trein terwijl ze niet beseffen dat wij die met z'n allen betalen. Ik denk dat een sociale dienstplicht iets aan die mentaliteit kan veranderen. Bovendien kunnen veel instellingen gebaat zijn bij de frisse kijk waarmee jongeren tegen dingen aankijken.”

De zes scholieren van het Bernadinuscollege staan echter helemaal niet te trappelen om hun sociale dienstplicht te vervullen. Hun carrière wacht. Ze vinden het al erg genoeg dat ze in een recordtijd hun studie moeten zien af te maken. „Als je Brinkman toch belt, zeg hem maar dat we zijn plan niet zien zitten. En dat hij de studietoelagen maar weer verlengt.”

Jongeren kunnen weer rustig ademen. Het plan van CDA-kroonprins Eelco Brinkman om een sociale dienstplicht in te voeren bleek een luchtbel. Nauwelijks twee weken na zijn lancering, werd het deze week door premier Lubbers genadeloos getorpedeerd. Met de woorden 'Invoering van sociale dienstplicht leidt tot frustratie bij jongeren' stuurde hij Brinkmans droom naar de eeuwige jachtvelden. De kroonprins, ook niet voor een kleintje vervaard, deed nog een tweede poging. Deze keer had hij meer succes. Lubbers beloofde de mogelijkheden te laten onderzoeken als andere maatregelen om jongeren ervaring op te laten doen, geen zoden aan de dijk zouden zetten. Een schrale troost voor de CDA-fractievoorzitter. Brinkmans luchtbel zweefde echter lang genoeg om een hoop stof te doen opwaaien.

met gekruiste benen zitten ze op een mat op het schoolplein. Vier jongens, twee meisjes. Beelden uit de jaren zestig doemen op. Felbegeerten bloemenkinderen discussiëren over maatschappelijk onrecht. Maar schijn bedriegt. Deze jongeren zijn overduidelijk van de jaren negentig. Aan de felheid waarmee ze discussiëren doet dit iets af. Stuk voor stuk hebben ze grootse plannen voor de toekomst. Het Brinkman deze wil dwarsbomen door de invoering van een sociale dienstplicht, vinden de meesten knap 'waardeloos'.

Al die jaren op school spring je en ga in de lucht dat je eindelijk zelf mag kiezen waar je je mee bezig wilt houden.” Havo-scholiere Talitha van Putte van het Heerlense Bernadinuscollege is fel tegen het plan. Vooral het betuttelende karakter ervan, ergert haar mate-

„Je kunt toch naast je studie vrijwilligerswerk doen. Of je via bijbaantjes inzetten voor deze maatschappij. Waarom moet de overheid dat weer verplicht stellen.”

Atheneum-leerling Ruben Hacking ziet er ook weinig heil in. „Het werk dat ze ons willen laten doen, krijgen criminelen als alternatieve straf. Willen ze ons soms daarmee vergoeden. Bovendien zijn er genoeg werklozen die willen werken. We gaan toch niet hun baantjes wegsnoepen.”

„Je raakt helemaal uit je studieritme als je een half jaar tussendoor moet werken,” somt Stijn Strous nog een nadeel op.

Ongemotiveerde

Brinkman zag het tijdens de eerste dag van de Algemene Beschouwingen.

Slachtoffers nauwelijks gebaat bij 'wraak' van justitie

Incestplegers, zelden enge, vieze mannetjes

DOOR ROB PETERS

Nee, geen enge karikaturen, weggelopen uit een griezelfilm. Eerder wat zielige, gebroken en eenzame mensen, die nauwelijks beseffen dat zij met hun soms afschuwelijke daden jonge kinderen tot levenslang hebben veroordeeld. Justitie worstelt ook met dit ernstig dilemma: de geschokte rechtsorde afgezet tegen de wetenschap dat het om ernstig zieken gaat en het besef dat niet zelden het slachtoffer door die wraak opnieuw gestraft wordt.

Een 74-jarige opa deed het met zijn eigen kleindochter. Een 40-jarige kastelein met zijn twee stiefkinderen. En een gescheiden 41-jarige man met zijn aan zijn vrouw toegewezen dochtertje. Drie maal verschrikkelijk menselijk falen, dat roept om wraak. „Iedereen die leest of hoort

over incest of seksueel misbruik van kinderen voelt zich onbehagelijk, niet lekker”. Zo verwoordde officier van justitie mr. J. Eland in Roermond deze week algemene gevoelens.

In strafzaken waarin de gruwelijke details op tafel komen, groeit aanvankelijk de afkeer voor de daders om langzaam plaats te maken voor heel andere reacties. Neem de vader, die in zijn eenzaamheid na een scheiding, de liefde van een nog geen twaalf jaar oud kind zoekt? Of de opa die na een in zijn ogen mislukte seksleven, de genegenheid van een kleinkind verkeerd vertaalt? Criminelen in de zin der wet, maar lang geen blauwbarende die wrede kinderen verkrachten.

Helpt in die situaties een jarenlange opsluiting de dader en vooral de slachtoffers.

In de zaak van een Meerlose vader en zijn twee stiefkinderen is het nu zo dat de kinderen schuldgevoelens hebben omdat zij met hun bekentenis de man achter de tralies hebben gebracht. De rechtbank in Maastricht ging in een recente incestzaak dan ook niet mee met een eis van drie jaar en liet het effectief bij enkele maanden in de gevangenis.

Briefjes

Mr. Eland in Roermond kwam er rond voor uit dat hij in gewetensnood verkeert. Diep geraakt als hij ook is door de lijdensweg van de 13- en 15-jarige meisjes, misbruikt door hun stiefvader. „Kinderen die dachten dat de seksuele handelingen van de man die ze vertrouwden bij de opvoeding hoorden. Mij heeft diep aangegrepen wat een van de kinderen schreef in korte briefjes aan klasgenoten. Daar waren heel duidelijke nood-

kreten. Daaruit werden de echte conflicten herkenbaar. Het dubbele lijden, want kinderen willen, ondanks de verschrikkingen, zelden hun (stief)vader, helemaal kwijt”, aldus Eland.

De afkeer bij de gemeenschap blijft. En die is soms extreem in de directe omgeving van het slachtoffer en zeker achter de tralies. Een pleger van seksuele misdrijven met kinderen is in de ogen van zware criminelen weinig meer dan ongedierte. Zo wordt hij ook behandeld binnen de inrichtingen.

Bij de slachtoffers of vaak nog slachtoffers zorgt die behandeling voor nieuwe schokeffecten. De reclassering zoekt al geruime tijd naar wegen om de schade voor kinderen en incestplegers te beperken. Het bij elkaar brengen van daders en slachtoffers in gespreksgroepen lijkt

een kans te maken, al staat vast dat slachtoffers hun levenlang de gevolgen van de incest zullen ondervinden.

Onderwijs

In alle drie de strafzaken in Maastricht en Roermond van de afgelopen weken kwam heel nadrukkelijk de rol van de oplettende leerkracht op de basisschool naar voren. Er kwam dank zij het ingrijpen van die leerkrachten een einde aan de verschrikkingen voor de kinderen. Incestprojecten op school gaven de aanzet, want zeggen deskundigen: heel jonge kinderen voelen wel dat het niet in de haak is, maar weten zelden waarom precies. Opvallend ook dat huisgenoten, echtgenotes of ouders stevast moesten erkennen nauwelijks iets gemerkt te hebben van deze toch zeer ingrijpende gebeurtenissen binnen een gezin.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel
t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groensekerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v.
09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Massale magazijnverkoop van honderden nieuwe keukens
en inbouw-apparaten in onze keukenmagazijnen

SITTARD OF ECHT

waar alle showroomkeukens en inbouwapparaten welke in
de Horn-keukensupers zijn vervangen en in Echt en Sittard
worden verzameld en verkocht

tot 60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer. Elke dag superlage
aanbiedingen in alle kleuren en afmetingen.
Hier enkele voorbeelden

Mooie essen decor hoekkeuken

afm. 160 cm x 270 cm
Normale prijs f 8.178,-

nu f 1.898,-

Mooie moderne witte hoekkeuken

afm. 260 x 250 cm
Normale prijs f 11.346,-

nu f 3.898,-

Mooie hout/kunststof keuken

afm. 300 cm
Normale prijs f 5.652,-

nu f 2.698,-

Philips electro-electro combinatie

EH 870/EMS 580
Normale prijs f 1.498,-

nu f 798,-

Horn

Sittard, Bergerweg 51-53

(Industrieterrein Bergenweg Tel: 046-511775)

Echt, Loperweg 8

Tel. 04754-86188

Te k. langwerpig blank mas. Piccolo's in het Limburgs
sief eiken SALONTAFEL. Dagblad zijn groot in RE-
f 175,-. Tel. 04492-3690. SULTAAT! Bel: 045-719966.

Zonnehemelen/Zonnehemels**Zonnehemels**

Superbruiners voor perfecte bruining nu met 10 lampen
snelbruiners, gasdrukveren en ventilator v.a. f 945,-.
Compleet met bezorgen en volledige garantie bij van ERP.
Haspelsestr. 8 te Sittard (naast Göttingen) de zaak met su-
perservice. Tel. 046-528575.

ZONNEHEMELVERHUUR
Mezo; 10-lamps gebogen
zonnehemel op kantelstatief
huurpr. 1 mnd. f 150,-.
Geen bezorgkosten. Tel.
045-312956

Te k. Wolf ZONNEBANK en
zonnehemel incl. lampen.
Bellen na 18.00 uur: tel.
045-312577.

Computers

Te k. Ph. XT-comp. NMS
9100, 2x3.5 drive, BM7123
VGA mon., f 500,-. Tel.
045-258598

NINTENDO, Gameboy, Se-
ga-spellen, vr. gratis prijslijst
aan. NGS-Games. Postbus
479, 6040 AL Roermond.

NINTENDO spelcomp. plus
46 spellen, 2 joystick en
pistool voor f 450,-. Bestel-
len: Nintendo, Postbus 479,
6040 AL Roermond.

AMIGA 500, 1 MB gehe-
ugen, 1084 S, kl. monitor,
printer, muis, 2 joyst., soft-
ware f 1.250,-. 045-411050

Te koop Atari MONITOR
type SN 144. Tel. 045-
417680.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop
van duizenden apparaten

koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's
etc.

WITTE HAL

SITTARD EN

MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit
de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer,

Elke dag superlage aanbiedingen

OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Selecó kleuren TV

28-SS-569 stereo en teletekst en afstandsbediening

3 jaar garantie, 70 cm beeld

geen f 1.998,- of f 1.598,- maar

f 1.098,-

Sherwood compact discspeler

CDP-250R programmeerbaar rand-om play herh.functie

geen f 498,- of f 298,- maar

199,-

Blue Air wasautomaat

AR-2895 XTE roestvrijstalen trommel en kuip

aparte temperatuurstelling

geschikt voor 2 tot 5 kg wasgoed, 800 toeren

geen f 1.699,- of f 1.098,- maar

f 798,-

Zanussi condensdroger

roestvrijstalen trommel, links- en rechtsdraaiend

geschikt voor 5 kg wasgoed

geen f 1.599,- of f 1.299,- maar

f 898,-

WITTE HAL

Sittard

Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergenweg. 046-518162

Maastrecht

Scharmerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-633162

Ook uw adres voor keukens-inbouwapparatuur

met grote kortingen

MIELE wasmachine, en dro-
gers. Voll. gerve. v. f 595,-.
Toenbreker 045-325819.

Met SPOED te k. 8 mnd. ou-
de AEG Turnamat SL was-
machine. Tel. 045-729086.

TV/Video

KLEUREN TV grote sorte-
ring vanaf f 65,-. Nieuwe
KTV's v.a. f 298,-, betaling
v.a. f 25,- p.mnd. Radio/TV
van Voorst, Ganzewide 48
Heerleheide. 045-213879.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a.
f 75,-, met afst.bed. v.a.
f 125,-, met teletekst v.a.
f 250,-. Philips. Radio/TV
FRANK BV, Bokstr. 33
Heerleheide. 045-213432.

Goede kleuren TV's v.a.
f 125,- met gar. Grote sorte-
ring. Reeds 25 jr. TV oc-
casie Centrum GEEL.
Grasbroekerweg 25, Heer-
le. Tel. 045-724760.

Kachels/Verwarming**Buderus,**

Intergas, Radson, Nefit,
C.V.-ketels. Scherpe pri-
zen, goede service.
Jac Köhnen, Rijksw. N 104,
bij ziekenhuis Sittard.
046-513228 of 514862.

Kachelspecialzaak, alle
hulpstukken en aanverw. ar-
tikelen. REKER, Kluis 28,
Geleen. Tel. 046-740785.

KACHELS honderden gul-
dens voordeel, gratis gein-
stalleerd. De Kachelsmid,
Walem 21, Klimmen. Tel.
04459-1638.

Gietijzeren HOUTKACHEL
te k., model Belgische bak-
oven. Tel. 045-442656.

Te k. gevr. robuuste POT-
KACHEL t.b.v. werkplaats.
Tel. 045-751285.

Te k. OPENHAARDHOUT
f 30,- en f 55,- per m3,
gratis bezorgd. 04459-1675.

Te koop antraciet KOLEN
nootje 3 en 4, f 18,- per 1/2
hl., bij 30 zakken gratis
thuisbezorgd. 045-319784.

Te koop DEENSE hout/ko-
lenkachels pr. f 1.000,-. Tel.
045-228658.

Te koop GASHAARD
Jaarsma en gaskachel. Tel.
045-456974.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kij-
ken naar onze enorme col-
lectie ANTIEK o.a.: kasten,
tafels, stoelen, klokken,
brons, koper, tin enz. Wim
Scheepers, Panheelderweg
28, Heel. Tel. 04747-1593.
Iedere dag geopend.

Te koop gevr. antieke
SPEELDOZEN en grammo-
foons. 043-649494.

Goedemorgen bent U lief-
hebber van mooi antiek?
Dan moet U beslist Wijnhoff
ANTIQUES bezoeken,
2.000 m2 showroom, Am-
stenraderweg 9, Hoens-
broek-Centrum. Tel. 045-
211976. Geop.: dond., vrijd.
en zat.

De mooiste grenen en eiken
keus volgens VT-wonen en
Anadine vindt u bij
INTERART antiek Simpel-
veld, Irmstraat 64. 045-
443161 eigen restauratie en
logerie. Ma. gesl./do. koopav.

Grenen MEUBELEN, oude
en antieke, ruime keuze.
Kleingood, oude beren, ou-
de ansichtkaarten. Kom dat
zien bij Kellners, Neer-
straat 10, Roermond. Tel.
04750-11750.

Te k. antieke marmeren stijl
SCHOUWEN van sloper.
Lage prijs. Tel. 09-
3236586255.

Te k. antieke Muzelmaanse
DEKENKIST ing. met par-
lamoer, f 800,-. Tel. zat.
045-241169.

Te koop antieke national
KASSA, zeer mooi. Tel.
04756-6779.

Te k. complete antieke eiken
SLAAPKAMER, tev. ant.
bed weg. overkomp. Tel.
04493-2420 na 18 uur.

Antiek SIMONS gespeciali-
seerd in noten, grenen, ei-
ken antieke meubelen en
lampen, klokken enz. enz.
Nuth, Dorpstraat 45 A, t.o.
ingang kerk. Donderdag
koopavond Tel. 045-243437
Een begrip voor de regio!

Te k. antieke KAST en bij-
passende staande klok
(Danziger stijl) p.m. 1800,
pr.n.o.t.k. Tel. 045-428303

Te k. mooie antieke KIN-
DERWAGEN. Pr. f 3.000,-.
Tel. 045-270293.

Schilderijen uit de 17e tot
20e eeuw (f 750,- tot
f 3.000,-). Hollandse en
Vlaamse school, voor han-
del en particulier bij PRIMA
VISTA, Hoogbrugstraat 25,
Maastrecht (bij Hotel Maas-
tricht). Zaterdags open van
af 12.00 uur en verder op af-
spraak 043-254698.

Braderie/Markten**Snuffelmarkt**

Dr. Haubenlaan 87 Maas-
mechelen België. Zondag
open 10-18 en van 10-12.
Gratis Toegang met...
Fouty Tops.

ROMMELMARKT 24-10-
'92 van 10.00-17.00 uur.
Countryhome Jan van Cap,
Hoofdstr. 11, Amstenrade.

18 Okt. grote rommelmarkt
in 't PLENKHOES, Bachstr.
2, Geleen-Zuid. Tevens
p.m. 125 stoelen (met/zon-
der armleuningen) staal en
hout f 10,- per stuk.

Te koop gevr.

Voor al uw oude METALEN,
Frans v.d. Loop Recycling/
Metaalhandel, Kissel 12-14,
Heerlen. 045-726392

Wij betalen de hoogste prijs
voor al uw oude METALEN.
Gebr. Swinkels, Beitel 74,
Heerlen. 045-422025.

Te koop gevraagd TEKEN-
TAFEL, formaat A1. Tel.
045-442164

Muziek**Blaasinstrumenten !!!**

Het grootste assortiment in Nederland, zowel nieuw als ge-
bruikt. Ook huurmogelijkheden. Eigen reparatie en service
dienst. Bijv.: saxofoons f 500,-; dwarsfluiten f 250,-; trom-
petten f 250,-; klarinetten f 250,-; trombones f 250,-. Belt
U voor informatie Adams muziekcentrale te Thorn (L).
Tel. 04756-1324 ('s maandags gesloten).

Slagwerk!!!

De grootste in Nederland, U koopt direct af fabriek! Enorme
voorraad zowel nieuw als gebruikt. Bijv.: drumstellen
f 495,-; cymbals f 50,-; trommen f 50,-; xylofoons
f 1.250,-; marimba's f 3.950,-. Ook voor drumbands en
showkorpsen complete uitrustingen op voorraad. Belt U
voor informatie Adams muziekcentrale te Thorn.
Tel. 04756-1324 ('s maandags gesloten).

Muziek liefhebbers opgelet!!!

Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren,
piano's, accordeons, orkestapparatuur enz.
Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.
Het meest complete prijsbrekende MUZIEKPARADIJS.
NERGENS BETER NERGENS GOEDKOOPER.

PIANO'S huur met koop-
recht van f 65,- tot f 200,-
p.m. Gratis transport. Alle
merken. Gebruikte piano's
f 450,- per jaar. Van Urk,
Westersingel 42, Rotterdam.
Telefoon 010-4363500.

SHOWVERLICHTING voor
discotheek, drive in shows
of bands. Limburgs goed-
koopste adres. Bezoek onze
showroom. Highlite Interna-
tional, Huls 14, Simpelveld.
Tel. 045-444907.

Kwaliteits-saxofoon's**voor krankzinnige prijzen:**

Wegens fusie Duitse fabriek kochten wij een partij saxo-
foons van topkwaliteit voor spotprijzen.
(B en S, Welkling, B en M Sonora)

ALDEN V.A. f 995,-. TENOREN V.A. f 1.195,-.
Dit is minder dan de helft van de normale winkelprijs (excl.
koffer, speciale prijzen voor koffers of foudralen).

2 Jaar vertrouwde Stalmeiergarantie!
(Stalmeier zelf was beroepssaxofonist, dus dat zit snor).

Grijp deze kans, want op is op

Piano of Vleugel? Kopen of
Huren? De grootste keuze
bij VAN URK. Vraag offerte.
Bel 010-4363500. Van Urk,
Rotterdam.

Te k. weg. omst. GITAAR-
VERSTERK. Marshall Val-
vestate 8080, 3 mnd. oud,
f 1.000,-. Tel. 045-725556.

Te koop 2 Wirlitzer JUKE-
BOXEN. Tel. 046-517506
na 18.00 uur.

Te koop GELUIDS-IN-
STALLATIE voor orkest. Tel.
045-414421 of 045-316098.

Te k. ACCORDEON Hohner
98 bas (klavier). Tel. 045-
453833.

Wit Bevers SAXOFOONS
voor een nieuwe of gebruik-
te saxofoon. Huren kan ook.
Het adres voor reparatie of
revisie van alle merken en
types saxofoon. Marktstr. 19
Linne. Tel. 04746-4976.
Openingstijden wo. en do.
van 9.00 tot 12.00 uur en vr.
en za. van 9.00 tot 17.00 uur

Te koop MARSHALL Dual
rev., 50 w., rooktron intelli-
flex. Tel. 046-528140.

PIANO'S en vleugels, kla-
vier Sittard, Uw onderhoud-
specialist. Tel. 046-526426.
Te k. CLIMAX buizenvoor-
versterker. Pr. f 2.895,-.
Tel. 045-441209.

Te k. prachtig KEYBOARD
merk Technics SX K 700, pr.
f 1.250,-, zeer veel moge-
lijkheden, prachtig geluid.
Tel. 04492-2152.

Te k. ACCORDIOLA, nw. pr.
f 10.000,-, 4 jr. oud, vaste
pr. f 2.500,-. 045-460890.

Gevraagd met spoed erv.
DRUMMER voor Hard-Rock
Inlichtingen: Bon Voyage
043-624176 of 043-478599.

Te k. YAMAHA versterker
2x250W in flight-case; 2
Tannoi Puma boxen, alles
z.g.a.nw., f 4.000,-. Tel.
046-372458, na 18.00 uur.

Te k. BASGITAAR, West-
tone X750, Bantera. prach-
stuk incl. koffer, nw.pr.
f 1.995,- vr.pr. f 850,-, 2 1/2
jr. oud. Tev. Cutec GE 2010,
2x 10-bands Equalizer
f 325,-. Tel. 046-522269.

Foto/Film

Minolta REFLEXCAMERA
X300 met motordrive 35-70
zoomlens, pr. f 485,-. Tel.
045-351709.

Bingo/Klenen

Te koop bij de kantoren van het Limburgs Dagblad en in
wijde omgeving bij vele verkoopadressen met het speciale
LIMBURGS DAGBLAD BINGOVIGNET

BINGOKAARTEN

voor maar f 4,-! Elke week kans op f 5.000,-.

Speel mee en win met LIMBURGS DAGBLAD BINGO.

Diversen**Tuinbouwvakbeurs Z.O.N.****Grubben / Vorst**

Op 9, 10 en 11 december 1992. Nog enkele plaatsen vrij.
Info: Expo Management, tel. 074-661168,
fax: 668565 (tijdens kantooruren).

Frans EIKENHOUT,
matig gedroogde
voor het maken van
ve meubels en vloeren.
Thoor, Holstr. 33, Maas-
tricht. Tel. 04458-1818.

Heren ondernemers
ook zo'n enorm hoge
WARMINGSKOSTEN
bedrijfsdamp??? De
recycler bespaart uw
giekosten (via een
dig systeem). Wilt u
weten vraagt dan
folder bij ons aan. Tel.
224172, fax. 045-228172.

Opgelet handelaren!
WERKPAKKETTEN
de laagste prijzen, ook
part. Tel. 045-458064.

WINTERAARDAPPELS
kleibeentjes (vast
afgeh. met
f 0,20 per kg. Thuisge-
f 0,25 per kg. Poeder
Uien, 5 kg f 2,-. Voor
ingang kasteel Amstam

Wenst U informatie over
premie vriendelijke
VERZEKERING of een
dere verzekering naar
vrijblijvend contact of
Gessel Assarantien.
04459-1576.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 4

*Nooit was leven
beterkoop...*

**Belgisch Limburg
staat deze week weer
op zijn kop!**

Wooncentrum Van de Ven stopt er mee in Genk!
Daarom is er nu een

**Al onze toonzalen
moeten leeg!
Nu prijsverlagingen
van -20%, -30% en zelfs**

Uitverkoop
vanaf vandaag,
tot einde
van de
voorraad

**MEUBELEN / BEHANG /
VLOERBEKLEDING /
VERLICHTING / TAPIJEN /
ROTANMEUBELEN /
ELECTRO / HUISHOUD- EN
GESCHENKARTIKELN /
KEUKENS EN KEUKENGEREI /
SANITAIR EN ALLES
VOOR HET INTERIEUR.**

Alle dagen doorlopend geopend, ook zaterdag
en zondag. (Alleen op donderdag gesloten)

**VAN DE VEN
GENK**
Bosdel (Zuiderring)

Politiek Heerlen worstelt nog. Maar komt straks toch boven met een homo-nota. Maastricht maakt zich al op voor een 'roze zaterdag', volgend jaar. In Hoensbroek was laatst een 'roze mis'. En in Sittard pleit de plaatselijke afdeling van het COC voor een samenlevingsregister voor homoparen en lesbisch paren.

Mag je nu beweren dat de tolerantie groeit voor homo's? Of is er nog een lange weg te gaan?

Langs die lange weg zoeken veel homo's in Zuid-Limburg elkaar intussen op parkeerplaatsen op. Omdat ze voorlopig nergens anders welkom zijn. Een ontmoeting.

● Het Keelbos, de parkeerplaats langs de autosnelweg Heerlen-Maastricht, waar homofielen elkaar treffen

Foto: DRIES LINSSEN

de parkeerplaats. Zolang ze de overige bezoekers maar niet storen en geen overlast bezorgen vindt ze het oké. „Wij patrouilleren ongeveer drie keer per dag. Vooral voor de veiligheid van de bezoekers,” legt Dietzenbacher van de politie in Valkenburg uit.

Tegenstanders

Dat niet iedereen blij is met de parkeerplaatsen, merk je al snel. Een vrouw, die vlak in de buurt woont: „Ze moeten hier niet komen. Je ziet ze soms met z'n tweeën in de bossen bezig, dat is toch niet normaal. Hier fietsen dagelijks kinderen van de mavo langs. Dat er niets aan gedaan wordt, snap ik niet.” Zij is niet de enige die zich stoort aan deze parkeerplaats. Aan de overkant van het Keelbos ligt Ravensbos, ook een parkeerplaats voor homofielen. Ravensbos aan camping De Bron. Verschillende campinggasten hebben al bij de eigenaar geklaagd over overlast. „De picknickplaats grenst precies aan het bos. 's Zomers spelen hier veel kinderen. Ik moet er niet aan denken dat mijn zoonnetje van zeven dit allemaal ziet,” verzuucht een verontruste campinggast.

Willem, de werkloze homofiel bevreemd, „Ik vind het jammer dat sommige mensen dit zo ervaren. Er zijn natuurlijk altijd mannen die een reactie uitlokken bij de andere bezoekers. Moet je niet doen. Hierdoor wek je alleen maar vijandige gevoelens.”

Incidenten

Naast tegenstanders kent het Keelbos ook andere problemen. Onlangs is een man onder bedreiging van een vuurwapen van zijn auto beroofd. Dit geval is bij de politie gemeld en in behandeling genomen. Maar Dietzenbacher houdt rekening met meer incidenten. „Veel mannen die op het Keelbos komen, zijn getrouwd. Zij zullen niet zo snel aangifte doen. Om toch enige grip op de gang van zaken te hebben, zijn die patrouilles ingelast.” Ook jongelui die uitsluitend homo's in elkaar slaan, de zogeheten potenrammers, weten het Keelbos te vinden. Willem, zelf slachtoffer van een groep potenrammers, legt uit: „Je kunt er eigenlijk niets tegen doen. Ze komen als groep. Als het je overkomt, schrik je er wel van. Later word je alleen maar kwaad. Je probeert er dan met anderen over te praten. Maar eigenlijk sta je er machteloos tegenover.”

Willems machteloosheid heerst bij vele homofielen. Ze vinden het nog steeds moeilijk om naar buiten te treden. „Echt geaccepteerd zal deze groep wel nooit worden. Er zal altijd een taboe rond de homofielen blijven bestaan. Mocht ik erachter komen dat ik toch homoseksueel ben, dan krijg ik het nog heel moeilijk,” verzuucht Mark.

Het Keelbos, de gedoogde vrijplaats voor homo-seksuelen

„Flikker, poot, viezerik!”, scheldwoorden te over om de homo zijn plaats te wijzen. Ondanks dat, denken de doorsnee Nederlanders vrij tolerant te zijn tegenover homoseksuelen. Het is moeilijk iets te accepteren wat je zelf niet als normaal beschouwt.

Maar wat is normaal? Normaal is, zo menen velen, het hebben van een hetero-relatie. Homo's voelen zich door deze beeldvorming nog steeds bedreigd. De acceptatie komt volgens hen niet echt op gang. Vandaar dat zij nog steeds in het donker staan. Waarschijnlijk is dit een van de redenen dat velen ontmoetingsplaatsen, die voor de hetero min of meer verboden terrein zijn, opzoeken. Het Keelbos, een parkeerplaats langs de snelweg Maastricht-Heerlen, is hiervan een voorbeeld.

Het probleem is echter dat op deze parkeerplaatsen niet altijd even veilig wordt gevreesd. Het COC in Amsterdam heeft voor dit soort parkeerplaatsen een preventieprogramma opgesteld. Zij zijn met folders langs deze plaatsen gegaan en hebben daar het publiek voorgelicht over de gevolgen van onveilig vrijen. Schrikreacties waren dan ook niet van de lucht. „Ineens staat er iemand voor hun neus en biedt ze een voorlichtingspakket aan. Terwijl zij juist anoniem willen blijven en nu voelen ze zich toch even bedreigd. Maar het gaat ons er niet om deze mensen op stang te jagen. We maken een praatje met ze en na een tijdje dringt het tot hen door. Het gevolg is dan ook dat de acties zeer positief worden ontvangen,” verduidelijkt een medewerker van het COC in Amsterdam.

Veel van deze parkeerplaatsen zijn bij het COC, de Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homosexualiteit, bekend. „Wij hebben

door

UMBERTO
RUSSEL

geen moeite als bi-sexuele en homofiele mannen naar dit soort plaatsen gaan. Wel moet het zo zijn dat de andere mensen die daar stoppen hiervan geen last onder vinden,” meent Hans Weevers van het COC in Maastricht.

De anonimiteit speelt een grote rol in het Keelbos. Iedereen die daar komt, weet van de andere dat zij net als hen in de anonimiteit willen blijven. Er worden dan ook geen vragen gesteld. Contacten worden gelegd door een niets inhoudend praatje te maken. Klikt het, dan gaan ze het bos in. Spitsuren kent het Keelbos ook, rond de lunchtijd en om een uur of vier is het erg druk.

„Rond de lunch komen vaak getrouwde mannen. Het is altijd weer spannend of er iemand van je keuze tussen zit,” vertelt Willem opgetogen. Willem is een werkloze van 53 en slijt zijn dagen bij het Keelbos. „Ik kom hier niet alleen voor de sex. Vaak zitten we hier met een groepje te praten zonder enig seksueel contact met elkaar te hebben. Vaak is ook de vriendschap

na seksueel contact weg”.

De concurrentie op de parkeerplaats is groot. Er komen veel verschillende mannen. Van jong tot oud. Van bi-sexueel tot homo-sexueel. „De jongeren vallen veel meer in de smaak, zij krijgen dan ook de meeste aandacht. Ik begrijp het ook wel, maar toch vind ik het ook wel vervelend,” meent Willem met enig spijt. Mark, net 19, vindt alle aandacht ook wel vervelend. „Ik ben toch op zoek naar een jongen van mijn eigen leeftijd en dan moet je de veelal oudere mannen duidelijk maken dat je niets wilt. Dit is vaak moeilijk en ze blijven toch achter je aan lopen, maar na enige tijd hebben ze het wel door.” Mark is een jongen die nog niet goed weet of hij homo-sexueel is. Hij hoopt via de contacten die hij hier legt, er achter te komen. „Het is voor mij

nog steeds moeilijk om voor mijn geaardheid uit te komen. Maar eigenlijk weet ik het zelf nog niet. Ik heb ook een vriendin, maar zij mag hier nooit achter komen. Misschien ben ik wel bi-sexueel. Deze groep heeft het volgens mij nog veel moeilijker”.

Patrouilles

Tijdens mijn gesprek met Willem rijdt er een politie-auto langs. Ze noteren de kentekens van de geparkeerde auto's. Willem: „De politie rijdt twee tot drie keer per dag langs. Echt vriendelijk is ze niet. De politie is, geloof ik, niet zo blij met deze plek. Maar waar moeten we anders heen?” De politie van Valkenburg, tot welke gemeente het Keelbos behoort, staat echter niet negatief tegenover

Een oudere man vertelt zijn verdriet over het verlies van zijn zoon. Af en toe trilt zijn onderlip en achter zijn ogen vermoed je opdringerige tranen. De eenvoud van zijn woordkeus maken de ellendige waarheid van het gebeurde onontkoombaar. Ik ben ontroerd en bewonder zijn durf. Maar ergens achter mij in de zaal hoor ik een stem zeggen: „Daar heb je weer iemand die zo nodig zijn smartlapperij voor het hele volk moet uithangen”.

DE BIECHTBUIS

DOOR RENE DIEKSTRA

De televisie is steeds meer een middel aan het worden om ons emotioneel uit te spreken, om gevoelens te bekennen. Niet zelden zeggen mensen tegen een talkshow-presentator meer intieme dingen dan ze thuis ooit verteld hebben. Daarmee nemen ze, vaak zonder dat op het moment zelf te beseffen of te overzien, emotionele risico's.

Want morgen moeten ze toch de familie en de slager en de melkboer weer onder ogen komen, en die zullen vermoedelijk niet meer op precies dezelfde manier tegen ze aankijken als ze gisteren deden. Wie meer emotionele waarheid over zichzelf onthult, wordt bloter, kwetsbaarder.

Waarom doen zo veel mensen het eerder op de buis dan thuis? De eerste belangrijke gedachte is dat wat op de buis gebeurt niet op zichzelf staat. Het is voor een belangrijk deel een symptoom of signaal van wat er in de samenleving in het algemeen gaande is. Iedere dag weer trekken vele tienduizenden mensen zich samen met een gesprekspartner - een psycholoog, psychiater, psychotherapeut etc. - terug in de afzondering van een behandelkamer om in alle veiligheid het masker van alledag af te kunnen leggen en te kunnen spreken over wat er in hen leeft en lijdt.

Hoewel de meeste psychologische handboeken daar geen woord over reppen, is een van de meest fundamentele menselijke behoeften: gekend worden. En een van de belangrijkste oorzaken van onbehagen is het ervaren van de dwang om je naar buiten toe anders voor te moeten doen dan je je innerlijk voelt. Zolang de angst voor wat onze partner, onze familie, burens en buren, andere mensen zullen zeggen, doorslaggevend blijft,

verplichten we ons als het ware ons zelf te verloochenen.

Dat komt zelfs in heel eenvoudige dingen tot uitdrukking. Twee mensen ontmoeten elkaar weer eens en de een vraagt „alles goed?”. waarop de ander antwoordt: „Ja, prima en met jou ook?”. Hier worden geaccepteerde leugens uitgewisseld, want alles is natuurlijk niet goed en het terecht antwoord op de vraag „alles goed?” zou zijn „nou nee, niet alles”. Maar ik sluit bepaald niet uit dat degene die zo'n antwoord krijgt, zal reageren op de manier van: „nou gauw wegwezen, want straks begint hij/zij nog zijn hele ellende uit de doeken te doen”.

In het dagelijks leven zijn we meestal alleen voorwaardelijk in andere mensen geïnteresseerd, namelijk voor zover dat in onze eigen plannen, behoeften of denkbeelden past. Het is typerend dat de twee meest gehoorde klachten die de mensen ten opzichte van elkaar hebben, zijn: dat er niet naar hen wordt geluisterd en dat ze niet worden gehoord. Het is in zekere zin bitter dat die klacht vooral bestaat tussen mensen die naast elkaar leven, zoals ouders en kinderen of partners.

En evenzo is het in zekere zin bitter, dat we voor een luisterend oor vaak de deur uit moeten. Mensen vertellen in de eerste paar uur aan hun professionele gesprekspartner vaak meer dan ze in twintig jaar aan hun partner hebben verteld. Als je ze naar het waarom daarvan vraagt, is het antwoord vaak: „als ik mijn partner alles verteld zou hebben wat ik nu aan jou verteld heb, dan was het al veel eerder een puinhoop geweest”.

Wat doet een mens als hij weet dat zijn waarheid dodelijk is?, stelt de psycholoog-theoloog Eugen Drewermann in zijn boek Beelden van Verlossing.

Gewoonlijk neemt hij die terug, normaal gesproken legt hij zich matiging op, en hij zal daarvoor gegronde redenen vinden - het zijn altijd dezelfde even juiste als onbenullige uitvluchten: er is niets mee gewonnen, de kinderen zijn te klein, je moet verstandig zijn, je verwacht te veel van een relatie.

Als je dat maar lang genoeg volhoudt, weet je op den duur helemaal niet meer goed wat je nou eigenlijk wilt of voelt. Het is de angst om je te laten kennen en de behoefte om gekend te worden, die veel mensen ofwel in de handen van een therapeut ofwel in een andere relatie of in beiden doet belanden. Maar wie zich aan alle verantwoordelijkheid onttrekt om te proberen wat nog nooit geprobeerd is - namelijk met de ander waarvoor je wegvlocht alsnog de emotionele dialoog aangaan - die blijft in een cirkel ronddraaien.

Er is een Russisch spreekwoord dat zegt: met de leugen kom je de hele wereld rond maar je komt nooit thuis. Wie zich buigt voor de angst en zich niet wil laten kennen, zal hoe langer hoe verder van zichzelf en van de mensen om zich heen wegraken, vervreemden. Veel relaties lopen onherroepelijk op de klippen omdat mensen zich te lang niet hebben willen laten kennen. In zekere zin hebben we dus geen keus. Steeds als we ons volkomen oprecht uitspreken, lopen we het risico om verkeerd begrepen te worden, in ruzies verzeild te geraken, vijandigheid op onze hals te halen, voor smartlap of slappeling uitgemaakt te worden of zelfs de relatie op te blazen.

Wat heet risico lopen. In het dagelijks leven, met onze partners, kinderen, ouders, vrienden of vriendinnen zal dat gewoon gebeuren. Je laten

kennen betekent meestal, in ieder geval op de korte termijn, gelazer met anderen. Maar je niet laten kennen betekent meestal, op de lange termijn, gelazer met anderen, en op de korte termijn vaak ook met jezelf, omdat er nogal wat energie in kan gaan zitten in het weghouden, verdringen van dingen die je (eigenlijk) wilt of voelt.

Steeds meer mensen lijken, gelukkig, in de gaten te krijgen dat je waarheid ligt in wat je wilt verbergen en dat je gezondheid ligt in wat je wilt vertellen. Uit een onderzoek van de gezondheidspsycholoog James Pennebaker blijkt dat mensen die voor de televisie openlijk over bepaalde geheimen of gevoelens waarvoor ze zich schaamden, gesproken hadden, zich in de volgende weken en maanden qua gezondheid beter gingen voelen. Wat dat betreft, zou je kunnen zeggen, hebben mensen gelijk om als ze de kans krijgen de biechtbuis te gebruiken, die kans ook te benutten.

Maar vindt het televisie-voorbeeld op dit punt thuis navolging? Voor zover we weten: nauwelijks. Dat hangt samen met het feit dat leren vaak domein-specifiek is, zoals psychologen dat noemen. Wat we in de ene situatie leren, kunnen we niet zonder meer in de andere toepassen. Daar moet het opnieuw geleerd worden. Veel mensen spreken in hun thuissituatie niet over hun 'ware' gevoelens, omdat ze wat al te vaak een reactie hebben gekregen in de trant van: „je moet niet voelen wat je voelt”. Kortom, de woorden gezin of relatie dekken ook nu nog vaak levens van mensen waarvan de een de houding heeft van „je moet niet voelen wat je voelt” en de ander van „je moet eens voelen wat ik voel, maar dat kun je niet eens”.

VAN AMERONGEN EN MAHLERS MARIASYNDRROOM

DOOR CEES VAN HOORE

De psycho-analyticus Sigmund Freud en de componist Gustav Mahler hadden op 26 augustus 1910 in Leiden een gedenkwaardige ontmoeting. Een wanhopige Mahler, bij wie de artsen een defecte hartklep hadden geconstateerd, raadsleegde er Freud over zijn huwelijksproblemen met zijn vrouw Alma. Waarom, waarom, zo vroeg Mahler zich af, moest hij toch altijd maar werken en verwaarloosde hij haar zo? Waarom moest ze bij hem zo lijden? Freud, die in Nederland een paar dagen op vakantie was, stelde zijn diagnose. In het voormalige Leidse restaurant In Den Vergulden Turk – nu is er op die plek een vestiging van Vroom & Dreesmann – wees hij op een te grote moederbinding bij Mahler.

Rond deze ontmoeting schreef Martin van Amerongen, columnist, schrijver en hoofdredacteur van De Groene Amsterdammer, 'Mahler's Mater Dolorosa', een kostelijke novelle, waarin hij de twee joodse grootheden naast elkaar in een bank in een katholieke kerk neerplaatsnemen. Binnenkort wordt Van Amerongens novelle door Frans Rasker verfilmd.

Het idee voor dit boek is precies een jaar en zeven maanden geleden geboren. Frans Rasker vertelde me toen dat hij die ontmoeting tussen Mahler en Freud in Leiden wilde verfilmen. 'En dan moet jij de basis daarvoor aanleveren', zei hij. 'Geen script, want dat is een

vak apart, maar gewoon een mooi elegant verhaal met veel dialoog erin'. Dat heb ik gedaan."

Van Amerongens novelle is onderverdeeld in drie hoofdstukjes: 'Wenen', 'Leiden' en 'München'. In het hoofdstukje 'Wenen' zien wij Mahler als een 'workaholic' avant-la-lettre, altijd maar bezig met zijn muziek. Alma wordt door hem schromelijk verwaarloosd. Haar eigen artistieke aspiraties betekenen niets voor de grote componist. Als zij hem vertelt dat zij zelf ook liederen schrijft en daarmee graag wil doorgaan, onsteekt Mahler in woede. 'Er is hier maar één componist in huis, en dat ben ik'.

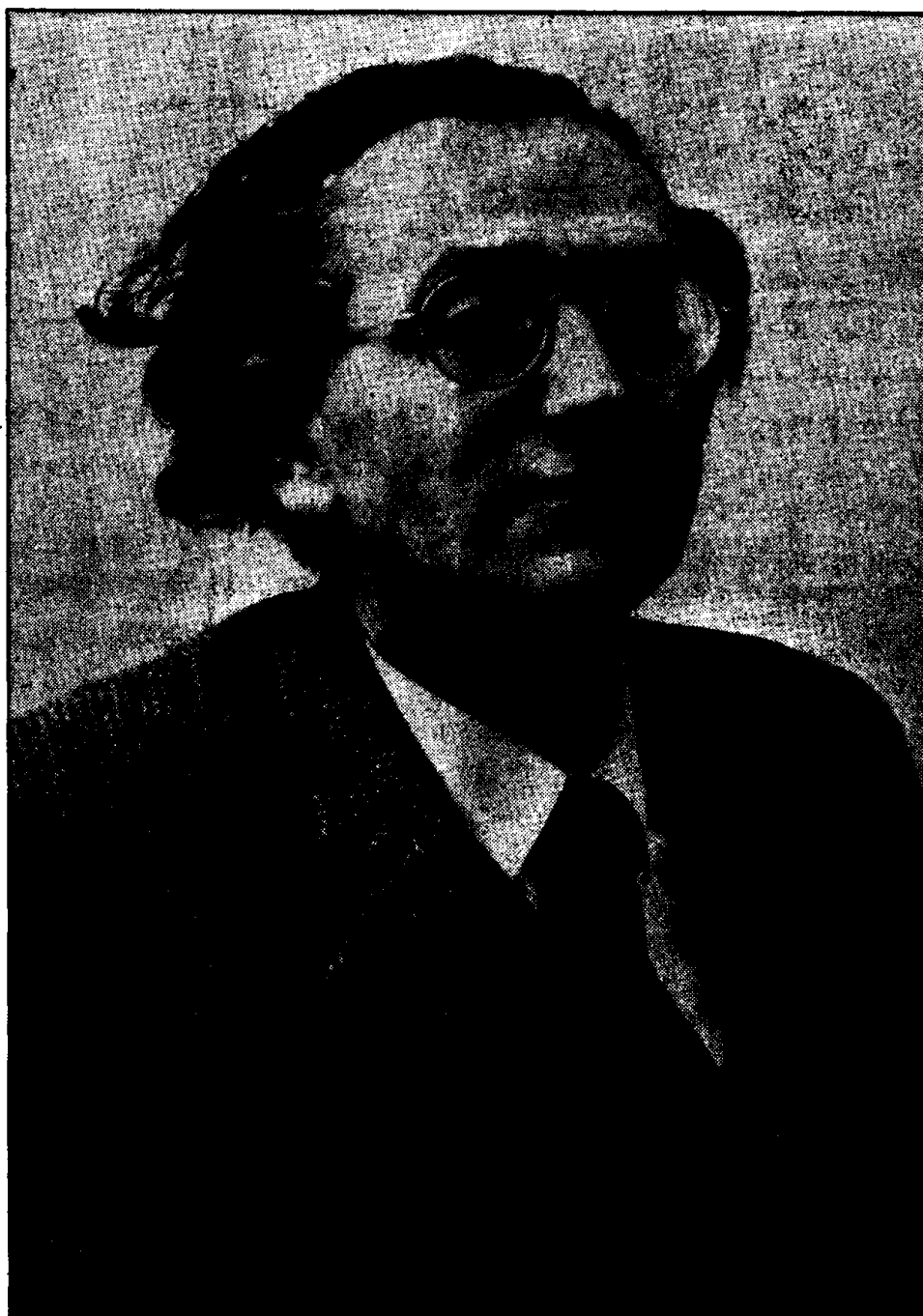
Minnaar

Alma besluit een offer te brengen op 'het altaar van de kunst'. Ze trouwt met Gustav. Maar na nachten onbemind in bed te hebben gelegen, neemt zij een potente, jonge minnaar. Een minnaar bovendien die haar niet zoals Gustav een goedkeurend klappie op haar achterste geeft na de coïtus en daarna weer vlug aan het werk gaat. Wanneer de componist hoort van de verhouding, raakt hij hevig ontsteld. In 1910 maakt hij met Freud een afspraak in Leiden. De psycho-analyticus is op dat moment een paar dagen op vakantie in Noordwijk, dus dat komt mooi uit. Met behulp van vele bronnen heeft Van Amerongen trachten te reconstrueren hoe het gesprek tussen Freud en Mahler, dat zij hielden tijdens een lange wandeling, moet zijn verlopen. De twee grootheden hadden afgesproken in het restaurant In Den Vergulden Turk in de Breestraat. Na wat inleidend gesproken te hebben over de wandeling te gaan maken, die hen via het Van der Werffpark, de Lodewijkkerk,

het Rapenburg en de Hortus Botanicus weer terug zou brengen naar In Den Vergulden Turk. Freud weet op het eind van hun wandeling wat Mahler mankeert. De componist heeft een te sterke moederbinding. 'Wij noemen dit in de psycho-analyse het Mariasyndroom'. Door die te grote moederbinding wordt Mahlers gedrag tegenover Alma verklaard. 'Uw moeder heeft ongetwijfeld geen gemakkelijk leven gehad. Zij heeft veel geleden, niet in de laatste plaats dank zij haar slechte huwelijks. Eigenlijk vindt u – onbewust, begrijp mij goed – dat ook uw echtgenote lijden moet, de vrouw die u naar het beeld van uw moeder wilt modelleren'.

Neurosen

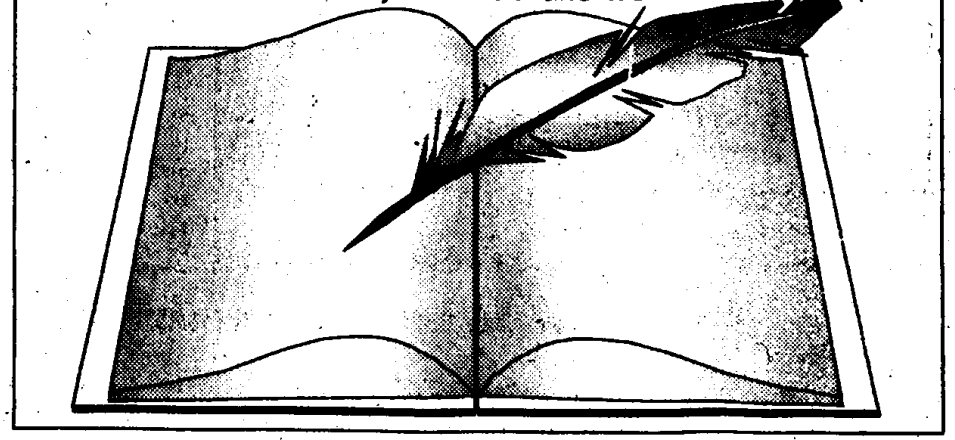
Van Amerongen: „Ik zeg niet dat de wandeling en het gesprek precies zo zijn verlopen als ik het beschrijf, nee, het had zo kunnen gaan. Mijn boek is voor 100 procent bedacht en voor 98 procent waar. Ik heb één keer een systematische wandeling gemaakt door de binnenstad van Leiden. Toen ben ik ook naar het gemeente-archief geweest, waar ik wat materiaal heb gevonden over die ontmoeting. Om erachter te komen wat voor weer het was op die dag, heb ik oude kranten doorgenomen. Het regende op die middag in 1910." „Ach, ik steek in dit boek af en toe wel eens de draak met mijn hoofdfiguren. In zo'n passage bijvoorbeeld waarin ik Freud laat zeggen dat de stropdas een symbool is voor het mannelijk lid. Hoewel, hij heeft wel gekkere dingen verzonnen. Ik waardeer Freud vooral als denker, maar zijn psycho-analytische verhandelingen zijn mij soms te bizar. Hij is voor mij gewoon een verstandige ouwe opa."

• Martin van Amerongen

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken

ANNIE M.G. SCHMIDT VOND SITTARD 'GRIEZELIG BEGRIP'

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Een klein meisje heeft het er van de schrijfster Annie M.G. Schmidt even naar uit gezien als zij haar kinderjaren in Sittard zou doorbrengen. Want op een zekere zondag kwamen bezoekers uit deze Limburgse gemeente in de kerk naar haar vaders preek luisteren. In huis van Schmidt volgde een periode van ruzie. 's Nachts werd de kleine Annie wakker door de heftige discussie in de ouderlijke slaapkamer. „Mijn moeder was erg opgewonden want ze verwelste zich te pletter en zei: verandering zou een zegen zijn, ook al werd Johan bevoepen in Wladiwostok." Schrijft Schmidt. Maar haar vader dacht daar anders over en liet oplichting van de kleine Annie bleef de familie in Zeeland, want diep in haar hart vond ze Sittard 'een griezelig begrip'.

Haar Zeeuwse jeugdbelevissen zijn nu dank zij de inspanningen van Tine van Buul en Reinhold Kuipers gebundeld in het boekje 'Wat ik nog weet' dat onlangs bij de Amsterdamse uitgeverij Querido is verschenen. Het zijn korte, autobiografische stukjes die voor een deel al in de jaren vijftig als column in Het Parool zijn gepubliceerd. Vele jaren later begon de schrijfster onder het kopje 'Wat ik nog weet' aan het vervolg in dezelfde krant. Samen met de oude verhalen vormen deze teksten nu een boekje over Schmidts ouders, haar jeugd en het domineesmilieu waar zij opgroeide.

Elk stukje van deze levendige familiechroniek is doordrongen van de typische Annie M.G. Schmidt-stijl. Zinsconstructies die schitteren door hun eenvoud en moeiteloosheid uit haar pen lijken te vloeien. Lichttaalgebruik, met oog voor de schijnbaar onbenulligste details en een humor. De ingrediënten die haar tevens tot Nederlands meest

geliefde kinder- en jeugdboekenschrijfster maken.

Vooral de humor heeft de schrijfster van thuis meegekregen want het gezin waar Annie opgroeide ging niet gebukt onder het domineesambt van vader Johan. Geen godvrezend streng regime bij de Schmidts. Overijverige zondagschoolmeesters die zijn dochter met hel en verdoemenis dreigen als zij haar 'gatie niet aan Gere Jezus wilde geven' (in het Zeeuws wordt de g als h uitgesproken en omgekeerd) worden door de dominee hard aangepakt. Thuis wordt het bijbellesz gestaakt als broerlief onder het lezen van Jesaja een feestneus opzet en zelfs in de kerk krijgt Annie alle vrijheid om zich totaal af te sluiten voor het Woord van God.

Haar moeder is dan ook ronduit boos als haar dochter zich jaren later door een zeer christelijke verlossing laat bekeren. „Het was een schok voor m'n ouders toen ze zagen dat hij zijn handen vouwde en bad voor de maaltijd en dat ik ook mijn ogen sloot en m'n handen vouwde. Mijn moeder had iets van een kip die een eendje heeft uitgebroed en angstig toeziet hoe haar kuiken in het water springt. Mijn vader bad uit beleefdheid mee. Mijn moeder niet. Ze zei fegm: 'Het spijt me, Henk wij doen dit al geruime tijd niet meer'."

Op het moment dat Annie vader verzoekt haar als lid van de gemeente te bevestigen, vraagt hij haar op ironische toon of ze nog weet wie Jezus Christus ook alweer is.

De verloofde Henk verdwijnt tot hun oplichting echter snel door de achterdeur en daarmee komt ook een einde aan Annes 'heiligheid'.

„Soms heb ik er spijt van," schrijft ze. „Ik benijd schrijvers als Jan Wolkers, Maarten 't Hart en Maarten Biesheuvel, allemaal ketteren zoals ik, maar begiftigd met een machtige kennis van het Oude Testament en de tale Kanaans."

ders. Haar vader, die langzaam wegglijdt terwijl Annie dwangmatig en versje voor Het Parool schrijft dat ze de volgende dag moet inleveren. En haar dementrende moeder die bij de oude dienstbode Wanne in Zeeland wordt gesteld maar al snel ook daar niet meer is te houden. Het zijn verhalen die je in één ruk uitleest en waar iedereen wel iets in herkent. Dat alledaagse, herkenbare waarin de gelukkige en tragische momenten zo vanzelfsprekend worden neergezet, is dan ook de grote kracht van het proza van Annie M.G. Schmidt.

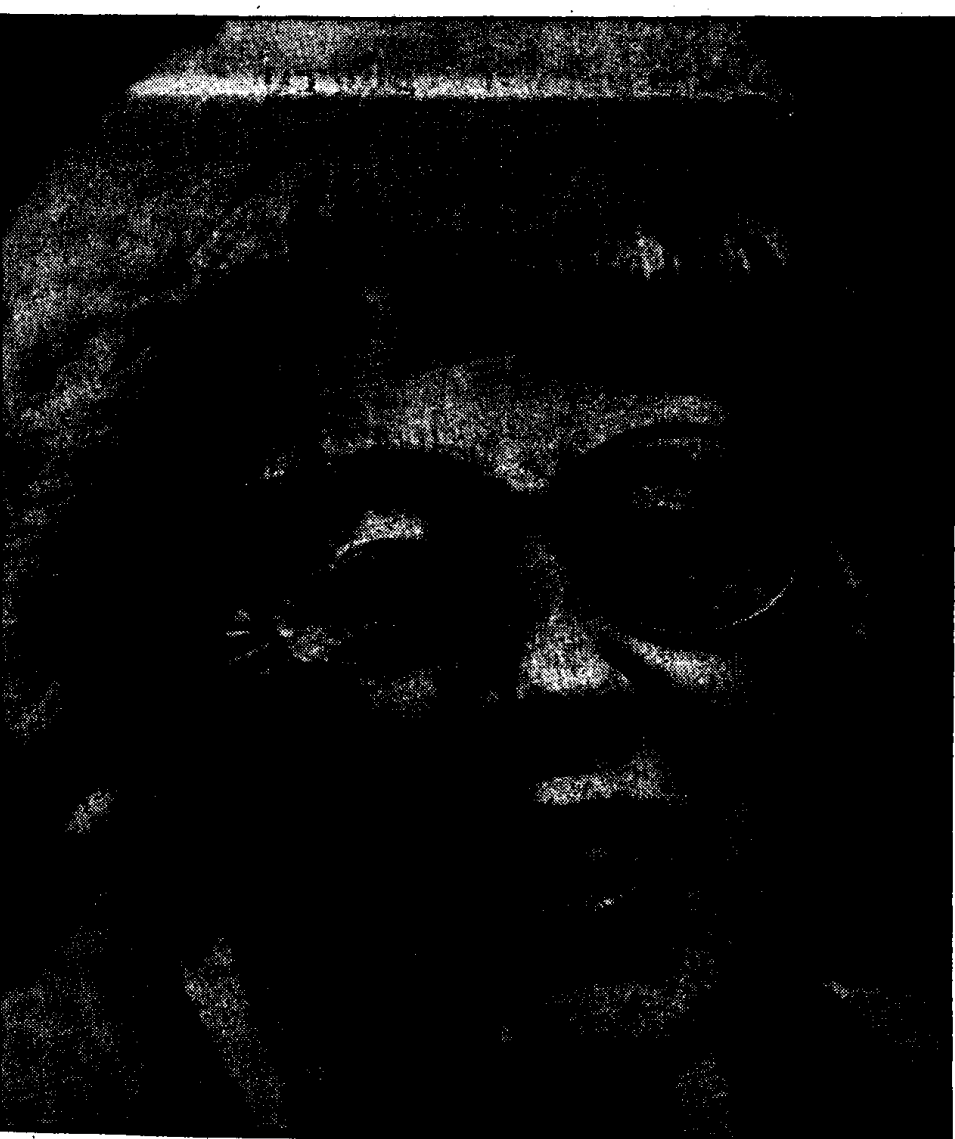
Wat ik nog weet – Annie M.G. Schmidt; Uitgeverij Querido, f 24,90.

JULIA BLACKBURNS BRITSE KIKK OP NAPOLEON

DOOR PIETER DEFESCHE

Nog geen half jaar geleden kwam ons een boek in handen over een zo buiten ons blikveld liggende figuur als de Engelse reiziger Charles Waterton. Een persoonlijke interesse in de Engelse way of life en met name in excentriekelingen als Waterton zal ons tot de lectuur van het dikke boek hebben aangezet. Je kon je afvragen wat de uitgever ertoe bewoog een zo Engels boek in het Nederlands te doen vertalen, maar moest erkennen dat het ondanks de onbekendheid van de held en de onbeduidendheid van zijn ondernemingen bleef boeien. Waarschijnlijk dank zij het talent van de schrijfster om uit archivalia een beeld op te roepen dat in al zijn onderdelen beweegt als een film.

De schrijfster was Julia Blackburn. Er was weinig biografisch

• Annie M.G. Schmidt

over haar te vernemen: niet op de flap, niet bij de uitgever, niet bij bibliotheken en niet bij databanken. En dat is eigenlijk nog zo, nu haar tweede boek vertaald is onder de titel 'Het laatste eiland van de keizer'. Qua thema verschilt het tweede boek extreem van het eerste: het gaat niet over een onbekende grondbezitter in Yorkshire maar over de meest beschreven persoonlijkheid in de geschiedenis: Napoleon Bonaparte, keizer der Fransen.

Dat de benadering andermaal Engels is blijkt spoedig. Alles wat Napoleon zo veelbeschreven maakt, ontbreekt: het gaat over de Britse fase in zijn geschiedenis, die begint met de hem door Wellington toegebrachte nederlaag bij Waterloo. De Engelse benadering is wederom die van een gepassioneerde historicus. Misschien mag ze ook wel vrouwelijk heten; staatkundige of krijgskundige beschouwingen staan niet op de voorgrond

en alle feitelijkheden zijn tegen de achtergrond van Napoleons verbijsterende levensloop en bovemenselijke verrichtingen kleinschalig en zelfs intiem van karakter.

Als het waar is dat zowel boeken met een documentaire inslag als reisbeschrijvingen hoog scoren in de belangstelling van de lezers, dan gaat Blackburns 'Laatste eiland' succes tegemoet: het is beide. Een verhaal volgt haar eigen hedendaagse reis naar St.-Helena à la recherche du temps perdu. Een andere de gebeurtenissen rond de aankomst en het verblijf van de keizer en zijn summierde hofhouding – met als epiloog de beschrijving van de overbrenging van zijn stoffelijk overschot naar Parijs in 1840. Nog meer materie leveren Julia Blackburns persoonlijke overwegingen en herinneringen, soms betrokken uit haar kinderjaren, soms uit belevenissen als het

'POSTUUM' STELT TELEUR

DOOR HANS TOONEN

'Doodgaan in mijn vak is een enorme reclame' sneert Fons Jansen, getrouwd en 'wereldberoemd in Nederland', in een van zijn eerste brieven aan zijn vriendin Ricky Mullenders, toen nog vormingswerkster en nu psychotherapeute in Maastricht.

Of 'Postuum' cabaretier Jansen (1925-1991) achteraf meer zielest oplevert, betwijfel ik toch zeer. Want wat weet je nu wezenlijk meer van deze 'horzel van Rome'? Toegegeven, de fragmenten die zijn vriendin Ricky uit bijna duizend strikt persoonlijke brieven heeft vrijgegeven, wijzen de bronnen van venijn en vreugde aan waaruit Jansen jarenlang putte voor bijvoorbeeld zijn 'Lachende Kerk'-cyclus.

Na een onzekere jeugd in 't Gooi, opgevoed door soms hardhandige tantes, klampte hij zich vast aan de gedurde zekerheid van Kerk en leger.

Pas in G3, het katholieke, geuzenachtige blad binnen de strijdmacht, begon vormingswerker Jansen aan zijn kruistocht tegen het schijnheilige. In de jaren zestig en zeventig werd hij de aanklager van een 'verkeuke generatie'. Durfde hij eindelijk die soldaat weg te sturen die 'altijd op wacht staat bij mijn gasbel van gevoel'. Werd hij de 'plaatsvervangende durver voor mensen die gevangen zitten tussen plicht en droom'. Legde hij Rome en de CDA-verbaal over de knie. Was hij de lucht-

verfrisser in de biechtstoel. Piste hij persoonlijk de hel uit. Want Fons Jansen wil de rest van zijn leven vooral eerlijk zijn.

God, wat nobel. Maar juist daar zit nu mijn teleurstelling. Over zijn in 'Postuum' opgepoetste eerlijkheid loopt een lange kras: zijn intieme verhouding met Ricky, nu 63. Hun vriendschap, zo staat achterin deze papieren balseming, was essentieel en verdiepte zich door een briefwisseling die geen enkele intimiteit schuwde.

Waarom had Fons deze 'gabbler in Maastricht' nodig? Hoe rafelig was zijn huwelijk dan? Begrip me goed, ik gooi geen steen naar buitenechtelijke relaties. Dus ook niet naar dit tweetal. Maar als je in een keer uit de kast van de familie Jansen stap met schoendozen vol (liefdes)brieven, dan kun je niet volstaan met: 'Excuseer, maar ik ben Ricky, de vriendin van Fons'. Niet dat zij à la Renate Rubenstein over dier verhouding met Simon Carmiggelt ook de deken van hun bed moest trekken. Hell no. Maar om de lezer van 'Postuum' helemaal in het duister te laten tasten, vind ik luf. En als Fons Jansen haar uitdrukkelijk verzocht heeft alleen zijn 'intieme gedachten over God, liefde en dood' (tevens onder-titel van 'Postuum' HT) vrij te geven dan blijf ik stomverbaasd kijken naar het woordje liefde en de pasfoto van Ricky Mullenders.

'Fons Jansen: Postuum'; Uitgeverij Balans, f 29,50.

DE GENERATIE X EN DE PRIJS VOOR HET COMFORT

DOOR EMILE HOLLMAN

Wanneer je behoort tot de generatie X, dat wil zeggen geboren bent in de jaren zestig ergens in de westerse wereld, en schrijver bovendien, dan zit je toch fin te koekeleken met het verleden. Je hebt historische gebeurtenissen slechts via de media aan je voorbij zag trekken. Dan behoort je tot een generatie die niet gevormd is door een grote collectieve ervaring. „Ik behoor tot de generatie die zichzelf min of meer moet vormen," vertelde de jonge schrijver Bas Heijne eens aan het literair tijdschrift Meenias. Zijn Amerikaanse generatiegenoten kunnen tenminste nog sabberen op een klein stukje Vietnam-oorlog. „Het waren de enige tijden die ik ooit mee zou maken, vóór de geschiedenis in een persbericht, een marketingstrategie en een cynisch propagandamiddel werd veranderd," zegt Andy tegen zijn broertje in het boek Generatie X van de Canadese schrijver Douglas Coupland.

Andy, Dag en Claire ontdekken dat ze aan 'historische ondervinding' lijden. Hun gestel werkt niet meer, het is geblokkeerd door de stank van copierapparaten, Tippex, de geur van briefpapier en de eindeloze stress van zinloos werk dat met tegenzin wordt gedaan en weinig applaus oplevert. Ze blazen alle drie hun carrière op en vinden elkaar in Palm Springs, een tamelijk duf woestijnstadje waar ze een Mc Job nemen, een baantje in de

dienstensector zonder enig perspectief. Het drieliet behoort tot de platzak-jet-set: lieden die voortdurend op reis gaan in plaats van te settelen, lieden die relaties onderhouden per telefoon, die wars zijn van loopbaan of bezit. Daar in de woestijn lijken ze op veilige afstand van de dwangneuroses, pharmaceutica, autostickers, video's en dierlijke televisieblifheid.

Hoewel kinderen van hun tijd gaan Andy, Dag en Claire op zoek naar iets dat hun leven waarachtig en zinvol kan maken. En dat dat niet eenvoudig is in het oppervlakkige land van Stars and Stripes moge duidelijk zijn. Ik ben bereid alles over de Verenigde Staten aan te nemen zolang het maar krankzinnig is. En er staat nogal wat krankzinnig in dit boek. De wederwaardigheden van het drieliet zijn zo verbluffend gechargeerd dat je om de paar bladzijden schatert van het lachen. Coupland lardeert zijn boek met turbotoel in de marge, maar van leuk en lolig is niet enkel sprake.

Wat opvalt aan Couplands vertolking van generatie X is de onmacht op 'normale' wijze met elkaar te kunnen communiceren, de onmacht emoties te tonen anders dan door auto's te bekrassen of een McDonaldsrestaurant vanuit een helikopter te bombarderen met magnetrons. De drie vrienden in Palm Springs hebben daar iets op bedacht dat ook de schrijver van het boek goed uit moet zijn gekomen. Zij communiceren voornamelijk door het vertellen van verhalen, sprookjes. „Of ons leven wordt een verhaal, of er is met geen mogelijkheid door te komen," zegt Claire.

Hoewel het leven in Palm Springs zijn decadente en bijzonder lachwekkende gangetje gaat komen steeds de magische verhalen die nog nonchalant, smakelijk worden opgediend maar soms pijnlijk diep en helder zijn. Andy, Dag en Claire hoeven zich in principe nergens zorgen over te maken, God, ouders, politiek, sex, geld, bezit, macht, het interesseert hun geen zak. En toch zoeken ze gretig naar een verlossing, dromen ze van een paradijselijke toestand.

Op kerstdag denkt Andy na over zijn leven, dat toch in het teken staat van zoets als collectieve welvaart. „Als je tot de burgerklasse behoort, moet je leven met het feit dat de geschiedenis je zal negeren. Het is de prijs die dagelijks wordt betaald voor het comfort en het stilzitten. En vanwege die prijs zijn alle momenten van geluk steriel, en passeren alle momenten van verdriet zonder mededogen. Elk momentje van oplichtende schoonheid zal volkomen vergeten worden en snel vervangen door duizenden stil groeiende bomen."

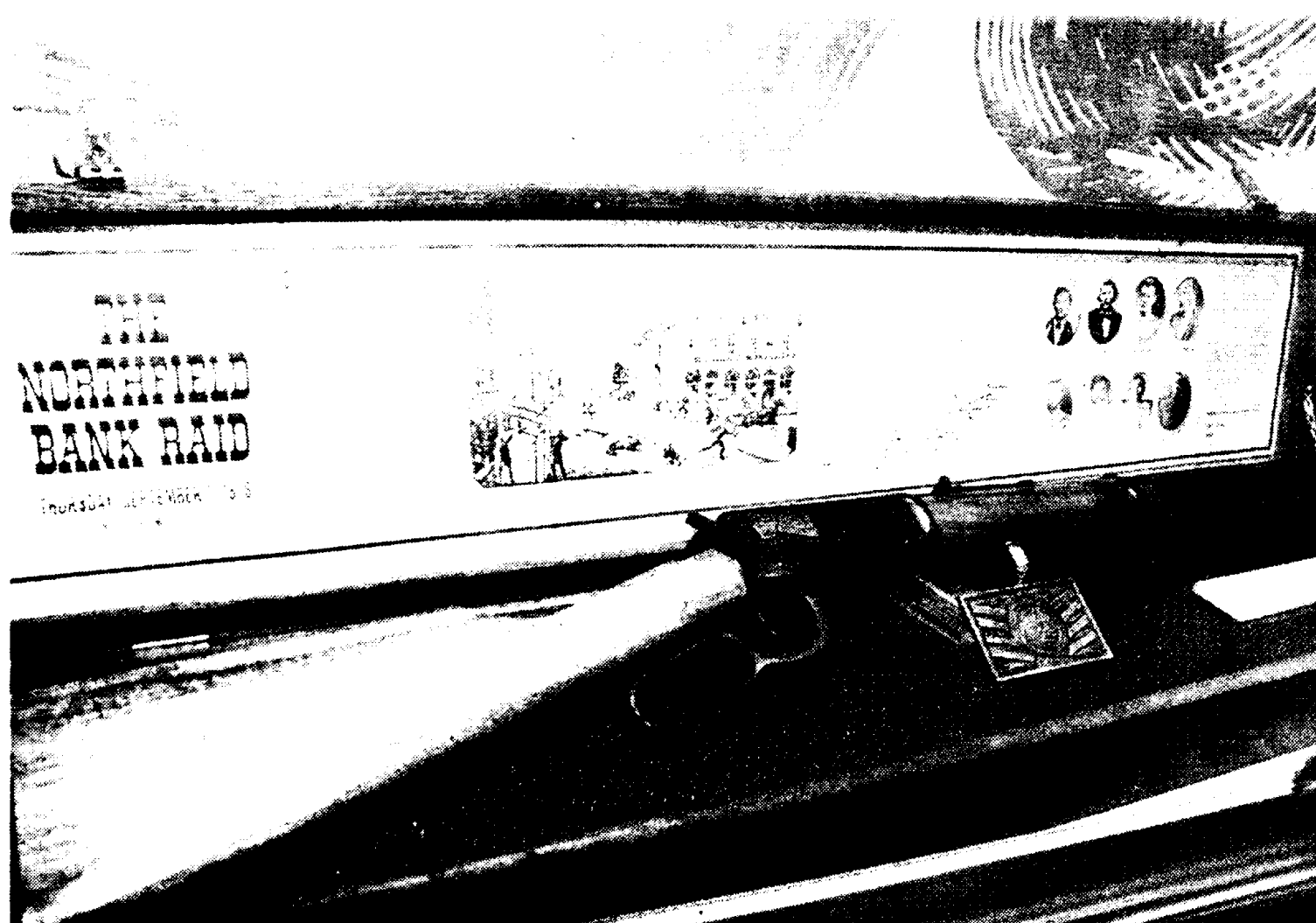
Generatie X – Douglas Coupland; uitgeverij Meulenhoff, f 34,50.

ongeluk van de Spaanse generaal waar het boek mee begint, soms uit recente berichtgeving als die over de Golfoorlog. De subjectiviteit van haar waarnemingen en keuzes is misschien wel het geheim van haar vermogen het verleden op te roepen met een verbazende veelheid aan details en met de beweeglijkheid van een film. Niets ontgaat aan haar waarneming: de uitgelatenheid van de gevangene keizer bij zijn spelletjes met de kinderen van zijn gastheer, de rolvastheid van zijn hofhouding, de rottende planken in de badkamer, het patroon van het behang, de rat in de driekante steek, het aanzien van de lever bij de autopsie.

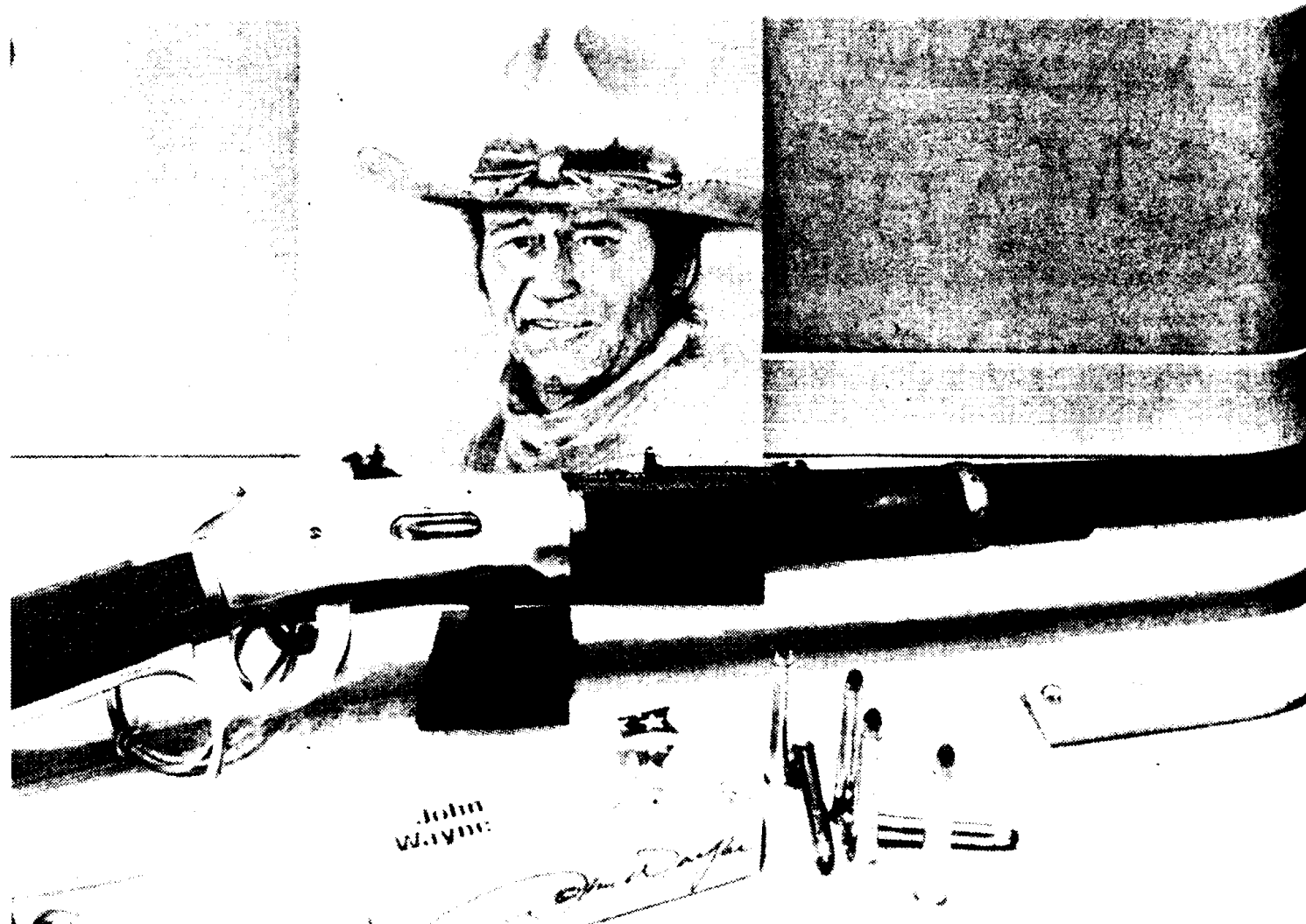
Wat de keizer zelf aangaat – zijn ondergang schijnt zich als een natuurgebeurtenis te voltrekken. Er blijft een beeld overeind dat weliswaar losstaat van het verleden, de dagelijkse en haar trivialiteiten niet ontkomt, maar zijn grootheid niet aantast. Er blijft de indruk hangen van iemand met gevoel voor de betrekkelijkheid der dingen, vol ironie ook en gevat: 'Dit is geen goed land om in te wonen; ik had beter in Egypte kunnen blijven'.

Het laatste eiland van de keizer – Julia Blackburn; Uitgeverij Van Oorschot, f 44,90.

● Het herdenkingsgeweer ter ere van het neerschieten van Jesse James en zeven andere bandieten.

● Het John Wayne-geweer, uiteraard een Winchester.

● Amerikaanse soldaten schoten in de Tweede Wereldoorlog ook met een Winchester, de beroemde M1.

● De verheerlijking rondom de Winchester.

● Buffalo Bill met Sitting Bull pronken met een Winchester.

● Het logo van Winchester

President Ted Roosevelt mikt ermee op beren. Jesse James overviel er banken en postkoetsen mee. Witte Veder schoot er Arendsoog mee uit de knel. John Wayne joeg er Indianen mee naar de Eeuwige Jachtvelden. Sitting Bull pronkte ermee in

de Wild West Show van Buffalo Bill. Engelse tommies namen er Duitse soldaten mee op de korrel. En in Luik, met voorsprong Europa's wapenstad nummer 1, ligt het hu achter glas maandenlang te kijk. De Winchester, al meer dan honderd jaar een moordwapen van een geweer. Schets van een gestaalde mythe.

Eerst even de loop tegen je geweten. Mag je uit je bol gaan van een wapen? En dan nog wel van de Winchester, het kolfje naar de hand van kolonisten die Indianen neerknalden. Claude Gaier, directeur van het Wapenmuseum van Luik, schiet vanuit de heup terug: „De slachting van de Indianen begon eigenlijk al toen Columbus, nu vijf eeuwen geleden, Amerika ontdekte. Voordat er één schot was geval-

len, waren de oorspronkelijke bewoners al ten dode opgeschreven.”

Verwacht in Luik, dank zij HERSTAL (voorheen FN ofwel Fabrique Nationale) de wapensmederij van Europa, geen gebroken geweer. Deze Belgische stad aan de Maas is er juist beretrots op dat de mythe van Winchester er te vereren valt.

Wie niet verder kijkt dan een geweerloop lang is, geeft zich snel

gewonnen voor de gestaalde perfectie van dit Amerikaanse repeetergeweer, genoemd naar zijn fabrikant, de voormalige hemdenmaker Oliver Fisher Winchester (1810-1880). Dat Winchester al meer dan een eeuw buitengewoon in trek is, blijkt uit de productie van dertig miljoen wapens in meer dan 250 modellen en miljarden patronen.

Trouwens, je hoeft alleen maar langs de achter glas uitgestalde Winchester-relikwieën in het Wapenmuseum van Luik te schuifelen om de verheerlijking van dit moordwapen te begrijpen. In bijna elke vitrine hangen beroemde herdenkingswapens. Zoals de handgemaakte karabijn, bouwjaar 1876, die herinnert aan 7 september 1876. Op die donderdag, vlak na 'high noon', wil de bende van James Younger de Northfield Bank in Minnesota beroven. Enkele uren later telt de sheriff acht lijken, waaronder die van de 'outlaws' Frank en Jesse James. Mooi morsdood geschoten met een ...Winchester.

Iets verderop pronkt het John Wayne-geweer, uiteraard met

handtekening van de legendarische Hollywood-held. Een pronkstuk later toont een foto van Gary Cooper en Burt Lancaster, twee witgehoede helden in 'Vera Cruz' (1954). Uiteraard met een Winchester in hun schietgrage knuisten.

Natuurlijk kon Hollywood in zijn Westerns moeilijk om de Winchester heen. Dat menige cowboyfilm uitdraaide op een indianenverhaal,

daarvan werd geen punt gemaakt. Dat de indianen als bison zijn doodgeschoten met dit repeetergeweer, is helaas historisch. Dank zij de uitvinding van dit semi-automatisch wapen kwam er vanaf 1866 meer schot in de verovering van het Westen.

Zestig schoten per minuut: deze

garantie gaf Oliver F. Winchester, later opgevolgd door zijn enige zoon William Wirt. Het geweer was nauwelijks over de toonbank, wist menig kolonist te vertellen dat je een Winchester maar éénmaal hoefde te laden om er de hele week mee te kunnen schieten. Sindsdien hangt er een geladen sfeer in Amerika. Want deze supermacht tel nu bijna evenveel wapens (zuinig geschat op 225 miljoen) als inwoners (245 miljoen).

Angst

Wat er nog over is van het rokende rijk van Oliver F. Winchester? Weinig, want HERSTAL nv US-RAC is sinds 1990 licentiehouder van Winchester. En van Winchester zelf vind je alleen een straatnaam en een merkwaardig huis terug in de Santa Clara Valley, Californië.

Aan Winchester Avenue staat een van de meest waanzinnige villa's ter wereld, opgetrokken uit angst-zweet van Sarah Pardee, weduwe van William Wirt Winchester. Toen haar man in 1881 aan toring (oef!) overleed, wilde Sarah geen dag

langer in Hartford, Connecticut, wonen. Omdat ze in de ban was van het occulte, vreesde zij de wraak uit het rijk der doden. En dan vooral van al die honderdduizenden, geveld door een Winchester. Kind noch kraai hebbend, maar wel veertig miljoen gulden in aandelen, poetste Sarah de plaat richting de achtertuin van Amerika: Californië. Toen nog zo wild en woest dat de geesten haar daar niet zo gemakkelijk zouden vinden. Sarah kocht er een vruchtbaar landgoed. Plantte er meteen een hoge heg omheen. Betaalde haar personeel dubbel om niet over haar nachtmurrie te roddelen. En begon aan de bouw van een huis waarin elke Winchester-geest zou verdwalen. Bij de bouw draaide namelijk alles om het ongeluksgetal 13.

Dertien

Wie dit huis van de angst bezoekt, telt bijvoorbeeld niet meer en ook niet minder dan dertien gaatjes in het afvoerputje van de dertien badkamers. De dertiende badkamer heeft dertien ramen. Het merendeel van de plafonds in de 160 (honderd zestig) kamers telt dertien panelen. Dertien treden tellen ook bijna alle trappen, waarvan er vele leiden naar blinde muren. Een komt zelfs uit bij een deur die na opening eindigt in een diepe doodsmaak.

Dertien brengt alleen onheil voor hen die kwaad van geest zijn. Van-

daar dat de zotte Sarah zich er veilig voelde. Bovendien mocht de bouw van het huis nooit klaar zijn. Want dan zijn de geesten ook nog niet klaar met jou. Overigens een gewoonte die ook ingeburgerd is bij rooms-katholieke bouwmeesters. Kathedralen mogen nooit voltooid, dus volmaakt zijn. Want alleen God is volmaakt. Dit even ter zijde.

Gauw terug naar het stenen spinneweb aan Winchester Avenue. Het is Sarah gelukt om hoogbejaard, rustig en eenzaam te sterven.

Gewoon in haar slaap, ergens in 1922. In een van de honderd zestig kamers die het huis rijk was. Waar je een Winchester kon afschieten zonder iemand te raken. Zelfs geen geest.

Expositie

De tentoonstelling van 'Winchester, legendarische wapens' valt samen met de herdenking van de ontdekking van Amerika door Christoffel Columbus, nu vijf eeuwen geleden. De expositie loopt tot en met 10 januari 1993. De Winchester-collectie is zeven dagen per week te bezichtigen in het Wapenmuseum van Luik, 8, Quai de Maastricht, Luik.

DOOR HUUB MEIJER

Herfstheurs voor interieur en wooncomfort

Huiselijk

DOORMAR GROEN

● Helemaal nieuw is de spaarlamp met kleine fitting, waardoor het toepassingsgebied een heel stuk groter wordt. Foto: GPD

DOOR THEA WAMELINK

Estimate

Rente vanaf

7,9%

Effectieve rente 8,3% p.a.

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Te huur goedkoop huurwoning

Te huur geve. kleine EEN-GEZINSWONING op app. in Roermond. Huur vanaf f.300,- tot 18.00 uur op werkdagen 04703-2474.
Te h. geve. GARAGEBOX, o.g. Heerlen (Molenberg). Tel. 045-421834
Echt paar zoekt dringend rustig gelegen WOONRUIMTE. Huurp. p.m. f.200,- p.mnd. 045-428450.
Te huur geve. woonhuis LANDGRAAF op omg. Huur f.900,- per maand. Tel. 045-322858 na 17.00 uur.
Te huur gevraagd FRUITRUIJTE, o.g. Heerlen. Tel. 045-720729.

Te huur in centrum van Heerlen

Tweekamerappartement
INL. STENSTRA BEDRIJFSMAKELAARDIJ B.V.
Tel. 045-71 22 55 (maandag tussen 9.00-12.00 uur).

Te huur ruime BOVENWONING, gelegen te Mithelen, huurp. f.750,- 0455-1728, na 19.00 uur.
OIRSBEK, te huur 1-pers. studio met eigen keuken, bad, en berging. Tel. 04405-1700.

Te huur woonhuis halfvrijst. 4 s.l.p.s., tuin met zwembad en toebehoren, inbouwkeuken, ligbad, rolluiken en alarm. Huurp. f.1.850,-. Verdere inf. tuss. 19.00-21.00 U. 045-222556

Te h. mooie WONING in Brunsom, 3 s.l.p.s., z. tuin, f.1.500,- incl. G.W. L. Evt. opslagruimte. Verkdr. 4, Brunsom, evt. direct te aanvaarden, te bez. na tel. stapr. Tel. 045-229594.

HEERLEN, per 01-12-92, gestof. leuke stadwoning in nette buurt voor werkend stel. Pand is duurzaam afgewerkt en uitger. met vele extra's. Huur f.990,- excl. borg f.3.500,-. Te bevr. Landgoed Schoutenhof, tel. 0455-2002.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Te huur in Amsterdam, Bos en Lommer, gemeub. 3-KAMERWONING met gezamenlijk gebr. v. keuken, douche en toilet, f.1.200,-, incl. Tel. 020-8814038.

APPARTEMENTEN te huur v. 2 personen. Tel. na 17.00 uur. Tel. 045-257090.

Maasricht/Wyck: TOOP/praktijkwinkel ca. 30 m2. Tel. 0455-2659

Te h. APPARTEMENT centrum Sittard. Br.o.n. B-2934 Limburgs Dagblad, Postbus 12100, 6401 DC Heerlen.

HULSBURG te huur gestof. appartement, 1 & 2 pers., incl. water en stroom, f.590,- p.mnd. 04405-3018.

Winkel-woonhuis, werkpl. ELJSDEN, Vroenhof 12. Tel. 04409-1266.

Te huur APPARTEMENTEN Spekholzerheide. Tel. 045-319847.

Te huur bedrijfs OPSLAG-HAL p.m. 450 m2, centr. Heerlen. Tel. 045-750531.

Luxe CARAVAN, 4 pers. tot 6-93. Toilet, douche, ven. Huur f.500,- p.mnd. en v. mnd. borg. 045-228527.

Bedrijvenpark
Op zichtlocatie gelegen b.p. Wolkou te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald. Koopprijs op aanvraag. Inl. Grouwe/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

Na een zeer goede verkoop
zoeken wij dringend voor onze klanten huizen in het gehele grensgebied.

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

**** Spaarhypotheek - 8,5% ****
Hypotheekcentrum Limburg
☎ 045 - 74 16 16

*** KIES VOOR ZEKERHEID ***
Spaarhypoth. 8,5%, 20 jaar vast
Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens.
Bel tijdens kantooruren: 045-712255.

Stienstra Hypotheekservice
Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Zelf verhuizen?
Liever met een bestel- of vrachtauto van
AUTORENT BASTIAANS.
v.a. f.65,- per dag ex. b.w. incl. 100 km. Wij sturen u graag een prijzest. Bel: 045-724141 Heerlen, Spoorringel 50.

Ondernemers OPGELET!
LANDGRAAF - Hoogstraat 19
Winkelwoonhuis
aan drukke straat bij centrum gelegen
Ind: Winkel ca. 40 m2, geheel onderkelderd voor opslag, apart zeer complete bovenwoning en ca. 10 mtr. achtertuin
Gas, c.v., nieuw dak, geheel vernieuwde elektr.
Kortom komen naar al deze mogelijkheden!!!
Koopprijs f.97.500,- k.k.
Denis Vastgoed. Tel. 040-518428.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

TE KOOP
GELEEN, Kluis 28 en 28A
Winkel-woonhuis met kamerverhuur. Ind.: 4 kelders, winkel en kantoor ca. 77 m2, gas C.V., magazijn ca. 61 m2, woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, garage, tuin. Kamerverhuur: keuken, 7 kamers, 2 badkamer.
Huurprijs ca. f.23.500,-
Koopprijs f.360.000,- k.k.
INTERESSE?
Bel voor een afspraak!
Telefoon: 046-757171, b.g.g. 046-746003.
Past. Vonckenstraat 12, Geleen.

Direkt de hoogste prijs!!

Wij kopen direkt zelf aan, geen makelaarskosten, Aanvaarding op langere termijn of opkopen geen bezw. DENIS VASTGOED, bel vrijblijvend 040-518428.

Norel, nieuwe dimensie in hallen

STANDAARD:
Rond/Rondhal va. f.6.400,- Norm/Orionhal va. f.18.700,-
MAATWERK:
Showrooms, kantoren, koel- en vrieshallen, peuterspeel-
zalen, gymzalen, tennishallen, fabrieken, meubelplanken.

Koop/lease Hamar 045-210719

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Exclusief huis
In landhuisstijl gelegen te Seltkant Tuddem Duitsland 100 m2 woonopp: vloerverw., originele kacheloven. Vloeren en trappen beg. grond wit marmer. Witte stijleuren. Aangelegde tuin en oprt. Dir. te aanv. Inl. J. Corsten, Sebastianenstr. 7 Tuddem Duitsland, tel. 0949-24561599.

Heden open huis van 13 - 15 uur
HOENSBOEK, Ridder Hoenstraat 137.
Groot vrijst. woonhuis op 965 m2 perceel, kelder, grote woonkamer, gr. eetkamer, 4 s.l.p.s., luxe witte badkamer, ged. dubbelglas, rolluiken, nieuwe c.v., grote tuin, garage. Vraagprijs f.275.000,- k.k. Kom vandaag vrijblijvend kijken! Tel. 046-742550. Jos Storms o.g. Geleen.

Heden open huis van 15 - 17 uur
MUNSTERGELEEN, Veldgraaf 12.
Jong vrijstaand woonhuis (1987) met garage, mooie tuin (15 mtr. diep), woonkamer 45 m2, witte aanbouw keuken, 3 s.l.p.s., badkamer met ligbad, 2e toilet (wit), grote zolder (vaste trap), hardhouten kozijnen, dubbel glas, keuring pand op prima lokatie. Prijs f.193.000,- k.k. Kom vandaag vrijblijvend kijken! Tel. 046-742550. Jos Storms o.g. Geleen.

vrijstaand
Bwj. 1991, vrij uitzicht achter, U-vorm. vloerbetegelde woonk., eetk., en keukens (51 m2). Kelder (26 m2), 3 s.l.p.s., beteg. badk., (bad, ww, douche, 2e wc). Zolder (60 m2). Gar. met vierling. CV-gas, goed geïsoleerd. Direkt vrij nabij Margraten. f.280.000,- k.k. Verdere inlichtingen:

Makko Gulpen
NVM-makelaar-taxateur, Rijksweg 67 Gulpen.
Tel. 04450-2182, zaterdag tot 12.30 uur.

Te k. in Hoensbroek
Prins Willemstr. 78, halfvrijst. woonh. met gar. Ind.: hal, 2e toilet, woonk. 40 m2, parketvloer, open haard, half open elken keuken, 3 s.l.p.s., badk. met ligbad, douche, 2 wastafels, vaste trap naar zolder. Bjw. 1980. Prijs f.215.000 k.k. Bellen van 9.00 tot 13.00 uur tel. 045-453106. Grensland Immobilien

Grensland Immobilien Zoekt
met spoed huizen in Kerkrade en omgeving, voor onze huidige klanten.
Geen verkoop, geen kosten. Bln. van 8.00-13.00 uur.
☎ 045-453106

BRUGMANS
HYPOTHEKEN.

Rente 8,7%, 30 jaar vast
Rente 8,4%, 20 jaar vast
Ruys de Beerenbroucklaan 12, Heerlen. Tel. 045-718484.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 001
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te k. Kessenich in België, boerderij met stalling
Kasteelstr. 2, op 4.600 m2 grond, dicht bij de grens, pr. f.150.000,-. Te bezichtigen zaterdag en zondag 17-18 oktober. Voor inlichtingen Kasteelstr. nr. 4 of 5.

Doenrade:
goed onderhouden vrijst. woning met ruime garage en vrij uitzicht aan achterzijde. Ruime woonk., aanbouw, dichte eetkamer, bijkeuken en slpk., badk. met ligbad. Vraagprijs f.289.000,- k.k. Mak. kantoor L. Janssen B. V. tel. 046-335840.

Wij bouwen WONINGEN
voor u vanaf 3.500.000 Belgische Franken. Tel. 09-3289361754.

Te k. stenen 6 pers. VA-KANTIEBUNGALOW,
compt. inger. permanente bewoning mog. incl. 650 m2 bosgrond, gelegen in bungalowpark in Valkaen Eifel, pr. f.100.000,- k.k. Inlto. tel. 04405-1462.

LIVAC bv
Akerstraat Nrd 11, Brunsom. Tel. 045-220550

Vooroorlogs WOONHUIS
met spoed te koop gevraagd Opkopen geen bezwaar. Tel. 046-520558.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS met wat grond
tot ca. f.150.000,- achterstallig onderhoud, of opkopen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Te k. in NEEROETEREN
geme. Maassee (B). Heren-
huis, Lz.g.st., rust. gel. in
bosrijke omgeving. V.r.p.
Bijr. 4000.000. Tel.
0932-89964462

Limburgs Dagblad

Te k. geve. BOUWGROND of woonhuis. Perc.opp. p.m. 800 m2. Omg. v. Sittard-Roermond. Tel. 04499-1983.

Villapark MAASTRICHT halfvrijstaande villa, pr.n.o. t.k. Tel. 043-251440.

VOERENDAAL te k. op uitst. locatie vrijst. karak. huis met gar. en 4 s.l.p.s. Opp. 550 m2. Veel privacy. f.359.000,- k.k. Tel. 045-752056.

Te k. groot WINKEL-woonhuis, 5 s.l.p.s., veel berging, grote tuin. V.r.p. f.189.000,- k.k. Tel. 046-331248.

Te h. ca. 900 m2 eenvoudige OPSLAGHAL, op steeltand Roermond. Prijs f.1.000,- p.mnd. Tel. 04904-15807.

Te koop geve. landelijk gelegen HUIS (deel v.e.) boerderij, evt. met huisweide. Tel. 043-649744, na 20.00 uur en in 1 weekend.

Gevraagd: WOONHUIS met bedrijfsruimte omg. Heerlen, of bouwgrond voor woning met bedrijfsruimte 30x40 m. Aanbiedingen: Tel. 045-326163 fax: 324943.

Te koop luxe WOONARK met vaste ligplaats. Tel. 04498-58512.

Te k. C-KERKRADE een stadsappartement op beg.gr ind.: woonk. open keuken, 1 s.l.p. douche, w.c. kleine berg. o.g. gesch. als kantoor/praktijkruimte pr. f.92.500,- k.k. Inl.: 09-49.2407.3017.

Te k. geve. woonhuis te LANDGRAAF, prijs ca. f.135.000,- tel. 045-326467

SCHIMMERT i.e.k. woonhuis m. bigebouwen en schuur. Ruime woonk., 4 s.l.p. badk., hal, kelder en garage. Perc. opp. 5000 m2, v.r.p. f.325.000 k.k. Tel. 043-470322 of 04404-2721.

Te k. Geve. super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs p.m. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te k. Geve. super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs p.m. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te k. Geve. super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs p.m. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te k. Geve. super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs p.m. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te k. Geve. super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs p.m. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te k. Geve. super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs p.m. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te k. Geve. super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs p.m. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

DOOR FRANS WEGMAN

Expositie 'Over drank gesproken...' in Jochum-Hof

voor het leveren van kruiden, specerijen, zaden en andere plantdelen. Bloemblaadjes van rozen, suikerriet en zelfs cashewnoten spelen een rol bij de verwerking van producten.

Hoe al die natuurproducten worden verwerkt en welke apparatuur daarbij wordt gebruikt is in de Jochum-Hof te zien. Bovendien is er uitgebreide informatie over vruchtendranken, koffie en

bier (speciaal alcoholvrij) en wijnen aan de 'proefstands'.

Voor hen die op het punt staan van de eigen druiven wijn te gaan maken is er zondag een infodag, waarop deskundigen uitleg en goede raad zullen geven. Op 24 oktober is er zo'n infodag voor amateur-bierbrouwers... Video's en dia-voorstellingen zorgen voor de visualisering van deze voorlichting.

In diezelfde Jochum-Hof te Tegelen wordt tot en met 1 november, dagelijks van 11 tot 17 uur de rol belicht van Columbus, die in 1492 niet alleen Amerika ontdekte maar ook planten als aardappel, tomaat, ananas en tabak, zaken die nu niet meer uit onze samenleving zijn weg te denken.

Geïnspireerd door het thema 'Land in zicht' van de Kinderboekenweek is deze expositie 'Plant in zicht' genoemd. Ook andere plantentuin in ons land zullen deze maand enkele planten die tijdens ontdekkingsreizen zijn verzameld en naar Europa gebracht, speciale aandacht geven.

Een routebeschrijving plus vragenlijst voor de jeugd is aan de kassa verkrijgbaar. De toegangsprijs voor de Jochum-Hof bedraagt f 4,- voor volwassenen. 65+ers betalen f 3,25 en kinderen tot 12 jaar onder geleide hebben gratis toegang.

Modern acrylverfsysteem biedt onmiskenbare voordelen

Hanteer zelf eens de winterschilderskwast

Slaapkluizen

DOOR FRED VAN STRATUM

Ook in het nu voor de deur staande winterseizoen zullen weer vele huiseigenaren gebruik maken van de (intussen al een kwart eeuw bekende) winterschilderregeling. De periode waarin de gebruikelijke subsidie op arbeidskosten kan worden verkregen loopt van 23 november tot 19 maart '93.

De wintermaanden zijn bij uitstek geschikt voor het binnenschilderwerk. En dat geldt natuurlijk ook voor de dhr-schilder. Die strijkt nog veel meer 'subsidie' op dan wie de vakman-winterschilder bestelt.

Door de klus zelf uit te voeren komen er immers helemaal geen arbeidskosten aan te pas... het kost alleen je eigen (gratis) tijd.

Alvorens zelf de winterschilderskwast ter hand te nemen, moeten er echter wel wat praktische zaken ter harte worden genomen. Het heeft weinig zin om het binnenhoutwerk in een nieuwe verflaag te zetten wanneer het buitenschilderwerk niet in goede conditie is. Want dan kan er vocht van buitenaf naar binnen dringen en dat heeft tot gevolg dat de nieuwe verf al snel aangetast wordt. Gevolg: bladders, waaruit, als je ze droogprijkt, vocht sijpelt.

Een andere kwestie: welke verf kiest u? De traditionele alkyd-erven geven een sterk penetrante geur af en ze drogen niet zo snel. Dit betekent dus dat er stevig en vrij langdurig gelucht moet worden en dat is, als het echt wintert, niet zo plezierig. Pas geschilderde ramen kunnen niet eerder helemaal dicht dan wanneer de verf droog genoeg is. Anders kleven ze in de sponningen vast.

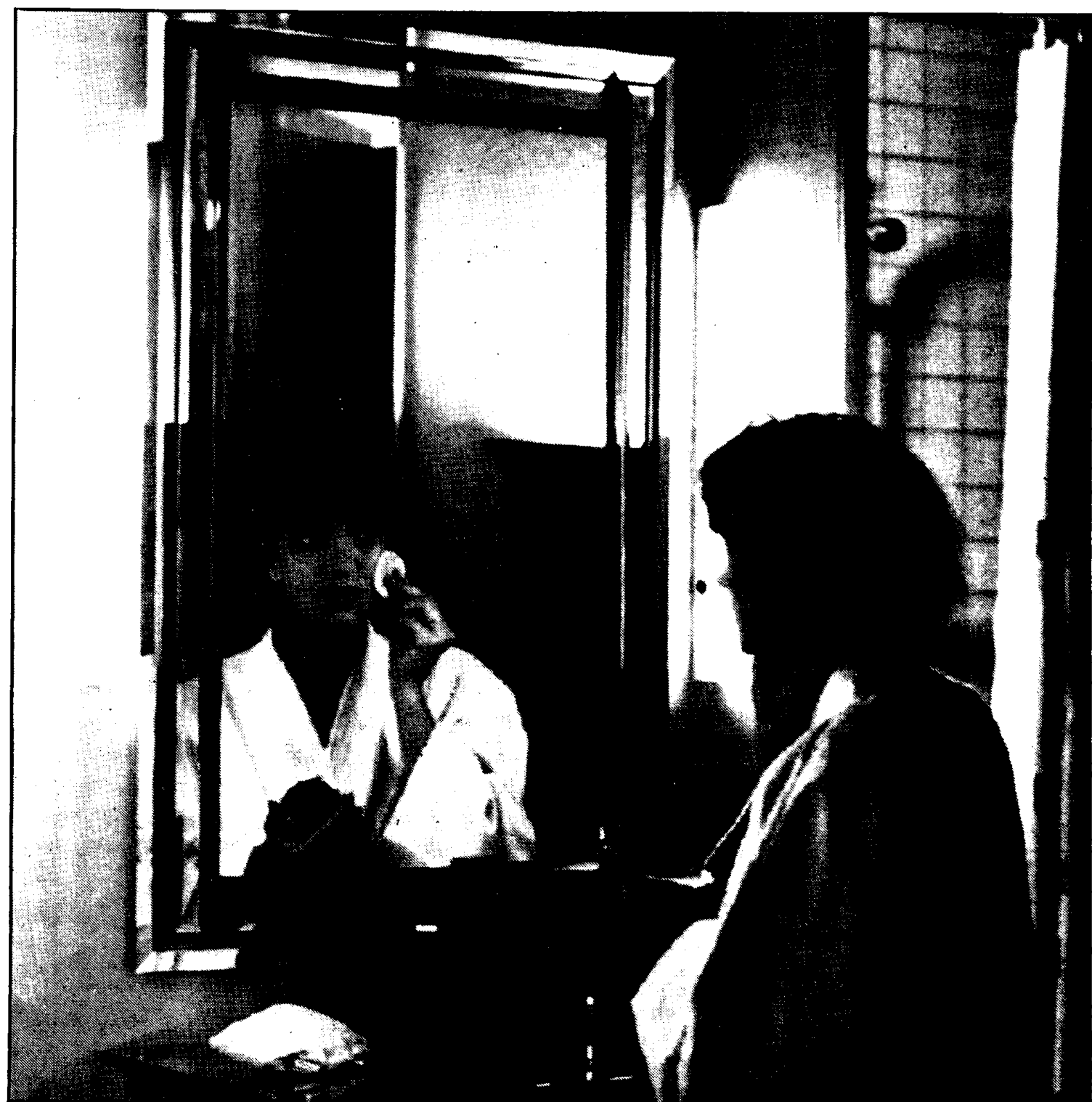
De moderne waterafdonbare acrylverven bieden wat dit betreft onmiskenbare voordelen. Ze geven aanzienlijk minder, zijn vlot en gemakkelijk verwerkbaar en ze drogen snel. De verf loopt niet van de kwast af, vloeit goed en droogt streeploois op. Een goed acrylverfsysteem, dus uit een aantal lagen bestaand, kan binnen redelijk korte tijd worden aangebracht: een laag is na 1 tot 2 uur droog en schuurbaar, dus gereed voor de volgende laag. Eenmaal uitgehard hebben acrylverven een veel hardere toplaag dan de traditionele verven.

Dit kan echter ook een nadeel opleveren. In principe levert het reinigen van kwasten en ander schildergerief weinig problemen op (gewoon grondig spoelen met water) maar als de kwast ongereinigd te lang heeft gelegen kun je hem afschrijven. Eenmaal uitgehard is hij niet meer 'aan de praat' te krijgen.

Vorst

Nog even iets over acrylverf: omdat het oplosmiddel water is, moet de verf wel heel goed tegen vorst worden beschermd. Eenmaal bevroren verf (het geldt uiteraard ook voor latexverf) is beslist niet meer bruikbaar. De enige bestemming is dan: in de milieubak ermee. Dus niet bij het gewone huisvuil; het is namelijk een misverstand dat acrylverven volkomen milieuvriendelijk zouden zijn. Er zit weliswaar geen terpentine of zo iets in, maar de acrylaten die erin zijn verwerkt, kunnen niet als volkomen onschadelijk worden beschouwd.

Voor het schilderen met acrylverven zijn speciaal ontwikkelde kwasten verkrijgbaar. Ze zijn meestal gemaakt uit een combinatie van natuurlijk en synthetisch haar. Met deze kwasten kan de verf gemakkelijk worden aangebracht, verdeeld en uitgestreken. De enkele guldens die zo'n kwast meer kost zijn dus goed besteed. En gebruikt u toch een 'gewone' kwast, kies dan in elk geval een langharige.

• Nieuwe Philips-buislampen, bijvoorbeeld aan te brengen aan weerszijden van een spiegel, zijn er nu ook in tinten die een perfecte kleurbeoordeling mogelijk maken. Foto: GPD

Licht in 'juiste kleuren' bij aanbrengen van make-up

DOOR THEA WAMELINK

Toen de buislamp nog in de kinderschoenen stond en voornamelijk

Filterzakjes natuurlijk wit

Veel witte celstofartikelen hebben een milieu-vriendelijk bruin alternatief gekregen, om het bleken met schadelijke stoffen een halt toe te roepen. In Nederland worden per dag miljoenen filterzakjes gebruikt voor het zetten van koffie. Na de Zweden zijn wij de grootste koffiegerebrouwers van Europa. Die filterzakjes werden enkele jaren geleden ook in een bruin kleurtje op de markt gebracht. Maar niet iedere huisvrouw/man blijkt in de praktijk voor het zetten van koffie aan die bruine kleur te willen. Dat is eigenlijk merkwaardig, want koffie is nu juist bij uitstek de drank die bij deze tint past. We zeggen toch: de koffie is bruin? Hoe het ook zij, om tegemoet te komen aan de vraag naar maagdelijk witte filterzakjes brengt Melitta (uitvinder van de filterzakjes-zetmethode) nu een zakje op de markt dat op natuurlijke wijze wit is gemaakt, dus zonder chemisch spul, maar gebleekt met zuurstof. Het is, hoe wit dan ook, net zo milieu-vriendelijk als de ongebleekte, natuur-papieren uitvoering.

(ADVERTENTIE)

Meubelgroothandel Reulen bu

TOEGANG VOOR IDEEËN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eethoeken, Lazy-Boy fauteuils en vloerbedekking etc. etc.

INRUIL MOGELIJK 5000 m² verkoopruimte

maandag 13-18 uur donderdag koopavond

40 VERSCHILLENDE SLAAPKAMERS

Heerenweg 251, Heerlen Tel. (045) 216123 Langs grote weg Heerlen-Brussum

(ADVERTENTIE)

de specialisten (Ook voor complete slaapkamers)

hydro-sfeer waterbedden

Geleen - Rijksweg Zuid 78 Maast Albert Heijn Ook vestigingen in Eindhoven en Den Bosch.

bekend was onder de aanduiding tl-lamp, werd altijd afgeraden zo'n buis in de badkamer toe te passen. Want dan zag je er zo goor en onuitgeslapen uit. En de kleuren van make-up vertoonden onder dit licht zelden hun ware aard. De buislamp van tegenwoordig is verkrijgbaar in een keur van lichttinten, van koelwit tot warmroze.

Door de nog steeds voortgaande verbetering van de fluorescentiepoeders en de variatie in de samenstelling van deze poeders is een uitgebreid scala van lichtkleuren voor alle mogelijke toepassingen leverbaar.

Dit type buislamp heeft een zeer laag stroomverbruik. Heel energiezuinig zijn de Philips PLL-lampen van 18, 24 en 36 Watt, nu ook verkrijgbaar in kleurnummer 94, een tint die een zeer goede kleurweerga-

ve biedt, en in 95, vooral toegepast daar waar het beoordelen van kleuren heel nauw luistert. Beide types lenen zich daarom bij uitstek voor toepassing in de badkamer en voor boven, of naast, de toilettafel, waar men het uiterlijk onder de loep neemt en make-up aanbrengt.

Ook de energiezuinige mini-tl-lampen van 8 Watt zijn nu in kleur 95 leverbaar. Bovendien, evenals de 13 Watt en hogere wattages, in kleur 96, die het gemiddelde daglicht zeer dicht benadert en daarnaast een uitstekende kleurweergave geeft.

De kleuren 95 en 96 worden veel toegepast in musea, waar een juiste kleurbeoordeling en -weergave essentieel is. En de vrouw die haar make-up aanbrengt weet hoe belangrijk het is dat de kleuren van haar make-up in werkelijkheid exact overeenstemmen met de weergave in de spiegel.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 13 oktober 1992.

De rente op de kapitaalmarkt beweegt zich nog steeds verder omlaag. Sedert de aanpassing van de hypotheektarieven door de meeste geldverstrekkers in de afgelopen weken is er opnieuw ruimte voor een verlaging. Hiervan is deze week (nog) geen gebruik gemaakt. Wij noederden geen hypotheekrentewijzigingen.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages		
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van	
				35,1%	constant 50%	
ABN-AMRO	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,02	3,47
ABN-AMRO	spaarrhyp.	10 jaar	1,00	9,00	5,02	3,47
ABN-AMRO	spaarrhyp.	15 jaar	1,00	8,90	4,95	3,42
ABN-AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,40	6,15	4,99
ABN-AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
ABP	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	8,80	4,90	3,38
ABP	spaarrhyp.	10 jaar	1,00	8,70	4,83	3,33
ABP	spaarrhyp.	15 jaar	1,00	8,70	4,83	3,33
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,60	5,62	4,57
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,50	5,55	4,51
AEGON	spaarrhyp.	5/10 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
AEGON	spaarrhyp.	15/20 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	8,80	4,92	3,41
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	8,70	4,85	3,35
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	8,70	4,85	3,35
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,60	5,62	4,57
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,50	5,55	4,51
Bouwf. Limb. Gem.	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,06	3,52
CDK-bank	spaarrhyp.	10 jaar	1,00	9,10	5,13	3,58
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,00	5,88	4,78
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,75	4,67
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	9,10	5,08	3,54
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	9,10	5,08	3,54
Centrale Volksbank	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	8,70	4,80	3,29
Centrale Volksbank	spaarrhyp.	10 jaar	1,00	9,00	5,01	3,46
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,00	5,87	4,78
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,60	5,62	4,57
Direktbank	besp.dir.h.	5 jaar	1,00	9,20	5,11	3,54
Nationale Ned.	spaarrhyp.	5/10 jr	1,00	9,10	5,13	3,58
Nationale Ned.	spaarrhyp.	15/20 jr	1,00	9,10	5,13	3,58
ING BANK	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	9,10	5,09	3,53
ING BANK	spaarrhyp.	10 jaar	1,00	9,10	4,98	3,39
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
Postbank	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,05	3,51
Postbank	spaarrhyp.	7 jaar	1,00	9,10	5,12	3,57
Postbank	spaarrhyp.	12 jaar	1,00	9,10	5,12	3,57
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	5,90	4,78
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,64	4,58
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,10	5,11	3,56
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,10	5,11	3,56
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabil	1,00	9,10	5,11	3,56
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,30	6,08	4,94
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	8,90	5,82	4,72
SNS Bank	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,01	3,46
SNS Bank	spaarrhyp.	7 jaar	1,00	9,10	5,08	3,51
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,75	4,67
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,00	5,04	3,50
Zwolsche Algemene	za-hyp plan	5 jaar	1,00	8,90	4,98	3,45
Zwolsche Algemene	za-hyp plan	10 jaar	1,00	8,90	4,98	3,45
Bouwf. Hoevelaken	spaarrhyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,01	3,46
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	8,80	4,92	3,41
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,60	5,62	4,57

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek af f 150.000,-.

Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

Gemakkelijk door doe-het-zelver te installeren

Spirotech-convectorbuis vervanging voor radiator

DOOR MAR GROEN

een nieuw type verwarmingselement is de Spirotech-convector. Het is de verscheidenheid van eigenschappen heeft. Hij kan een snelle opwarmstart, waartoe een eerste op energie wordt opgevoerd en bovendien een vertrek op temperatuur is; hij is door doe-het-zelver gemakkelijk te installeren (de eenvoudigste montage is uiteraard die met knelkoppen) en hij kan naar eigen idee 'decoratief' 'bekleed' worden met een frontplaat van elk gewenst materiaal, zoals dat in allerlei soorten en maten op de bouwmarkten verkrijgbaar is.

'Hydrostop' stopt lekkage

'Hydrostop' roept een halt toe aan lekkende wasmachines en vaatwasmachines. Het apparaatje moet tussen de kraan en de toevoerslang worden gemonteerd, waarna de bijbehorende sensor onder de vaatwasmachine of de wasmachine kan worden gelegd. Mocht er door slangbreuk of lekkage wateroverlast ontstaan, dan zet de sensor de hydrostop in werking.

De 'Hydrostop' wordt geleverd door de firma Elka Pieterman Holland in Heerlen. Het apparaatje wordt op de markt gebracht, reageert de 'Hydrostop' al op 0,5 millimeter water. Het apparaatje kan naar eigen idee (adviesprijs f 119,50) gemakkelijk worden gemonteerd. De gevoelige sensor wordt gevoerd door een normale 9-volt alkaline batterij. De 'Hydrostop' is verkrijgbaar in de elektrohandel en speciaalzaken voor doe-het-zelvers.

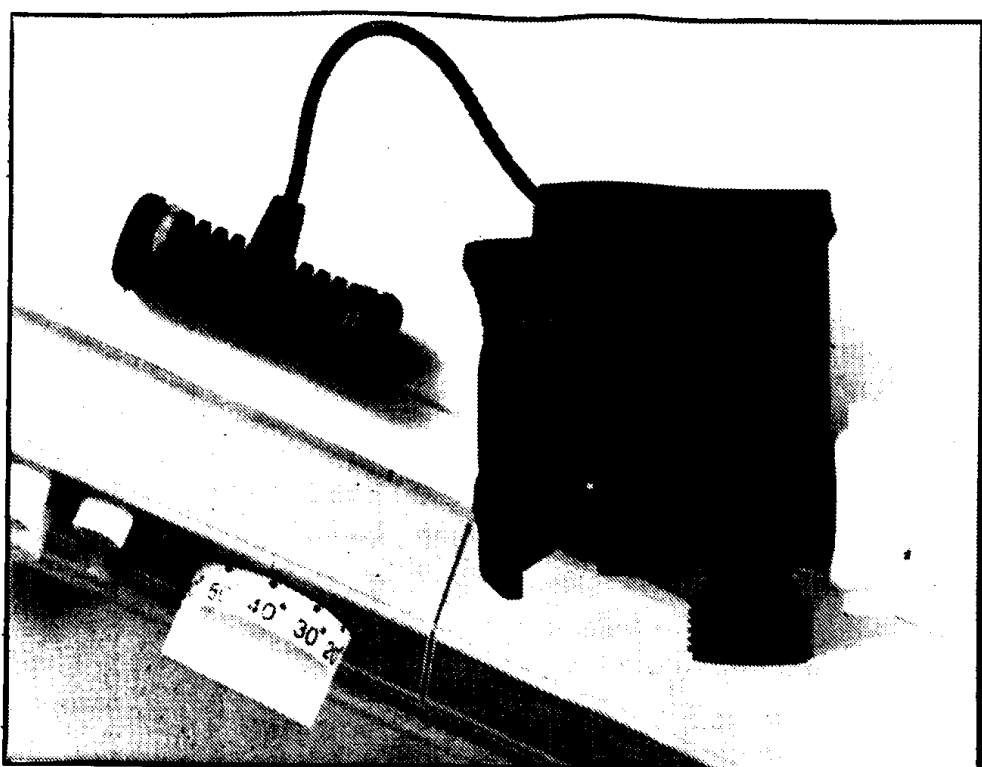
pijpen, waaromheen een open 'beharing' van dunne koperdraadjes is gesoldeerd, die de convectiewarmte gelijkmatig en snel verspreidt. Ze zijn verkrijgbaar in lengten vanaf 50 cm, per 25 cm oplopend tot 200 cm. Dat maakt het systeem uitermate flexibel: ook doorlopende hoekopstellingen, of verwarmingselementen in erkers of nissen enz. kunnen eenvoudig worden uitgevoerd.

Wanneer ze zijn geplaatst, worden de frontplaten er simpelweg aan opgehangen met bijbehorende beugels. Ook dit levert nog een speciaal voordeel op: voor een grondige schoonmaakbeurt of voor een behangklus haal je de fronten even weg en je kunt overal bij. De 'beharing' kan, als dat na verloop van tijd

nodig mocht zijn, snel en grondig worden schoongemaakt met de stofzuiger.

Het is uiteraard niet nodig alle radiatoren in het huis door convectorbuisen te vervangen. Je kunt volstaan met toepassing in bepaalde vertrekken, omwille van warmtecomfort of een decoratiever uiterlijk. Daarnaast kun je zelf veel bijdragen door de fronten in overeenstemming met het interieur (gordijnen, vloerbedekking enz.) af te werken. Zelfs behangen is mogelijk, evenals bespannen met stof, want de fronten worden niet warm.

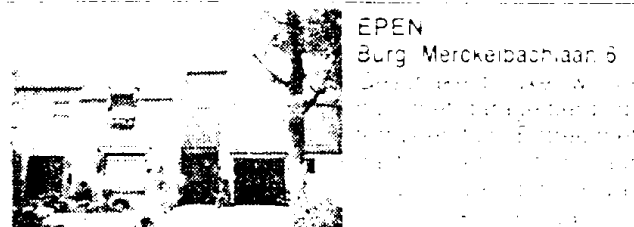
Het nieuwe Spirotech-systeem wordt onder andere via bouwmarkten geleverd. Informatie: Spirotech, Helmond, 04920-27655.

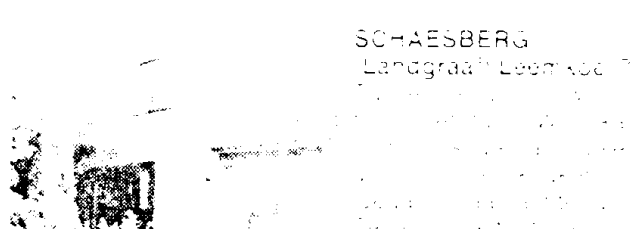
• De 'Hydrostop' reageert al op de geringste lekkage. Foto: GPD

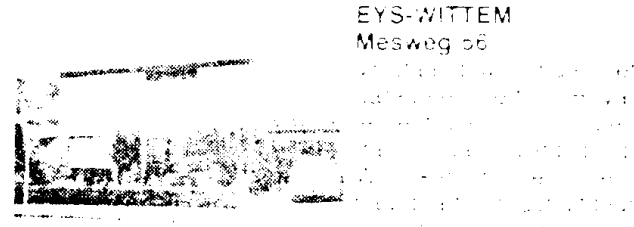
TE KOOP

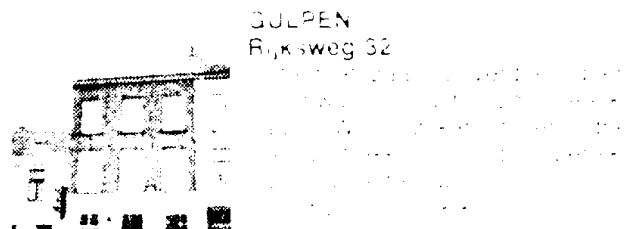
EPÉN
Burg Merckelbachaan 6
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

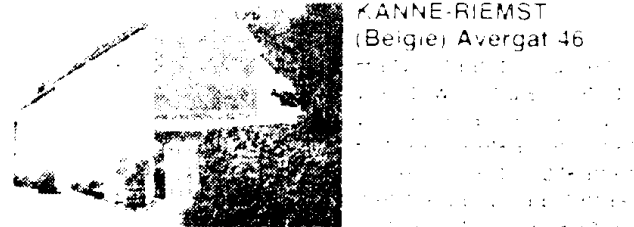
SCHAESBERG
Landgraaf Leen 100
Woning met 4 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

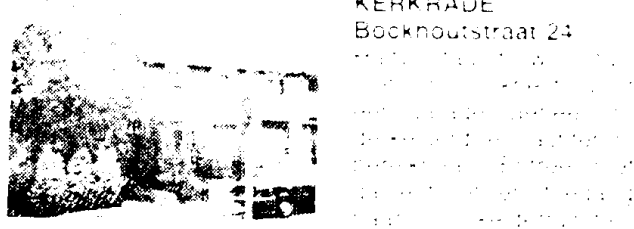
EYS-WITTEM
Mesweg 66
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

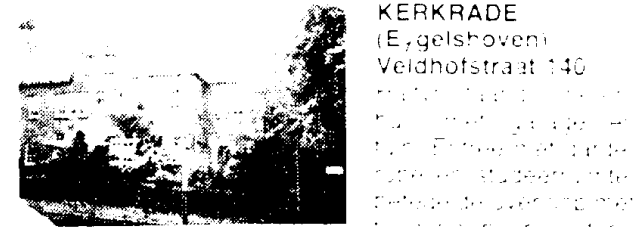
SULPEN
Rijksweg 32
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

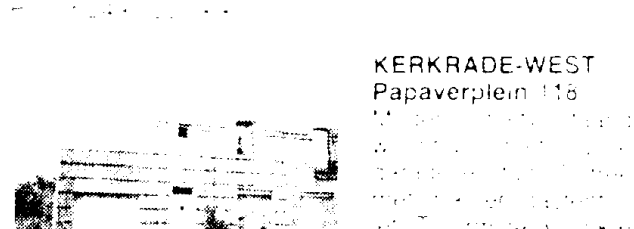
KANNE-RIEMST
(Beigie) Avergat 46
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

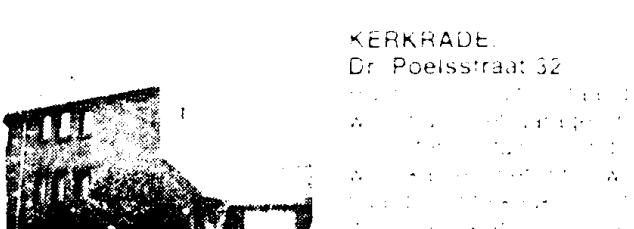
KERKRADE
Bockhoutstraat 24
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE
(Eyselshoven) Veldhofstraat 140
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE-WEST
Papaverplein 116
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE
Dr. Poelsstraat 32
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE (Eyselshoven)
Veldhofstraat 138
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE
Lindenlaan 100
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

EYS
Nachttegaalstraat 13
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

HEERLEN
Schaesbergerweg 1
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE (Gracht)
Elisagracht 26
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

SCHINNEN
Alfaarstraat 18
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

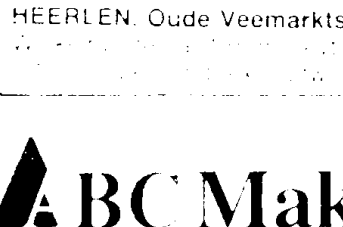
HOENSBROEK
Kamer 4
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE
Hoofdstraat 12
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

SITTARD
Putstraat/Pullestraat
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

HEERLEN
Oude Veemarktstraat 4
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

ABC Makelaardij
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

GELEEN
Rijksweg
Nrd. f 159.000,- k.k.
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

HEERLEN-TEN ESSCHEN
f 185.000,- k.k.
Opp. ca. 430 m²
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

KERKRADE
f 225.000,- k.k.
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

Bedrijfspanden
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

makelaardij ERNENS
Hooftstraat 42 Voerendaal
Tel.: 045-752142
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Notarissen J.L.Th. Oostwegel & mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkrade
Zaterdag 17 oktober 1992 om 15.00 uur in café der Knut, Nieuwstraat 146 te Kerkrade, in het openbaar, ex art 3:10a Burgerlijk Wetboek, bij openbare en als in zitting verkopen

gemeente Kerkrade, winkel-woonhuis
met ondergrondse parkeerplaats, staande en lopende zaken, met 100 m² kassa's, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Aanvaarding: onder gestanddoening van de lopende huurverplichting

Bezichtiging: in het overzigt met voornoemd notariële kantoor, te Kerkrade, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Tot uiterlijk: 17 oktober 1992, aan schriftelijke bod op het te koop staande winkel-woonhuis, te Kerkrade, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Notarissen J.L.Th. Oostwegel & mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkrade
Zaterdag 17 oktober 1992 om 15.00 uur in café der Knut, Nieuwstraat 146 te Kerkrade, in het openbaar, ex art 3:10a Burgerlijk Wetboek, bij openbare en als in zitting verkopen

gemeente Kerkrade, winkel-woonhuis
met ondergrondse parkeerplaats, staande en lopende zaken, met 100 m² kassa's, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Aanvaarding: onder gestanddoening van de lopende huurverplichting

Bezichtiging: in het overzigt met voornoemd notariële kantoor, te Kerkrade, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Tot uiterlijk: 17 oktober 1992, aan schriftelijke bod op het te koop staande winkel-woonhuis, te Kerkrade, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Notarissen J.L.Th. Oostwegel & mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkrade
Zaterdag 17 oktober 1992 om 15.00 uur in café der Knut, Nieuwstraat 146 te Kerkrade, in het openbaar, ex art 3:10a Burgerlijk Wetboek, bij openbare en als in zitting verkopen

gemeente Kerkrade, winkel-woonhuis
met ondergrondse parkeerplaats, staande en lopende zaken, met 100 m² kassa's, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Aanvaarding: onder gestanddoening van de lopende huurverplichting

Bezichtiging: in het overzigt met voornoemd notariële kantoor, te Kerkrade, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Tot uiterlijk: 17 oktober 1992, aan schriftelijke bod op het te koop staande winkel-woonhuis, te Kerkrade, bekend als winkel-woonhuis, te koop voor 1.000.000,- guld, de are en de inhoud

Te koop

BRUNSSUM, Dorpstraat
Naby centrum, gel. woonw. met o.v., meerdere garages, berging, tuin, ind. hal, toilet, woonkr., dichte keuken, te verd. 3 slaapkamers, badkr. met agb., v.w. 2e verd., vaste trap naar zolder. Aanv. f. 165.000,- k.k.

BRUNSSUM, Past. Heusschenstraat
Naby centrum, gel. woonw. met o.v., garage en tuin, ind. hal, toilet, woonkr., dichte keuken, berging, te verd., overloop, 3 slaapkamers, waarvan 1 met balkon, badkr. met agb., v.w. 2e verd., Aanv. f. 170.000,- k.k.

HEERLEN, Geleenstraat
In het centrum, gel. appartement met o.v., lift en berging, ind. entree tot int. keuken met app., bergkast, woonkr., en balkon, te verd., overloop, 3 slaapkamers, badkr. met douche, v.w. en 2e verd., Aanv. f. 160.000,- k.k.

MERKELBEEK, Steenweg
Vondel. woonw. met o.v., binnenplaats, garage en tuinpark, opp. 1000 m², ind. 2 kelders, berg. gr. hal, toilet, woonkr., keuken met app., te verd., 4 slaapkamers, werkk. badkr. met o.v., bad, badkr. met douche, 2e verd., vaste trap naar hobby, vaste berging met geheel pand is geïsoleerd, Aanv. f. 255.000,- k.k.

NUTH-HELLE
Vondel. gel. woonw. met schuur en div. stalen, Perc. opp. 3.845 m², ind. 2 kelders, keuken, badkamer, woonkr., toilet, te verd., 2 slaapkamers, badkr. met agb., douche, v.w. en toilet, 2e verd., vaste trap naar zolder, Aanv. f. 295.000,- k.k.

SCHINVELD, Dr. Poelsstraat
Goed gel. woonw. met o.v., garage en mooi aangelegde tuin, Perc. opp. ca. 2.500 m², ind. souterrain, prov. kelder, v.w. en toilet, woonkr., berging, te verd., 3 slaapkamers, werkk. badkr. met agb., v.w. en toilet, 2e verd., vaste trap naar zolder, Aanv. f. 295.000,- k.k.

Nieuwbouw
LANDGRAAF
Op de plaats van het voormalige centrum 'Op de Kamp' worden door aannemers 18 woningen B.v. 13 Vrijsector woningen, types gebouwd, vrijst. en vrijst. geschakeld. Prijzen vanaf f. 225.000,- tot f. 270.000,- v.o.n. (excl. renteverhoging). Perc. opp. van 270 m² tot 630 m². Alle won. worden optimaal geïsoleerd. Badkr. met o.v., agb., toilet. Hardhouten kozijnen.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
0411 27 11 11 - 0411 27 11 12 - 0411 27 11 13
Openingstijden: Werkdagen 9.00-18.00 uur Zaterdag 10.00-14.00 uur

HEERLEN

Eengezinswoningen en flatwoningen in de groene Zeswegen op loopafstand van het centrum van Heerlen. Regelmatig komen woningen voor verhuur beschikbaar. Bijzonder comfortabele woningen met uitstekende voorzieningen, zoals badkamer met ligbad, optimale isolatie, eengezinswoningen hebben 3 slaapkamers en de flatwoningen 2 slaapkamers.

Huurprijzen per maand:
eengezinswoningen v.a. f 616,50
en flatwoningen v.a. f 531,85
(excl. servicekosten).

NEDU
Valkenburgerweg 25A
6411 BM Heerlen
Telefoon 045-711991

TE HUUR
Publikatie **ABP** Algemeen burgerlijk pensioen

JABEEK, In de Dreef
2 vfr. staande en 2 halfvstaande woningen met garage, o.v., woonkamer, dichte keuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel en vaste trap naar zolder.
Prijzen: f 173.050,- v.o.n. (halfvfr.)
f 193.575,- v.o.n. (vrijst.)

HEERLEN, Peutzstraat
Op een uitstekende bouwlocatie, nabij centrum, 2 vfr. staande en 2 halfvstaande woningen met garage, o.v., woonkamer, dichte keuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel en vaste trap naar zolder.
Prijzen: f 173.050,- v.o.n. (halfvfr.)
f 193.575,- v.o.n. (vrijst.)

U kunt bij ons terecht voor al uw onroerendgoed-taxaties welke voor u worden verricht door onze beëdigde taxateur Mr. E. v.d. Loo.

Geopend:
ma. t/m vrij. 9.00-17.30 uur
zat. 10.00-13.00 uur
Na kantooruren:
de hr. E. van der Loo
de hr. W. van der Loo

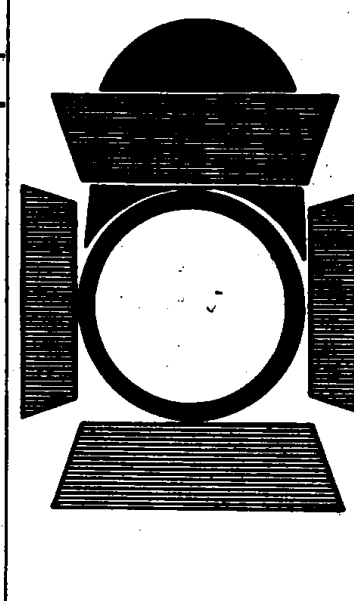
VAN DER LOO LIMBURG MAKELAARDIJ B.V.
SITTARD - Rijksweg Zuid 38, tel. 046-522323

Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

BRUNSSUM
Maastrichterstraat 102
Woning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, toilet, terras, garage, tuin, schuur, etc.

OP INITIATIEF VAN EBCH B.V., KvK HEERLEN EN LIOF
REALISEERT BEDRIJFSVERZAMELGEBOUW HOENSBROEK B.V.
AAN DE ECONOMIESTRAAT IN HOENSBROEK HET
Business Centre Heerlen
Een bedrijfsverzamelgebouw met een unieke formule voor startende, jonge, groeiende en buitenlandse ondernemingen.

● Brigitte Bardot (58): haar politiek draait alleen om dieren. Foto: AP

Ster uit 'Goede Tijden, Slechte Tijden' hoopt dat acteren haar vak wordt

Isa Hoes wil graag filmrol

DOOR SUSANNE VAN VELZEN

AALSMEER - Na een vakantie van zo'n negen weken (die had ik hard nodig om een beetje bij te komen) draait 'Goede Tijden, Slechte Tijden' weer op volle toeren. Arnie Alberts, Peter Gelder, Dian Alberts, Helen Melmink, Simon Dekker en Myriam van der Pol. Het spel en wee van Nederlands meest populaire tv-persona wordt dagelijks gevolgd door miljoenen kijkers. Myriam van der Pol, alias Isa Hoes, speelt vanaf de allererste aflevering mee in de soapserie. Voorlopig is de jonge actrice niet van plan om het als collega Frédérique Huijds (Annette) serie te verlaten. „Ik heb gewoon een kick van spelen in deze serie,” vertelt Isa Hoes enthousiast.

Naar haar rol van de naïeve en onzekere Myriam, die de meest onopvallende frutsels in haar leven verwerkt, is Isa zeer tevreden. „Myriam was in het begin alleen het zuurderige en onzekere type. Nu heeft ze gekregen een breder karakter. Dat maakt het spelen van haar rol interessanter. In het begin was mijn rol heel klein. Ik hoefde maar twee dagen per week naar de studio in Aalsmeer te komen. Ik werkte enkel achter de kassa in de koffieshop en had in de serie geen huis.”

Isa Hoes had een klein rolletje in de Tros-serie Medisch Centrum toen ze gevraagd werd om mee te doen voor Goede Tijden, Slechte Tijden. „Mijn cas-

● Isa Hoes: „Als blijkt dat mijn rol in 'Goede Tijden, Slechte Tijden' het enige is dat ik kan, dan heb ik dus geen talent.” Foto: GPD

tingbureau belde voor de rol van Myriam. Het zag er niet naar uit dat mijn rol in Medisch Centrum West groter zou worden, dus heb ik die auditie gedaan. Die rol krijg ik nooit, was mijn eerste gedachte na de test. Een week later was ik al aangenomen,” herinnert de actrice zich.

Isa heeft in tegenstelling tot haar meeste collega's uit de soapserie op de toneelschool in Maastricht gezeten. Zij werd niet van de straat geplukt, maar heeft een gedegen acteursopleiding achter de rug. Een opleiding die ze overigens niet afmaakte. „Het eerste jaar op de toneelschool

ging goed, maar in het tweede jaar werd ik heel onzeker. Ik vond iedereen om heen goed, behalve mezelf. Ik besloot er toen een jaar tussenuit te gaan. Langzaam kwam ik tot de ontdekking dat ik niet meer terug wilde. Begrijp me goed. Die school is absoluut niet slecht. Ook al

ging het op een gegeven moment slecht met mij, ik heb er veel aan gehad.”

De kritiek van professionele acteurs op de acteerprestaties in Goede Tijden, Slechte Tijden deelt Isa Hoes niet. „De serie is een goede leerschool. Je moet heel zelfstandig werken. Verder leer je hier veel qua timing in scènes. Je kunt in de serie heel goed aan het verbeteren van je kwaliteiten werken. De meeste acteurs zijn in die paar jaar heel hard vooruit gegaan.”

„Ik hoop dat acteren mijn vak kan worden,” zegt Isa voorzichtig. „Ik beseft best dat ik er nog lang niet ben. Ik ben ook heel nuchter en niet bang voor het moment dat ik zonder werk zit.

Natuurlijk hoop ik dat zo'n moment nooit komt. Nee, een aanbieding om in een andere serie of film te spelen heb ik nog niet gehad. Maar als blijkt dat de rol van Myriam spelen het enige is dat ik kan, dan heb ik dus geen talent en moet ik maar stoppen met acteren,” zegt ze resoluut.

De grote wens van Isa Hoes is om een rol in een film te spelen. „Bij film wordt toch de meeste aandacht aan acteurs besteed. Licht en geluid worden veel beter geregeld dan in een soap. Er is veel meer tijd voor alles en in een film zit natuurlijk meer diepgang. Maar het lijkt me ook heel leuk om in tv-series zoals De Brug en het Wasseende Water te spelen.”

Dat Nederland te klein is voor een ambitieuze actrice, vindt Isa Hoes onzin. „Het klinkt allemaal heel leuk en aardig om in Amerika een filmster te zijn, maar ik ben niet het type dat over een paar jaar zo nodig over de grens moet.”

Bardot trouwt vriend van extremist Le Pen

Van onze verslaggever

PARIJS - Brigitte Bardot (58) is in het geheim getrouwd met Bernard d'Ormale (51), een naaste medewerker van de Franse rechts-extremistische leider Jean-Marie Le Pen. Het huwelijk werd op 16 augustus ergens in Noorwegen voltrokken, heeft woordvoerder Alain Vizio van Le Pens Nationaal Front nu bekend gemaakt. Vizio bevestigde daarmee een bericht in het Londense schandaalblad Today.

Volgens Today waren bij het huwelijk alleen Bardots zoon Nicholas en diens vrouw en twee kinderen aanwezig. Na afloop van de plechtigheid zou het gezelschap in een restaurant in Oslo hebben gedineerd.

Today citeerde d'Ormale die ontvuld dat hij Bardot in juni van dit jaar voor het eerst van zijn leven had ontmoet, op een party, en dat het liefde op het eerste gezicht was. Twee maanden later vond Bardot de tijd gekomen om haar geliefde voor te stellen aan haar zoon Nicholas, in Noorwegen. Voordat zij vertrokken omperde zij om, eenmaal in Noorwegen, daar in het huwelijk te treden. „En dat hebben we gedaan,” aldus d'Ormale.

Bardot leidt sinds zij het filmen in 1973 voor gezien hield een teruggetrokken bestaan in haar villa in St. Tropez. Zij heeft zich na haar filmcarrière ontpopt tot Frankrijks vurigste beschermvrouwe van door de mens bedreigde dieren.

Volgens Vizio heeft de zakenman d'Ormale geen officiële functie binnen het Nationaal Front, maar is hij een zeer goede vriend van Le Pen en dient hij deze, als hij er tijd voor heeft, van advies inzake partij-aangelegenheden. D'Ormale had de hand in de organisatie van een feestelijke bijeenkomst na afloop van plaatselijke verkiezingen in Nice, in maart van dit jaar. Bardot heeft volgens Vizio geen enkele bemoeienis met het Nationaal Front. „Haar politiek draait alleen om dieren,” aldus Vizio.

Bardot trouwde voor het eerst in 1952, met filmregisseur Roger Vadim, van wie zij vrij snel weer scheedde. In 1959 hertrouwde zij met Jacques Charrier. Uit dit huwelijk, dat ook op een scheiding uitliep, werd haar zoon Nicholas geboren. In 1966 trouwde zij voor de derde maal; de gelukkige was dit keer de Duitse industrieel Guenther Sachs. Dit huwelijk hield drie jaar stand.

Actie, humor en porno favoriete genres

Limburgers fervente video-huurders

HEERLEN - Samenwonende twintigers uit Brabant en Limburg met een goed inkomen zijn de meest fervente video-huurders. Ze kijken het liefst naar actie en avontuur, humor en porno. Dat valt af te leiden uit het jaaroverzicht van de Nederlandse Vereniging van Producenten en Importeurs van beeld- en geluidsdragers NVPI. De uitkomsten zijn gebaseerd op een panel-onderzoek van het bureau AGB/Duratrend in Dongen.

De videomarkt is het afgelopen jaar verder gegroeid. Het aantal verhuurde films steeg met twee miljoen tot 35 miljoen stuks, een toename van zes procent. De omzet in gulden groeide nog sterker: met zeventien procent tot 203 miljoen.

Volgens de NVPI kwam dat vooral doordat het aandeel van de (duurdere) toptitels toenam. Pakte in 1990 nog maar een kwart van de huurders een A-film van de plank, vorig jaar was dat een derde. Het populairste waren de actie- en avonturenfilms. Hieronder de volledige verhuurtopties over 1991, met de procentuele hoeveelheid per genre:

1. Actie/avontuur 30,5 %
2. Humor 19,3 %
3. Porno 9,2 %
4. Kinder/jugd 7,5 %
5. Thriller/misdaad 7,4 %
6. Familie 7,2 %
7. Drama/klassiek 6,4 %
8. Erotiek 2,5 %
9. Griezels/horror 2,5 %
10. Science fiction 2,1 %

De drie meest verhuurde titels van vorig jaar waren: Look who's talking, Pretty Woman en Die Hard II.

Vaste klanten van de videotheek zijn twintigers (43 procent van het totaal), gevolgd door tieners en dertigers die samen ongeveer een gelijk percentage scoren.

Ouderen worden maar zelden aangetroffen in de verhuurruimten, mede omdat het video-bezit in deze categorie erg laag is (ongeveer de helft van het landelijk gemiddelde van 62 procent).

Alleenstaanden

De meeste films (bijna veertig procent) worden gehuurd door tweepersoonshuishoudens. De NVPI noemt het opvallend dat er relatief weinig videotjes gehuurd worden door alleenstaanden, met name in de leeftijd van 35 jaar en ouder.

Uit het NVPI-overzicht blijkt voorts dat de grootste groep huurders in het zuiden zit (een kwart) en de kleinste groep in het noorden (tien procent). Het staatje vermeldt echter niet hoeveel procent van de bevolking in de verschillende landsdelen woont, zodat daar geen conclusies over te trekken zijn. Hetzelfde geldt overigens voor de andere criteria, zoals leeftijd en gezinssamenstelling.

Behalve meer gehuurd, wordt er ook meer gekocht. De omzet van koopvideo's steeg vorig jaar van 50 naar 97 miljoen gulden en dat was mede toe te schrijven aan de lagere prijs. Kostte een videofilm in 1990 gemiddeld nog 31 gulden, vorig jaar was dat gedaald tot 26 gulden.

Bij de koopvideo's zijn de kinder- en jeugdfilms het meest gewild. Daar gaat bijna tweederde van de omzet in zitten. Toppers

in dit genre waren De Reddertjes, Lady en de vagebond en De kleine Zeemeermin.

Foto: DIJKSTRA

Linda blijft nog vijf jaar bij de Tros

Van onze rlv-redactie

HEERLEN - Linda de Mol blijft komende vijf jaar bij de Tros programma's maken en presenteren. Zij tekende met televisie-acteur Cees den Daas van de Tros-Kompas Sterren Ga-

la presenteren. De Tros is 'heel blij' met de verlenging van het contract met Linda. Hoe hoog het bedrag is dat de presentatrice de komende jaren gaat verdienen wil de Tros niet zeggen.

Naast haar werkzaamheden voor de Tros heeft Linda de Mol het de komende jaren heel druk met haar werk voor de Duitse commerciële zender RTL Plus. In juni dit jaar sloot haar broer, producent John de Mol jr., een contract voor drie jaar met de Duitse zender. Linda gaat een aantal programma's die haar broer voor het station maakt, presenteren. Zo is zij te zien in Traumhochzeiten, de Duitse versie van Love Letters. Tevens presenteert ze Kollegen, Kollegen.

Moet uw boekhouder het bed houden?

Tènce!

uitzendbureau

Tence! uitzendbureau heeft vestigingen in: Terneuzen, Vlissingen, Middelburg, Goes, Bergen op Zoom, Roosendaal, Etten-Leur, Breda, Tilburg, Eindhoven, Helmond, Weert, Heerlen, Neerpelt (B).

VOONMAAND

DE PERFECTE SERRE

Verfraait uw huis en biedt 4 seizoenen lang extra wooncomfort.

ELEKTRISCH SCHUIFDRAK

Naar iedere maat leverbaar.

HANDBEDIEND SCHUIFDRAK

Hoge kwaliteit in techniek, vormgeving en afwerkingsniveau.

SCHUIFPUIEN/VOUWWANDEN

Desgewenst worden zowel bouwvergunning aangevraagd als alle bouwkundige voorzieningen uitgevoerd.

maalemink
kantoor - showroom - montagewerkplaats
Wattstraat 20 • 6372 AL Landgraaf
Tel: 045-314132 - Fax: 045-325667

MEER WETEN? ☐ Maakt u een afspraak voor vrijblijvende offerte ☐ Stuur mij documentatie

Naam: _____

Adres: _____

Postcode/Plaats: _____

Telefoon: _____

S.v.p. opsturen naar het hierboven vermelde adres.

VERANDA

Heeft u geen doorsnee smaak en moet het in uw huis écht mooi worden??

Dan moet u voor de mooiste eetkamers in oud en nieuw grenen beslist bij PINE HOME zijn. Ook voor eet- en keuken-hebbedingetjes bent u bij ons aan het juiste adres.

Tot ziens
LOUIS HABETS

PINE HOME

Wijkerbrugstraat 59 (bij de mooie Servaasbrug), 6221 EB Maastricht.
Telefoon 043-251306.

EEN UP TO DATE PROGRAMMA: ROLLUIKEN ZONWERINGEN EN RAAMDEKORATIE

LEVERANCIER VAN LUXAFLEXPRODUCTEN

- Rafinette 16 mm
- Jalousie 25mm
- Plisse 16 25mm
- Horizontale jalouzieën
- Rolgordijnen
- Duette Fashion Shade
- Horren
- Zonneschermen
- Zonnefilters
- Buiten jalouzieën

LAMBERTS ROLLUIKEN EN ZONWERINGEN LEVERT AL JAREN LANG ROLLUIKEN EN ZONWERINGEN. DAARNAAST VOEREN WIJ OOK NOG EEN AANTAL SPECIALITEITEN.

- Rolhekken
- Beveiligingshekken
- Hardeol zonnenschermen
- Weinor inlaten, pergola's en mardezen
- Alukux rolluiken van wereldklasse

LAMBERTS ROLLUIKEN & ZONWERINGEN B.V.
Kantoor: Keenberg 95, Voerendaal, tel: 045 - 750580,
Fabriek en showroom: Lindelaan 21, Voerendaal, tel: 045-752418

ROTAN MEUBELLEN VAN EUROPESE KLASSE

Limburgs grootste speciaalzaak rieten en rotan meubelen en mandwerk

Unieke service en garantie. Eigen reparatiewerkplaats.

MASOLIJN b.v.

Maastrichterweg 156, Roermond, 04750-16820
Venloseweg 8a, Roermond, 04750-31754
Akersteenweg 39, Maastricht (t Reethoes)

TEHERAN TAPIJTEN

De grootste speciaalzaak in oosterse tapijten, voor klassiek en modern interieur.

Deze maand: **TOTALE OPRUIMING VAN ONZE NEPAL-COLLECTIE!**

voorbeeld: 240 x 170 **990.-**

Promenade 146-147
045-716372
HEERLEN

"REZA" oosterse tapijten

Ruim 35 jaar de mooiste collectie OOSTERSE TAPIJTEN tegen de **LAAGSTE PRIJS**

(in Geleen nieuwe collectie Nepal-tapijten)

"REZA" oosterse tapijten

GELEEN: Rijksweg Zuid 193
046 - 755052

SITTARD Kerkstraat Stad 1
046 - 515259

pegasus PARKET

De vloer met karakter Gelegd naar uw smaak en onze maatstaven. Pegasus Parket is voor mensen met smaak. Klassiek, modern, exotisch of Europees. Pegasus maakt het mogelijk om uw smaak perfect vorm te geven. Dit kan bijv. een visgraatmotief zijn, maar ook een heel ander patroon.

Pegasus Parket, een ambachtelijk product, alleen gelegd door vakmensen. Dealer: Lamett-Stariamaat-vloeren

Bel voor 'n afspraak bij u thuis of bezoek onze showroom.

Pegasus Parket Geleen, Rijksweg Zuid 233. Tel. 046-746675.

DAWI verlichting

Wij bezorgen gratis thuis en zijn behulpzaam bij het ophangen.

Niersprinkstraat 8A, 6461 AS Kerkrade, tel. 045-463600.

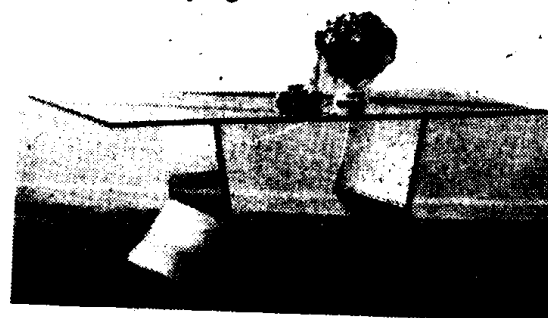
HERMES PARKET

Kwaliteit voor een betaalbare prijs. Bezoek onze showroom. Openingstijden: ma. t/m vrij. 14.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur, donderdag koopavond.

Hoogstraat 63, Landgraaf, tel. 045-322280.

Ontdek de ongekennde mogelijkheden van glas en spiegels in het interieur

bijv. glazen tafels

spiegels
geslepen glas
gezandstraald glas
glas in lood
spiegelklokken
hardglazen binnendeuren

MESTERON-BUNDE

Prinses Ireneweg 6, tel.: 043-645959

Specialisten sinds 1892

Showroom geopend: woensd., donderd. en vrijdagmiddag van 13.00 tot 17.30 uur. Zaterdag van 10.00-16.00 uur.

Antiekgruuthand Bert Ehl
Specialisten: meubels, klokken, lampen en kerst
Inkoop / Verkoop in de Camp 54 • 6137 TH Broekveld Tel. 046-522008

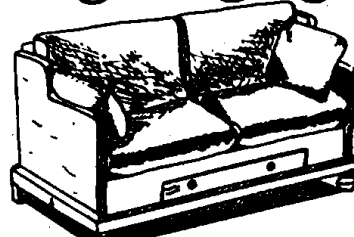
Boosten Parket Hoensbroek

Weustenraedtstraat 45: vanaf Akerstraat, Kouvenderstraat in, te weg rechts, dan te weg links
• Alle soorten parket en reparaties.
• Brede eiken planken geborsteld.
• Overschuren of borstelen van bestaande vloeren.
• Leveringsvoorwaarden van de Consumentenbond.

Showroom open van 10 - 18 uur. Donderdag koopavond. Dinsdag gesloten.

045-214395

Romantisch Wonen geloofd grenen meubelen

Antieke, oude en nieuwe geloofd grenen meubelen

Rijksweg Noord 4, Geleen, tel. 046-753006

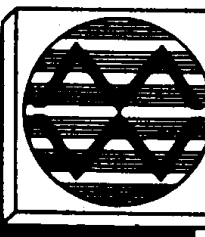
Liefst een SieMatic

SieMatic ADVISEUR

Keukencentrum

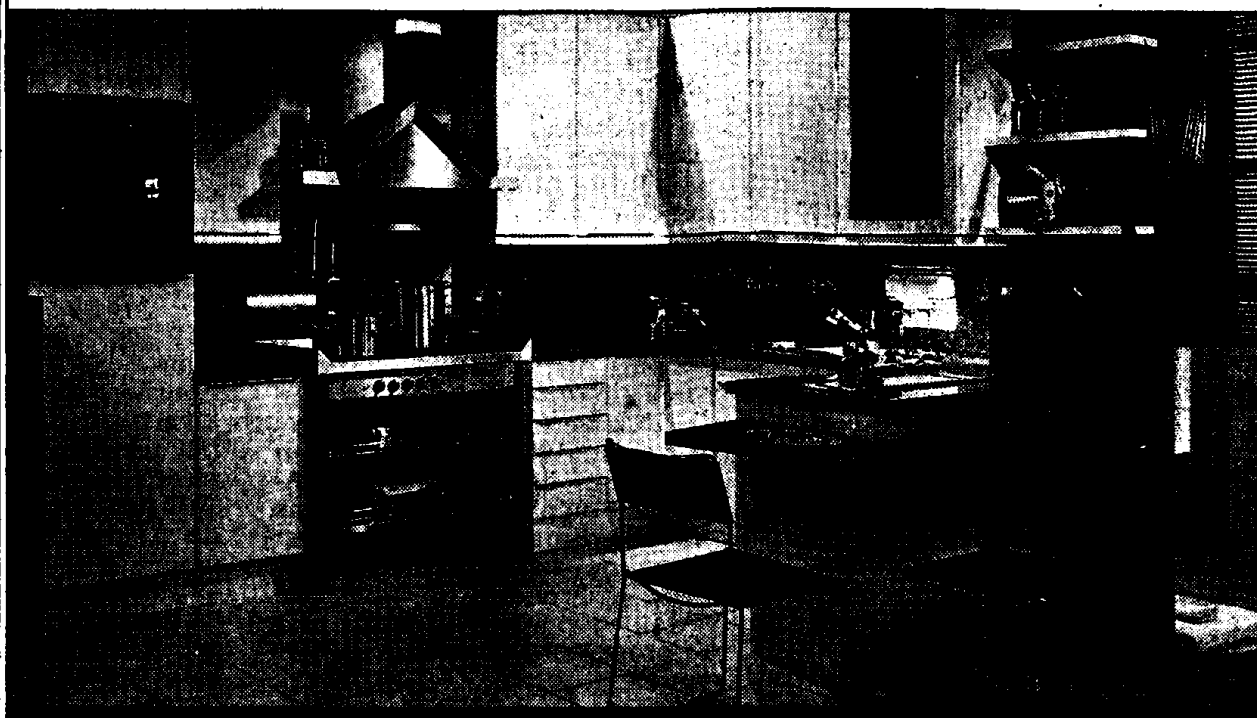
Muyrers Wijnens b

Markt 11. Simpelveld tel. 045-441800

als het beter moet...

TOMZON; KEUKENCOMFORT OP TOPNIVEAU

In onze showroom met een oppervlakte van maar liefst 1500 m², worden 90 designkeukens en -badkamers stijlvol gepresenteerd. Van modern tot klassiek, contrastrijke keukens maar ook tijdloze keukens, van topmerken als Zeyko, Tielsa en Tulip. Breng een bezoek aan onze showroom in Geleen of Hoensbroek.

U bent op zoek... naar een keuken met karakter, een designkeuken. Afgestemd op uw persoonlijke stijl en smaak. Echter vormgeving en functionaliteit moeten daarbij in elkaars verlengde liggen. Onze keukenspecialisten verwerkt uw wensen snel, geheel vrijblijvend, met behulp van een uniek drie-dimensionaal computerprogramma tot een in kleur uitgevoerde ontwerp, met bijbehorende offerte; zo snel is uw designkeuken compleet.

U bent veeleisend... kwaliteit en een extra stuk service spreken u bijzonder aan. Hoogwaardige materialen, maar ook individuele toepassingen en vernieuwende details staan voor kwaliteit. Toch is de prijs-kwaliteit verhouding in balans. De levering en installatie zijn tot de oplevering van de keuken, volledig voor onze verantwoording.

Uw designkeuken van Tomzon is een persoonlijkheid, net als u.

TULIP

tielsa

zeyko

Design Studio
TOMZON

keukens-badkamers

Heldersweg 69 Krawinkel Oost Geleen
Telefoon 046 - 742516

Nieuwstraat 25 Centrum Hoensbroek
Telefoon 045 - 211889

DECORA HOUKES PARKET B.V.

SUPERaanbieding

Rustiek A massief eiken stroken, 22 mm, kant en klaar gelegd en geborsteld
f 135,- p m²

Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

In China is de roep om democratie verstomd. De partij is voor dictatuur. De partij weet wat het beste is. Wie anders denkt, krijgt straf. Dat beslist de partij. Niet de rechter. **GIRO 454000**

AMNESTY INTERNATIONAL

PARKET KURK KUNSTSTOF

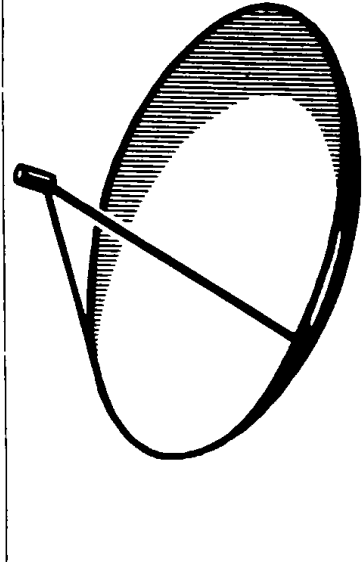
Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-

NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

limburgs dagblad

televisie en radio zaterdag

rubrik op vandaag gespeelde wedstrijden 23.30 Snooker. 00.40 Golf. Dunhill cup. 01.20-01.25 Weerbericht.

BBC 2

08.00 Open universiteit. 09.05 Shoes of the fisherman. Amer. speelfilm uit 1968. Met: Anthony Quinn e.a. 11.35 Michael Barry's choice cuts. 11.45 Curcus golf. Afli.: Short game. 12.15 ■ Fuzzy Pink Nightgown. Amer. speelfilm uit 1957. 13.40 Network east. Magazine. 14.10 Documentaire over wetenschappers die zich bezig houden met het leven na de dood. Slot: over kinderen die herinneringen aan vorige levens hebben. 14.50 ■ The harder they fall. Amer. speelfilm uit 1956. Met: Humphrey Bogart e.a. 16.35 Astronoomisch magazine. 16.55 Snooker. 18.40 Late again. 19.25 nws. en sport. 19.40 Documentaire over geschiedenis van operette in Wenen en Boedapest. 20.40 Have I got news for you? 21.10 War and peace: Testament of youth. 22.05 The brain drain. 22.35-00.30 My name is nobody Frans-Duits-Ital. speelfilm uit 1974. Met: Henry Fonda e.a.

Sportnet

07.00 Paardesport. 08.00 Autosport. 09.00 Powerboatrace F 3000. 10.00 Motorsportmagazine. 12.00 World sports special. 12.30 Amer. football. 13.00 Autosport. IMSA. 14.00 Golf. 16.30 Auto- en motorsport. 17.00 Honkbal. Major league. 18.50 Rallycross. 19.50 Braziliaans voetbal. 22.00 Golf. 23.30 Autosport. 00.30 Auto- en motorsport. 01.00 Honkbal. 04.00 Tennis. Nieuws van damescircuit. 04.30 Autosport. 05.00 Intern. motorsportmagazine.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Autosport. 10.00 Intern. motorsport. 11.00 Triathlon. WK. 12.00 Boksen. (herh.). 13.30 Saturday alive, met Tennis: Dames-toern. Halve finales, live. Wierrennen: Ronde van Lombardije. 18.00 Aerobic cycling championships. 20.00 Tennis. Dames-toern. 22.00 Boksen. 23.00 Euroscore. 00.00-01.00 Int. motorsport.

Super Channel

06.30 Business CNBC weekly. 07.00 The mix. 08.00 ITN world news. 08.30 Business round up. 09.00 Super show. 10.05 The mix. 11.30 Scene on Super. 12.00 All mixed up. 14.00 Youthquake. 14.30 Eco record. 15.00 The travel magazine. 15.30 Beyond tomorrow. 16.00 Wild America. 16.30 Focus. 17.00 Scene on Super. 17.30 Absolutely live. 18.30 Videofashion. 19.00 Matinee at the movies. 20.00 Matinee at the movies. 21.30 Film Europe. 22.00 ITN world news. 22.30 High aspirations. 23.00 Scene on Super. 23.30 Hang loose. 00.00 Don't watch alone! 01.10 Absolutely live. Aansl.: All mixed up. Aansl.: The mix, videoclip.

MTV

07.00 Monsters of rock weekend. 10.00 The big picture. 10.30 US Top 20 video countdown. 12.30 XPO. 13.00 Monsters of rock weekend. 15.30 Week in rock. 16.00 Yo! Raps today. 17.00 The real world. 17.30 The big picture. 18.00 European top 20. 20.00 Saturday night live. 20.30 Sport. 21.00 The soul of MTV. 22.00 Partyzone. 00.00 Monsters of rock weekend. 02.00-07.00 Night videos.

CNN

06.30 Moneyline. 08.00 World business this week. 10.10 Larry King. 11.40 Intern. correspondents. 13.10 The big story. 14.10 Health week. 14.40 Moneyweek. 15.10 Science and technology week. 15.40 Style with Elsa Klensch. 16.10 Showbiz this week. 17.40 Evans and Novak. 18.00 World business this week. 18.40 Newsmaker Saturday. 19.10 Healthweek. 19.40 Style with Elsa Klensch. 20.10 Your money. 20.40 Intern. corresp. 22.40 Newsmaker Saturday. 23.40 Pinnacle. 00.10 The big story. 02.10 Showbiz this week. 04.10 The Capital gang.

radio

België/TV 1

10.00 Het slimme kanaal. Met om: 10.00 Doe het zelf. Afli. 6: Gipsplaten. 10.30 Vakwerk. Informatief programma. 11.00 Take it easy. Cursus Engels. 11.30 Desktop publishing. Les 6: Vormgeving van publicaties. 12.00 Babel. Nieuwsbrief voor Turkse migranten. 12.30-12.50 Affiche. Kunstmagazine. 14.50 Harvey. Amerikaanse speelfilm. 16.30 Première film & video. Herh. 17.00 The Henderson Kids. Serie. 17.50 Musti. Tekenfilmserie. 17.55 Tik tak. Animatieserie. Afli. 290. 18.00 Journaal. 18.10 Sleutel. Actueel jeugdmagazine. Vandaag: Dwars door het GOS. 18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische kortreizen uit binnen- en buitenland (Kittbühler). 19.20 Joker- en lottotrekking, paardkoersen en programma-overzicht. 19.30 Journaal en Sport. 20.00 FC De Kampioenen. Serie. Afli. 28: Depressie. 20.35 Weekendfilm: Vergeet niet dat ik van je hou (Always remember I love you). Amerikaanse tv-film van Michael L. Miller. 22.10 Vandaag. 22.30 Sport op zaterdag. 23.00 Nachtfilm: Mother, jugs & speed. Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Peter Yates. 00.35-00.40 Coda. Saraband in C. van Bach.

België/TV 2

14.00-17.00 Sport extra. Wielrennen: Ronde van Lombardije. 20.30 Daens. Reportage over de opnames van deze film in Vlaanderen en Polen. 21.00 Nacht van de film. Proclamatie van de bekoonde film tijdens het Intern. Filmgebeuren van Vlaanderen. 22.00 Europese loterijshow. Show. 22.30-23.10 The Modern Jazz Quartet. Verslag van Belga Jazz-concert door Modern Jazz Quartet.

● Horst Buchholz en Elke Sommer in 'Das Totenschiff'. (Duitsland 2 - 23.25 uur).

SAT 1

06.15 ran, Bundesliga-voetbal. 07.15 Quir Beet. 11.00 Beauty and the beast. Amer. serie. Afli.: Zeit der Trauer. 11.50 Glücksrad. (herh.). 12.30 Wirtschaftssport. 13.00 Nieuws. 13.05 Reismagazine. Vandaag: Marokko (1). 13.35 Dr. Kulani - Arzt auf Hawaii (Island son). Amer. serie. Afli.: Viren. 14.30 Männerwirtschaft (The odd couple). Afli.: Wettfeiler. 15.00 ■ Der Mann, von dem man spricht, Oostenrijkse speelfilm uit 1937. 16.30 Dröschers Tierwelt. 17.00 Herz ist Trumpf. 17.30 Punkt, Punkt, Punkt. 18.00 ran. 18.25 Natuurdocumentaire. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad. 20.15 Too good to be true. Amer. tv-film uit 1988. 22.05 Mann-o-Mann. 23.05 Sexreport blutjung Mädchen, Duits/Oostenrijkse erotische speelfilm. 00.35 Nieuws en sport. 00.40 Mädchen beim Frauenarzt, Duitse erotische speelfilm. 02.05 Sexreport blutjung Mädchen. (herh.). 03.30 Beauty and the beast. (herh.). 04.20 Dr. Kulani - Arzt auf Hawaii (Island son), Amerikaanse serie. (herh.). 05.10 Zwei Herren Dick und Doof, Amerikaanse slapstickfilm. (herh.). Aansl.: Programma-overzicht.

Radio 1

7.07 Tros Nieuwsshow (7.30 en 8.30 Nws). 11.05 Tros Kamerbered. 12.07 Tros Aktua (12.30 en 13.30 Nws). 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. (16.30 Nws). 17.04 Tidslijn. (17.30 Nws). 18.10 Echo. (18.30 Nws). 19.04 Tegengas. 20.04 Ledske live. 22.04 Jan Douwe Kroeske. 0.04 Countdown. 2.02 Pop ballads V.S.O.P. 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 2

6.02 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 12.04 Van Diepen draait door. 14.04 De top 40. 17.04 Rinkelkeklind. 18.04 De Avondspits. 19.04 Evers in het wild. AKN: 20.04 Leidske live. 22.04 Jan Douwe Kroeske. 0.04 Countdown. 2.02 Pop ballads V.S.O.P. 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 3

6.02 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 12.04 Van Diepen draait door. 14.04 De top 40. 17.04 Rinkelkeklind. 18.04 De Avondspits. 19.04 Evers in het wild. AKN: 20.04 Leidske live. 22.04 Jan Douwe Kroeske. 0.04 Countdown. 2.02 Pop ballads V.S.O.P. 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.04 Fiori Musical. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kuro.

haus tijdelijk gesloten. 12.00 Platenzaak (13.00 Nws). 14.00 Het middagconcert. The rape of Lucretia, opera van Britten. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Het witte doek. 18.00 Nws. 18.04 De wandelende tak. 19.04 De koffer. 20.00 Nws. 20.02 Avondconcert, met Galaconcert Koninklijk Concertgebouw Orkest. 22.30 Jazzgeschiedenis. 23.00-24.00 VPRO Jazz op vier concert.

Radio 5

6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Opo dor. 8.08 Zeggus. 8.35 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw zijn. 10.02 De muzikale Inuitland. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen. 12.44 EQ-Metierdaad hulpevering. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 De verandering. 13.56 EQ-Metierdaad hulpevering. 14.02 NOS Taal. 14.30 Start. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UUT. 17.45 De Vrije Gedachte. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homonews. 19.30 Nieuws in het Turks. Marokkaans en Chinees. 19.45 Ouder de groene linde. 20.00 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EQ-Metierdaad hulpevering. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavondur.

Omroep Limburg

9.00 Postbus 94, verzoekplaten.

Nederland 1

Avro/NOS/AKN. 07.30 Alles kits, gevarieerd kinder-magazine met o.a.: 07.32 Klebeboek. 07.46 Pipi Langkous. 08.11 Ontbijt van de week. 08.15 Belspel. 08.17 Ko de Boswachter. 08.49 KRO's Tekenfilmfestival. 08.51 Jeugdjournaal. 08.52 Woef. 08.57 Knabbel en Babbel. 08.59 Onderzoek van de week. 08.59 KRO's Tekenfilmfestival. 10.27-10.30 Belspel finale. 10.53 Nieuws voor doven en slechthorenden. 11.00 ■ Journaal. 11.05 Hoe groeit geld? Informatieve serie over sparen en beleggen. Herh. 11.34 Amazonia. Reisverslag uit het Amazonegebied. 11.59 Heb ik iets gemist? Terugblik op programma's van afgelopen week. 17.16 Forza TV, jongerenmagazine. 17.45 Boggle, woordspel. 18.15 Samenstraat, gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Zoeken. 18.30 (TT) Jeugdjournaal. 18.39 Kinderen van waterland, jeugdsérie. Afli. 3: Hulpdienst. Ute Klok en Spijker Leemhuis gaan Beertje van Veen plagen, die hulpdienst heeft. Dan gebeurt er iets vervelends. Herh. 18.59 No time to waste, milieuquiz voor de jeugd. 20.00 (●●+TT) Journaal. 20.25 An officer and a gentleman. Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Taylor Hackford. Met: Richard Gere e.a. De wat eenzame Zack Mayo begint tegen de zin van zijn vader een opleiding bij de marine. Tijdens hun vrije weekenden leren Zack en zijn vriend Sid twee vriendinnen, Paula en Lynette, kennen. 22.30 Karel, praatprogramma met Karel van de Graaf. 22.31 Dertigers, serie. Afli. 2: The parents are coming. Hope's ouders komen logeren en Hope wordt bijkans wanhopig van het overheersen-de gedrag van haar moeder. 00.09-00.14 ■ Journaal.

Duitsland 1

00.00 Heute. 00.03 Ping pong. Spelprogramma. 00.45 ■ Tele-Gym. Fitness. Afli. 12. 01.00 Heute. 01.03 Gesucht wird... ein Versicherungsrick. Documentaire over de bedenkelijke handelswijze van verzekeringsmaatschappijen. Herh. 01.45 Staatsrauerakt Willy Brandt. Rechtsstreekse reportage van de herdenking van de vorige week overleden politicus Willy Brandt vanuit het gebouw van de Rijksdag in Berlijn. 01.50 Heute. 01.55 Europamagazin. 02.00 Die ermüdete Wahrheit. Port van de tv-journalist Horst Stern, met fragmenten uit zijn tv-progr. 02.15 Olympiade der Köche. Reportage van de internationale kookkunst-tentoonstelling op het jaarbeestertsein van Frankfurt. 02.40 ■ Kinderquatsch mit Michael. Gast: Heinz Rudolf Kunze. 02.45 Ersten. 03.00 Disney Club. Kindermagazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries. 03.25 Sportschau. 03.50 Heidi und Erni, serie. Afli.: Alles unter Kontrolle. 04.15 Mich laust der Affe, dierenquiz. 04.15 Sportschau, met bundesliga-voetbal. 04.30 Tagesschau. 04.58 Programma-overzicht. 05.00 (TT) Tagesschau. 05.15 ■ Verstehen Sie Spass? Amusementsprogramma met de ver-groene camera. 05.44 Tagesthemens-Telegramm. 05.45 ■ Trekking lotto-getallen. 05.50 Tagesthemens. 06.10 (TT) Das Wort zum Sonntag. Overdenking door prof. dr. Michael Sieverich SJ uit Frankfurt. 06.15 The curse of the werewolf. Engelse speelfilm uit 1961 van Terence Fisher. Met: Oliver Reed e.a. 06.42 Tagesschau. 06.45 Kiss me deadly. Amerikaanse speelfilm uit 1955 van Robert Aldrich naar de roman van Mickey Spillane. 07.15 Tagesschau. 07.30-01.35 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Ilands Westen: An der Himmelstrasse.

Duitsland 2. 11.03 Lover come back. Komedie rond toen uiterst populair duo Rock Hudson en Doris Day. In 1961 gemaakt door Delbert Mann.

BBC 2

12.15 The fuzzy pink nightgown. Met te beste satire van Norman Taurag, uit 1957. Actrice wordt geknapt, maar iedereen denkt dat het een publiciteitsstunt is. Met Jane Russell, Ralph Meeker.

Duitsland 2

13.30 Topper. Aanstekelijke komedie met Cary Grant en Constance Bennett als twee geesten die zich met het leven van Roland Young bemoeien. Regie in 1937 van Norman McLeod.

België/TV 1

14.50 Harvey. James Stewart is goed op dreef als drinkeboer met een metershooft konijn als favoriet bezelschap. In 1950 gemaakt door Henry Kostor, ook met Josephine Hull.

BBC 2

14.50 The harder they fall. Drama van Mark Robson uit 1956 met

Nederland 2

VOO/NOS/Teleac. 10.00 PC privé, les 3. 10.30 Het formatiebudgetsysteem, les 3. 11.00 You're welcome, Engels voor beginners, les 3. 11.30-12.00 Russisch, taal en volk, les 3. 13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden. 16.00 ■ Journaal. 16.10 Samson, Belgisch kindermagazine. 16.50 (TT) B.O.O.S., jeugdprogramma. Presentatie: Bart de Graaff. 17.20 ■ Top 40, popmuziek. 18.00 ■ Journaal. 18.20 Outfit, modemagazine gepresenteerd door Judith de Klijn. 18.50 Blinde hartstocht (The power, the passion). Soapserie waarin alles draait om de erfenis en de erfgenaar van multimiljonair Gordon Byrne. 19.20 (TT) Casino Royal, spelprogramma. Presentatie: Marc Klein Essink. 19.50 Masters of the game, serie portretten van bekende voetbalmanagers. Afli. 3: David Murray van de Glasgow Rangers. 20.20 Wiseguy, Amerikaanse misdaadsérie. Afli.: Vinnie als hoofdverdachte. Vinnie is geïntreerd in de racistische organisatie van Knox Pooley, wanneer politieman Hicks tijdens een overval vermoord wordt. Deze moord wil men Vinnie in de schoenen schuiven. 21.10 Zaterdagavondcafé, 11-delige serie. Afli. 2. 21.45 Bedroom eyes II, Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Chuck Vincent. Met: Wings Hauser, Kathy Shower, Linda Blair e.a. Harry is heel gelukkig, tot hij ontdekt dat zijn vrouw Carolyn hem bedriegt. Om haar jaloezie te maken laat hij zich betrappen met Lane van Bruggen. Daar komen echter grote problemen van. 21.55 Europese loterij, Nederlandse trekking vanuit Hilversum. Presentatie: Marc Klein Essink. 23.45-23.50 ■ Journaal.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Informatie en actualiteiten in het Turks, Kroatisch en Pools. 09.00 Heute. 09.03 EURO. Europees magazine. Herh. 09.45 Zie Duitsland 1. 10.45 Heute. 10.48 Staatsrauerakt Willy Brandt. Rechtsstreekse verslag van de herdenkingsbijeenkomst in Berlijn. 13.00 Heute. 13.05 Diese Woche. Weekoverzicht met gebarentaal en ondertiteling t.b.v. doven en slechthorenden. 13.30 Zwei Engel ohne Flügel (Topper). Amer. speelfilm uit 1937. 15.00 Astrid Lindgren erzählt: Michael aus Lönneberga. Jeugdsérie. Afli.: Als Michael in die Schule kam. 15.20 Muminis. Tekenfilmserie. 15.45 FM - Das Familienmagazin im ZDF. Magazine. Thema: Kreditkarten -Gefährliches Plastikgeld? 16.15 ■ Der heisse Draht im ZDF. Muziekprogramma dat per telefoon door de kijkers wordt samengesteld. 17.00 Heute. 17.05 Länderspiegel. Actueel magazine. 17.45 Die große Hilfe. Balans van de Aktion Sorgenkind. 17.55 Die fliegenden Ärzte (Flying doctors). Afli.: Ein erster Schritt. 19.00 Heute. 19.20 Der Patenonkel. Serie. 20.15 Kein Pfliegeleichter Fall. Mini-serie. Afli. 1: Emilies Heimischung. 21.50 Heute-journaal. 22.05 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine met Karl Senne. Vandaag: Bundesliga-voetbal, wielrennen: Ronde van Lombardije en tennis in Tokio en Filderstadt. Aansl. Gewin-zahlen vom Wochenende. 23.25 Das Totenschiff. Duits/Mexicaanse speelfilm uit 1959 van Georg Tressler. Met: Horst Buchholz e.a. In Antwerpen maakt een leuk meisje de Amerikaanse zeeman Philip Gale zijn volledige gage én zijn papieren afhandig. Als hij dan ook nog zijn boot mist zit Philip pas goed met de gebakken peren. 01.00 Heute. 01.05-02.25 C. C. and Company Amerikaanse speelfilm uit 1970.

Humphrey Bogart in z'n laatste rol. Hij speelt een voormalig sportjournalist, nu persagent in het keiharde bokswereldje. Ook met Rod Steiger.

Super Channel

20.00 Gangster story. Routineuze gangsterfilm; in 1960 gemaakt door Walter Matthau, met hemzelf en Carol Grace in de hoofdrollen. Vriend probeert schurk op het goede pad te krijgen.

Nederland 1

20.25 An officer and a gentleman. Zeer succesvol melodrama van Taylor Hackford uit 1982, betekende de grote doorbraak van Richard Gere. Hij volgt een marineopleiding en heeft te maken met een harde officier. Gelukkig ontmoet hij Debra Winger.

Nederland 2

21.45 Bedroom eyes II. Vervolg op voursfilm, met Wings Hauser, Kathy Shower, Linda Blair. Man ontdekt dat zijn vrouw ontrouw is en doet alsof hij zelf ook een vriendin heeft. Het begin van een hoop ellende. In 1986 gemaakt door Chuck Vincent.

RTL4

22.15 How to beat the high cost of living. Onzinkomede over drie vrouwen die een supermarkt willen overnemen. Regie in 1980 van Robert Scheerer, met Susan Saint

Nederland 3

Vara/NOS. 08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden. 17.31 (TT) Alfred J. Kwak, tekenfilmserie. Afli.: Het schaakspel. 18.00 ■ Journaal. 18.16 Trekking van de lottogetallen. 18.20 Kassa! Consumentenmagazine. Presentatie: Felix Meurders. 18.53 (TT) Lingo, woordspel, waarin spelers razendsnel vijf-letterwoorden moeten vinden. Presentatie: Robert ten Brink. 19.21 12 steden, 13 ongelukken, serie gedramatiseerde verkeersongelukken. Afli. 3: Borculo: De geitjes voeren. Margje moet wennen aan de opvoeding van haar kleindochter. Vrachtwagenchauffeur Joerd is voor het eerst met de grote truck op pad. 19.50 The Flying doctors, Australische serie. Afli.: Staatsgevaarlijk. Geoff wordt in de outback geconfronteerd met een naakt rondlopende man, die beweert van een andere planeet te zijn. Onderzoek wijst uit dat hij in shocktoestand verkeert en een ongeloflijke kennis bezit over medische, luchtvaart en technische zaken. Het mysterie wordt alleen maar groter als twee hoge legerofficieren naar hem op zoek blikken te zijn. 20.40 (TT) Zeg 'ns AAA, serie. Afli.: Een jongensdroom. Koos wil iets leuk kopen voor Angel in Ecuador, maar Mien vindt dat niks. Annie gaat Mien bij de dokter vervangen. 21.07 Sonja op zaterdag, talkshow met Sonja Barend. 22.00 (●●+TT) Journaal. 22.15 Studio sport. 22.45 Nova, actualiteitenprogramma. Presentatie: Charles Groenhuijsen. 23.20 De schreeuw van de Leeuw, show met Paul de Leeuw. 00.00 Museumschatten, prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: Sibyllen en hun rol in de kunst. 00.09-00.14 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Duitsland 3 West

09.00 Teletext. 09.10 Marienhof. serie. 10.00 This week. 10.15 Actualités. 10.30 Russisch bitte. 11.00 Vieje al Espanol. 11.15 Cursus Spaans voor beginners. 11.30 Wetenschappelijk magazine. 12.15 Rückblende: Kolonialwaren. 13.00 Sport 3 extra. Tennis: Grand Prix toern. halve finale dames enkelspel; Paardesport: German classics ruitertoern. 17.00 Länder-Menschen-Abenteuer: Documentaire over een beklimming in de Dolomieten nabij Belluno. 17.45 Wandern in NRW. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Hier und heute unterwegs. 18.30 Die Sendung mit der Maus. 19.00 Aktuelle Stunde. 19.30 Tiere suchen ein Zuhause. 20.00 Sport im Westen. 20.30 Edgar - Solo für Dirk Bach. 21.45 Superman schlägt zurück. Serie over de geschiedenis van strips en cartoons. 22.15 Gespannt auf... Portret van Jürgen Fuchs. 23.15 Portret van een transseksueel. 00.00 Rockpalast Classics: Simple Minds. Concert. 01.00 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

11.40 Cursus Duits. 12.10 Marienhof. Duitse serie. Afli. 4: Herz und Schmerz. 13.00 Sport 3 extra. Met ATP tennis-toernooi, halve finale heren enkel; Grand Prix tennis-toernooi voor dames te Filderstadt en paardesport, German Classics in Bremen. 17.00 Nimm's Drite. Magazine. 17.30 Das Jahr in Wald und Flur. Afli.: Wintergäste. Herh. 18.00 Beim Wort genommen. 18.30 Glaskasten. Cultureel magazine. Presentatie: Wolfgang Zinke. 19.00 Wo bitte ist Ihr Kühlschrank? 2.12. 19.30 Spiele des Lebens. 12-delige natuurserie. Afli. 4: Jäger en prooi. 20.15 Verriegelte Zeit. Documentaire van en over de Oostduitse regisseuse Sibylle Schönemann, die na de val van de Muur teruggaat om de verantwoordelijkheid voor haar gevangenisstraf te zoeken. 21.45 Aktuell. 21.50 Grenzenlos, internationale gasten gepresenteerd door Gero von Boehm. 23.20 Schmidteinder. Show met Harald Schmidt. Herh. 00.20 Aktuell. 00.22 Jazz-in concert. Muziek van The New York Voices. 01.22 Non-Stop-Fernsehen.

James, Jessica Lange, Jane Curtin.

Duitsland 1

22.15 The curse of the werewolf. Stevige grieziefilm van Terence Fisher uit 1961. In Oliver Reed breekt het beest los wanneer een meisje niet ingaat op z'n avances. Ook met Yvonne Romain.

BBC 2

22.35 My name is nobody. Beremde spaghettiwestern van Tonino Valeri, gemaakt in 1973. Terence Hill speelt een mysterieuze scherpshutter, die uiteindelijk de levende legende Henry Fonda tegen het lijf loopt. Duel met veel close-ups van toegeknepen ogen. Muziek van Ennio Moricone.

België/TV 1

23.00 Mother, jugs and speed. Zwarte komedie over een stel lozers die een ambulancedienst onderhouden. Ze willen zoveel mogelijk patiënten vervoeren, ten koste van heel veel. Met Bill Cosby, Raquel Welch, Harvey Keitel. Regie in 1976 van Peter Yates.

Duitsland 2

23.25 Das Totenschiff. Drama van Georg Tressler uit 1959, met Horst Buchholz, Mario Adorf. Zeeman wordt geronseld op oud schip dat de redeer wil laten vergaan om de verzekeringscenten op te strijken.

RTL4

06.45 The world tomorrow. Religieuze programma. 07.00 Telekids. Kinderprogramma. 12.00 Radio studio live. Open window television. 12.40 Miniplaybackshow. Progr. waarin kinderen hun favoriete artiest/artiste of groep imiteren. Herh. 13.35 Liefde op het eerste gezicht. Aflevering van dit programma. 14.20 Een van de acht. Spel. - Herh. 15.45 Dinosaurs. Amerikaanse serie. 16.15 Gezondheid. Magazine over uiteenlopende onderwerpen die met gezondheid te maken hebben. 16.45 Geldwijzer. Reeks informatieve programma's over geld. 17.00 Tineke. Aflevering van dit rechtstreekse en gevarieerde weekendprogramma. 18.00 Zes uur nieuws. 18.10 Tineke. Deel twee. 19.00 De reis van je leven. Quiz. 19.50 Avondnieuws. 19.50 Het weer door John Bernhard. 20.00 Sandra's verjaardagsshow. Amusements- en spelprogramma. 21.45 Pacific station. Amerikaanse serie. 22.15 How to beat the high cost of living. Amerikaanse speelfilm uit 1980. Regie: Robert Scheerer. Drie huisvrouwen hebben te kampen met financiële problemen. Wanneer ze op een dag tijdens het winkelen in het winkelcentrum een enorme plastic bal tegenkomen, die bij wijze van publiciteitsstunt, gevuld zal worden met een grote hoeveelheid geld bezinnen zij zich op een manier om het in handen te krijgen. 00.05 Laatste nieuws. 00.20 Hellraiser. Amerikaanse speelfilm uit 1987 naar het boek van Stephen King. Regie: Clive Barker. Frank is in het bezit van een mysterieus kistje dat alleen op een speciale manier geopend kan worden. Het verhaal gaat dat het voorwerp geluk brengt aan diegene die erin slaagt om het te openen. 01.50 Code of silence. Amerikaanse speelfilm uit 1985. 03.30 Nachtprogramma.

RTL Plus

06.00 Georgie. Tekenfilmserie. 06.45 Archie, tekenfilmserie. (herh.). 07.10 Piff and Herkules, Franse tekenfilmserie. 07.30 Cubitus, Amer. tekenfilmserie. 08.00 Klack, kinderspelshow. 08.45 Maus reiss aus. Spelshow. 09.00 Beverly Hills Teens, serie. 09.30 Lucky Luke, Amerikaans/Franse tekenfilmserie. 10.00 Peter Pan, Tekenfilmserie. 10.30 Captain N, tekenfilmserie. 11.00 Marvel Universum, kinderprogramma met tekenfilms. 12.25 Michel Vaillant, tekenfilmserie. 12.50 Teenage mutant hero turtles. Amerikaanse tekenfilmserie. 13.20 Wincpector (Wincpector-special rescue police task force), Japanse sf-serie. Afli.: Der Killervogel. 13.45 American gladiators - special, sport-spektakel. 15.00 Knight rider, Afli.: Unerwünschte Konkurrenz. (herh.). 15.55 Das A-Team, Avonturenserie. Afli.: Hoffnung in Barcelona. (herh.). 16.50 21, Jump street - Tatort Klansenzimmer. Afli.: Abgerutscht. 17.45 Der Preis ist heiss, spelshow. 18.15 Familienduell, spelprogr. 18.45 RTL aktuell. 19.15 Beverly Hills, 90210, Amerikaanse serie. Afli.: Lockender Ruhm. 20.15 Jessas, der Storch, komedie. 22.00 Die Gailtalerin, show uit de Alpen met als gasten Alfons Schuhbeck, Reinhold Messner en Klaus & Klaus. 23.00 Erotikwunschkfilm der Woche: Blutjung und liebeshungrig, Duitse softseksfilm. (herh.). OF: Komm liebe Maid und mache... (Die tollredisten Geschichten), Duitse softseksfilm. (herh.). OF: Zwischen schwarzen Schenkeln (The pussycat syndrom), Griekse softseksfilm. (herh.). 00.30 Ehepaar sucht Gleichgesinn-tes. Duitse softseksfilm uit 1969. 02.00 Tutti frutti, Erotisch spelprogramma. 02.45 Série rose, Franse erotische serie. Afli.: Der Schüler. (herh.). 03.20 Erotikwunschkfilm der Woche. (herh.). van 23.00 uur. 04.40 Ehepaar sucht Gleichgesinn-tes, (herh.). 05.55 Tekenfilm.

Duitsland 1

23.45 Kiss me deadly. Prima film noir van Robert Aldrich uit 1955, gebaseerd op een detective van Mickey Spillane. Goie rol van Ralph Meeker, als spijkerharde en cynische spurens.

Super Channel

24.00 Terror by night. Sherlock Holmes-film van Roy William Neill uit 1946. Holmes bewaakt treincoupe met diamanten. Met Basil Rathbone, Nigel Bruce.

RTL 4

OFFICIAL DEALER

Jos Bogman

"HOU ME TEGEN"

**Ik ben op weg naar Jos Bogman:
voor de nieuwe Ford Escort
en Ford Orion!!!**

U zult niet de eerste zijn die zou willen wegrijden in de nieuwe Ford Escort of Ford Orion. Met een nieuw voor- en achterfront, een 16 kleppen motor, stuurbekrachtiging, centrale vergrendeling en nog veel meer standaard extra's.

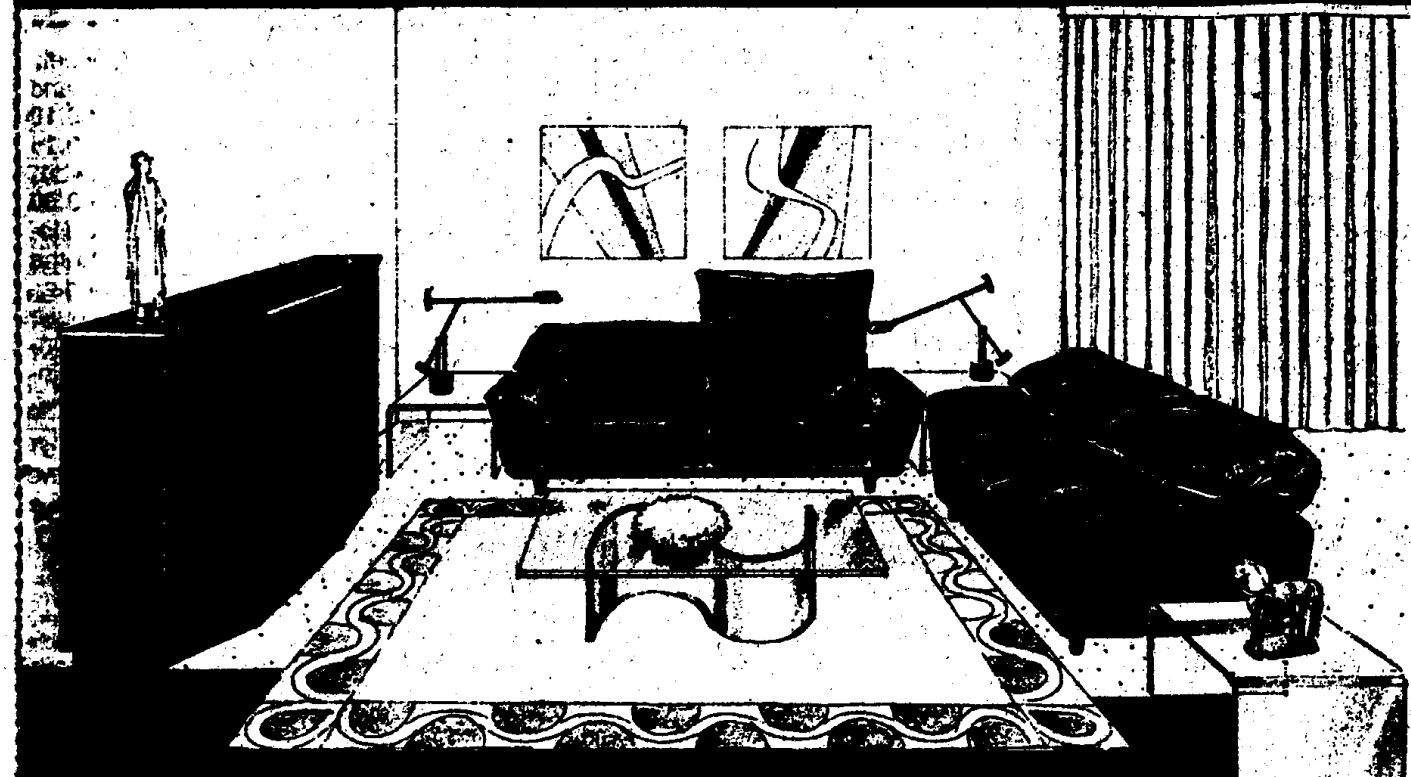
MET JOS BOGMAN DE WINTER IN !!

Onze showroom verandert de komende weken in een Winter-winkel. Diverse branches geven u informatie over hun winterassortiment, van caravans tot fietsen, van reizen tot ski-scholen en van brillen tot schoenmode.

Deelnemende bedrijven zijn: DEBETS Sport (Kerkrade), Caravan Import Feyts (Amstenrade), PLOUM Schoenmode (Kerkrade), OPTIEK BEBELMANS (Kerkrade), REISBURO v/d BIESEN (Kerkrade), Nederlandse Ski-school SIGI MOSER (Landgraaf) en NUS. BIJEN Rijwiel (Heerlen).

**Kom langs voor een proefrit bij
Jos Bogman met de nieuwe
Ford Escort of Orion 16 i en 16 V
Kerkrade, Hamstraat 70. Tel. 045-423030**

"Appellation Wooncultuur Contrôlée"
Kom hem nu proeven !

Een leuk idee voor deze woonmaand. Kom de nieuwe Woonrend 92-93 eens 'be-proeven' bij Wooncultuur. U ontdekt een 'grand cru' meubelcollectie van het zuiverste gehalte. Fraaie lijnen, geraffineerde kleuren en een uitstekend gebruikskomfort.

Kwaliteit voor een verantwoorde prijs. Klasse, kortom, gegarandeerd 'Appellation Wooncultuur Contrôlée'.

En omdat oktober ook de wijnmaand is, ontvangen we u vanaf nu met een flesje wijn. U moet weten dat we erg gesteld zijn op een goed contact met u.

Meubels die "het" nu eenmaal hebben.

wooncultuur

Borssstraat 2-4, 3490 Zutendaal. Telefoon: 039-611135.
Telefoon vanuit Nederland: 09-3269 611135.
Telereis gratis van 10 tot 18 uur, woensdag gesloten.

Levering gratis aan huis zonder grenskosten.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Overnemen
Te koop PONY'S, 2 ruinen, 8 jr., 1 hengst 2 jr., zadelmak, goed voor kleine kinderen. Mercedes camper L207 b.w. 1977, kent. 1989 en veewagenjens. Tel. 04754-82758.

Te k. KERSTBOMEN Omroica met en zonder kluit, alle maten tot 2 mtr. 04765-2747.

Te k. SPEEDKRUISER 7 m. glastron 225 pk. inb., f 23.500,-. 046-519504.

Te k. aangeb. BANKSTEL Lodewijk XV, l.z.g.st. Tel. 04454-63233 na 18 uur.

NOVEEN St. Clara. Belangrijk vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die u onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat U vroeg. H.P.

Zeldzaam koopje TROUW-JURK, m. 36, voor f 235,-; kinderfietsje Bobo f 25,-. Tel. 045-216864.

NOVEEN St. Clara. Belangrijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die u onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat U vroeg. Y.B.

KERSTDENNEN te koop van 2 1/2 tot 4 m. v.a. 10 stuks, prijs overeen te komen. Tel. 09-3211.271106.

Meditatie
Fonkelnieuw!
De Live/Sexdij. Je hebt de kans uit lekkere adresjes uit gratis sex of een Live/gesprek met een paar bloed... meisjes. 06-320.320.86 100cpm (boven de 18 jaar).

Rubber Porno!
Ben jij liefhebber van rubber, leer en latex-porno? 06-320.320.90 75cpm (boven de 18 jaar).

100% gratis sex
Vrouwen, meisjes en soms ook echtparen zijn op zoek naar partner(s) die zin hebben in een 'stiekem avontuurtje' 06-320.320.81 75cpm (boven de 18 jaar).

Bolle Volle Sex! Ze zijn bol, vol en live!
06-340.340.40 100cpm red ear productions

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S.M. 753 p.m.
06.320.332.32.

GEVRAAGD
vooroorlogse woonhuizen voor directe aankoop of bemiddeling. Regio Heerlen o.o.
Tel. 04492-5966

TABOE HOMO ZUID NED.
voor jonge boys uit deze regio. 06-340.330.42 (50 cp/1m)

GAY-TALK
Voor 50 cphm een leuk afspraakje regelen of 'n heet gesprek voeren? Bel voor dichtbij: 06-320.322.26

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20 75 ct. p. min.

Hete call/girls
geven zich bloot! Ze vertellen hoe ze d'r uit zien, geven hun adres en vaak hun (geheime) tel.nummer! 06-320.320.85 (100cpm) (boven de 18 jaar).

Partnerruil
direct apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil 06-320.330.91 - 75 ct p/m

06-9665
Hete meisjes willen sex-kontakt met telr. 75 cpm

Onderdeugende meisjes, ben jij ook op zoek? 75 cpm
* 06-9602 *

privé kontakt
Je krijgt direct 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (75 c/m)

Vrouwjes geven hun privé-adres! Nu al 800 vrouwjes vertellen wie ze zijn, wat ze bieden en geven dan hun tel.nummer!

06-340.310.10
75cpm red ear productions

stoute evelientje
moest nablijven je broekje uit en bukken, je krijgt STRAF met de lineaal! 06-340.340.20 50cp/1m.

Bezweet
stapte het meisje onder de douche, plots werd ze vastgepakt, de man drukte haar prilke naakte lijf tegen zich 'aan 'oh nee niet doen' 06-96.70 (50cp/1m)

Griekse sex
Lisa draait z. om 50 cpm
06-320.325.55

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten 50c/1m
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marche v. achter 50 cphm
06-9618

06-320.320.38
Rijpe, keurige klassiek ongetrouwd meisje die het openbaar kan opkopen op jongens die op z'n Russisch tuss. m'n Bolle willen 75cpm

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320, en dan: SM Limburg ... 325.18 Jack off privé ... 321.16 Darkroom ... 324.16 Gay pervers ... 329.16 Travestie ... 325.09 Transsexueel ... 321.36 Bi-sex ... 323.36 Jongens-sex ... 325.19 Studentensex ... 327.56 f 1,- p.m. Pb. 75141 A'dam

Direkt apart
met div. leuke meiden 06-320.322.88 - 75 ct p/m

Direkt kletsen
met leuke meisjes: 06-9757
Altijd succes 50 ct p/m
240 vrije meiden zoeken
SEX
Info: 06-9766 75 ct p/m

NU direct een afspraakje met een leuk meisje, 75 cpm
06-320.320.92

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.21 - 75 ct p/m

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320*330*18 - 75 ct p/m

Leuke meiden
zoeken z.s.m. een vriend. 06-320.330.77 - 75 ct p/m

Sexkontakt
Zoek jij tel.nrs. van allemaal heerlijke hete meisjes? 06-320.330.42 - 75 ct p/m

Dames die zich vervelen.
Sexkontakt
06-320.326.66 - 100 ct p/m

Bi-sex voor 2
direct apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 - 75 ct p/m

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan 06-320.330.88 - 75 ct p/m

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 - 75 ct p/m

Gay privé
Ben je op zoek naar een heet afspraakje met een lekkere jongen? Of voor 'n opwindend gesprek met een lekkere knul. Bel snel 06-96.14 (75 cpm)

De leukste meisjes bellen de fliribox
BEL nu 06-95.01 (75 cpm).

Direkt
een leuk MEISJE aan de lijn. Vraag haar tel. voor een avondje uit. (75 cpm) 06-95.10

06-9603
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen 75 cpm

huisvrouwjes
en schoolmeisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnr. 06-320.330.46 - 75 ct p/m

direct 'n meisje
Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 - 75 ct p/m

300 Meiden
zoeken een heet slipperje 06-320*321*44 - 75ct p/m

debbys
sexdating maak 'n afspraak met haar meisjes 75 cpm 06-320.222.23

Direkt Snel Sexkontakt
06-320*320*32 - 100 ct p/m.
hete meisjes willen echt snel
Sexkontakt
06-320*330*66 - 75 ct p/m

Livesex Privé!
50 ct p/m
De madam verbind je door voor een privégesprek! Grieks standje...06.95.05 Eros live...06.95.06 Rijpe vrouw...06.96.09 S&M live...06.96.26 Meisjes live...06.96.38 Topsex 25 plus...06.97.22 Frans standje...06.97.92 Hardcore...06.97.94

06*320*320*06
Sexy meisjes, 18 jr. 50 cpm

Leuk vrouwje
privé, slank, geeft haar tel.nr., vertelt iets over haar zelf, wacht tot jij haar belt. 069-789 - 100 cpm

06*320*320*07
Sexy dromen 50 cphm

06*320*320*08
Tienerssex 50 cphm

Jouw MEESTERES!
'n Heerlijke heffers voor haar dienaren. 75 ct p/m
06-320.324.68

Nee, ik heb nog nooit een BEURT gehad! zie het meisje heel verlegen. 50cp/1m
06-340.340.21

Bel mij thuis
Voor een lekker gratis sex-geprek. Ik doe alles. Info via 06-320.324.96 (100cpm)

direct contact
Met vele eenzame vrouwen. Bel voor hun telefoonnr. 06-320.324.97 (100cpm).

Vrije meiden
zkn regelmatig sexkontakt 06-320.320.55 - 75 ct p/m

400 meisjes
willen een afspraakje! 06-320.322.11 - 75 ct p/m

Sex voor twee
Direkt kontakt met meiden en hete huisvrouwjes. 06-320.330.46 - 75 ct p/m

Sexafsprake
met 'n meisje. Vraag telr. Bel. 06-9530

06-9530
DUIK in bed met meid vraag haar telr.

Evelien
toen ze haar ver-zakken! 06-9530

06-320.32
Op z'n GRIEKSE! Naakt bukt ze voor staat achter haar!

Schoolme
willen sex-ervaring 06-320.330.43

adressen
Ze willen je verwelkomen in privé bij je lange ze geven eigen adres en tel. 06-96.85

06 Gay
Oost Nede 06-320.32 75 ct p/m

Club Mirabelle/Club Nirwana
* het bekendste TOP-TEAM van p.m. 10 jonge meiden de beste service willen verlenen !!!
* Geen verplichtingen, maar ongewogen gebabbel maakt u ook tot graag gezinde gast
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GAAT!
* NIET DUUR !! Gezien wat u geboden wordt
* Wij schenken op en MAKEN HET WAAR! Drempeelwies? Bel dan onze ESCORT-SERVICE
Deze staat reeds lang als nummer 1 bekend Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade
Club NIRWANA, Nieuwstr. 147, Kerkrade
Bel gerust: 045-427120 of 045-463323.
Tot vanavond dan KARIN !!!

Paren en alleenstaanden
Club L.C.
Zie chick 268 Les Cartier Vandaag Ladies Night
Wij verloten een reis naar IBIZA.
Hertenweg 5, Zutendaal (B). Tel. 09-32.89715

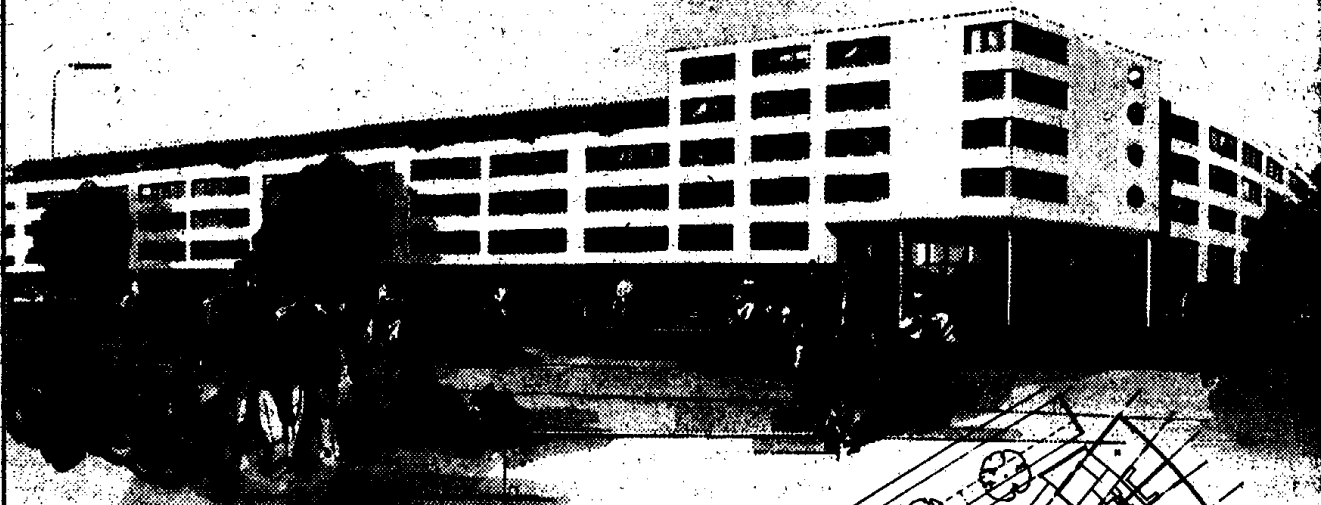
"Sacha's escort"
Bel nu voor gezelschap bij u thuis, het grootste complete bureau van Limburg. Leuke dames van 45 jaar altijd welkom. Nu 7 dagen per week geopend 14.00-05.00 uur. Nu ook striptease. Bel nu 045-463323. Groetjes Sacha.

Villa Liberta
Club voor paren en alleenstaanden. Wo. en vrij. show. Zat. 17 okt. knuffelavond alleen voor par. 21.00 uur. Let op!! Iedere laatste zaterdag van de nudist-party voor iedereen met live-show.
Discreet gelegen aan de A2, Maastricht-Eindhoven afslag Susteren, na 500 mtr links.
Maastrichtweg 24, Susteren. Tel. 0499-4346 of

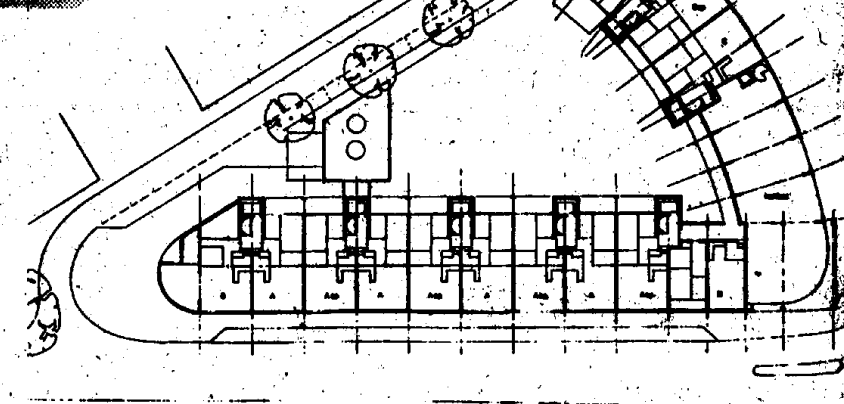
Dolce Vita
Vraagt een jong spontaan meisje, hou je van luxe en klasse? Bel dan Dolce Vita. Tel. 04750-230746. Rijks-weg 15, Linne.

Brigitte
met vriendin. 045-463323 ma. za. v. 13 t/m 20
Voor Piccolo zie verder pagina

**BLIK OP MAJESTUEUS
MAASTRICHT VANUIT
DE DUITSE POORT**

Voel Maastricht's hart pulseren. Aan de Duitse Poort, vlakbij het centraal station. Daar worden 74 luxe appartementen gebouwd. Riant geoutilleerde woningen in een speelse architectuur. Een fantastische synthese met de 'skyline' van klassiek Maastricht. Met keuze uit maar liefst 17 verschillende types.

De huurprijs bedraagt circa f 1.000,- per maand, excl. service- en stookkosten, parkeerplaats, en afhankelijk van het type appartement.

**STUUR MIJ DE FOLDER
OVER HET PLAN
DUITSE POORT**

Naam:
Adres:
Postcode:
Plaats:

BON

Invullen en in een open envelop zenden aan:
ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23,
6411 GW Heerlen
Tel.: 045-71 20 40

of ABC Vastgoedbeheer
Scharnerweg 116b
6224 JK Maastricht
Tel.: 043 - 63 66 55

TAXATIES
betreffende onroerend goed, voor alle doeleinden, ook op korte termijn.
MEER DAN 25 JAAR ERVARING!
Onroerend Goed Makelaardij
LEENDERS b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

**6 vrije sector woningen met garage
Centrum Nieuwenhagen**

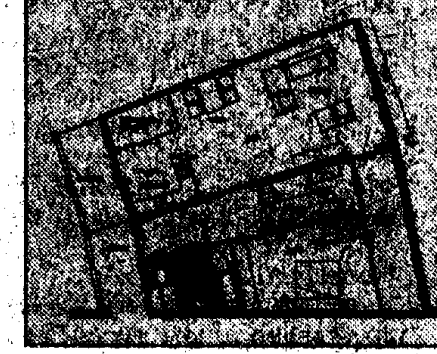
Op een van de mooiste locaties in het centrum van Nieuwenhagen worden 6 fraaie woningen met garage gebouwd. Aan de Beuteweg tegenover het plantsoen komen deze woningen te liggen en dichtbij alle belangrijke voorzieningen zoals scholen, winkelcentrum en busverbindingen.

INDELING:
Vanuit een overdekte entree komt u via de hal in de L-vormige woonkamer met open keuken, vanuit de zitkamer heeft u geen inzicht in de keuken. De garage heeft een parkeerdek. Op de 1e verdieping bevinden zich 3 slaapkamers en een ruime badkamer met ligbad en tweede toilet. De zolder is bereikbaar via een vaste trap en u heeft de mogelijkheid voor een 4e kamer.

De achtertuinen zijn ca. 14 m diep.

Prijzen vanaf f 223.000,- v.o.n.

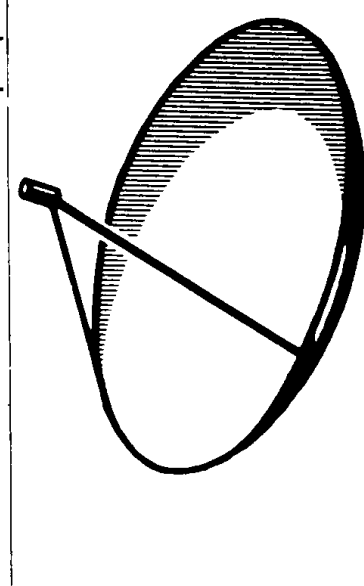
Inlichtingen/verkoop van maandag t/m vrijdag van 9.00-17.00 uur en volgens afspraak. Zaterdag volgens afspraak.
Edisonstraat 9,
6372 AK Landgraaf
045-316222

De eerste steen werd op 15 oktober gelegd. In de tweede helft van 1993 vindt de oplevering van dit nieuwe project plaats. Interesse? De folder komt in november uit - vraag hem nu meteen al aan!

ABC Vastgoedbeheer

Nederland 1

KRO/NCRV/Avro
11.00 Omroepbestuurs. Eucharistieviering vanuit Amsterdam.
11.56-12.26 **IOS magazine**. Uitzending van de Islamitische Omroep Sluiting.
15.22 Ik geloof. Serie interviews. Afl. 2: in God als bron...
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.05 Het gezongen woord. Samenhang. Vandaag vanuit Vlaardingen.
16.30 Waar blijf je anders. Discussieprogramma: De reactie van de kerk op vreemde dingen.
17.00 Nota bene. Kerkelijke agenda.
17.05 Annie M.G. Schmidt. 4-delige documentaire over leven en werken van deze schrijver. Deel 1.
18.05 Een nieuwe jas. Serie liedjes geschreven door Annie M.G. Schmidt. Herh.
18.15 Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Eigen plek.
18.30 Nijntje. Tekenfilmserie naar de verhalen van Dick Bruna. Afl.: Nijntje aan zee.
19.35 (TT) YOY. Reportage over spierdystrofiepatiënte Marie-José, die vrijwilligerswerk doet als buddy van aids-patiënten.
19.00 Afdien. Documentaireserie. Afl.: Norbertijnen in Vlaanderen (II). Herh.
19.29 Natuur in eigen land. Natuurfilmserie. Afl.: De Lauwersmeer. Herh.
19.00 (•••+TT) Journaal.
20.16 (TT) Waku waku. Dieren-spelprogramma met Rob Fruithof.
20.51 Ook dat nog. Satirisch consumentenmagazine.
21.40 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
22.21 (TT) Ha, die Pa. Comedyserie. Afl.: De behangers. Matthijs en zijn vriend Siuul vinden een baantje als behangers. Enthousiast gaan ze voor zowel Norbert als Suus aan de slag.
22.51 Je weet nooit of je morgen weer wakker wordt. Documentaire over het leven in Soweto.
23.31-23.36 •• Journaal.

Nederland 2

Tros/Veronica
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 Omrop Fryslân. Magazine II. Uitzending van Radio Omrop Fryslân. (Met ondertiteling).
12.00 TROS/Veronica sport. Sportmagazine met Jack van Gelder en Elsemieke Havenga.
12.45 Veronica strandrace. Live verslag van dit motorsportpektakel op het strand van Hoek van Holland.
16.00 •• Journaal.
16.05 Geschiedenis van het geld. Numistiek, voorlichtingsprogramma.
16.10 Databasemanagement. Les 6.
16.35 Grieks voor beginners. Les 2.
17.15 The new WKRP in Cincinnati. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Er was er één jarig. Mona is bijna jarig, maar ziet er tegen haar verjaardag op. Ze vindt troost bij Jack, terwijl haar collega's een feestje organiseren bij haar thuis.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Wonen. Afl.: Je eigen kamer.
18.00 •• Journaal.
18.10 Beremde solisten in het Concertgebouw Amsterdam. Fragmenten uit het Möller herdenkingsconcert met Emmy Verhey, Jaap van Zweden, Heinrich Schiff en het Concertgebouworkest. Herh.
18.53 Wegwijzer.
18.55 Blinde hartstocht. Soapserie.
19.22 TV-dokter. medische tip.
19.24 (TT) De specialist. Aflevering 3: De reumatoloog.
19.59 Op de drempel van het leven. Medisch themaprogramma over een de pogingen van een kinderloos echtpaar om via in-vitro fertilisatie kinderen te krijgen. Dat gebeurt met bevruchting van het zaad van de echtgenoot. Drie eicellen worden bij de vrouw geïmplanterd. De overige eicellen worden diepgevroren bewaard voor een eventuele tweede poging.
21.29 Aansluitend discussieprogramma o.l.v. Joop Daalmeijer.
21.59 De Elite. (The E.I.I.E.), serie.
22.45 De Ketten. Les 6.
23.40-23.45 •• Journaal.

Nederland 3

VPRO/NOS
08.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met De Charlie Brown & Snoopy Show. Dag meneer de Koekeper, Boefjes, Dwalen en dwelen in de tropen, The Addams Family, In het land van de verzamelaars en De ijzersterke verhalen van Cowboy Harry.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma gepresenteerd door Han Reiziger.
12.00 Het Capitool. Directe uitzending waarin analyses en toelichtingen op belangrijk binnen- en buitenlands nieuws.
12.45 De VARA matinee. Vadim Repin, viool en Pavel Gililov, piano. 1. Vioolsonate in A opus posth. 162 D 547. Schubert. 2. Vioolsonate nr. 1 in f opus 80. Prokofjev.
13.42-13.47 Film van de Parkinson Patiënten Vereniging. Uitzending op van de Stichting Socutera.
18.00 •• Journaal.
18.10 (TT) Studio Italia Met o.a. aandacht voor buitenlands voetbal.
18.35 Studio sport.
20.00 •• Journaal.
20.10 Van Kooten en de Bie's Keek op de week. Satirisch programma.
20.37 Lopende zaken. Wekelijks magazine. Vandaag: Moslimdichters.
21.12 The powers that be. Amerikaanse comedyserie. Afl. 1. Niet lang nadat Powers is begonnen met zijn herverviezingcampagne, treedt een complicerende factor op. Ze heet Sophie en claimt een liefdeskind van de senator te zijn. Power's sadistische echtgenote en hun naar aanzien hunkerende dochter zijn Sophie liever kwijt dan rijk.
22.00 Diogenes. Reportages.
23.05 VPRO cinema-primeur. Danzon, Mexicaanse speelfilm uit 1991 van Maria Novaro. Met: Maria Rojo, Carmen Salinas, Blanca Guerra e.a. Julia is een 40-jarige telefoniste met een tienerdochter. Haar kleurloze baantje verwisselt ze 's avonds voor de dansvloer, waar ze samen met kok Carmelo kampioen wordt.
00.45-00.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.45 The world tomorrow. Religieus programma.
07.00 Telekids. Kinderprogramma, gepresenteerd door Irene Moors, met o.a. tekenfilms van The Flintstones, Batman (live action), Fabeljesskrant, Tom & Jerry en My little pony.
12.00 Banana Joe. Amerikaanse speelfilm uit 1981.
13.45 Booker. Amerikaanse serie. Afl.: Black diamond run. Herh.
14.35 Upper hand. Engelse comedyserie. Afl.: Dinner for two.
15.05 St. Elsewhere. Amerikaanse serie. Afl.: Family history. Herh.
15.55 FilmNet info.
16.05 Walter & Emily. Amerikaanse comedy.
16.30 Dierbare vrienden. Wetenswaardigheden over dieren.
17.00 Je eigen huis. Doe-het-zelf-programma's.
17.30 The secret garden. Amerikaanse speelfilm uit 1982.
18.00 Zes uur nieuws.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Spijkers en Nieuws. Nederlandse dramaserie.
20.35 Baywatch. Amerikaanse serie. Afl.: Big Monday.
21.30 Home improvement. Comedyserie. Afl.: Wild kingdom.
22.00 RTL Sport: Voetbal. Sportprogramma met daarin aandacht voor o.a. de Belgische, Duitse, Spaanse en Engelse voetbalcompetitie. Verslag: Hans Kraaij, Jan Roelofs en Andy Houtkamp.
23.00 Het leven gaat door. Aflevering van dit themaprogramma. Vandaag is het onderwerp: Multiple Sclerose. Presentatie: Jaap van Meekren.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 Studs. Amerikaanse dating-show. Presentatie: Mark DeCarlo.
00.40 Geldwijzer. Reeks informatieve programma's over geld en geldzaken. Herh.
00.55 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.40 De draagmoeder. Serie.
02.05 Cops. Serie waarin Amerikaanse politieagenten 24 uur per dag door de camera worden gevolgd. Herh.
02.30 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Dolle avonturen bij Samson en Gert in de huiskamer.
10.00 Eucharistieviering. Vanuit de kerk O.L.V.-Bijstand te Brussel.
11.00 De zevende dag. Met om: 11.00 De week in beeld; 11.15 Confrontatie; 12.00 Zeven op zeven.
12.45 Sportmiddag.
13.15 Tom alleen. Jeugdfilm van Randy Bradshaw. In 1880 doorkruist de 16-jarige Tom Canada op zoek naar bewijzen van de onschuld van zijn vader, die van moord beschuldigd wordt.
14.40 Tekenfilms. Vandaag: Pluto's judgement day; Carnegie hall.
15.00 Mijn hart is vol muziek. M.m.v. Koor en orkest Basilica, volksdansen-ensemble De Boezeroenen uit Hasselt, ensemble Check ik out en Connie Neefs.
16.00 1 voor iedereen. Met Gerty Christoffels en Andrea Croonenberghs.
17.00 Om de tuin. Tuinmagazine.
17.30 Merlina. Jeugdserie. Afl.: Zware jongens.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 291.
18.00 Journaal.
18.10 Kinderen voor Kinderen festival '92.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie.
19.25 Programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Iris. Serie met Monique van de Ven en Joop Doderer. Afl. 7 (slot): Er waren eens twee koninkskinderen.
21.30 Stress. Comedyserie. Afl. 19. Edgar wil een Amerikaans fitnessboek in Engeland lanceren, maar dat stuit op enige problemen.
22.00 I.Q. Quiz.
22.30 Journaal.
22.50 Ziggurat. Kunstmagazine.
23.30-23.40 Coda. De ontmoeting. Johannes Itten (Kunsthuis Zurich).

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

11.00 Protestantse kerkdienst. 12.00 Faire le point. 13.00 Nieuws. 13.20 Nieuws, miniserie. 14.50 Marshall et Simon, serie. 15.15 Europese loterijtrekking. 15.40 Noubou noubou. 16.00 Jeunes solistes. 16.55 Le pays desseche, natuurfilm. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. 19.30 Journaal. 20.05 Playbackshow. 21.10 Ein Fall für zwei, misdaadserie. 22.15 Intérieur nuit. 22.50 Laatste nieuws. 23.05-23.15 Tribune économique et sociale.

België/Télé 21

14.10 Radio 21. 16.40 Pet Shop Boys Performance. 17.40 Yehudi Menuhin. Portrait de famille. 18.35 Aux guerriers du silence. Magazine. 19.30 Journaal. 20.00 Not as a stranger. Amerikaanse speelfilm uit 1955 met Robert Mitchum, Frank Sinatra e.a. 22.15 Journaal. 22.45 Reflets. 23.40-00.35 Week-end sportif.

TV 5

07.00 Ochtend-/middagprogramma's. 16.00 Nieuws. 16.15 Le monde est à vous. Amusement. 17.45 Humor-magazine. 18.30 Nieuws. 19.00 On aura tout vu. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Sept sur sept. 21.00 Nieuws. 21.30 Le cri du coeur. film. 23.05 Nieuws. 23.25 Filmbrieven. 00.20 Cultureel magazine. 00.50-01.20 Dossiers justice.

RAI UNO

07.00 Al paradise. 07.45 Il mondo di Quark. 08.30 Dall'Antoniario di Bologna La Banda dello Zecchino. 10.00 Linea verde magazine. 10.55 Santa Messa. 11.55 Parola e vita. 12.15 Linea verde estate. 13.00 TG l'una. 14.00 Toto tv radiocorriere. 14.15 Pianeta 2000. 15.50 Sport. 16.00 Pianeta 2000. 16.50 Solo per i finali. 17.00 Pianeta 2000. 18.00 Journaal. 18.10 90x Minuto. 18.40 Pianeta 2000. 20.00 Nieuws. 20.25 TG 1 sport. 20.40 Smith, un cowboy per gli indiani. 22.35 Sport. 23.25 Journaal. 23.30 Sport. 00.30 Bolzano. 01.30 Il polo si mangia con le mani. Aansl.: Nachtprogramma.

BBC 1

07.35 Merrily we live, Amerikaanse speelfilm uit 1938. 09.10 Nieuws. 09.15 Start your own religion. 09.30 This is the day. 10.00 See Hear! 10.30 Cursus Engels. 10.45 Lingot! 11.00 Career ahead. 11.30 Winning. 12.00 Spaanse regionale keukens. 12.30 Landbouw-magazine. 13.00 Nieuws en politiek. 14.00 Eastenders. 15.00 Vakantiedorp Costa Eldorado. 15.30 The crimson pirate. Amerikaanse speelfilm uit 1952. 17.10 Biteback, talkshow met programmademakers. 17.50 The clothes show, modemagazine. 18.15 Survival guide to food. 18.25 Nieuws. 18.40 Songs of praise. 19.15 Keeping up appearances, comedyserie. 19.45 The house of Eliott, serie. 20.40 Birds of a feather, comedyserie. 21.10 Nieuws. 21.25 Losing track, tv-film met Alan Bates, Geraldine James e.a. 22.40 Everyman: Ministry of fear. 23.20 Off the back of a lorry: vandaag Frankrijk. 23.50-23.55 Weerbericht.

BBC 2

07.30 Felix the cat. 07.45 Playdays.

08.10 Smoggies. 08.35 Dierenmagazine. 08.50 Orville and Cuddles, kinderserie. 08.55 Knutselmagazine. 09.15 The legend of Prince Valiant. 09.40 The wetter the better, kindermagazine. 10.05 Thundercats. 10.30 Uncle Jack and the dark side of the moon, jeugdserie. 10.55 Blue Peter omnibus, compilatie. 11.45 Muziekmagazine. 12.00 Thunderbirds. 12.50 The invaders, s-serie. 13.40 Golf: Alfred Dunhill Cup en Snooker: Grand Prix The Hexagon te Reading. 17.00 Rugby: Engeland - Canada. 18.00 Snooker. Grand Prix vanuit Reading. 18.35 Financieel-economisch magazine. 19.15 Ontstaan van de aarde, doc. 20.10 Recente tv-programma's op de korrel. 20.40 The look over de mode-industrie. 21.30 Building sights. Europe: De Piccolo Teatro Studio in Milaan. 21.40 Word in your era, informatief spelprogramma rond historische figuren. 22.10 Snooker. 22.40 War and Peace. Black Poppies, tv-film naar het gelijknamige toneelstuk. 23.40-01.05 Sport: Golf en snooker.

Sportnet

07.00 World sports special. 07.30 Autosport: formule 3 Duitsland. 07.50 Brazilië voetbal. Santos FC - Portuguesa Beke. 10.00 Motorsport. 1992 Pro Superbike. 10.30 Boksen. 12.00 Snooker. 14.00 Golf. 16.30 Auto- en motorsport. 17.00 Honkbal: Major league world series. 19.00 Basketbal: Duitse Bundesliga. 21.00 Voetbal: Nederlandse competitie. 22.00 Golf. 23.30 Motorsport. Britse kampioenschappen. 00.30 American football. 01.00-04.00 Honkbal. Major League World series.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Fun-sportmagazine. 10.00 Euroscore. 11.00 Transworld sport. 12.00 Boksen. 13.00 Tennis: Dames-toernooi in Filderstadt, finale, live. Tennis: Finale dames-toernooi in Zurich; Beach-volleybal: Internationale indoor-wedstrijden te Parijs; Aerobatic cycling championships vanuit Zurich; Dansen: WK moderne dans voor professionals te Kolding. (herh.). 21.00 Euroscore. 22.00 Tennis: Finale Dames-toernooi te Filderstadt. (herh.). 00.00-01.00 Euroscore. (herh.).

Super Channel

07.00 Super shop. 08.00 ITN world news. 08.30 The mix. 09.00 Kenneth Copeland. 09.30 Prophecy countdown. 10.00 New religion. 10.30 The Mix. 11.00 The hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Die Welt von Morgen. 13.30 The world tomorrow. 14.00 It is written. 14.30 Absolutely live. 15.30 Touristic magazine. 16.00 Europa journal. 16.30 Pro superbikes 1992. 17.00 Sports special. 17.30 Hang loose. 18.00 Videofashion. 18.30 World in motion. 19.00 Business weekly. 19.30 European magazines. 20.00 The Sunday movie. 22.00 ITN world news. 22.30 The late sunday movie. 01.15 High aspirations. 01.45 The mix all night.

MTV

07.00 Monsters of rock weekend. 10.00 Week in rock. 10.30 European top 20. 12.30 XPO. 13.00 The big picture. 13.30 Monsters of rock weekend. 17.00 The pulse. 17.30 Week in rock. 18.00 US Top 20 video countdown. 20.00 120 Minutes. 22.00 XPO. 23.30 Headbanger's ball. 01.00 Monsters of rock weekend. 02.00-06.00 Night videos.

CNN

06.10 Moneyweek. 06.40 Healthweek. 07.10 Showbiz. 07.40 Science and technology. 08.40 The big story. 09.10 Pinnacle. 09.30 World business. 10.15 Larry King weekend. 11.10 Showbiz. 11.40 Style with Elsa Klensch. 13.30 Inside business. 13.40 Evans and Novak. 14.40 Your money. 15.10 On the menu. 15.40 Newsmaker Sunday. 16.10 Travel guide. 17.00 World business. 17.40 International correspondents. 18.10 Futurweek. 18.40 Moneyweek. 19.00 The week in review. 20.00 World report.

radio

Duitsland 1

07.35 Disney Club. Magazine.
09.00 Tennis. ATP-toernooi van Tokyo, finale heren enkel.
11.00 Kopfbal. Speelprogramma.
12.00 Sendung mit der Maus.
12.05 •• Presseclub.
12.45 Programma-overzicht.
12.47 Tagesschau, Wochenspiegel.
13.15 •• Musikstreifzüge: Tänze aus zwei Jahrhunderten. Met Anthony en Joseph Paratore, piano.
13.45 Das Mädchen aus der Luft. Australische jeugdserie.
14.15 ARD-Sport extra. Tennis: Finale grand prix toernooi voor dames vanuit Filderstadt; Paardesport: German Classics, int. springconcours vanuit Bremen.
17.00 ARD-Ratgeber: Geld.
17.30 •• Laudate. Gotteslob und Lebensfreude, muziek uit de kloosterkerk van Andech.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 Lindenstrasse. Duitse serie. Afl.: Leid und überwindung.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking winnaars van de ARD tv-loterij.
19.10 Weltspiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
20.00 Tagesschau.
20.15 (••+TT) Die Rückkehr der Musketeers (The return of the musketeers). Frans/Engels/Spaanse speelfilm uit 1989 van Richard Lester.
21.54 Tagesthemem-Telegramm.
21.55 Kulturweltspiegel. Cultureel magazine met Gabriele Krone-Schmalz.
22.25 Ein Mensch - ein Wort. Peter Harting leest voor uit de bijbel.
23.00 Tagesthemem.
23.05 Queen & Co. Documentaire het Engelse koningshuis van Windsor.
23.09 Hunder Meisterwerke. Das Meisterwerk, van Caspar David Friedrich.
23.40 Zuckerbaby. Duitse speelfilm uit 1985 van Percy Adlon.
01.05 Tagesschau.
01.10-01.15 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Irlants Westen.

Duitsland 2

08.43 Programma-overzicht.
08.45 Hollywood, Hollywood. Geschiedenis van de film (1917-1927).
09.15 Zur Zeit. Kerkelijk magazine.
09.30 Katholischer Gottesdienst.
10.15 Das Jahrhundert der Detektive. 8-delige miniserie.
11.55 Anders fernsehen 3sat. Programma-overzicht.
12.00 •• Das Sonntagskonzert auf Tournee. Compilatie seizoen 1992.
12.45 Heute.
12.47 Sonntagstreff. Interview.
13.15 Vor vierzig Jahren. Serie oude weekjournaals.
13.30 Das Scharlachrote Blümchen. 3-delige jeugdserie.
13.55 Die Charlie Brown und Snoopy Show. Tekenfilmserie.
14.15 Löwenzahn. Jeugdserie.
14.45 König Artus. Reise in ein Sagenland: König Arthur.
15.15 Königin Elisabeth II in huijselijke kring.
16.30 Aktion 240. Balans. Aansl.: Der grosse Preis.
16.35 Heute.
16.40 Die Sport-Reportage. Met o.a. Bundesliga-voetbal.
18.15 Davon geht die Welt nicht unter. Over vreemdgaan.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 Wunderbare Welt. Documentaireserie. Afl.: Abenteuer und Entdecker, over het werk van de National Geographic Society.
20.15 Elstner und die Detektive. Speelprogramma met Frank Elstner.
21.00 Kein Pflegerichter Fall. 3-delige miniserie met Inge Meyssel, Evelyn Hamann, Hans-Peter Korff e.a. Afl. 2: Morgenluft. Emilie Diekmann is door de rechter onder curatele van haar zoon Uwe gesteld.
22.00 Heute.
22.10 Sport am Sonntag.
22.15 •• Der Barbier von Sevilla. Opera van Rossini, uitgevoerd door koor en orkest van de Nederlandse Opera o.l.v. Alberto Zedda. Solisten: Richard Croft, Renato Capecchi, Jennifer Larmore, David Malis, Simone Alaimo, Roger Smeets en Leonie Schoon. (Met Duitse ondertiteling).
00.55 Heute.

Duitsland 3 West

09.00 Cursus Engels. 09.30 Telekolleg aktueel. 10.00 Psychologie, les 4. 10.30 Geschiedenis. 11.00 Ihre Heimat - unsere Heimat. 12.00 Kulturgeschichte und Modernität Lateinamerikas. 12.45 Sehen statt hören. 13.15 Europa-Magazin. 13.40 West 3 aktueel. 13.45 Sonntagsgespräch. 14.00 Montparnasse, serie. 14.45 Marienhof. Afl.: Verreinsmeier. 15.35 Tage der Liebe (Giorni d'amore). Italiaanse speelfilm uit 1954. 17.15 Magazine over wonen. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Matt und Jenny. Kinderserie. 18.30 Gott und die Welt unterwegs. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 Nie wieder Fernsehen. Tsjechische tv-film van Hynek Bocan. 21.25 West 3 aktueel. 21.35 Beate Weckend. Portret van deze chef-redactrice van Bunte en Elle. 23.05 Die Logik des Schreckens. Portret van de natuurkundige Edward Teller. 00.05 Downsidede. Experimentele film uit 1984 van tony Hill. 00.22 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

07.55 Overdenken. 08.00 Cursus Russisch. 08.30 Toegepaste wiskunde. 09.00 Zie Duitsland 3 West. 11.00 Symfonie naar Dantes Divina Comedia voor groot orkest - en dameskoor, Liszt. 11.45 Werken van Skrijban. 12.00 Zie Duitsland 3 West. 13.15 Ihre Heimat - unsere Heimat. 14.15 Marienhof. Duitse serie. 15.05 Das Kalb mit den fünf Füßen. Franse speelfilm uit 1954 met Fernandel. 16.45 Eisenbahnromantik: Dampf im Albtal. 17.00 Im Schatten von Hitler und Stalin, documentaire over de Waldeimprovements uit 1950. 17.45 Speelprogramma. 18.30 Südwest-Journal. 19.00 Donnerlippenchen met Jürgen von der Lippe. 19.45 Kanal Fatal, slapstick en sketches. 20.15 Reisewege zur Kunst: Von Elba nach Volterra. 21.00 Aktueel. 21.05 Lust am Design. Afl. 1: Jugendstil. Herh. 21.50 Sportmagazine. 22.45 Wortwechsel. Interview met natuurkundige Victor Weisskopf. 23.30 Ossis und Wessis: discussie over verschillen tussen bevoorrechte oude en nieuwe deelstaten. 00.45 Aktueel. 00.47 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 Li-la-launeland.
08.00 Li-La-Launeland.
08.30 Hanna Barbara-Party. Met de tekenfilms Yogi Bär en Scooby Doo.
10.00 Kunst und Botschaft. Das T-Shirt der Heiligen Drei Könige.
10.05 Der Mann aus Atlantis. S-serie. Afl.: Die Suche. (herh.).
11.00 Die Himmelhunde von Boragora. Fluch des Pharaos. (herh.).
12.00 Tropical heat. Amerikaanse serie. Afl.: Der Safeknacker.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Eine Dame verschwindet.
13.30 Familie Munster Afl.: Leonard, hör nicht auf zu klappern. (herh.).
14.00 Disney Filmparade: Davy Crockett - König der Trapper. Met Disney-classics en Disney-reportages. Met: Davy Crockett - König der Trapper, Amerikaanse western uit 1984 van David Hemmings. Met: Tim Duncan, Johnny Cash, Gary Grubbs, e.a.
16.00 Das A-Team (The A-Team), Amerikaanse serie. Afl.: Helden vor Gericht. (herh.).
17.00 Peter's Musikrevue. Muziekshow met Peter Kraus.
18.45 RTL aktueel.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reizwijk. Vandaag: Quebec.
20.15 Zwei Supertypen in Miami. Serie van 6 Duits-Italiaanse actiekomedies. Afl.: Die Schöne mit dem Tick. Met: Bud Spencer, Philip Michael Thomas, Friedrich von Thun, e.a.
21.55 Spiegel TV. Nieuws-magazine.
22.40 Prime time - Spätausgabe. Vandaag: Eine Lotse verlässt seinen Tanker.
23.00 Happy playboy hour. Met: Playboy late night en Liebesstunden.
00.00 Kanal 4 - 4 im Revier. Documentaireserie. Afl. 19: Rosige Zeiten.
00.25 Donnerstag bei Kanal 4. Satirisch tv-magazine.
00.55 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Serie. (herh.).
01.20 Quincy. Serie. (herh.).
02.15 Dr. med. Marcus Welby. Amerikaanse serie. (herh.).
03.10 Hans Meiser. Talkshow.
04.05 Explosiv - Das Magazin.
04.35 Gute Zeiten, schlechte Zeiten.
05.10 Elf 99. live-magazine. Herh.

● Gotthilf Fischer. (SAT 1 - 20.15 uur).

SAT 1

05.30 Bundesliga-voetbal. 06.50 Quar beet, kinderprogramma. 10.35 Too good to be true, Amerikaanse tv-film. 12.25 Kino Nieuws. 12.40 Overdenken. 12.45 Nieuws. 12.50 Vorsicht Kamera. 13.20 Mannervirtschaft, comedyserie. 13.50 Rauschfilm Enterprise. 14.50 Black - Der schwarze Blitz, avonturenserie. 15.20 Der total verrückte Strassenräuber, Engelse komedie uit 1974. 17.00 Tarzan: In der Höhle der Götter. 17.30 Baywatch: Gefahr unter der Pier. 18.30 Ransissimo, voetbalmagazine. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad. 20.15 Im München steht ein Hofbräuhaus, show met Ramona Leiss, Fischer Chöre, Maria & Margot Hellwig, Heinz Eckner, Hias, Zillertaler Schürzenjäger, Stefanie Hertel, Margot Mahler en Die Mooskirchner. 22.10 Talk im Turm, talkshow. 23.30 Nieuws. 23.35 Funf vor zwölf, milieureportage. 00.05 Der total verrückte Strassenräuber, komedie. 01.35 Smiley's Leute, spionageserie. 02.35 Programma-overzicht. 02.45 Sat 1 Text.

Radio 1

7.07 Vroeg of laat (7.30 Nws.). 8.10 Zondageditie. 8.18 Vroeg of laat (8.30 Nws.). 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. (12.30 en 13.30 Nws.). 14.05 Langs de lijn, sport en muziek (16.30 en 17.30 Nws.). 18.10 Aktuele zaken. (18.30 Nws.). 19.04 Het geding. 20.04 Surprise. 21.04 Apfels en peren. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgsport. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen. (6.30 Nws.).

Radio 2

7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziek-moziek. 11.04 Andersmans veren. 12.04 De Familie VPRO, met om: 12.04 De Familie Doornse. 12.30 Het changement. 12.35 Een dik uur tscha. 13.52 De wijde blik. 14.04 Zaal op zondag. 16.50 Biorthaekje. 17.04 Van o tot 80. 17.52 Vrije geluiden. 18.04 De oude doek. Met om 18.04 Het concert. 18.30 Het radio-archief. 19.04 KRO's Countrytime. 20.04 Levensliet en levensleed. 21.04 Daar word ik stil van. 21.30 Op de eerste rang. 23.04-24.00 Jazz-connection.

Radio 3

6.02 Tros 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 Tros Goederd. 10.04 Tros Sommer-lijd. 15.04 De Tros presentatie de nationale top 100. 19.04 Tros Dancetrax. 20.04 Close dancetrax. 21.04 Soft cd-show. 22.04 De Bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Ochtendstemming. (8.00 Nws.). 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. Noordhollands Filharmon. Ork met bariton, mezzo-sopraan en sopraan. 13.00 Nws. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Koor en Symt. Ork. Montreal met sopraan, bas en verteller. 16.00 De Nederlanden. Pianomus. 17.00 Het fortuin der Rougons. hoorsp. 18.00 Nws. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten a la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek.

Radio 5

Elk heel uur t.m 18.00 uur nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.02 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 12.50 In gesprek met de bioscoop. 13.10 De IKON op zondag. 13.10 Het bestaan. 14.02 Bonnefooi. 14.30 De andere wereld. 15.02 Medelander Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.10 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Driek. 18.00 Tambur. 19.30 Sura Maluku. 20.00 De muzikale toernooi. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeeling. 21.40 De Bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg

9.00 Postbus 94: verzoekprogramma, uitzendingen. 11.00 Trefpunt, discussieprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 Overname Radio 1. 14.00 Omroep Limburg Sport. 18.00-22.00 Bonussconcours 1992 van de Limburgse Muziekbond (derde dag). Reekstrekjes vanuit de Rodahal in Kerkrade.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgreet. 7.00, 7.07, 7.30 (nieuws). 8.00 Nieuws en Lottoticket. 8.12 Relax. Non-stop retro-muziek. 9.00 Visum Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De

VERZEKERINGEN

lltb-BoerenBond

A K T U E E L

DE FISCUS BETAALT MEE...

Ook na de invoering van de Brede Herwaarderling bestaat nog steeds de mogelijkheid tot het sluiten van een lijfrenteverzekering. De premie/koopsom voor deze vorm van verzekering is tot een bepaalde hoogte aftrekbaar van uw inkomen. Hierdoor bent u in de gelegenheid om op een fiscaal aantrekkelijke manier een aanvulling op uw pensioen te verwezenlijken.

Nu de maatschappelijke discussie over het wel en wee van de A.O.W. steeds meer opgang vindt, is het zeer de

moeite waard hier de nodige aandacht aan te besteden.

Het hoeft toch niet zo te zijn dat u straks, na uw pensionering, met veel minder genoegen moet nemen dan nu tijdens uw werkzame periode.

Het is nu dan ook de tijd om u uitvoerig te informeren over de mogelijkheden die er zijn.

De LLTB assurantie-adviseur zal u hierbij gaarne van dienst zijn, zodat u na uw pensionering verzekerd bent van een voordelige appel voor de dorst.

BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ONS

GELD LENEN BIJ MOONEN GAAT MAKKELIJK EN DISKREET

Elk bedrag van f 1.000,- tot f 200.000,- is mogelijk. Wij kunnen bijna iedereen van dienst zijn. Moonen Financieringen geeft persoonlijke service.

Toetsing en registratie bij BKR in Tiel.

In de besteding bent u vrij.

Informeer naar onze mogelijkheden, vrijblijvend en kosteloos.

PERSOONLIJKE LENINGEN 1e EN 2e HYPOTHEKEN DOORLOPENDE KREDIETEN.

Meestal kwijtschelding bij overlijden.

Bovendien is vrijstelling bij ziekte en ongeval mogelijk.

Geopend: ma. t/m vrij. van 8.30 - 21.00 uur,
zaterdag van 9.00 - 16.00 uur.

043-636200*

FINANCIERINGSKANTOOR

MOONEN

Scharnerweg 108, 6224 JJ Maastricht

Het is vertrouwd geld lenen via een NVF-lid.
Gevolmachtigd intermediair.

Executieverkoop

Op maandag 19 oktober 1992, om 11.00 uur, vindt een openbare verkoop plaats. De verkoop komt voor rekening van H.J. Haan, Pr. Hendriklaan 116, Brunssum. Te koop wordt aangeboden o.a.:

Een complete café- en disco-inventaris w.o.:

4 complete tap-installaties, 1 compleet buffet incl. tap-installatie, 1 complete disco-hoek, 1 grote partij singles en LP's, diverse tangoballen en lichtmachines.

De plaats van verkoop is De Kepper "Ge-meenschapshuis", St. Gregoriuslaan 1A, Brunssum. De goederen zijn te bezichtigen op 19 oktober 1992 van 9.30 uur tot 10.30 uur, aan de Pr. Hendriklaan 116 te Brunssum. Alleen contante betaling. Geen opgeld.

De verkoop vindt plaats in opdracht van de Belastingdienst Ondernemingen, Terra Nigrastraat 10, Maastricht. Telefoon 043-468492.

De deurwaarder belast met executie

Belastingdienst

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Kontakten/Klubs

Diana Escort
045-320323.

Leuk stel

27 en 39 jr. zoeken 'n leuke man van 35 tot 55 jr. (niet bij voor trio. Hygiëne en discr. gevr. en geboden kunnen ontv. Alleen ser. Brieven met foto en tel.nr. worden beantwoord. Br.o. nr. B-2938, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

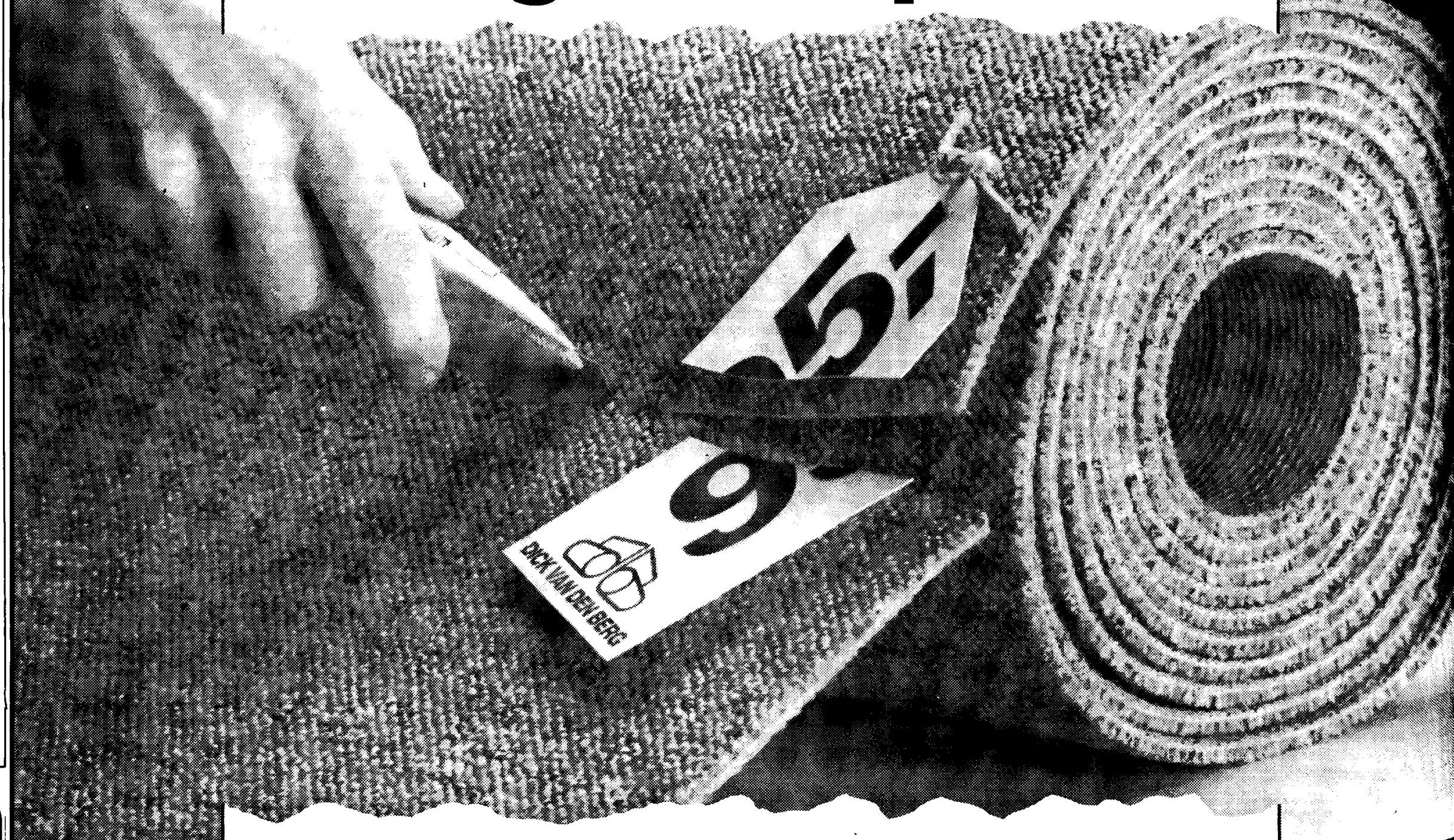
Nadja

voor het weekend
Tel. 045-714707.

Nathalie

alleen in het weekend
tel. 045-740924

Door Dick en Dun de goedkoopste!

1. Limburgs grootste collectie tapijt, tapijttegels, tapijten en vinyl
2. Gratis opmeten en leggen (m.u.v. trappen, tapijttegels en coupons)
3. Alle kwaliteitsmerken kamerbreed op de rol
4. Gratis bezorgd door heel Limburg
5. Dick's unieke 5 Gulden garantie: zie je hetzelfde tapijt ergens anders goedkoper, dan gaat Dick meteen 5 gulden per strekkende meter onder die prijs door!

**MEENEEMKORTING
10% KORTING**
bij zelf halen en meenemen
tot max. 10,-
per strekkende meter.

De keus is aan u, Dick of te duur!

ARRAS

100% Zuiver scheerwolven 4 sterren berbertapijt; in 4 eigentijdse natuurtinten. 5 Jaar garantie. 400 cm Breed. Normaal 234,-

Nu voor

197.-

Ook verkrijgbaar in 500 cm breed.

BONAPARTE TROFEO

100% Polyamide tapijt. Te verkrijgen in 5 hedendaagse kleuren. Een sterk tapijt geschikt voor zwaar woonkamer-gebruik, trappen en licht project-gebruik. Normaal 155,-

Nu voor

129.-

NEPAL KLEDEN

Uitgebreide collectie handgeknoopte Nepal kleden. Diverse afmetingen bijvoorbeeld 150 x 200 cm, 170 x 240 cm en 200 x 300 cm

Al vanaf

690.-

PUMA

Modern kortpolig lustapijt voor elk gebruik (woonkamer, trap, gang, slaapkamers). In 5 eigentijdse kleuren. 100% Meraklon. Te verkrijgen in uitvoering met wafelprintrug of action back. Normaal 95,-

Nu voor

79.-

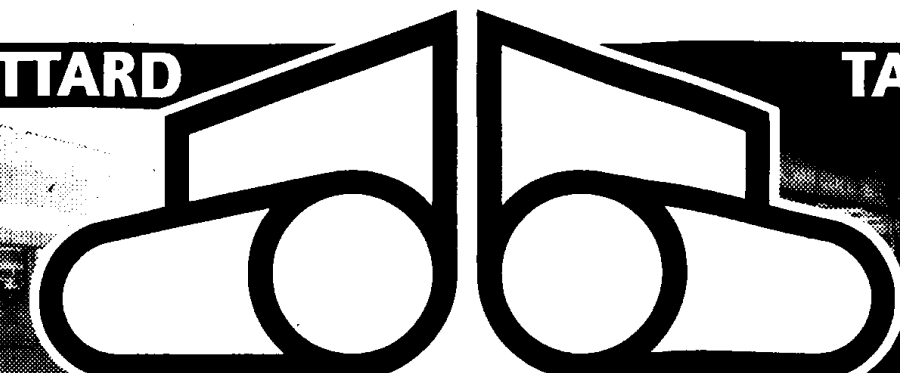
TAPIJTSTAD SITTARD

TAPIJTSTAD SITTARD
DR. NOLENSLAAN 110
SITTARD
(Industriepark Noord)
TEL 046-526658

TAPIJTSTAD BEEK

TAPIJTSTAD BEEK
MAKADO BEEK
TEL 046-374996

DICK VAN DEN BERG

Altijd prijs in tapijt!

Club Eden Kerkrade

De meest complete club van het zuiden met o.a.: video, whirlpool, waterbed en leuke meisjes. Club Eden vraagt nog enkele dames, leeftijd 18 tot .... jaar. Geopend 7 dagen in de week van 19.00-05.00 uur. Club Eden, Holzstraat 103, Kerkrade. Tel. 045-463386.

Escort Service 2 in 1 !!

vanaf 18 jaar, jongens/meisjes, Grieks, striptease, slavin. Angel en Boy en Romina's Escort samen. Tel. 045-271920

PRIVE YVONNE

Met weer nieuwe meisjes, ook iets met dubbel DDD. Trio, lesbisch of bodymassage ook mogelijk. 7 dagen geopend 11-24 uur, zondags 15-24 uur. Tel. 045-425100 Kerkrade.

Cinderella

Voor de verwende man. Nieuwe meisjes aanwezig. Oude Rijksweg Nrd. 56, Susteren. Naast tennishal.

Porky's Pretpark

☎ 045-228481.

Hotline Escort

Tel. 04498-53403
Tev. meisjes gevraagd.

Passion privé

Div. nieuwe meisjes aanw. Ma. t/m zat. 13 t/m 1 u. 046-758274-582540.

Love Escort

☎ 045-320905.
Weekends geopend.

Michel j. man 29

v. heren. 09-3211818849.

L'Aventura

Hoofdstr. 103, Amstenrade, 04492-4922. Geopend ma t/m zat v.a. 19.00 uur. Leuke meisjes aanwezig. Tevens meisje gevraagd.

't Sappigste fruit is bij

LYDIA
Margarita, Tadjana, Sylvia, Anja, Moniek, Chantal en Maggy verwachten u!!!!

☎ 046-749662

Club Frimouses

Video-sex-club. Altijd grote keuze in internationale lieve meisjes. Open dag. 11.00-02.00 en Zond. 14.00-02.00 uur. Kl. Gracht 10, Maastricht.

Buro Mieke

046-748768 Geleen.

Anita, Kerkrade

Hedenavond paren en singleclub met show. Tolerante paren gratis. Tel. 045-462720.

Angelique

Privé. Tel. 043-639410.

ECHTPAAR

z.k.m. vrouw voor mod. vriendschap. lft. tot 45 jaar. Br.o.nr. B-2905 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Nieuw: Jumbo's

escort. Diskreet en snel. Jumbo regelt 't wel. Tel. 045-275242

Wat VERKOPEN? Adv. teer via: 045-719966.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

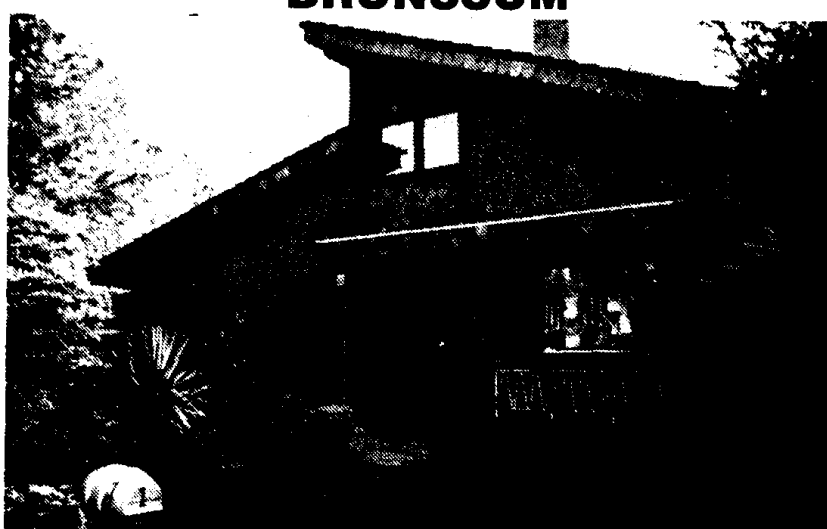
St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

KERKRADE

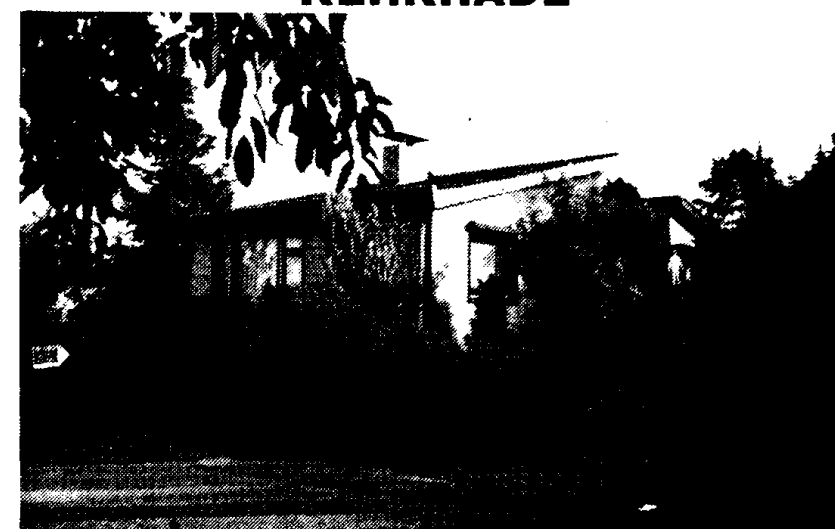
Haanraderweg 41: Vrijst. bungalow met garage voor twee auto's, geheel onderkelderde, woonk. 50 m², gesloten keuken, 3 grote slk., mooi aangelegde tuin, perc. opp. ± 1260 m², geheel geïsoleerd, zeer mooie ligging.
Vr.pr. f 429.000,- k.k.

BRUNSSUM

Klingstraat 1: uitstekend gel. vrijst. woonhuis met heteluchtverwarming, woonk. 40 m² met voorzethaard, 4 slk., hobby/werkruimte 60 m², grote inpandige garage voor 2 auto's, tuin op zuid-west, dak vernieuwd in '89, goed geïsoleerd, overal dubbel glas, perceelsopp. 815 m². Vr.pr. f 419.000,- k.k.

KERKRADE

Adriaan Brouwerstraat 35: Schitterend gel. vrijst. mooie bungalow, woonk. 50 m² met open haard, half open royale aanbouwkeuken, 3 ruime slk., geheel onderkelderde, inpandige garage voor 3 auto's, mooie tuin op z.w.
Vr.pr. f 354.000,- k.k.

HEERLEN

Dr. Cl. Meulemanstraat 171: Vrijstaand schitterend landhuis met inpandige garage, woonkamer 42 m², 3 ruime slk., grondopp. ± 685 m², geheel onderkelderde, mooi aangelegde tuin. Bj. '88. Dit huis moet u zien!!!
Vr.pr. f 398.000,- k.k.

LANDGRAAF

Reeweg 131. Ruim landhuis met bedrijfsruimte op ± 800 m² grond, 5 slk., tuin, garage, bj. '79, grotendeels onderkelderde en 2 ruime kantoorruimtes met aparte ingang. Bedrijfsruimte: 260 m² eventueel uit te breiden tot 460 m². Vr.pr. f 395.000,- k.k.

KERKRADE

Drievogelstr. 151 A. Vrijst. woonhuis met ruime garage (65 m²) met zolder, woonk., 3 slk., vaste trap zolder 40 m², perc. opp. 1325 m². Vr.pr. f 309.000,- k.k.

HEERLEN

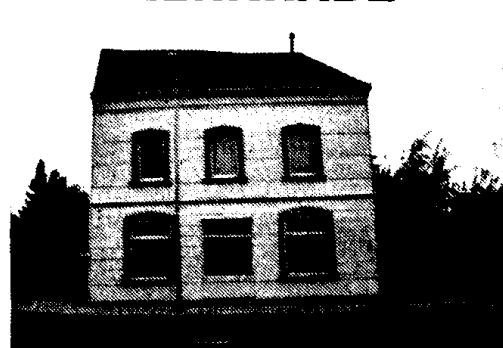
Akerstraat. Dichtbij het centr. gel. ruim halfvrijst. kantoor/woonhuis, perceelopp. 1295 m², meerdere parkeerplaatsen voor het pand, 2 keukens, 11 ruime kamers met 2 zeer grote ruimtes. Te koop, te huur of gedeeltelijk te huur!!
Inl. op aanvraag.

HEERLEN

Deken Nikolayelaan 20. Uitstekend gel. kantoor winkel woonhuis nabij centr. Heerlen. Pand is recentelijk geheel modern verbouwd. Uitstekend geschikt voor advocatenkantoor. Ruime woonkam. ± 45 m², 3 slaapk. Prijs op aanvraag.

KERKRADE

Schaesbergerstraat 87. Vrijstaand woonhuis op 627 m² grond, woonk. 44 m², half open keuken 14 m², 3 slk., ruime badk., zolder 80 m², voorzien van kunststof ramen met dubbel glas, tuin op Zuid-West, carpoort.
Vr.pr. f 283.000,- k.k.

HEERLEN

Winterstr. 16. Ruim halfvrijst. perfect onderh. woonhuis met garage nabij centr., architectonisch nieuw verbouwd van binnen, woonk. met open haard en open vide, parterre voorzien van marmer vloer, huis met veel daglicht!!
Vr.pr. f 279.000,- k.k.

VERKOCHT!! VERKOCHT!! VERKOCHT!!

CLOVISSTRAAT
EMMASTRAAT
RARENDERSTRAAT
KONINGSRAVEN
ST-JOSEFSTRAAT
GODFRIED BOMANSSTRAAT
ROGGEHOEF
VREDESTRAAT

SIMPELVELD
SCHINVELD
VAALS
WIJNANDRADE
HOENSBROEK
LANDGRAAF
HEERLEN
HEERLEN

GANZERIK
BOLDERIK
KEULERSTRAAT
RIJKSWEG
KERKEVELD
BEATRIXSTRAAT
OVIDIUSHOF
HIER KON UW HUIS STAAN!!

VENLO
BRUNSSUM
LANDGRAAF
MARGRATEN
BOCHOLTZ
BOCHOLTZ
MAASTRICHT

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16 Heerlen Tel.: 045-711617

Tel. 045-711617

SIMPELVELD

Laurenthof 5. Mooie patio-bungalow, woonk. 56 m² met wit marmer vloer en open haard, 4 slk. resp. 18 m², 16 m², 10 m² en 10 m² en garage, bj. '65.
Vr.pr. f 279.000,- k.k.

AMSTENRADE

Hommerterweg 240. Vrijstaand royaal woonhuis, L-woonkamer, hobbyruimte, 4 slk., perc. opp. 709 m², 2 grote garages (waarvan 1 voor caravan), grote mooi aangelegde tuin, zeer gesch. voor woonhuis praktijk.
Vr.pr. f 269.000,- k.k.

KERKRADE

Kokelestr. 107. Halfvrijstaand woonhuis. Geh. onderkelderde, woonk. 32 m² met parket, gesloten keuken, 3 slk., perceelopp. 2205 m² met veel fruitbomen, achterom bereikbaar.
Vr.pr. f 263.000,- k.k.

KERKRADE

Schaesbergerstraat 51. Halfvrijstaand woonhuis met 2 ruime garages, mooie woonk. 38 m² met licht roze marmer vloer, gest. witte aanbouwkeuken, 2 slk., vaste trap naar zolder 45 m², moet u van binnen zien! Ideaal voor woon/kantoor of praktijk. Incl. naastgel. bouwterrein.
Vr.pr. f 249.000,- k.k.

VALKENBURG

Kon. Julianalaan 13. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met 2 garages, woonk. 32 m², grote aanb. keuken, 3 slk., eventueel kantoor/hobbyruimte in souterrain, mooi aangelegde tuin. Ligt ideaal in centrum.
Vr.pr. f 235.000,- k.k.

KERKRADE

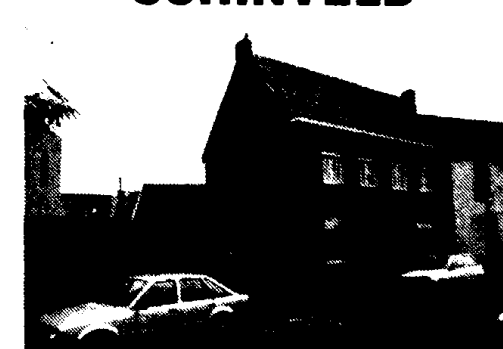
Kaalheidersteenweg 145. Halfvrijstaand woonhuis met mooi aangelegde zonnige tuin, woonk. 50 m², met half open licht eiken aanbouwkeuken, 3 slk., waarvan 1 met balkon, geheel gerenov.
Vr.pr. f 229.000,- k.k.

KERKRADE

Drievogelstr. 34. Tussengel. zeer royaal woonhuis met 5 slk., luxe keuken met zithoek, luxe badkamer, grote woonk. met open haard, perc. opp. 523 m². Dit pand moet u van binnen zien!
Vr.pr. f 190.000,- k.k.

SCHINVELD

Beekstraat 1: ruim halfvrijst. woonhuis in centr. met garage, zeer grote binnenplaats, grote boerenschuur ideaal voor paardenliefhebber, 4 slk., vaste trap naar zolder, perceelsgr. 505 m², bj. '33, diverse stallen. Ruim van opzet.
Vr.pr. f 219.000,- k.k.

BRUNSSUM

Ridder Thibaldstr. 4. Perfect onderhouden halfvrijst. woonhuis met 3 slk., ruime aanbouwkeuken, ruime garage met aparte berging in tuin, grote tuin op zuid-west (mooi aangelegd), perc. opp. 368 m², bj. '77. Dit huis moet u van binnen zien!!
Vr.pr. f 181.000,- k.k.

EYGELSHOVEN

Kwikstaartstr. 5. Ruim goed onderh. geschakeld woonh. met ruime garage met zolder, ruime woonk. met laminaat, achterk. voorzien van rolluiken, 3 slk., zolder, jonge kindervr. buurt.
Vr.pr. f 179.000,- k.k.

KERKRADE

Seringenstraat 3. Geschakeld ruim woonhuis in jonge buurt met garage, plaats voor tweede auto, 3 slk., zolder 30 m² (vaste trap), Bj. '78.
Vr.pr. f 176.000,- k.k.

HEERLEN (WELTEN)

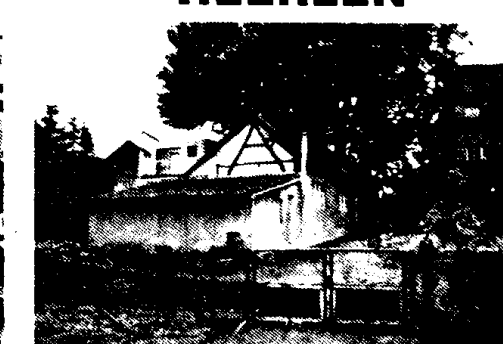
Frankenlaan 15. Mooie drive-inn woning met garage, toegang tot tuin via woonk., drie slk., mooie witte aanbouwkeuken. Rustig gelegen, goed onderhouden, kunt u zo intrekken!!
Vr.pr. f 172.000,- k.k.

BOCHOLTZ

Dr. Nolensstr. 19. Tussengel. ruim winkel woonhuis. Perc. opp. 147 m². Incl.: Grotendeels onderkelderde, winkel, woonkeuken, badkamer, berging, binnenhof, woonkamer, 2 slk., ruime zolder.
Vr.pr. f 152.000,- k.k.

HEERLEN

Onderste Caumer 11. Ouder boerenhuis op 570 m², moet geheel gerenoveerd worden, mooie rustige ligging.
Vr.pr. f 150.000,- k.k.

BIJZONDER WONEN IN

BINGELRADE, GEERSTRAAT

Landelijk gelegen,
vrijstaand landhuis met
c.v., garage voor 3 auto's,
tuin (18 x 30 m diep).
Vraagprijs f 450.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611

KLIMMEN

Schoolstraat

Op een uitstekende
lokatie gesitueerde
representatieve
bungalow met o.a.
zeer royale halpartij,
met dubbele deuren
naar woonkamer van
ca. 80 m² met open
haardpartij, ruime keuken
met ingebouwde
apparatuur, bijkeuken,

split-level t.o.v. woongedeelte, slaapnivo met o.a. vier slaapkamers, garderobekamer, twee
badkamers en werkkamer. Het souterrain bevat o.a. twee garages, hobbykelder, kelderbar
annex wijnkelder en berging. Het object is zeer geschikt te maken voor woonhuis met praktijk
aan huis. Het geheel is uitstekend onderhouden.
Perceelsoppervlakte 1370 m².

ABAZ
Inl. De Doorn 23
6419 CW Heerlen
Tel. 045-718721
onroerend goed en taxatiebureau

De vraagprijs bedraagt f 590.000,- k.k.

Ransdaal (gem. Voerendaal)

f 600.000,- k.k.

Landhuis met optimale
privacy.
Grondopp: 2700 m². Inhoud
ca. 1300 m³. Globale ind.:
sout: recreatie c.q. partyruimte.
Beg. gr.: entree royale hal,
garderobe, toilet, kantoor,
living ca. 75 m² met open haard en ged. afgesloten keuken. 1e verd.: 3 slaapkamers,
badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en toilet. 2e verd.: 2 slaapkamers en
grote recreatie c.q. bergingruimte.

**makelaardij
ERNENS**

NVM
MAKELAAR

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

Met een NVM-makelaar
koop je zonder zorgen.

SCHITTERENDE VRIJSTAANDE LAND- HUIZEN OP UNIEKE LOCATIES

BORN: 5 woningen
J. v. Salmstraat.
f 235.500,- en f 242.500,-
PUTH: 3 woningen Einder
Coolhof.
f 263.800,- f 276.400,- en
f 284.800,-
SITTARD: 4 woningen
Lahrhof vanaf f 265.000,-

Alle prijzen v.o.n.

Een bezoek aan onze
modelwoning is beslist de
moeite waard! Ook als U
geïnteresseerd bent in een
houtskeletbouw woning.

voor informatie:
W.G. Borger Grevenbicht b.v.
Bouw- en Aannemingsbedrijf
Tel. 04498-58080 of 56800

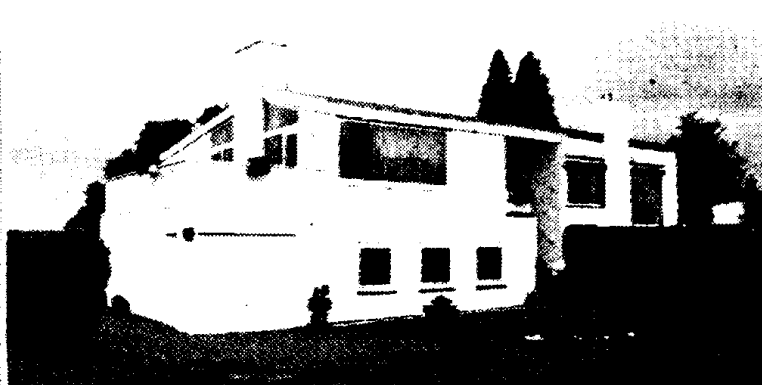
SWEIKHUIZEN, BERGSTRAAT

Landelijk gelegen,
luke afgewerkt
landhuis met c.v.,
kelder, inpandig
zwembad, sauna, patio,
carport en mooie tuin.
Vraagprijs
f 575.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611

VALKENBURG ZENDERWEG 6

Uniek gel. halfvrijst. semi-bungalow. Entree uitgevoerd in wit marmer, woonk. ca 40
m² met toegang tot ruim zonnig terras, perfecte witte aanbouwkeuken, 3 zeer ruime
slk., badkamer met ligbad, douche, toilet, en dubbele vaste wast., grote tuin, perfecte
onderhoudstoestand. Incl. nieuwe stoffering en lamellen. Uniek uitzicht. U kunt er zo
intrekken. Vrpr. f 439.000,- k.k.

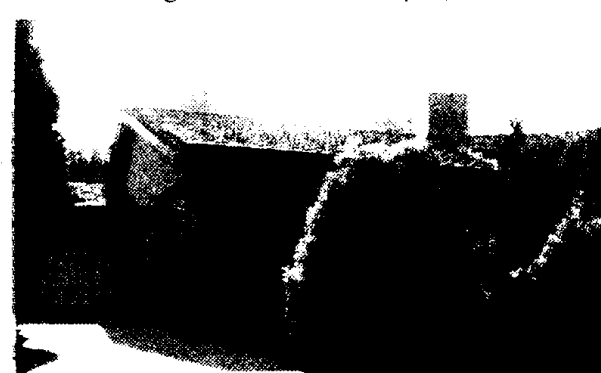
LIMBRICHT, PROVINCIALEWEG

Vrijstaand woonhuis met c.v.,
inpandige garage, tennisbaan,
zwembad en tuin.
Vraagprijs f 735.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611

BRUNSSUM, Klingstraat 3 zie hieronder. Gr. living keuken 3 slk. badk met
ligbad. Prijs n.o.t.k. met garage.
Kennedylaan 11, kelder gr garage keuken met aanbouw 3 slk. Dit pand moet U
van binnen gezien hebben. Vr.pr. f 168.000,-

*** Voor onze klanten tevens
te koop gevraagd
woningen in Brunssum e.o.
* GEEN VERKOOP, GEEN
KOSTEN**
Maandag t/m vrijdag 9.00-12.30 en
13.30-17.00 uur, donderdagavond
18.30-20.30 uur
en zaterdag 9.00-12.00 uur.
!!! NET EVEN BETER !!!

**assurantie-,
financierings- en
adviesbureau van Open bv**
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum,
tel. (045) 254543 - fax (045) 257128

AMSTENRADE, HEIBERG

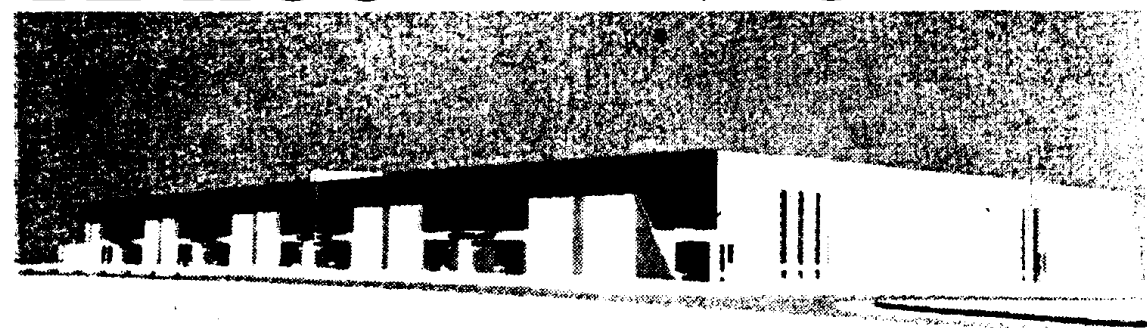
Vrijstaande semi-bungalow,
gedeelte onderkelderd,
dubbele carport, royale
tuin met zwembad.
Prijs op aanvraag.
Eventueel voor dubbele
bewoning of verhuur.

Bouwjaar: 1959
Perce. opp.: 1040 m²
Prijs: op aanvraag

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611

TE HUUR LANDGRAAF

BEDRIJFSRUIMTES

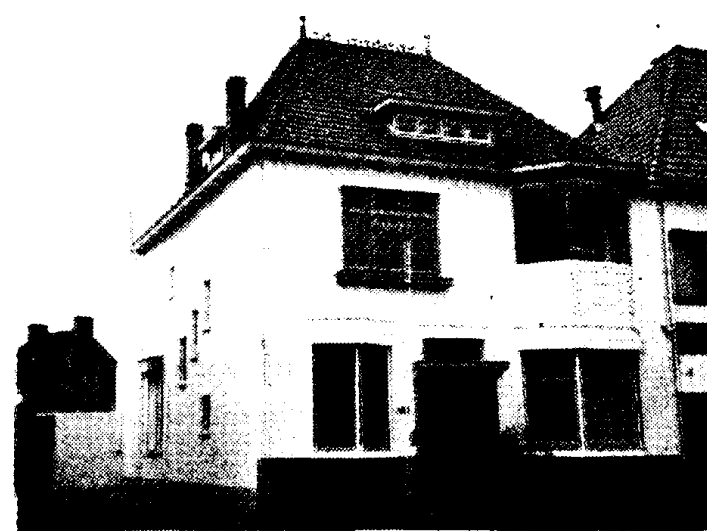
Voor inlichtingen:

Beheer B.V.

v.a. 100 m² t/m 3150 m²
Hoofdstraat 43
6372 CP Landgraaf
Tel.: 045-327421
Fax.: 045-327422

GELEEN, MAURITSLAAN

Het halfvrijstaand heren-
huis met centrale
verwarming, kelders en
aanbouw.
Vraagprijs f 295.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611

LANDHUIS MET BEDRIJFSRUIMTE EN KANTOOR

AMSTENRADE, Heiberg

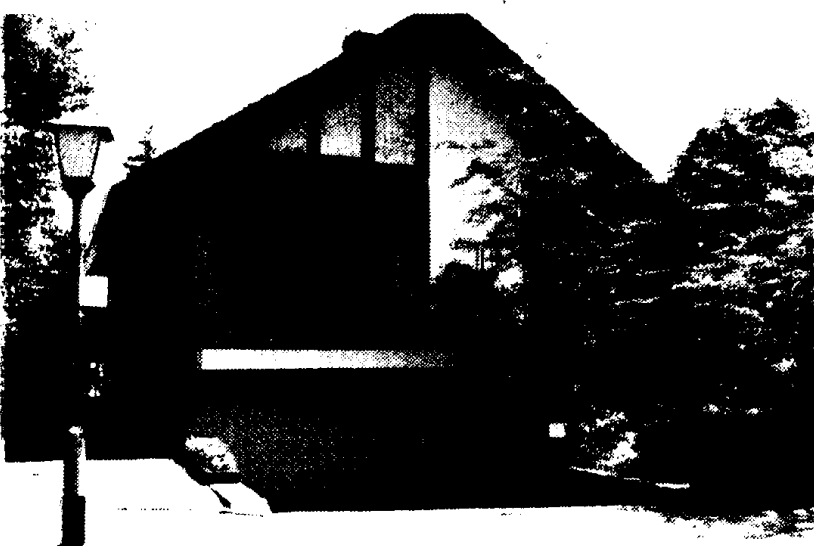
Uniek landhuis met
kantoren ca. 165 m² en
bedrijfsruimten ca. 200
m². Indeling landhuis:
royale woon/zitkamer
met open haard en
wintertuin, moderne luxe
keuken, buitenterrein, 4
slaapkamers, badkamer
met sauna en douchepan-
eel. Kelderbar compleet
ingericht. Hoog
afwerkingsniveau.
Koopprijs op aanvraag.

V&H VASTGOED

OIRSBEK Hultersweg 28. Tel. 04492-1620
MAASTRICHT Hertogsingel 68. Tel. 043-255070

ROERMOND, MUGGEN- BROEKERLAAN

Op uitstekende stand
gelegen, goed onderhouden
vrijstaand landhuis met c.v.,
inpandige garage en mooi
aangelegde tuin.
Vraagprijs f 395.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611

WIJNANDSRADE, KONINGSGRAVEN 29

Riant rustig gel. vrijst.
landhuis met dubb.
garage en mooie grote
aangelegde tuin. Ind.:
Souterrain: Grotendeels
onderkelderd, bar/
hobby-r./waskeuken.
Beg. gr.: Ruime hal,
toilet, woonk. met open
haard, luxe licht eiken
eetkeuken met app.,
kantoor, dubb. garage.
1e Verd.: 4 slk., 2 badk.
Het pand verkeert in een
uitstekende staat van onderhoud. Vrpr. f 429.000,- k.k.

GELEEN, FRANS ERENSLAAN

Op uitstekende stand
gelegen, goed onder-
houden, vrijstaande
bungalow met c.v.,
inpandige garage en
mooi aangelegde
tuin.
Vraagprijs
f 545.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611